

خویندنه وهی
ئه بو جه عفر
ئین وهردان و ئین جه ماز

خزمه تکاری قورئانی پیروژ
د. احمد ضیف الله عمر أبو سمهدانه

سه رپه شتیاری وره گیران
شیخ نظام الدین یونس عزیز

سلسلة في القراءات القرآنية وعلوم القرآن

الدرر الحسان

في القراءات العشر للقرآن

قراءة
أبي جعفر المدني

براوييه / ابن وردان
وابن جمار من طريق الدرة

تقديم

د. عبد الرحمن يوسف الجمل
الشيخ : سعيد صالح زعيمة
الشيخ : جمال ابراهيم القرش

إعداد

خادم القرآن الكريم الدكتور:
أحمد ضيف الله أبو سمهانة
الجامع للقراءات العشر الصغرى والكبرى
والأربع الشواذ
عضو مشيخة المقارئ الفلسطينية

خویندنه وهی
ئەبو جەعفەر
ئیین وەردان و ئیین جەماز

خزمەتکاری قورئانی پیروژ
د. احمد ضیف الله عمر أبو سمهدانه

سەرپه‌شتیاری وره‌گیران
شیخ نظام الدین یونس عزیز

ژماره‌ی سپاردن
له هۆبه‌ی سپاردنی کتیب
له به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان
له وه‌زاره‌تی رۆشنبیری و لاوان
777 له 2024/7/8
عیراق - هولیر

لیستی سهریه رشتیاری ته رجه مه کردنی په رتووک

شیخ هیبت فخری القاضی

سهریه رشتیاری زانستی

رېگه پېدراو له قېراناتی عه شره ی بچووک و گه وره و چوار شاده که
خاوه نی پروانامه ی ماسته ر له زانستی نیسلامی

یونس عثمان محمد امین

پیدا چوونه وهی زانستی

رېگه پېدراو له قېراناتی عه شره ی بچووک
ماسته ر له زمانی عه ره بی

د. إسماعیل عبد الرحمن عبد الله

پیدا چوونه وهی زمانه وانی

قوتابی له قېراناتی عه شره ی بچووک
دکتورا له زمانی نینگلیزی و زمانه وانی — وه رگی ری سویند خواردوو

نه ندازیار زاهر مزاحم الشریده

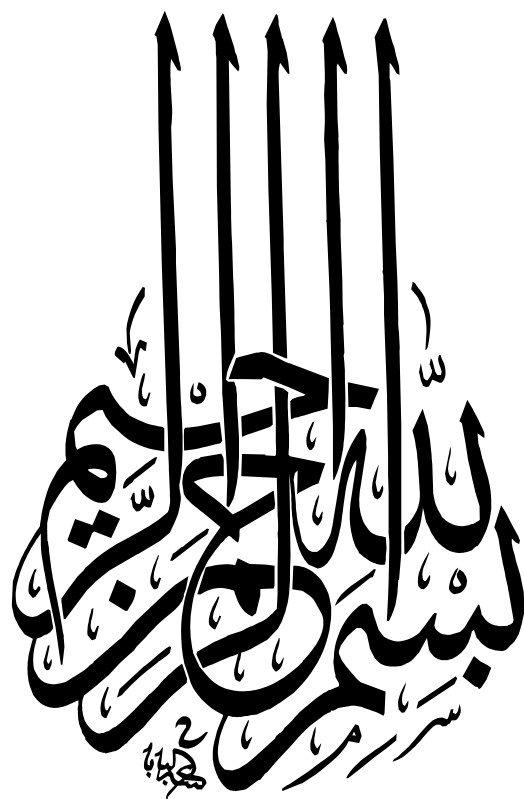
سهریه رشتیاری چاپ

قوتابی له قېراناتی عه شره ی بچووک
ماسته ر له نه ندازیاری کومپیوتهر

ماموستا صفوان صالح أحمد

وه رگی ر

ماموستای خویندنی نیسلامی
ماسته ر له زانستی نیسلامی

قَالَ تَعَالَى:

﴿الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَاُولَئِكَ هُمُ

الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ البقرة: ١٢١

له عوسمانی کوپی عه فانه وه (ﷺ) ئه فه رموی: پیغه مبه ری خوا فه رمویه تی:

(خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)

(چاکترینتان ئه و که سانه ن که خو یان فی ری قورئان خو یندن ئه که ن و خه لکیش فی ر ده که ن)

پیش کشه به:

هه مو كه سيك كه مافي ههيه به سه رمه وه

دايك و باوكم و ماموستاكانم و شه يخه كانم

هه ر كه سي پيتيكي فير كردوم له قورئاني پيروز

بو خه لكي قورئان خوين نه وانه ي شوينه به رزه كان و پله پيروزه كانيان به ده ست هيئاوه

بو نه وانه ي كه قورئان ده خوينن وفرمييسي قورئان حويندنه كه له قورگيانه

نه همه د

به ناوی خدای به خشنده میهره بان پیښه کی به پینوسی د. عبدالرحمن الجمل

سوپاس وستایش بو په روه ردگاری جیهانیان، نه وهی که پیښه کی پیروزی ئیسلامی نیشان داوین، وچاکه ی نه وهی له گه ل کردوین که باوه پی پی به خشیوین، وئیهمی تایبته مه ند کردووه به ناردنی قورئانی پیروژ، راسترین و چاکترین کتیبه له جوانی و به هیزیدا و چپوکه کانی دووباره نه بیته وه، قورئانی پیروژ پروونکه روهی هه موو شتی که، هیدایه ت به خش و رحمت ته و مزگینیشه بو موسلمانان و چاکترین پیښه و ریبار، درودو رحمت بو سهر نه و نیردراوهی که رحمت و بهرکه ته بو هه موو جیهان، گه ووه خو شه ویستمان موحه مه د (ﷺ)، ومیهره بانی پرژئ به سهر خانه واده و نه صاحب و شوین که وتوانی و نه وانه ی شوینیان که وتوون به چاکه تا پوژئ دواپی.

به دلنیا یه وه خدای مه زن فرمانی کردووه به پرووکرده قورئانی مه زن به خویندنه وه و له بهر کردن و تیگه یشتن و بیرلیکرده وه و کاریکردنی له زور ئایه ت له قورئانی پیروژ، یه کی که له و ئایه تانه ده فهرمویت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تَجْرَةً لَّنْ تَبُورَ﴾ ﴿٢٩﴾ فاطر: ۲۹

وهه روه ا پیغه مبه ری خو شه ویستمان (ﷺ) ئاموژگاری کردوون که خو مان فیری قورئانی پیروژ بکه یین و که سانی تریش فیر بکه یین، هه ر وه که نه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)

په روه ردگاری پاک و بیگه رد خه لکانی کی ئاماده کردووه له هه موو کات و سه رده میکدا، هاوکاری کردوون بو خزمه ت کردنی قورئانی پیروژ، تاوه کو به لیینی په روه ردگار بیته دی له پاراستنی په رتوکه که ی. ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُوْ حَافِظُونَ﴾ ﴿٩﴾ الحجر: ۹

ژیانی خو یانیان تایبته کردووه بو خزمه ت کردنی قورئانی پیروژ، وهریان گرتووه، هه روه که چو ن پیغه مبه ر (ﷺ) وهی گرتووه که سانی دوا ی خو ی فیر کردووه،

موسلمانانیش له هه موو سهرده میځدا قورئانیان خویندوه به خویندنیکی پاراو وجوان هر وهك چۆن دابه زیووه، پاشان پیمان گهشتووه به پاك و بیگهردی دور له هه موو هه له وهكهم و كورتیهك، به سهنه دیکی نه پچراو دهست به دهست تاوهكو دهگات به پیغه مبهری خوشه ویستمان (ﷺ).

به شیوهیهکی گشتی ولاتمان به تایبهتی گرنگیهکی زوری داوه به قورئانی پیروژ، به شیوهیهك كه به هه زاره ها نه زبهركاری (حافز) قورئانیان تیډا هه لکه وتوووه له هه ردوو په گهز به دهیه ها هه زار قورئانخوینیان تیډا هه لکه وتوووه، سوپاس بۆ ئه و خودایه ی خاوه نی هه موو فهزل و چاکه یه كه، و سوپاس بۆ ئه و چاکه و میهره بانیه ی له گه ل ئیمه کردویه تی، خهريك بوون به قورئان باشته له وهی كه خه لکی له مولك و سامان کویده كه نه وه. سوپاس بۆ خودای گهره، خه لکی پیش برکی دهكهن بۆ خزمهت کردنی قورئانی پیروژ، به مه بهستی دهست كه وتنی خیرو پاداشت.

یه کیك له وانه برای خوشه ویست دکتور ئه حمده ضهیف الله سه مه دانه، دهستی کردوو به ئاماده کردنی زنجیره یهك له کتیبی قیرائاتی قورئانی پیروژ، تا بیخاته ژیر دهستی قوتابیانی زانسته کانی قورئانی پیروژ، ناوی ناوه (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئان، تا بهشی هه بیئت له گه ل هه موو وه كه سانه ی كه گرنگی به قورئانی پیروژ ده دهن و خه ریکی ئه م کارهن، ئاسان کردنی فیرونی قیرائاتی قورئانی پیروژ و شاره زا کردنی كهسانی تر، من سهیری ئه م کاره م کرد بۆم ده ركهوت كه ماندوبونیکی زور پیروزی تیډا به کار هی ناوه، ده خویندنه وه کانی قورئانی له خو گرتوووه به شیوهیهکی ئاسایی و ئاسان بۆ فیرخوازی، به وردبینی و جوان وه رگرتنی.

سهره تا دهستی کردوووه به باس کردنی بنچینه کانی خویندنه وهی قاریئه كه، ئه وهی كه مه بهسته له باسه كه دا، دواتر دهستی کردوو به وهی كه جیاوازه و پیچه وانه ی قیرائه تی (حه فسه) و (فه رش)⁽¹⁾. و بنچینه کانیه تی، پیت پیت و وشه وشه، پاشان له بهشی سیههم دهستی کردوووه به باس کردنی وشه کانی (فه رش) كه پیچه وانه ی خویندنه وهی

(1) فه رش: زاراوه یه کی زانستی قیرائاتی قورئانه، كه ناماژدهكات به و ووشانه ی كه له

خویندنه وه یاندا جیاوازی هه یه له نیوان قاریئه كاندا. (وه رگیږ)

(حه فصه). په رتوکه که گشتگیره به وې که جیاوازی قارینه که له خو ده گړیت و فیرخواز شته و ونېوه کانی خوۍ تیدا ده دوزیته وه.

داواکارم له په روه ردگار هم به ره مه سودی هه بیت بو هه مووو خه لک به شیوه یه کی گشتی و خه لکی تایبه تمه ند به قورئانی پیروژ به تایبه تی، وپاداشتی برای به پریزمان کاک نه حمه د باده وه که هه ستاوه به م کاره چاکه به باشتین شیوه و نه مه شی بو بکاته چاکه یه کی نه پراوه به و زانسته ی که خه لکی سودی لیببینی، وداواکارم خودای مهن هیزو چالاکیه کی پی ببه خشیت بو خزمه ت کردنی په رتوکی په روه ردگارو بلاوکردنه وه ی زانسته کانی قورئان تا بجیته ژیر هم فهرموده ی پیغه مبه ر(ﷺ) که نه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ).

په روه ردگار هم کاره مان لی وهر بگرو له پریزی چاکه کانماندا تواماری بکه، چونکه به راستی تو په روه ردگاریگی زور بیسه رو زانایت، ته و به و په شیمانیمان لی وهر بگرو بیگومان تو په روه ردگاریگی زور ته و به وهر گرو میهره بان و دلوقانی، خودایه بمانگیره له نه صحابی قورئانی پیروژو نزیک له خوتت به تایبه ت، خودایه دلکی پاک و مه به سستیکی بی گهرمان پی ببه خشه له گوفتارو کرده ودا، خودایه کوتایی ته مه نمان پر خیر بکه ی.

دروډو په حمه ت بو سهر پیښه و او خوشه ویست و پیغه مبه رمان (محمد) (ﷺ) و بو سهر خانه واده و یارانی به گشتی.

عبدالرحمن بن کوری یوسف الجمل⁽¹⁾

(1) دکتور: عبدالرحمن یوسف احمد الجمل، پیښه وای قورئان خویندانی فله ستین، له دایک بووی 1961ز، دانیشتووی نه سیرات له ناوه راستی که رتی غزه، ماموستای به ژداربو له ته فسیر و زانسته کانی قورئان و خویندنه وه کانی قورئان له کولیژی بنه ماکانی ناین له زانکوی ئیسلامی له غزه، کاری کردوه وه ماموستای یاریده در له کولیژی بنه ماکانی ناین، دواتر بوته عه میدی کولیژی ناوبراو، ئیستا کار دهکا وه سهروکی دهزگای قورئانی پیروژ و سونه له که رتی غزه و سهروکی فهرمانگه ی قپرائاتی سه نه ده کانی قورئانه، به پریز دکتور عبدالرحمن الجمل پیښینه ی چاکه و مافی به سهرمانه وه هیه له دوا ی په روه ردگاری مهن له بلاوکردنه وه ی زانسته کانی قورئانی پیروژو جوان خویندنه وه ی له غزه، چهن په رتوکیکی بلاو کراوه ی هیه له قپرائاتی قورئان و سه نه ده کانی وهر گرتوه و ریگه پیډراوه له لایه ن کو مه لیک به پریزو ماموستای گه وروه، له وانه ی ماموستاو شیخی گه وره به پریز د. حلمی عبدالرؤف محمد عبدالقوی.

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښهکی به پینووسی شیخ: سعید زعیمه

سوپاس بۆ پهروهردگاری جیهانیان، رةحمهت و سهلام برژئ به سهر چاترینی په یامبهران و پیښهواي پرواداران، نهو کهسهی که کتیبکی به سهر دابه زیوه هیچ خواری و کهم و کورتی تیدا نیه، نه له پیښ و نه له دواوه. سهیری نه زنجیره پیروزم کرد که ناو نراوه به گه وه رهکانی قیرائاتی قورئان (الدرر الحسان) له ده خویندنه وهکانی قورئان، که دکتور نه حمده ضیف الله باوکی سهمه دانه، بینیم پره له زانیاری ورد له ناوه پروکدا. منیش داواکارم له یهزدان که سودی هه بی بۆ ئاینی ئیسلام و موسلمانان به وهی که داپیژراوه و نوسراوه ته وه له زنجیره پیروزه دا. دووباره سوپاس بۆ پهروهردگاری جیهانیان

نوسینى شیخ:

(1) سعید صالح زعیمه

(1) شیخی پزیشك: سعید صالح مصطفى زعیمه، زانیهکی لیكولهرو کاربه جییه، یهکیکه له زانیانی خویندنه وهکانی قورئان له نه سکه ندریه، پزیشکی جهراحه له نه زهر، له دایك بوی 1957ز، ده رچوی په یمانگای سه موچهیه، بۆ قیرائاتی قورئانی برهوانامه ی بالای وه رگرتوه له ده خویندنه وهکانی بچوک و گه وه، شیکردنه وه و پروونکردنه وهی هیه له سهر ده قهکانی شیخ و زاناکان وهك شاطبی و ئین جهزری و جه مزوری، قورئانی پیروزی به ته واوی خویندوتوه به ده خویندنه وهکانی بچوک و گه وه به سهر زانا شیخ موحه ممد عبدالحمید عبدالله خلیل، خاوهنی به رزترین پالپشته له جیهاندا له خویندنه وهی ده قیرائاته گه وه که، و شیخ سعید قورئانی خویندوتوه به سهر زور شیخ دا که باس ده کرین نزیکه ی چل پیاو و ئافرهت ده بن، هه مووی ریپیدانیان وه رگرتوه، بۆ نمونه که سیکه به ناوی عبدالفتاح مه دکور، وه روا شیخ سه منودی، و شیخ عه لی نحاس، و شیخ عه لی رحال، و دایکی سه عد، و مو له تی له خویندنه وهی ده ی بچوکی پیداو به ناوی ماموستا تناظر النجولی، زور کتیبی هیه له زانستی خویندنه وهکانداو جگه له خویندنه وهکانیش،

به ناوی خودای به خشنده میهره بان پیشه کی شیخ: جه مال القرش

سوپاس بۆ خودای تاک و ته نیا، درود و رحمت بۆ سهر گیانی ئه و کهسه ی که هیچ پیغه مبه ریک له دوا ی ئه و نایه ت.

ئه م په رتوو که م بین ی که نا و نرا وه به (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئانی پیروژ، له نویسی شیخی ریژدار دکتور/ ئه حمه د ضه یف الله باوکی سه مه ه دانه ، بینیم کتیبیکی چاکه له دارشتن، شتیکی جوانی پیش کهش کردوه، سود به خشه له بابه ته کانیدا، ئاسانه له سهر زانست خوازان، تکاکارم له پهروه ردار سودی بگینیت له هه موو کات و ساتیکدا، چونکه ته نها ئه و پشتیوان و به هیژه له سهر هه مووو شتیکیدا.
(والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته)

ووته ی شیخ:

جه مال ی کوپی نیبراهیم القرش⁽¹⁾

هه ول و کۆشش و ماندوبونیکی زۆری ئه نجام داوه له بلاوکردنه وه ی زانستی قیرائات، له گه ل ئه وهش زانستیکی به رفراوانی هه یه له زانستی نه حوو صه رف و ته فسیر و زانسته شه پریه کاندای.
⁽¹⁾ شیخ: جه مال ی کوپی نیبراهیم ی کوپی موحه ممه د القرش، له دایک بوی 1963ز، چه ن ریگه پیئدراویکی به ده ست هیئاوه له خویندن و خویندنه وه دا، بپوانامه ی زانکویی هه یه له کۆلیژی ئاداب و پهروه رده بهشی زمانی عه ربه ی سالی 1987ی زاینی، سه ره رشتیار بووه له بهشی قورئانی پیروژ و زانسته کانی له بنکه ی یه که م بۆ په ره پییدانی پهروه رده یی له ریاز، به ژداری له زۆر خول کردوه وهک لیها تویی و سه ره رشتیاری کارا، کاری پاویژکاری کردوه سه روکی بهشی سه ره رشتیاری پهروه رده یی بووه له به ریوه به رایه تی گشتی خانمانی پیشو له ولاتی سعودیا، وههروه ها کاری کردوه وهک به ریوه بهر بۆ کاروباری فیژکردن له قوتابخانه کانی ناوه راست له سالی 1427ی کۆچی تا وهک سالی 1433ی کۆچی، به ژداری کردوه له پیش برکیی نیو ده وله تی بۆ له بهر کردنی قورئانی پیروژ له ولاتی کویت له سالی 1432ک، و 1433ک، چه ن نوسراویکی خو ی هه یه له (التدبر، التجويد، الوقف، العلوم التربویه، العقیده)

ژ	عربی	کوردی
1	حركة	جوله
2	ابدال	گوږین
3	بدل	له بری
4	سکون	زه نه دار
5	شدة	شه ده دار
6	ضمة	ضه مه دار
7	فتحة	فه ته دار
8	كسرة	که سره دار
9	لفظي	گو تراو
10	اضافة	دانه پال
11	وقف	وه ستان
12	وصل	نه وه ستان
13	قصر	کورت کردن
14	تحقيق	خویندنه وه
15	مد	دریژکردنه وه
16	التكبير	گو تنی (الله اکبر)
17	التحميد	گو تنی (الحمد لله)
18	التهليل	گو تنی (لا اله الا الله)
19	قصر	دریژکردنی دوو جوله
20	توسط	دریژکردنی چوار جوله
21	اشباع	دریژکردنی شهش جوله
22	تسهيل	لا بردن یان ئاسان خویندنه وه

به ناوی خودای به خشنده میهره بان

پېشه کی :-

سو پاس بو نهو خودایه ی قورئانی پیروزی کردو ته پونا کی بو خه لک تا ری نیشاندهری گومراو سهرلیشیواوان بیټ، وخه لکی له تاریکی نه زانی پرزگار کردو وه به ره و پونا کی قورئانی پیروز، ودهروونی پاک کردو ته وه و ده ری هیان و نه سهر گهر دانی و به ره و جوانترین و بهرترین پله و پایه ی بردو و نه.

ره حمه ت و میهره بانی برژی به سهر پېشه و مان، موحه ممه دی کوری عبدالله (ﷺ)، نهو که سه ی که ﴿أُزِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾ ی به سهر دابه زیوه.

به هو ی نه م قورئانه پیروزه چلکی ئاره زوه کانی لبردوه له گه ل پیسیه کان، هر به هو ی نه م قورئانه پېشه وایه تی بو مروقه کان دروست کردو وه، بو و نه به نمونه له پوشاکی هیزی باوه ردا، دروود له سهر خانه واده ی نه م په یام به ره و نه م هاوړپیان ه ی که چاکترین که س بو و نه، و دروود له سهر نه و که سانه ش که شوین که و ته ی ریبازی نه وان نه له پیاو چاکان و پاکان، نه وانه ی قورئانی پیروزیان نه ز بهر کردو پاریزگاریان لی کرد، په روه ردا گار پاداشتی چاکه کانیانی داوه له دنیا و دواړو ژدا، په روه ردا گار چاکه کارانی خو ش ده ویت:

به دننیا یه وه زانستی ته جویدو خویندنه وه کانی قورئانی پیروز له پېشین ه ی زانسته کانی تره له باس کردن و یادگه دا، و پیروزیان شوین و پیگه یان هیه، چونکه په یوه ستن به فرموده ی په روه ردا گاری جیهانیان به شیوه یه که نه و زانسته و نه و زنجیره قورئانیانه پاداشتیکی زوری له سهره، پیغه م بهر (ﷺ) ده فرمویت: (مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتِ

من بیوت الله یُنلُون کتاب الله تعالی ، ویتدارسونه بینهم إلا نزلت علیهم السکینه ، وغشیتهم الرحمة ، وحفَّتْهم الملائکة ، وذکرهم الله فیمن عنده⁽¹⁾

دواى نه وهى فیړکردنى قورئانی پیروژو شاره زابوون لیى، وبلاوکردنه وهى شیوهى خویندنه وهکى و گيړانه واکانى، نزیکت دهکاته وه له پهروهردگارى جیهانیان، به پال پشתי فهرموده ی پیغه مبه رمان (ﷺ) که نه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)⁽²⁾. واتا: چاکترینتان نه وه که سانهن که خوى فیړی قورئان دهکات و که سانی تریش فیړ دهکات.

له سهر وه لām دانه وهى پیښنازی هندی له هاوړییان، ئیستخاړه ی پهروهردگارم کرد، داواى کومهک و هاوکارى و پښنیشاندانى پشت نه ستوریم لی کرد، نه ویش دل و دهر وونمى نارام کرد له سهر نویسینی نه م بابه ته ی نه م به شه دا، به هیواى نه وهى بتوانم بېم به شوین که وته ی پیغه مبه رکه م (ﷺ) دهستم پی کرد به داواى پال پشت و هاوکارى خودای گه وره له سهر بلاوکردنه وهى نه م زنجیره قورئانیه ی پاش نه وهى که سهر به رزو سهر فراز بووم به وهرگرتنى فیړبونى زانستی ده خویندنه وه کانی قورئانی پیروژ خویندنه وهى بچووک و گه وره و چوار جوړ خویندنه وه شاره کان (القراءات الشاذة) به پال پشתי ماموستا به ریژه کان و له سهر دهستی شیخه به ریژه کانم، دهست پی دهکام له م پروه ی که ههست به بهرپر سیاره تی دهکام، نهک له پروی نه وهى که بلیم من شایه نی نه م کاره م.

نه وه ریځایه ی گرتومه بهر له م زنجیره دا، بریتیه له زنجیره یه که له خویندنه وه کانی قورئانی پیروژو زانسته کانی که ناوم ناوه (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئانی پیروژ، من نه م بابه ته م کوکړدو ته وه له کتیبه کانی پیښو، و نه وه شى که وهرم گرتوه له ماموستا کانم، باسى نه وه جیاوازیانه م کردو وه که راویه کان یان قارینه که پیچیه وانه ی

⁽¹⁾ نه بو داوود، په رتووکى نویژ، باسى تفريع أبواب الوتر، باب فى ثواب قراءة القرآن، ژ 1455، لاپه ر 189.

⁽²⁾ بوخارى، له باسى خيركم من تعلم القرآن و علمه، ژماره ی فهرموده 5027، لاپه ر 436.

پیشه و نه فسی کردوه، باسی یه که دهنگیم له نیوانیاندا نه کردوه، مهگه که میک جار نه بی که باسی یه که هل ویستیان نه کهم زیاتر بو پروون کردنه وه و ته واکه ری سوده کانه، ئەم پەرتوکه ی له ژیر دەستی خوینەری بەریزدایه کردومه به سی بهش، له بهشی یه کهم : باسی بنچینه کانی خویندنه وه ی پیشه و نه بی عه مری بسپری به ریزبه ندی بابه ته کانیشیم ریک خستوه به پیی ئه وه ی کامه یان گرنگتره له و ی تر، به پیی ئه و ئه زمونه ی که هه م بووه له وانه و تنه وه ی قورئانی پیروژدا.

له بهشی دووم : به شیوه یه کی گشتی زیاتر باسی بنچینه کان و (فه رش) م کردوه، به شیوه یه کی ریک و پیک باسم له ورد و درشتی و وشه کان کردوه، وه یچ جیاوازی نیه له نیوان ئەم وشه ناکۆکه له وشه کانی بنچینه یی بی یاخود (فه رش) بی، تاوه کو پیداو یستیه کانی که سی سه ره تای ی جی به جی بکات، ئەمه ش له ریکه ی دروست کردنی خشته یه کی سی ستونی به م شیوه یه :

ستونیکیان تایبه ته به پیشه و نه (حفص) ستون تایبه ته به پیشه و نه بو جه عفر و ستونیکیان تایبه ته به پروونکردنه وه ی چۆنیه تی خویندنه کان، سه باره ت به بهشی سییه می ئەم پەرتوکه لی کچونی ک هیه له گه ل بهشی پیشه خوی ته نها ئه وه نه بی من کورتم کردۆته وه ته نها به به کاره یانی وشه ی (فه رش) له گه ل که میک زیاده، تا ئامانجه کان به ده ست بینیت و ئاسان بی بو ئه و که سانه ی که شاره زاییان هیه له خویندنه وه کاندای له کاتی گه رانه و هدا بو ئەم به شه، و بتوانی وشه کانی (فه رش) ده ربه یینی به شیوه یه کی خیرا بی کات کوشتن.

من لی ره دا باسی پیشه کیه که ی (ئین مه هرا ن) ی ئەصفه هانیم کردوه و نه خوا وه نی کتیبی (المبسوط) له ده خویندنه وه کانی قورئانی پیروژ، تیایدا باس له کتیبه که ی خوی ده کان ده فره مویت: (ده مه ویت پیتانی رابگه ینم که من پۆلینم کردوه ته نها بو تیگه یشتن و به رچاو پروونیه، بو ئه و که سانه ی که شاره زایی ته وایان هیه له م بواره دا، و هونه ری ته وای هیه له زانسته کان و ئاکاره کاندای)

به میښکم داهات که هندی بابته پیروهردهیی تیکه لاو بکهه لهم زنجیره پیروزه دا، وهک مهبهستی که له وانه وتنه وه کانی خویندنه وهی قورئانی پیروژ له زنجیره دانیشتنه کانی قورئان و ریگهی زنجیره کانی قورئانی تایبته به خولی پېشه و نه بو جه عفر، وتوندو تولکردنی زنجیره کانی قورئانی پیروژ تایبته به خولی ناوبراو، کاتی تاقیکردنه وه کان و گشت بابته ته کان ته و او نه بن به یه کتر په یوه ست نه کرین، وجگه له کاری تری پیروهردهیی که شار او نه لای هه موو که سیکی تیگه یشتوو، نه وانه ی باس کران هه موو یان له چوارچیوهی ته و او بوندا له نیوان چوار چیوهی تیوری و لایه نی کرداری ده بیته یارمه تیدر بو ماموستا یان خویندر تا پشتی پی ببهستی له کاتی فییرکردن و فیروونی نه م قیرائه یه.

داواکارم له خودای مهن نه زنجیره قورئانیه م بو و لیبکات که مهبهستم ته نها رازی بوونی نه و بیته و ته نها له پیناو نه و دا بیته، تکام وایه لیم وهریگریته به باشتین شیوه، وریزیکی گه و ره و بی پایه نی بو دانی، سودی بو نوسه ره که ی و نه و که سانه شی که له ده و رو به ریدان هه بیته، و هه روها سوده که ی بگینی به نه وهی داهاتوو پشت به پشت، منیش بیاریزیته له بیرو که ی نابه جی، و پینوسیشم رزگار بکات له هه له، هه رکه سی که مته رکه میه کی بینی تیایدا یان هه له و که مو کورتیه کی تیایدا دوزیه وه تکای لی ده که م پوزشم بو بینیه ته وه و ناموزگاریم بکات و چاکی بکاته وه.

پیویسته نه وهش بلیم که نه م ماندوبونه ی من بو خزمته کردنی په رتووی خودای گه و ره هه ر چه نده زه حمه تی تیدایه به لام له گهل نه وه شدا تام و چیژیکی تایبته ی خوی هه یه، هه ر چه نده نه زیهت و ناخویشی تیدا دروست بیته ئاسان ده بیته.

به رله وهی پینوسی روون کردنه وه هه لگرم، به پیی فرموده ی پیغه مبه ر(ﷺ) که ده فهرمویت: (من لا یشکر الله لا یشکر الناس)⁽¹⁾

سوپاس و پیزانینم ئاراسته ی هه موو نه و که سانه ده که م که هاوکارو یارمه تیدهرم بوون، پاداشتی چا که کارانیش ته نها چا که یه.

(1) ترمذی، باسی (ما جاء فی الشکر لمن احسن الیک)، ژ 6601، لاپه ره 383.

سوپاسیکی بی پایان و تایبته بو شه یخه کم به پریز (سوله یمان ی باوکی عاذره) چاکه و مافی به سهرمدا هیه ، نه و له تهرزوی ژیریدا پیش دهریت، له سهر پیډاچونه وهی نه م زنجیره باسه و راست کردنه وهی له پرووی زمانه وانیدا.

وههروها سوپاسی برای به پریز (عبدالسلام طباسی) ده کم له سهر پیډاچونه وهو زیاده خستنه سهر شیوه هونه ریه که ی له دهرچوون و راخستنی نه م په رتوکه، وسوپاس بو شیخی به پریز (عبدالله جمال العرقان) له سهر نه م ماندوبونه و بوونی په یوهندی به رده وام له گهل ماموستایان بو پیش که ش کردنی نه م زنجیره پیروزه.

له کو تاییدا سوپاسی هه موو نه و که سانه ده کم که سودیان پی م گه یاندوه به پرسته یه ک، یان سودیان پی م گه یاندوه به ناماژیه ک، یان منیان راست کردو ته وه له هله، یارمه تیان داوم به نوسین، گهر بمه وی سوپاس و پیژانینیان کورت بکه مه وه ته نها ده لیم نه وه یان لامه که به نیاز پاکی بو یان بیاریمه وه.

خزمه تکاری قورنای پیروژ

د. نه حمده ضیف الله عومر نه بو سه مه ده دانه

ریگه پیډراوی ده قیراناتی (خویندنه وه کانی) قورنای پیروژ

بچوک و گه وړه

و چوار جوړه دهرچوه که له قیراناتی قورنای پیروژ

ده روازه يه ك: -

سوپاست ده كه م له سهر وهرگرتنی ئه م په رتووكه، ئومیده وارم پالپشتت بی له بیروكه و زانیاری به سود، هاوکاریت بکات له سهر خویندنه وه ی په رتووكی په روه ردگار به شیوه یه کی راست و دروست.

ههروها ئومیده وارم - له پیگه ی ئه و پوسته ئه لیکترونیه ی داندراوه له سهره تای ئه م په رتووكه - دهوله مهنم بکهیت به تیبینیه کانت، وئهم په راوه گرنگانه ی که من هه لوه سته یان له سهر ده كه م، ئه و دیرانه ی که من هیلم له ژیر داوه، هیچ شتیك له وه چاکتر نیه که نوسهر بیینی نوسراوه که ی به جوانترین شیوه نوسراوه، به تایبته ئه گهر نوسین و په رتوکه که ی په یوه ست دار بیته به قورئانی پیروژ، ئه وه زیاتر بایه خی پی دهدات و دلنیایی له سهر ده بیته.

پی م باشه لیږده دا ئه وه بگوازمه وه که (عیماذ الاصفهانی)⁽¹⁾ باسی کردوه سهارهت به که متهر خه می و ماندوبونی مروقه، سهره پای گشت هه وله کانی، بو پوخت کردنی شته کان و راستکردنه وه یان و به دوا د اچونیان، ده فهرمویت: "من ئه بینم هه رکه سیك په رتوکیك بنوسیته له پوژی دواتر ده لی: ئه گهر له بری ئه مه ئه مه م به کار بهینا بوايه باشتربو، ئه گهر ئه وه ی بو زیاد کرابوايه چاکتر بو، ئه گهر ئه وه پیش بخرابوايه گرنگتر بو، ئه گهر ئه وه لا بردرابوايه جوانتر بو، ئه مه ش گهره ترین په نده، به لگه ی سه لماندنی ئه وه یه که نویینی رسته کانی مروقه که م و کورت و ناته واون" ئین قه ییمی جوزی، د.ت، بهرگی 1، لاپه ره 2).

داواکارم له بهریت کاتیكت هه بیته بگه ریته وه بو مالپه ری فیس بوك: به ناوی (الدرر الحسان في القراءات العشر للقرآن، یان مالپه ری که سی من)، چونکه من

⁽¹⁾ اره تی نویینی ئه دبیات ی به ناوبانگ عیماذ ئه صفه هانی، پاشان به ناوی عیماذ بلاووته وه، له م باره یه وه سهیری: عبدالله ی کوپی عبدالرحمن ی به سام بکه: کتیبه که ی به ناوی (توضیح الاحکام من البلوغ المرام) مه که ی پیروژ، نویینگیه ی الاسدی، چ 5، بهرگی 1، 2003 ز، لاپه ره 3.

دهمه ویت هندی شتی باش و دستکاری و نمونه و سهرچاوهی تر دابنیم که به پاستی سودیان بۆ تو دهبیت له دوايیدا.

له نویسنی ئەم پەرتوکه دا شیوازیکی تایبەتم بە کار هیناوه – پاش داوای یارمهتی و پال پشتی له پەرودگار – لیڕه دا به کورتی باسی دهکەم بهم شیوهی خوارهوه:

1. نویسنی ئایهتهکانی قورئانی پیروژ به وینهی عوسمانی.
2. نویسنی فەرمودهکانی پیغمبەر(ﷺ) به سەرو ژێرهوه به نویسنیکی جیا له نویسنهکانی تر، مەبەست لەم کارەش بۆ گەورهیی و پیروزی فەرمودهی پیغمبەر(ﷺ).
3. له کاتی نویسنی ئایهتهکانی قورئانی پیروژ باسی ناوی سوپهتهکه و ژمارهی ئایهتهکه م کردووه، راسته و خو له داوی ئایهتهکه م داناوه تا نویسنهکان زۆرو تیکه لاو نه بیت.
4. پیناسهی زاراوهکانم کردووه به پیی توانا.
5. پونکردنهوی واتای هندی وشهی نادیار له پەراویژدا .
6. پیناسهی هندی که سایهتی که ناویان هاتوو له پەرتوکه دا.
7. من پیداکریم – به پیی توانا – له بیرکردنهوه و ههلهسته له وهگرتنی هەر بابەتیکیان بریاریک له سەر دیاردیهک، له بهر ئەوه پوچوون له فەرمانیک که په یوهندی به قورئانی پیروژهوه هیه ئەوه دهخوازیت که به دوا داچونی بۆ بکهیت و لیی وردبیتهوه جوان تیرابمینیت، ئەوهش به یارمهتی پەرودگار و چاکهی ئەوه به سهرمهوه، له گهڵ کورتی کات و دووری ریگادا.

8. له کاتی وەرگرتنی دهقیك وهکو خوی، دهقه کهم خستوته نیوان دوو کهوانه ی دهقی " له گهل ئه وهش ئامارهم به سهرچاوه که ی کردووه له ناوه پوک که یدا.

9. ئه گهر وەرگرتنی دهقه کان به واتاکه ی بو، واتا کاتی گه پرایه وه بو خودی دهقه که بینیت به دست کاریه وه باس کرابو ئه وه وشه ی {سهیرکه} م بو به کارهیناوه ئامارهم پي کردووه که سهرچاوه که ی بهم شیوه یه، ئه م شیوازه به کاردینم له کاتی به ناوبانگ بوونی دهقه که یان دیار نه بوونی خاوه ن وته که، ئه گهر له نیوان وشه کاندایه م خالانه م دانا (...)، ئه مه واتا به شیك له وته کان نادیاره و پیویست به باس کردنی نیه به لکو ده بیئت پوخت بکریت، یان سود له باس کردنی نیه.

10. له کاتی وەرگرتنی دهقیك و خستنه پرسته یه که بو ناو دوو کهوانه له کاتی نو سیندا، ئه مه مانای ئه وه ده گه یینیت که ئاگادار به ئه وه ی نیوان کهوانه کانه وته ی خو مه، نه که وته ی وەرگیراو.

11. ههر وشه یه که پیویستی به سهرو ژیر هه بیئت سهرو ژیردارم کردووه تا تیکه لاو نه بیئت له کاتی دهر برینا.

12. ناوه پوکم بو سهرچاوه کان داناوه - که ئه وهش زور یارمه تی دهرم بو بو ئه م پهرتوکه - کوکراوه یه و یه که له دوا ی یه که دامناوه به پیی ریزه بندی پیتته کانی زمانی عه ره بی، و ناوه پوکم داناوه بو بابه ته کانی ناو پهرتوکه که له کو تای کتیه که دا.

13. دانانی ژماره و نیشانه کانی خالبه ندی وهکو: نیشانه کانی پرسیار هتد.... بو پرونکردنه وه ی دهقه کان ئه مهش به مه بهستی جیا کردنه وه یه تی.

14. گه پراومه ته وه سهر به شیکی زور له سهرچاوه و ماسته ر نامه ی زانکویی و بابه تی ترو مالیه پره ئینته رنیتیه کانی، و گه پراومه ته وه بۆ دهیه ها سهرچاوه ی تر به لام به کارم نه هیناوه چونکه له گه ل بابه تی من زور تیکی نه کردۆته وه.

15. زۆربه ی جار ئه و دهقه ی که وهرمگرتووه ئاماژه م به سهرچاوه که ی نه کردووه. تا ژیرنوسه کانی زور نه بیئت، و من ئاره زوی کورت کراوه ده که م و زیاتر ماندوبوونه که م بۆ شتی گرنگتر به کاردینم، له کوئای کتیه به که دا باسم کردووه، له ناوه پروکی سارچاوه کانی ئه وه ی که زور سودم لی بینیه وه له برگه زانستیه که دا.

16. له کوئای: کاتیکی بینیم به رفراوانیه که هیه له بنچینه و برگه کانی ئه م کتیه به دا و گشتگیریه کهیدا، دلنیا بووم برگه کانی دریزه ده کیشت، بینیم پیویسته ئه و بابه تانه ی پروون و ئاشکران کورت که مه وه له سهر ئه وانی تر، مه به ست له م کوئشه ئاسایی کردنی بابه ته دریزه کانی بوو.

ئهم ريگايه ي به کارم هيناوه بو وشه ي فهرش

- به پي توانا هه ولماوه پابه ندېم به به کاره ينانی نویسی رسمی عوسمانی له نویسی وشه کانی فهرشدا.
- ✓ ئه گهر وشه يه که م به پره های به کاره ينا، واته مه به ستم پي له کاتی وهستان و نه وهستانه (وقفاً - ووصلاً)
- ✓ (أ) ئاماره يه به ئاسانکردنی هه مزه، ئه گهر نویسی پیتته هه مزه که له سه ر شیوه ی ئه لیف بو، وهك: [ءَأَعَجَمِيٌّ].
- ✓ (و) ئاماره يه به ئاسانکردنی هه مزه، ئه گهر نویسی هه مزه که له سه ر شیوه ی (و) بو، وهك: [أَوْبَيْتُكُمْ].
- ✓ (ن) ئاماره يه به ئاسانکردنی هه مزه، ئه گهر نویسی هه مزه که له سه ر شیوه ی به رزکردنه وه ی دهنگ بیئت (نه پره)، وهك: [أَنْمَّةَ].
- ✓ (و) ئاماره يه به ئاسانکردنی هه مزه، ئه گهر نویسی هه مزه که له پرزی پیتته کانی تر نوسرابیئت، وهك: [أَمَّاكَ].
- ✓ (س) ئه م نیشانه يه له سه ر بیئت، واته خویندنه وه ی ئه م پیتته به پیتی (س) ده بیئت، وهك: [الصِّرَاطَ].
- ✓ (ه) ئه م نیشانه يه له سه ر بیئت، واته وهستان به پیتی (ه) ی زه نه دار، وهك: [فِيْمَ].
- ✓ (ت) ئه م نیشانه يه له سه ر پیت، واته گوړینی پیتی (ت) ی له سه ر وه ستاو، به پیتی (ه) وهك: [رَحْمَتٍ][رَحْمَه].

✓ (۱) ئەم نیشانه یه ئەگەر له پال جولای ته نوین بوو، به لگه یه له سهر ضه ممه دار کردنی پیتی نونی ته نوین، به مه بهستی پزگار بوون له گه یشتنه دوو پیتی زه نه داری ضه ممه، وهك: [بِرَحْمَةٍ اَدْخُلُوا] [بِرَحْمَتِنَا] .

✓ (۲) ئەم نیشانه یه ئەگەر له پال جولای ته نوین بوو، به لگه یه له سهر كه سره دار کردنی پیتی نونی ته نوین به مه بهستی پزگار بوون له گه یشتنه دوو پیتی زه نه داری كه سره، وهك: [اَحَدٌ ٱللَّهُ اَكْبَرُ] .

✓ (۳) ئەم نیشانه یه ئەگەر كه وته ژیر پیت، به لگه یه له سهر بوونی ئیماله^(۱)، وهك: [مَجْرَهَا] .

✓ ئەگەر ناوی راوی (گیړه وهره كه) م نه بر دبوو، واته هه ردوو راویه كه یهك خویندنه وه یان هه یه، واته جیاوازیه كه ته نها له سهر ئه بو جه عفره به راویه كانی وه.

✓ له بهشی یه كه م له وشه كانی فهرش كورت كردنه وم كردوو له سهر ناو هیانی پیتی (م) ی كو، زۆربه ی جار دوو باره م نه كردو ته وه له به شه كانی تر، ئه وهش به هو ی زۆر به كار هاتنی له قورئانی پیروژدا، ناو هیانیم له هه ندیک جار له گه ل یاسای تر باس كردوو له هه مان وشه.

✓ بهشی سییه م تایبه ت كردوو ته نها به وشه كانی فهرش، له گه ل ئاشكر اكر دنیکی كورت، ده رباره ی پیتی (ه) ی كینایه^(۲)، وپیتی (م) ی كو، له گه ل وهستان به پیتی (ه) له بری پیتی (ت) ی می، وگه یشتنه دوو پیتی زه نه به یه كترو ئه وانیه ی هاو وینه ی ئه وهن كه باسمان كرد، له م به شه دا باسم نه كردوو، تا در یژنه بیته وه، ئه وهشی زانیاری زیاتری ده ویت بگه ریته وه بو بهشی دووهم، زۆر به در یژی باس كراوه.

^(۱) ئیماله (الاماله) واته خویندنه وه ی ئه لیف و یاندا هاو شیوه ی (ی) ی كوردی لی دیت، وهكو: (مَجْرَهَا)

(مه جرها) (مه جریها)

^(۲) كناية: دركه - دوو نیازی - به لام لیړه دا مه بهستی پیی را ناوی لكاوه (ضمیر متصل).

گرنگترین تایبه تمه ندیه کانی ئەم پەرتووکه

1. پەرتووکه که له ژێردهستتدا دهبیئت تا چیژ وەرگری له خویندنه وهی پەرتووکی پەروەردگار، به خیرایی دهتگه ینیی به زانستی خویندنه وهکانی قورئانی پیروژ، نه خوشیت بو دیاری دهکات، چاره سه ریششت بو دودۆزیتته وه، وبوچوونه په سنده کهشت پی ده به خشیت.
2. نمونه ی کرداریت بو پیک دهخات له گه ل نمونه ی ژیری و گریمانه یی، تا خوینه ریکی کاراو به توانات لی دروست بکات بتوانی گه پان و تیپرامان بکهیت.
3. به وردی شیکردنه وه و کردنه وهی گری کویره کانی زوری که له بابته ته ئالۆزو تیکه لاوه کانت بو دهکات، دواتر چاره سه ریکی زانستی گونجاو بو هه ر یه که له کیشه کان دهکات.
4. ئەم پەرتووکه کیشه و چاره سه ری زوری که له بابته ته تایبه ته بچوکه کانت دهخاته ژیر دهست، دریژه پیدهره تا بابته ته گه وره ئالۆزیه کانت پیشان دهدات.
5. نمونه و به لگه ی زور ورد هه لبرژێردراون تا بیروکه ی بابته ته کان به ته وای پیئت بگات.
6. له ناوه پوکدا کوکه ره وهی گرنگترین بوچون و نه و بابته تانه یه که له پەرتووکه کانی تری په یوهست به م بواره.
7. ساده و ئاسان کردنی زانیاریه کان به پیی توانا.

8. به کارهینانی نیشانه و ئاماژهی دیاری کراو له جیاوازییه فهرشییهکان (الخلافات)، بو خویننهرو دیاری کردنی ویناکردنی ئهم جیاوازییانه، باسی ئهم نیشانه و ئاماژه م کردوو له بهشی نویسنی وشهکانی فهرش.

9. ئهم پهرتووکه جیاکراوتهوه به بهشیک له پرس و گرفته گرنگهکانی، وهك - په یوهندی نیوان پیتهکان - بو ئهو کهسانه کی سهیری زانستی تهجويد و خویندنه وهکان دهکن تا دهکی پی بکن، وپیئاشنابن.

10. پهرتووکه که دابهش کراوه به سهر سی بهشدا، تا ئاسان بیته بو خویننهری بهرپرز و خیرا بگات به زانیاریهکان، له پیشهکیه کهش ئاماژه بهم بهشه دراوه.

مه به ست له خویندنی قیرائاتی قورئانی پیروژ له حه له قاتی قورئانی

مه به ست گشتیه کان که پیویسته له سهر ماموستای فیرخواز بیخاته ژیر دهستی
قوتابی بو کار پیکردن:

زور به جوانی و به وردی خویندنه وهی قورئانی پیروژ نه نجام بدات ههر وهك چون
دابه زیوه بو سهر پیغه مبه (ﷺ).

1. هه لویستی خوی دهربری که نامادهیه که سیکی خیر خواز بیټ له سهر فهرمودهی
پیغه مبه (ﷺ) که ده فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ).

2. هه ول و کوشش بدات بو به ده ست هیئانی پاداشت و چاکه، به دانیشن له بازنه ی
زانست خوازاندا.

3. پیداکری بکات له سهر به دست هیئانی په زامه ندی په روه ردگار به جی به جی کردنی
فه رمانی خودا که ده فهرمویت: ﴿وَرَزَّلَ الْقُرْآنَ تَرْتِيْلًا﴾.

4. په یوه ندی دروست بکات له نیوان ملکه چی و بیرکردنه وه له کاتی نویژدا.

5. به روبومی زمانه وانی دهنگی و زیره کی و لیها تویی په ره پی بدات، نه وانه ی که
په یوه ندیان به دهر پرینه وه هه یه.

6. به قولی پوچوونی هه بیټ بو خوشه ویستی قورئان و قیرائاتی قورئانی موته واتیر و
دلی لای خه لکی قورئان بیټ و شانازی بهم نازناوه بکات.

7. خوشه ویستی له پیناو خودادا بچینیت و گیانی برایه تی هه بیټ له بهر فهرموده ی پیغه مبه ر(ﷺ) که ده فهرمویت: (سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ...) .
8. ههول و کوشش بدات بو به ده ست هیئانی باوهر به خو بوون چونکه فیری یاسای ژیان ی ده کات.
9. نهو په پری توانای خو ی به گهر بخت تا بیټ به ماموستایه کی قورئانی بو منالی موسلمانان، (زه کاتی زانستی).
10. گرنگی خویندنه وه کانی قیرائاتی قورئانی دهر بخت، وپیگه یان به هیز بکات له نایندا.
11. چاندنی به هیز کردنی تواناکانی له سه ر نه زبه رکردن و جیبه جی کردنیکی دروست.
12. خو ی رابینیت له سه ر پیک خویندنه وه ی پوه کانی خویندنه وه ی قورئان، وه ک پیک خستن و سه روژیرکردن و دورکه وتنه وه له تیکه لاوکردن.

پهیرهوی خولی قورئانی تایبته به خولی پیشهوا نه بو جه عفر

- ئەم پهرتوکه بو سودبهخشین به تو داپیژراوه، بیربکهروه بهردهوام لهگهلت داییت له ماوهی ئەم خوله دا.
- سهراوهی سههکی ئەم خوله ئەم پهرتووکهیه که نهوش تایبته به خویندنهوهی پیشهوا نه بو جه عفر.
- ئامادهکردنی فهرش و وشهکانی نه بو جه عفر له سهه موصحه فی تایبته به هه موو قوتاییهک.
- تاقیکردنهوهی چالاکی به شیویهکی بهردهوام له کوتایی هه موو بابه تیك.
- ئەم خوله له تویهو بو توشه، ئیمهش به به شداری چالاکانه ی ئیوه خوشحالین.
- بوچونت به لامانه وه گرنگه، رهزلی نه کهیت بو دهربرینی پیشنیازه کانت بو په ره پیدانی ئەم پهرتووکه، یان بو پیش خستنی پهیرهوی ئەم خوله.

ریکارهکانی بازنه ی قورئانی تایبته به پیشهوا نه بو جه عفر

- نه هاتن بو ماوهی سی جار به بی هو سزاکی دهرکردنه.
- وتهی لاوهکی که په یوهندی نه بیته به بابه ته کانه وه قه ده غیه.
- قسه کردن به موبایل له کاتی وانه دا قه ده غیه.

پیشهوا ئه بو جه عفر

یهزیدی کوپی قه عقاق، گوتراوه: فهیروزی کوپی قه عقاق، وگوتراوه جوندوبی کوپی فهیروز، به لام ئه وهی یه که میان راستره.

❖ نازناوی ئه بو جه عفری مه دهنی

به ئه بی جه عفری مه خزومی مه دهنی قاریء ناسراوه، مه ولای عه بدوللای کوپی عیاشی کوپی ئه بی ره بیعهی مه خزومی.

تابیعه کی به پیز بووه، به هه شتهم قورائی عه شپه ئه ژمارده کریت، که سیکی به ناوبانگ و پیزداربووه، پیشه وای خه لکی مه دینه بووه له قیرائه تدا، له سه رده می خویدا بی وینه بوو، پیشه وایه تی قاریئه کان له ئه وه وه کوئایی پیهاتوو له شاری مه دینه، ماوه یه کی زور قورئانی پیروزی به سه ر خه لکیدا خویندوته وه، دهستی به خویندنه وهی قورئانی پیروژ کردوو به له پودانی هه پره، به سه ر هاتی هه پره له سالی شهست و سیی کوچی پرویداوه، گیپراویانه ته وه که له سه رده می موعاویه ی کوپی ئه بی سوفیان - رهزای خودای لیبیت - قورئانی خویندوته وه، وههروها ئه بو جه عفر موفتی و موجهه هیدو عابیدو به پوژ به پوژو ده بوو به شه و به شه و نوین ژخه ریک ده بو.

یه حیای کوپی موعین ده رباره ی ئه بو جه عفر ده فهرمویت: ئه بو جه عفر پیشه وای خه لکی شاری مه دینه بوو له قیرائاتدا، ناوی قاریئی لیندراوو، که سیکی باوه پ پیکراوو که م قسه ی ده کرد.

یه عقوبی کوپی جه عفری کوپی ئه بی که ئیری ئه نصاری ده فهرمویت: ئه بو جه عفر پیشه وای خه لکی شاری مه دینه بوو.

ئيبنو موحاهيد ده فهرمويت: له ئەصمه عى بۆميان گيرايه وه له ئه بو زه نناده وه كه فهرمويه تى: كه سيك نه بو وه شاره زاتر بىت له فهرموده كانى پيغه مبهردا (ﷺ) وهك ئه بو جه عفر، چونكه ئه بو جه عفر له سه رده مى خويدا به پيش عه بدورپه حمانى كورى هورمى ئه عره ج ده كه وت كه هاوپى ئه بى هورپه ره بو.

پيشهوا ماليك ده فهرمويت: ئه بو جه عفر پياويكى چاك بو، قورئانى پيرۆزى به سه ر خه لكى مه دينه دا ده خویند.

سوله يمانى كورى جه مان له پيشهوا ماليك ده گيرته وه كه فهرمويه تى: ئه بو جه عفر پۆژ نا پۆژيك به پۆژو ده بو وهك به پۆژوبونى داود پيغه مبهردا (سەلامى خواى ليبيت) وبه رده وام بو له سه ر ئه م جوړه به پۆژوبونه، كاتيك چه ند كه سيك پرسياريان لى كرد له سه ر ئه م جوړه به پۆژوبونه له ولا مده فهرموى: ده مه وىت نه قسم رايينم له سه رى تا بتوانم په رستنى په روه ردى گارى پى بكه م.

ئيبنولجه زهرى ده فهرمويت: خویندومه ته وه له ده ستنوسى ماموستا ئه بى عه بدوللاى قه صاع كه ئه و له نيوه شهودا به چوار ناوه ينان نويزى ده كرد له هه ر په كه ته يك سوږه تى فاتيحه ده خویند دواتر سوږه تيكى دريژى له دواى فاتيحه ده خویند پاشان نزاى بوخوى ئينجا بو موسلمانان و ئه و كه سانهى قورئانى له لا خویندون له گه ل ئه وانهى به شيوهى قيرائه تى ئه و ده خویندنه وه له پيش ئه و وله دواى ئه و.

نافعى كورى ئه بو نه عيم ده فهرمويت: ئه بو جه عفر له شهودا هه لده ستايه وه بو شه و نويز كردن له كاتى به يانيانيدا داده نيشت قورئانى بو خه لك ده خویند دواتر خه وى ده هات و ده يفهرمو: به رد بخه نه نيوان به نچه كانم دواتر بيگوشن ئه وانيش وايان ده كرد -مه به ستى له م كاره تا وه كو خه وى به روه يته وه-.

رپوايه ت كراوه له عه بدورپه حمانى كورى زه يدى كورى ئه سلهم فهرمويه تى: پياويكى شاره زه له فيقه و نه زان به كاروبارى دونيا به ئه بى جه عفرى مه ولاى كورى عه ياشى گوت: خو ش به ختى بو تو له وهى وه رتگرتوو له قورئان، ئه ويش له ولا مده فهرموى: ئه وه

له کاتیځدایه نه گهر حه لاله که ی به حه لال بزانه و حه پامه که ی به حه پام و دواتر کارم پیی کرد.

پړیوایه ت کراوه که نه بو جه عفر کاتیک بچوک بووه سهر دانی دایکی پړوادارانی کردووه ئومو سه له مه ی خیزانی پیغه مبه ر(ﷺ) نه ویش دهستی به سهر سهری داهیناوه و نرای خیری بو کردووه.

له سوله یمانی کوپی موسلیمی کوپی جه مازوه فهرمویه تی: له خه ودا نه بو جه عفرم بینی له سهر که عبه ی پیروژ بوو پیم گوت نایه تو نه بو جه عفری؟ فهرمو ی: به لی و سه لامی من بگینه به براکانه و پییان پابگینه که په روه ردار منی به شه هیدی زیندو نه ژمار کردووه وهروها فهرمو ی: سه لام له نه بو حازم بکه، وپی پابگینه که نه بو جه عفر ده لیت: ژیری چونکه خوداو فریشته کانی کوپو کوپونه وه کانی ئیوارانی ده بین.

ئیبینولجه زری ده فهرمویت: سه رسو پمانه که سیک توانج له خویندنه وه ی نه بو جه عفر بگریت یان به ناموی دابنیت چونکه هیچ جیاوازی نیه له نیوان هوت خویندنه وه ی نه وو خه لکید.

مالیک ده فهرمویت: نه بو جه عفر پیاو چاک بوو، فه توای بو خه لکی شاری مه دینه ددها، یه حیای کوپی موعین به باوه پړیکراوی داناوه.

نه بو عه بدو پرحمانی نه سائی ده فهرمویت: یه زیدی کوپی قه عقاع باوه پړیکراوه، وئیبینو حاتهم ده فهرمویت: پرسیارم له باو کم کرد فهرمو ی فهرموده کانی دروسته، وموحه ممه دی کوپی سه عد ده فهرمویت: نه بو جه عفر باوه پړیکراوو که م دواو بوو، ئیبینو حه بان له په رتو وکی(الثقات) و په رتو وکی(الحروف) دا باسی ده کات له سونه نی نه بی داوود.

نه بو جه عفر له عه بدو لای کوپی عه باس و جابری کوپی عه بدو لای عه بدو لای کوپی عومهری کوپی خه تاب و نه بو هوپه پره و زهیدی کوپی نه سه له می وه رگرتووه

چونکه له سه رده می ئه ودا بووه، وههروها له مه ولاکه ی خو ی که عه بدوللای کوپی ئه بی ره بیعه ی مه خزومی و مه پوانی کوپی چه که م یشی وه رگرتوووه.

له ئه بو جه عفریان وه رگرتوووه: مالیکی کوپی ئه نه س و ئیسماعیلی کوپی جه عفر و عه بدولعه زیزی ده پاره ردی و عه بدولعه زیزی کوپی ئه بی چه زم.

❖ مامۆستا کانی ئه بو جه عفر

قورئانی به سه ر مه ولاکه ی خویندۆته وه عه بدوللای کوپی عیاشی کوپی ئه بی ره بیعه ی مه خزومی و عه بدوللای کوپی عه باس و ئه بو هوپه یه، وههروها فهرموده ی له وه وه گپراوته وه، وعه بدوللای کوپی عیاش قورئانی له لای ئوبه ی کوپی که عب خویندۆته وه و ئوبه ی به سه ر پیغه مبه ر (ﷺ) خوای خویندۆته وه.

گوتراوه که ئه بو جه عفر قورئانی له لای زهیدی کوپی ثابت خویندۆته وه، ئبنولجه زه ری ده فهرمویت: ئه وه ره نگه پرویدا بیت چونکه هیئاویانه ته لای ئومو سه له مه - په زای خوی لیبت - خیزانی پیغه مبه ر (ﷺ) ئه وکات ئه بو جه عفر بچوک بو ئومو سه له مه دهستی به سه ر سه ری داهینا و نزای به خیری بو کرد، وههروها نویشی بو ئیبنو عومه ر کردوووه و قورئانی خویندۆته وه به ر له پوداوی چه ره که له سالی شه ست وسیدا پرویداوه.

❖ قوتابییه کانی ئه بو جه عفر

قیرائه تیان لیگپراوته وه نافی کوپی عه بدورحمانی کوپی ئه بو نه عیمی مه دنی و سوله یمانی کوپی موسلیم ی کوپی جه مازی زوه ری و عیسی ی کوپی وره دان و عبدالرحمن ی کوپی یه زیدی کوپی ئه سه له م مولای عومه ری کوپی خه تاب - په زای خویان لیبت -.

❖ مندائه کانی ئه بو جه عفر

دوو کوپی هه بووه به ناوه کانی ئیسماعیل و یه عقوب، یه ک کچی هه بووه به ناوی مه یمونه.

ئهو که سانهی

به قیرائتهی ئه بو جه عفریان خویندوتهوه

دهههه بی دهفهرموئیت: ئهحمه دی کوپی یهزیدی ههلوانی به قیرائتهی ئه بو جه عفری خویندوتهوه ئه ویش له عیسای کوپی وهردانی وهرگرتوووه ئه ویش له ئه بی جه عفرهوه، وههروها زوبهیری کوپی موحه ممه دی عومه ریش به قیرائتهی ئه بو جه عفری خویندوتهوه له لای قالون به سه نه دی ئه و، به هه مان شیوه به قیرائتهی ئه بو جه عفری خویندوتهوه سوله یمانی کوپی داودی هاشمی له سوله یمانی کوپی موسلیم له جه مازه وه له ئه بو جه عفر، وههروها دوری له ئیسماعیلی کوپی جه عفر له ئه بی جه عفر یان له پیاویک ئینجا له ئه بو جه عفر وهری گرتوووه.

ئیبولجه زهری دهفهرموئیت: شیخ ئه بو عه بدوللای قه صاع سه نه دی قیرائتهی ئه بو جه عفری داوته پال ریوایه تی نافع له په رتووکه که ی به ناوی (مغنی)، وقیرائتهی ئه بو جه عفر ریوایه ت کراوه هه ر له په رتووکی (کامل) ی ئه بو قاسمی هه ذه لی، وههروها به قیرائتهی ئه بو جه عفری خویندوتهوه ئه بو عه بدورحمان قوته یبه ی کوپی مه هه ران، به هه مان شیوه به سه ر ئیسماعیلی کوپی جه عفری خویندوتهوه، ولای ئیمه ئه م ریگایه دروسته.

❖ کوچی دواپی ئه بو جه عفر

ئه بو جه عفر وهفاتی کردوووه له شاری مه دینه ی پیروژ له سه رده ی خیلافه تی مه پروانی کوپی موحه ممه د له سالی 130 ی کوچی له سه ر بوچوونی راست به لام گوتراوه له سالی 132 ی کوچی یان 127 ی یان 128 به لام هه ذه لی له په رتووکی (کامل) ئه م به روارانه ی به دوور زانیوه ودهفهرموئیت: کوچی دواپی ئه بو جه عفر له سالی 110 ی کوچیه.

سوله یمانی کوپی موسلیم دهفهرموئیت: ئه بو جه عفرم بیانی له کاتی سه ره مه رگا ئه بو حازمی ئه عه رجی هاته لای هه ندیک ماموستای له دانیشتی لای خوی له گه ل بو

بانگی ئه بو جه عفریان کرد به لام له تاو حالی خوئی نهیتوانی ولامیان بداته وه - شهیبه
 که ده کاته خه زوری کچه که ی ئه بی جه عفر فهرموی: شتیکی سهیرتان نیشان بدهم؟
 گوتیان به لی، سینگ ی ئه بو جه عفری نیشاندان که شتیکی سپی له سهر بو، ئه بو حازم و
 هاوړیکانی وتیان: سویند به خوا ئه مه پوناکی قورئانه.

له نافع ی کوړی ئه بی نه عیم گیردراوته وه فهرموی: کاتیک لاشه ی ئه بو جه عفریان
 شوست بینیان له نیوان سینگو دلی وهک په ریکی قورئان واهو ئاماده بوان وتیان هیچ
 گومانمان نیه ئه مه پوناکی قورئانی پیروزه.

ئهو کهسانه ی له ئه بو جه عفریان گیراوته وه

به ناوبانگترین ئه و کهسانه ی زانستی قیرائاتیان له ئه بو جه عفر وهرگرتوه دوو پراوین
ئهوانیش ئین وهردان و ئین جهماز، ئه م دوانه راسته وخو لیان وهرگرتوه:

➤ **پراوی یه کهم:** (ئین وهردان) (رحمهتی خودای لیبت).

➤ **پراوی دووه:** (ئین جهماز) (رحمهتی خودای لیبت).

1- ئین وهردان (رحمهتی خودای لیبت)

پراوی یه کهم ئین وهردانه ناوی تهواوی ئه بو حارثه عیسای کوری وهردانی مهدهنیه،
نازناوی ههژانه، پیشهواو قاریئیکی زور زیرهک بووه، پراوی و موحهقیقیکی زور وردین
بووه، له هاوپی کونهکانی نافع بوو، یهکیک بو له هاوهله قاریئهکانی ئه بو جه عفر و
کهسیک بو که قورئانی بهسهه ئه بو جه عفر و شهیبه خویندوتهوه، پاشان بهسهه
نافعیشی خویندوتهوه.

دانی دهفرمویت: ئین وهردان به توانترین و کوترین کهسی نافع بوو، بهشداری له
ئیسنادا کردوه.

ئیسماعیلی کوری جه عفر و قالون و موحهمهدی کوری عومهری واقیدی قورئانیان
بهسهه ئین وهردان خویندوتهوه.

2- ئین جه ماز (ره همه تی خودای لیبت)

ئین جه ماز: نه بو په بیع سوله یمانی کوپی موحه ممدی کوپی موسلیمی کوپی جه مازی زوهریه مه ولای مده نی، قاریئیکی وردین و باش بووه کاتیک باسی قاریئه کانی نه بی جه عفر و نافع ده که ین مه به ستمان ئین جه ماز، زانستی قیراڼاتی وهرگرتووه له نه بی جه عفر و شهبه، پاشان زانسته که ی به سهر نافع خویندو ته و، به پییتی نه بی جه عفر و نافی خویندووه، ئیسماعیلی کوپی جه عفر و قوته یبه ی کوپی مه رانیش له ئین جه مازیان پریوایه ت کردووه، ئین جه ماز دوی سالی 170 ی کوچی وه فاتی کردووه.

رېگای نه بو جه عفر له قیرائه تدا

هه ریهك له راویه کانی نه بو جه عفر رېگایه کیان^(٢٠) ههیه رېگاکانی دوپړه بهم شیوهی خواره وه:

أ- ئیبن وهردان تهنها یهك رېگایه زانستی قیرائاتی گیراوته وه له رېگه ی دوپړه كه بریتیه له^(ه): رېگای نه بی عه باس فاضلی کوپری شاذانی کوپری عیسای پازی، له نه بو حه سهن نه حمه دی کوپری یه زیدی حهلوانی نه ویش له قالون له عیسای کوپری وهردان له نه بو جه عفر، هه ر له ویشته وه (31) رېگای تری لی ده بیته وه.

ب- ئیبن جه مان تهنها یهك رېگه ی ههیه زانستی قیرائاتی له م رېگه یه گیراوته وه له رېگه ی دوپړه كه بریتیه له^(ه) رېگه ی نه بو نه یوبی سوله یمانی کوپری داوودی کوپری عه له ی

(1) ئیبنولجه زه ری له پهرتو وكه كه ی(نه شر له قیرائاتی عه شر) ده فهرمویت: هه ر یهك له راویه کانی دوو رېگایان ههیه وهه ر یهك له م دوو رېگایه رېگای تری لی ده بیته وه، كو ی گشتی رېگاکانی نه بو جه عفر له هه ردوو رېگاکه دا ده بیته 52 رېگا.

(2) رېگای تر كه ئیبنو جه زه ری هه لیبژد اووه له پهرتو وكي(نه شر له قیرائاتی عه شر) بریتیه له رېگه ی: نه بو قاسم هیبه ت الله ی کوپری جه عفر له باوکی خو ی جه عفر، هه ر له ویشته وه (9) رېگه ی تر دروست ده بیته، له وه وه بو مان ده رده كه ویت كه له هه ر رېگه یهك كو مه له رېگه یه کی تر ده بیته وه، وكو ی گشتی رېگای عیسای کوپری وهردان ده بیته (40) رېگه له هه ردوو رېگاکه دا.

(3) رېگای تر كه ئیبنو جه زه ری هه لیبژد اووه له پهرتو وكي(نه شر له قیرائاتی عه شر) بریتیه له رېگه ی: نه بو عه مر حه فصی دوری له ئیسماعیلی کوپری جه عفر له ئیبن جه مان، له وه شه وه ده بیته (3) رېگه، له وه وه بو مان ده رده كه ویت كه له هه ر رېگه یهك كو مه له رېگه یه کی تر ده بیته وه، وكو ی گشتی رېگای ئیبن جه مان ده بیته (12) رېگه له هه ردوو رېگاکه دا.

كوږى عه بدوللا كوږى عه باسى هاشمى، نه وانيش له ئيسماعيلى كوږى جه عفر له ئيبن
جه مان له نه بو جه عفر، له ويشه وه ده بيه (9) ريگه.

ئيبنولجه زهرى^(ه) (په حمه تى خواى ليبيت) ده فهرمويت:

أبو جعفر عنه ابن وردان ناقل كذاك ابن جمان سليمان ذو الغلا

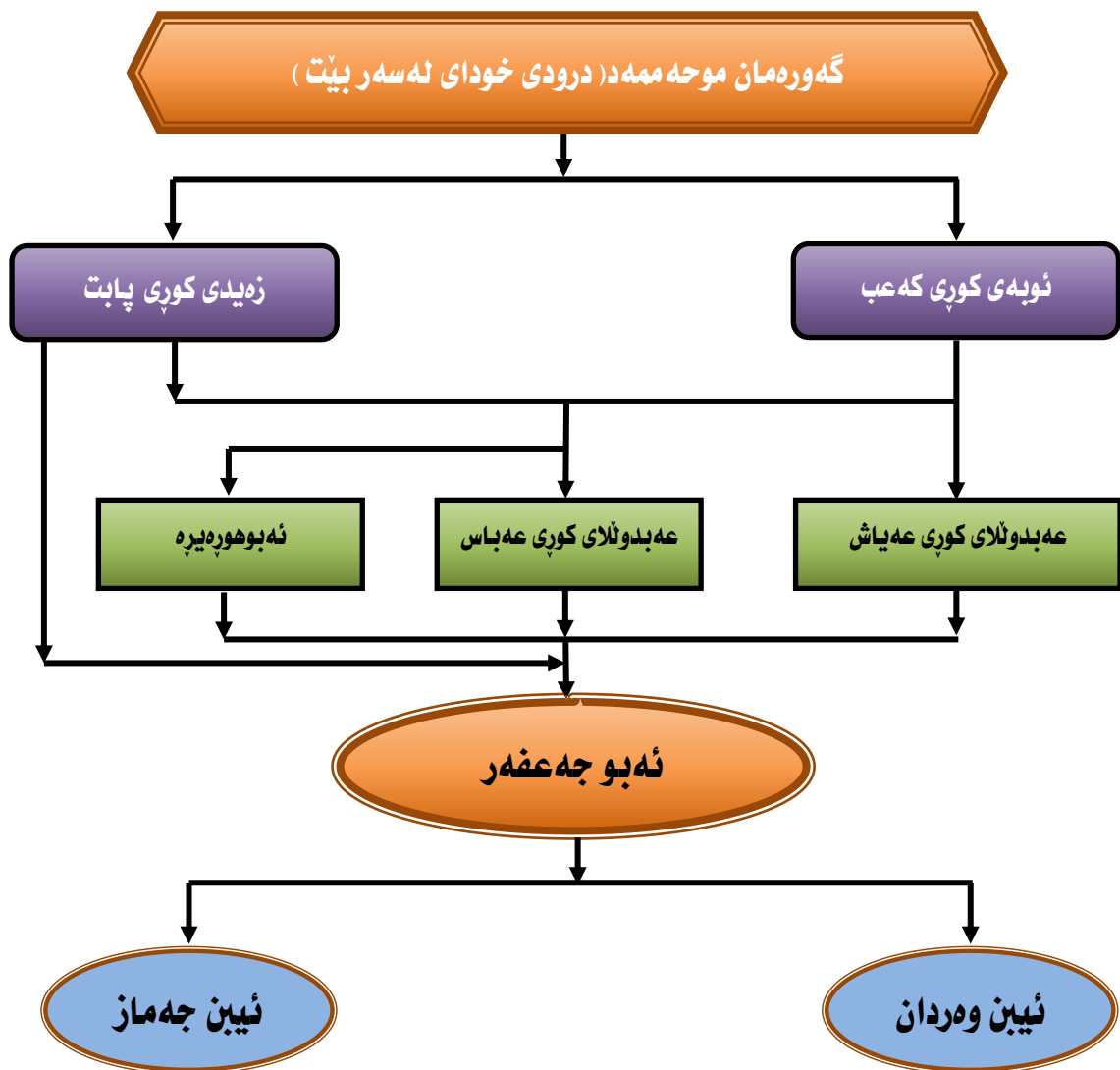

⁽¹⁾ له په رتووكى (الدرة المضيئة في القراءات الثلاث)، دىرى پينجه م.

سه نه دی قیرائەتی ئه بو جه عفری مه ده نی

ئەبو جه عفری مه ده نی زانستی قیرائاتی خویندۆته وه به سه ر مه ولای خۆی
عه بدوللای کوپی عیاشی کوپی ئەبی ره بیعه ی مه خزومی، وه ره وها به سه ر گه وه زانای
ئومه ی ئیسلامی عه بدوللای کوپی عه باس، وه سه ر ئەبو هوریره یه، ئەم سی که سه ش
به سه ر ئەبی مونذیر ئوبه ی کوپی که عب، وه ره وها ئەبو هوریره یه و ئیبنو عه باس به هه مان
شیوه به سه ر زهیدی کوپی ثابتیان خویندۆته وه، گو تراوه ئەبو جه عفر راسته وخۆ
به سه ر زهیدی کوپی ثابتی خویندۆته وه، وزهیدو ئوبه ی کوپی که عب به سه ر پیغه مبه ری
خوایان خویندۆته وه (ﷺ).

سه نه دی قیرائاتی نه بو جه عفر

بنچینهی قیرائەتی نه بو جه عفر

أصول: کۆیه تاکه کهی (أصل)ه، له زمانی عه پهبیدا بهو بناغه و بنچینه دهگوتريّت که شتی له سهر بونیاد دهنريّت.

نوصول له پووی زاراوهدا: هه موو حوکمیکی گشتی دهگريّته وه که بچه سپيّت له سهر ئه وشتانهی مهرجی حوکمه کهی لی بيّته دی، یان مه بهست له ئوصول (واته: نهو یاسا گشتیانه دهگريّته وه که دووباره دهنه وه)، وهک (مد) دريژکردنه وه، (قصر) کورتکردنه وه، (فتح) کردنه وه، (اماله) واتا لارکردنه وه، و نه وهی به وانه دهچيّت.

الفرش: له زمانی عه پهبیدا واتا راخستن و بلاوکردنه وه.

الفرش له زاراوهدا: له زاراوهدا بريّتيه لهو برياره ی تايبه ته به هندی وشه ی قورئانی که پای جياوازی له سهره له نيوان قوپرائهکانی خویندنی قورئان له گه ل به هيژکردنی هه موو خویندنه وه کان بو خاوه نه کهی، وهک {مَلِكٍ يَوْمَ الدِّينِ}.

عاصم و کيسائی و يه عقوب و خه له فی عاشر وشه ی {مَلِكٍ} به جيگيرکردنی ئه ليف دهخويننه وه له دوا ی پيّي (م)، به لام جگه له نه وان وهک: نافع و ئيبن که ئيرو نه بو عه مرو ئيبن عاميرو حه مزه و نه بو جه عفر ئه ليفه که لاده بن، واتا به بی ئه ليف دهخويننه وه، به م شيوه يه {مَلِكٍ}.

لای قاريّنه کان ههر وشه يه ک خولانه وهی که م بيّت له نيوان قيرائاتهکانداو بوچونی جياوازی له سهر بيّت، نه وه پيّي دهگوتريّت فهرش، چونکه که باس کراوه له شويني خوی له سوپه تهکاندا به پيّي ريزبهندی قورئان، نه وه وهک رایه خراویکی ليديّت که پراخراييت.

هه ندیک فەرش ههیه ده کریت حوکه مه که ی گشتگیر بکریت، وهک زه نه دارکردنی
 پیتی (د) له وشه ی (الْفُذَّس) لای ئین که ئیر، به پیچه وانه وه هه ندیک بنچینه مان ههیه که
 ناکریت حوکه میان گشتگیر بکریت، هه ر وهک له هه ندیک شوینی دیارکراودا هاتووه وهک
 له پیتی (ی) ی دانه پال و زیاده، یان وهک هه ندی له و وشانه ی که له بابته تی هه مزه کان و
 بابته تی ئیماله دا باس ده کریت، ئه م ناوانه ش له هه ر یهک له وان به هو ی زور
 به کارهینانیا نه وهیه.

بابه تی دریژکړدنه وه و کورت کړدنه وه

بابه تی دریژکړدنه وه و کورت کړدنه وه له بابته ګرنگه کانی نه حکامی ته جویده، چونکه قورئانی پیروژ به دوو شت جیاکراوته وه له زمانی عه پره بی، نه ویش بریتین له: یه که م: مینګه (غونه) دووهم: دریژکړدنه وه.

ره نګه بنچینه ی دریژکړدنه وه له م فهرموده وهرګیرابیت که پېشه و بوخاری (ره حمه تی خودای لیبت) باسی کردووه له صه حیحه که ی خویدا له قه تاده (ره زای خودای لیبت) ده ګیریته وه که نه و پرسپاری له نه نه سی کوپی مالیک کردووه (ره زای خودای له سهر بیت) دهر باره ی خویندنه وه ی پیغمبر (ﷺ) فهرموی: پیغمبر (ﷺ) دریژکړدنه وه ی نه نجام دده له شویننه ی که پیویستی به دریژکړدنه وه ده بو.

له ریوایه تیکی تر هاتووه که پیغمبر (ﷺ) دریژکړدنه وه ی نه نجام دده به ده نګه که ی خو ی هه روه ک پېشه و سیوطی باسی کردووه له کتیبه که ی خو ی به ناوی (الدر المنثور) و نه لبانی به راستی زانیوه که پیاویک نایه تی ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ﴾، [ته و به: 60] ی خویندنه وه بی دریژکړدنه وه، ئین مه سعود (ره زای خودای لیبت) فهرموی: پیغمبر (ﷺ) به م شیوازه نه یخویندو ته وه، پیاوه که ش وتی نه ی چو ن به سهرتانی ده خویندنه وه نه ی باوکی عه بدور پر حمان؟ فهرموی: به م شیوه یه ده یخویندنه وه ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ﴾، واتا به شیوه ی دریژکړدنه وه، مه به سستی ئین مه سعود واتا رازی نه بو که پیاوه که به بی دریژکړدنه وه نایه ته که بخویننه وه.

تیبینی:

زاراوهی کورت کردنه وه ئه گهر به ته نه باسکرا مه بهستی زانایانی ته جوید ئه وهیه که
ته نه دوو جوله دريژ بکريته وه، به لام مه بهستی له زاراوهی دريژ کردنه وه زیاتر له دوو
جوله دريژ ده کريته وه.

له سهر بابتهی دريژ کردنه وه و کورت کردنه وه بوچونی جياواز هیه له نیوان حه فص و ئه بو
جه عفر، جياوازیه کهش بهم شیوهی خواره وهیه:

مه زهه بی پی شهوا

نه بو جه عفر ده ریاره دیژکردنه وهی جیاواز له پی شهوا جه فص

1- دیژکردنه وهی پیو یست (لازم) له وشه یه کی ئاسانکراو:

ئه وهیه که له دوا ی پیتی دیژکردنه وه پیتیکی زه نه داری پیو یست بیت له یه که وشه یان دوو وشه به لام تیکه له کیش نه کرابیت له گه ل دوا ی خو ی، واته شه دده دارنه کرابیت، ئه مهش له زور شوین پرویدا وه لای نه بو جه عفر، وه که وشه ی {ءَآلَئِنَّ} [یونس: 51-91]، وهه روها وه که وشه ی {وَالَّتَیْ} به یه که له خویندنه وهکان له باری وهستاندا، وئیتیش ههیه دواتر له شوینی خویدا باسی ده کهین ان شاء الله، وناوی نراوه به ئاسانکراو به هو ی ئاسان ده برین و خالی بونی له شه دده.

ئه بو جه عفر ئه و پیتته زه نه دار ده کات که ده که ویتته دوا ی پیتی دیژکراو له م وشانه ی خواره وه تا وه کو ببیتته دیژکردنه وهی پیو یست له وشه یه کی ئاسانکراودا، و دیژکردنه وه که شی ده بیتته شهش جوله:

أ- وشه ی [أَتْنَا عَشْرًا] له ئایه تی {إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا} (ته وه: 36)، نه بو جه عفر به زه نه ی پیتی (ع) و دیژکردنه وهی پیو یست به شهش جوله له ئه لیف ده خوینیتته وه به هو ی گه یشتنه دوو پیتی زه نه دار به یه که، تا وه کو ببیتته دیژکردنه وهی پیو یست له وشه یه کی ئاسانکراودا.

ب- وشه ی [يَحْسَرَتْنِي] له ئایه تی {أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرَتْنِي عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ} (زومه ر: 56)، نه بو جه عفر به زیاد کردنی پیتی (ی) له دوا ی ئه لیفی کو تایی ده خوینیتته وه، ده بیتته فه ته دار له باری نه وهستاندا و زه نه دار له باری وهستاندا، ئیبن وهردان خویندنه وهیه کی تری ههیه بریتیه له: زه نه دار کردنی پیتی (ی)

زیاده به پرده ها نهو ئه لیفه ی ده که ویته پیشی دریزده کریته وه به نه دازه ی شمش جوله به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار به یه که وه تا وه کو بیته دریزکردنه وه ی پیویست له وشه یه کی ئاسانکراودا.

ت- وشه ی [لَا تُضَارَّ] له ئایه تی {لَا تُضَارُّ وَلِدَةُ بَوْلِدَهَا} (به قهره: 233)، نه بو جه عفر به لابر دنی شه دده ی پیتی (ر) و زه نه دارکردنی ده خوینیته وه، و دریزکردنه وه ی پیویست له وشه دا له شه دده وه ده گوردریت بو بی شه دده.

ث- وشه ی [وَمَحْيَا] له ئایه تی {إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي} (نه نعم: 162)، نه بو جه عفر به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خوینیته وه به پیی یاسا گشتیه که ی خو ی، و به زه نه ده خوینیته وه له باری وه ستان و نه وه ستاندا، له گه ل دریزکردنه وه ی شمش جوله له ئه لیفی پیش خو ی له هه ردو و باردا، تا وه کو بیته دریزکردنه وه ی پیویست له وشه یه کی ئاسانکراودا.

ج- وشه ی [وَاللَّيْلِ] نه م وشه ها تو وه له سو پرته کانی (نه حزب: 4) و (موجاده له: 2) و (طه لاق: 4)، له دوو شویندا وه که ئایه تی {وَاللَّيْلِ لَمْ يَحْضَنْ}، نه بو جه عفر له باری نه وه ستاندا به دوو شیوه ده خوینیته وه:

یه که میان: گو پرینی هه مزه به پیتی (ی) ی زه نه دارو دریزکردنه وه ی شمش جوله له ئه لیفی پیش خو ی، به هو ی گه یشتنه دوو پیتی زه نه دار به یه که، تا وه کو بیته دریزکردنه وه ی پیویست له وشه یه کی ئاسان، به م شیوه یه ده خویندریته وه (الآی).

تیبینی 1:

له وشه‌ی {آلَم} له نایه‌تی {آلَم} ۱) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ {نالی عیمران: 1)،
 نابیت پیتی (م) دريژ بکریته وه به ئەندازه‌ی دوو جوله، چونکه دريژکردنه وه که ده‌بیت
 هوکاری به جوله خستنی پیتته میمه‌که، ئەم جوله‌ش لایراوه به‌هوی زه‌نه وه له پیتته
 برکه‌کراوه‌کاندا.

بو ئەم قسه‌ش زیاد بکه که پێویسته هه‌مزه‌ی لکاو له‌باری نه‌وه‌ستاندا بخویندريته وه
 له وشه‌ی پیرۆزی ناوی خوا (الله) و نابیت پیتی (م) ی (ل) تیکه‌ه‌لکیش نه‌کریته له
 پیتی (م)، له‌داهاتودا باسی ئەم بابته ده‌که‌ین له شوینی خو‌ی ان شاء الله.

تیبینی 2:

له وشه‌ی {کَهِیْعَص} له نایه‌تی {کَهِیْعَص} ۱) ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ {مه‌ریه‌م: 1) و
 وشه‌کانی {حَمَّ} ۱) عَسَق {له نایه‌تی {حَمَّ} ۱) عَسَق ۲) کَذَلِكَ يُرْجَى إِلَيْكَ {شورا: 1)، ئەبو
 جه‌عفر پیتی (ع) دريژده‌کاته وه به ئەندازه‌ی چوار جوله و شه‌ش جوله و ده‌ستانیک
 کورت ده‌کات له‌سه‌ر پیتته برکه‌کراوه‌کان، وه‌روها پیتی (ن) بزر (إخفاء) ناکات له‌کاتی
 گه‌یشتنی به پیتی (ص) له‌سوره‌تی مه‌ریه‌مدا، وه‌روها پیتی (ن) ناشاردريته وه (إخفاء)
 ناکریته له‌کاتی گه‌یشتنی به پیتی (س) له‌کاتی گه‌یشتنی به پیتی (ق) له‌سوره‌تی شورا،
 له‌داهاتودا باسی هه‌مو ئەم بابته‌نه ده‌کریته له شوینی خویدا ان شاء الله.

2- دريژکړدنه وهی دروستی نه لکاو

بریتیه له وهی که پیتی دريژکړدنه وه بکه ویته کوټایی وشه و پیتی همزه ش بکه ویته سهره تاي نه و وشه ی که به دوايد ایت، وهك ﴿فَلَا أُقْسِمُ، فَأَمَّا إِنْ، إِنَّا أَعْطَيْنَكَ﴾.

دريژکړدنه وهی په یوه نندیداری گه وره (الصلة الكبرى) ده لکیندريت به دريژکړدنه وهی نه لکاو (المد المنفصل) و پیتی میمی کو⁽¹⁾ که همزه ی پچراوی به دوايد ایت، نه بو جه عفر ته نها به دريژکړدنه وهی دوو جووله ده خوینیته وه.

3- دريژکړدنه وهی لکاو

بریتیه له وهی که له دواي پیتی دريژکړدنه وه همزه بیت له یهك وشه، وهك ﴿الشَّيْءِ، أُولَئِكَ، حُنَفَاءَ، أَلْمَلِكَةِ، قُرُوءٍ، وَجَاءَ، النَّسِيءِ﴾، نه بو جه عفر نه و وشانه ده خوینیته وه به دريژکړدنه وهی چوار جووله به یهك دهنگ.

(1) دريژکړدنه وهی په یوه نندی گه وره (الصلة الكبرى) بریتیه له وهی پیتی (و) یان پیتی (ی) له دواي پیتی (ه) ی جیناوی لکاو بکه ویته کوټایی وشه له دواي نه ویش پیتی همزه بکه ویته سهره تاي وشه که ی تر، مه به ستيشمان له پیتی (م) ی کو پیتی همزه ی پچراوی به دوايد ایت، دوا تر له بابته ی پیتی (م) ی کو باسی دهکین.

بابه تی پیتی (میم) ی کۆ

میمی کۆ بریتیه له پیتیکی زیاده له پیکهاتهی وشه دا که بۆ نییری کۆ (جمع المذکر) به کار دیت، وههروها (می) ش دهگریته خو، جیاوازیش نیه حقیقهت بیّت یان نه وهی وهک نییری کۆ به کار دیت، به لām به خوئی نییری کۆ نیه.

دهرچوو له پیناسه که: واتا نهو شتانهی که پیناسه که نایان گریته وهو له بازنهی پیناسه که دا دهرده چن:—

➤ **میمی زیاده:** که له پیناسه که دا گوترا میمی زیاده، واتا نهو پیتیه میمه ناگریته وه که زیاد نه بیّت و بنچینه و نه صلی وشه که بیّت وهک [بِمَ، أَحْکُم، أَلَمَ].

➤ **واتای کۆی نییر بدات:** نهو ناگریته وه نه گهر پیتی میمه که واتای کۆی نییر نه دات، واتا به کارهاتی بیّت بۆ تاک یان بۆ دووان وهک [أَهْکَمَا].

➤ **کۆی می دهگریته وه:** وهک [علیکم الصیام]، لیڤه دا پیتیه میمه که به کار هاتوو بۆ نیرو می، واتا ههردوو په گهز دهگریته وه.

➤ **له زمانی عه پهبیدا:** پیتی (م) دهگریته وه له وشه ی [منکم]، پیتی (م) لهم وشه به میمی کۆ داده ندریت له زمانی عه پهبیدا.

➤ **له به کار هیئانی قورئاندا:** نهو دهگریته وه [ملئهم] له ئایه تی {علی خوفٍ من فرعون وملئهم أن یفتنهم}، (یونس: 83)، لیڤه دا پاناو دهگریته وه بۆ فیرعه ون به ته نها به لām به شیوهی کۆ به کار هاتوو، که واته: نهو میمهش به میمی کۆ نه ژمار دهگریته.

نیشانه‌ی (میم) ی کۆ

• ئه‌گهر لایبهری له وشه‌دا مانای وشه‌که تێک نادات، وه‌ک (علیکم)، ده‌بیته (علیک).

• یه‌کیک له‌م سی پیتانه له پیش میمه‌که‌دا بیته⁽¹⁾.

أ- پیتی (ک) وه‌ک { منکم }، وته‌نا ضه‌مه‌دار ده‌بیته.

ب- پیتی (ت) وه‌ک { کنتم }، وته‌نا ضه‌مه‌دار ده‌بیته.

ت- پیتی (ه) وه‌ک { أموالهم }، یان ضه‌مه‌دار ده‌بیته، وه‌ک له نمونه‌ی پیشو باس کرا، یان که‌سره‌دار ده‌بیته وه‌ک (علیهم).

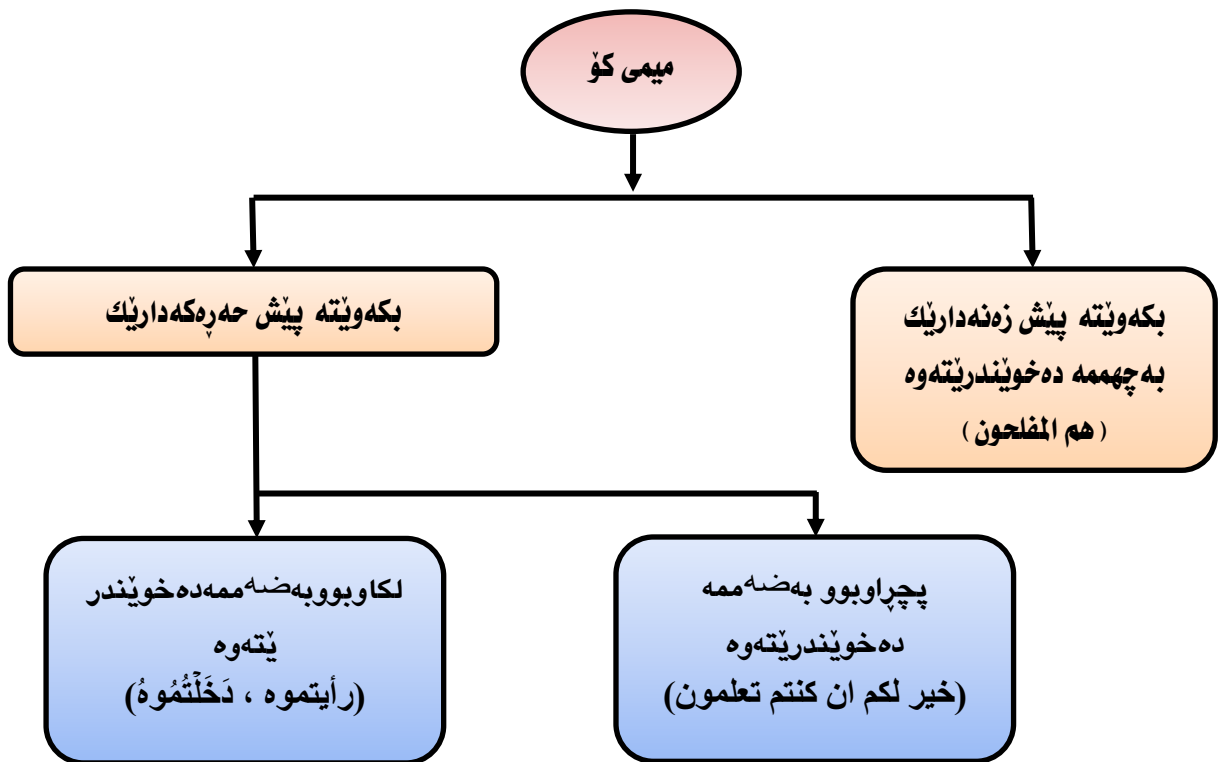
ئه‌بو جه‌عفر پیتی (م) ی کۆو لکاوه‌که‌ی (صیله) به‌ ضه‌مه‌ ده‌خوینیته‌وه، ئه‌گهر له دوا‌ی خوی جوله‌دارێک هات‌بیته وه‌ک { وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ، وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ ، عَلَیْكُمْ أَنْفُسُكُمْ ، عَلَیْهِمْ غَیْرٌ }، وچونکه به‌ دوو جوله‌ی نه‌لکاوه‌ ده‌خوینیته‌وه هه‌ر بۆیه

⁽¹⁾ یه‌ک شوین جیاکراوته‌وه، هه‌مه‌ که‌وتوته پیش پیتی (م) ی کۆ (میم الجمع)، ئه‌وه‌ش له ئایه‌تی 19 ی سوپه‌تی حاقه‌یه {هاؤم} لی‌رده‌دا به‌واتای (هلموا اقرؤوا کتابیه)، هه‌ندی له زمانه‌وانان ده‌لین: به‌ واتای (هاکم) دیته، پیتی (ک) گۆ‌ردراوه به‌ پیتی هه‌مه‌، هه‌روه‌ک قوته‌یبی ئاماژه‌ی پی کردووه، ره‌ضی ده‌فه‌رمووته: (ها) ناویکه به‌ واتای (بگه‌ره) دیته وه‌هشت جۆر زمانی تێدا‌یه، ئه‌مه یه‌کیکه له‌م زمانه‌: له‌بری پیتی ئه‌لیف هه‌مه‌ی پیوه‌ بلکیندریته گۆ‌رانه‌کاریه‌کانیشی وه‌ک گۆ‌رانه‌کاری پیتی (ک) ده‌بیته، وه‌ک {هاؤما، هاؤم، هاء، هاؤن، باوکی قاسم فه‌رمویه‌تی: به‌چه‌ن شیوا‌زو زمانیک ده‌خویندریته‌وه چاکترینیان ئه‌وه‌ی سیبه‌وه‌یه‌ی باسی کردووه له‌ په‌رتوکه‌که‌ی خۆیدا ده‌فه‌رمووته: عه‌ره‌ب ده‌لین: {هاء یا رجل} بیگه‌ره ئه‌ی پیاو، هه‌مه‌زه‌که‌ی فه‌ته‌دار ده‌که‌ن، و {هاء یا امرأة} بیگه‌ره ئه‌ی ئافه‌رت بۆ ئافه‌رت هه‌مه‌زه‌که‌ که‌سره‌دار ده‌کریته، و {هاؤما یا رجلا‌ن أو امرأتان، وهاؤم یا رجال، وهاؤن یا نسوة} پیتی (م) له وشه‌ی {هاؤم} وه‌ک پیتی میمه‌که بۆ ئیوه‌ به‌کار دیته، وضه‌مه‌دار کردنیشی وه‌ک ضه‌مه‌دار کانی تهر له هه‌ندی شوین.

پیتی(و)ی لکاو دریژ دهکاته وه به ئەندازی دوو جوله جیاوازیشی نیه ئایه هه مزه ی به واداهاتییت یان نا.

به لām ئەگەر له دوای پیتی(م)ی کۆ زهنه دارهات ئەوه ده بیته ضه ممه داری نه لکاو، ئەوهش بو پرگار بوون له گه یشتنی دوو زهنه دار به یه کتر، وهك ﴿جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ﴾.

به لām ئەگەر وهستا له سه ر پیتی(م)ی کۆ، ئەوه له کاتی وهستاندا لکاو هه که لاده بات و پیتی(م)یش زهنه دار ده کات وهك -حفص-.

بابه تی(هائی) کینایه

هوئی ناوانانی به هائی کینایه چونکه ناسناوئیکی وهرگرتوووه ئه ویش به کارهاتنیه تی بو کسه سی سی یه می تاکی نیئر(له زمانی عهره بی)، وپیشی دهگوتریت هائی(الضمیر) راناو، له زاراوهی قورائه کان ناسراوه به هائی زیاده، ئه وهی واتای کسه سی سییه می تاکی نیئر ده به خشیئت.

که ده لیین هائی زائیده مه به ستمان هائی بنچینه نیه، واتا هائی ئه صلی ناگریته وه وهك [لین لَمْ تَنْتَه يَنْوُحْ] (شوعه را: 116).

که گوتمان واتای کسه سی سی یه می تاکی نیئر ده دات، ئه وه ناگریته وه هائیك بو تاکی می وهك [إِلَيْهَا]، ئه وهش ناگریته وه که بو دووانه (موته ننا) وهك [عَلَيْهَما]، یان ئه وهی بو کو به کارهاتوووه وهك [إِلَيْهِمْ، إِلَيْهِنَّ].

هائی کینایه به ناو(اسم) ده لکیئت، وهك {أَجَلَهُ}، به کاریش(فعل) ده لکیئت، وهك {يَعْلَمُهُ}، به پیتیش ده لکیئت، وهك {إِلَيْهِ}.

هائی کینایه له بنچینه دا ضه ممه داره، وهك(له).

هائی کینایه که سره دار ده بیئت به هوکار، هوکاره کهش ئه وهیه ئه گهر که سره ی له پێشدا هاتبوو.

هائی کینایه که سره دار ده بیئت به هوکار، هوکاره کهش ئه وهیه ئه گهر پیتی(ی) ی له پێشدا هاتبوو.

جگه لهم دوو شوینه هائی کینایه ضمه دار ده بیټ له بهر کارکردن به بنچینه ی
 خوی، وهك له پړیوایه تی حه فصدا هاتووه له نایه تی ﴿وَمَا أَنَسْنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ﴾
 (كهف: 63)، ونایه تی ﴿بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾، (فتح: 10)، ههروها پیښه وانه حه مزه
 (طه: 10) و (قهصه ص: 29)، بهم شیوه ده خویندنه وه ﴿لِأَهْلِهِ أَمْكُثُوا﴾.

باری هائی کینایه

هائی کینایه له قورئانی پېرؤز چوار باری ههیه، نه وانیش بریتین له:

1- بکهوئته نیوان دوو زنده دار، واتا پېش و پاشی زنده بیټ، وهك {فِيهِ الْقُرْءَانُ، وَعَاتَيْنَهُ الْإِنْجِيلَ، ءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ}.

2- پېشی جوله دارو پاشی زنده بیټ، وهك {قَوْلُهُ الْحَقُّ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، رَبِّهِ الْأَعْلَى}. قاریئه کان یهك دهنگن له سهر نه وهی كه نابیت لهو دوو باره دا هائی کینایه به لكاو بخویندریته وه تا دوو زنده دار به یه كه وه كو نه بڼه وه⁽¹⁾.

3- پېش هائه كه زنده دار بیټ و پاشی جووله، وهك {وَشَرَّوْهُ بِثَمَنِ، خُذُوهُ فَأَعْتَلُوهُ إِلَى سَوَاءٍ الْجَحِيمِ، مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ}. كو دهنگی زانایان له سهر نه وهیه كه له م شوینانه دا هائی کینایه به صیله ناخویندریته وه، ته نها هندیکیان نه بی كه له هندی باردا به صیله ده خویندریته وه.

4- بکهوئته نیوان دوو جووله وهك {فَأَخْرَجَ بِهِ مِنْ الثَّمَرَاتِ}.

له م باره دا هه موو قاریئه کان پیتی (ه) یان لکاندووه به پیتی (و) ی گوتراو (لفظي) نه گهر ضه ممه دار بوو، ولکاندویانه به پیتی (ی) نه گهر كه سره دار بوو، ته نها له هندی باری تایبه ت نه بیټ.

⁽¹⁾ ته نها شوینیک نه بیټ، به ززی خویندویه تیه وه له ئین کثیر كه هائی کینایه ی به پیتی (و) ی لکاندووه پیتی (ت) ی دواى هائه كه شی شه ده دار کردووه، وهك (تَلَّهْنِ)، له (نه علی: 10) {فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَّهْنِ} (عه به سه: 15).

جوکمی هائی کینایه لای پېشه واهه بو جه عفر

جیاوازی نیوان نه بو جه عفر و هفص له بابته تی هائی کینایه کورتکراوته وه له خالانه ی خواره وه:

أ- نه بو جه عفر هائی کینایه به زنه ده خوینتته وه بی صیله له م چوار وشه دا:

1- نایه تی {يُودِّهِ إِلَيْكَ} به یه که وه، له سوره تی (نالی عیمران: 75) به م شیوه یه [يُودِّهِ إِلَيْكَ].

2- نایه تی {تَوْتَهُ مِنْهَا} (نالی عیمران: 145) و (شوری: 20)، به م شیوه یه [تَوْتَهُ مِنْهَا].

3- نایه تی {تَوَلَّى مَا تَوَلَّى} (نساء: 115)، به م شیوه یه [تَوَلَّى مَا تَوَلَّى].

4- نایه تی {وَنُصِّلَهُ جَهَنَّمَ} (نساء: 115)، به م شیوه یه [وَنُصِّلَهُ جَهَنَّمَ].

ب- نه بو جه عفر پیته ی (ه) کینایه که سره دار ده کات بی صیله له سی وشه دا به م شیوه یه:

1- نایه تی {وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا} (فورقان: 69)، به م شیوه یه [وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا].

2- نایه تی {وَمَا أُنْسِنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ} (کهف: 63)، به م شیوه یه [وَمَا أُنْسِنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ].

3- نایه تی {وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ ٱللَّهُ} (فتهح: 10)، بهم شیوه یه [وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ ٱللَّهُ]، پیتی (ل) لاواز ده کړیت له وشه ی الله چونکه که سره ی له پېشدا هاتوه.

ت- نه بو جه عفر پیتی (ه) ی کینایه و لکاوه که ی (صیله) به پیتی (ی) ی گوتراو
که سره دار ده کات له پینج وشه دا بهم شیوه یه:

1- نایه تی {إِلَهِ غَيْرُهُ} نه وه ش له نو شویندا هاتوه، نه وانیش (نه عرف: 59 + 65 + 73 + 85) و (هود: 50+61+84) و (مؤمنون: 23+32)، بهم شیوه یه [إِلَهِ غَيْرُهُ] (ه).

2- نایه تی {وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ} (مائده: 67)، بهم شیوه یه [رِسَالَتِهِ] (ه).

3- نایه تی {ٱللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ} (نعام: 124)، بهم شیوه یه [رِسَالَتِهِ] (ه).

(1) نه بو جه عفر به شاردنه وه (اخفاء) ی ته نوینی پیتی (غ) ده خوینتته وه، وبوی هیه پیتی (ر) که سره دارو لاوازی بکات.

(2) نه بو جه عفر نه شوینه به کو ده خوینتته وه، واته به که سره دارکردنی پیته کانی (ت) و (ه) له گهل زیادکردنی نه لیف له دوا ی پیتی (ل)، له سهر نه مه ش دروست ده بیت که سره دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی که سره ی پیتی (ت).

(3) نه بو جه عفر نه شوینه به کو ده خوینتته وه، واته به که سره دارکردنی پیته کانی (ت) و (ه) له گهل زیادکردنی نه لیف له دوا ی پیتی (ل)، له سهر نه مه ش دروست ده بیت که سره دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه به هو ی که سره ی پیتی (ت).

4- نایه تی {أَدْنَى مِنْ ثُلْثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ} (موزه میل: 20)، بهم شیوه یه [وَنِصْفِهِ] (ه).

5- نایه تی {أَدْنَى مِنْ ثُلْثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلْثُهُ} (موزه میل: 20)، بهم شیوه یه [وَنِصْفِهِ وَثُلْثِهِ] (ه).

ث- نه بو جه عفر پیټی (ه) ی کینایه و لکاوه که ی (صیله) به پیټی (و) ی گوتراو ده خوینټه وه له سی و شه دا بهم شیوه یه:

1- نایه تی {إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ} (طه لاق: 3)، بهم شیوه یه [بَلِّغُ أَمْرِهِ] (ه).

2- نایه تی {وَقِيلَهُ يَرْبِّ} (زوخروف: 88)، بهم شیوه یه [وَقِيلَهُ] (ه).

3- نایه تی {وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ} (صف: 8)، بهم شیوه یه [مُتِمُّ نُورِهِ] (ه).

-
- (1) نه بو جه عفر نه شوینه به که سره ی پیته کانی (ف) و (ه) ده خوینټه وه، له سهر نه مه ش دروست ده بیټ که سره دارکردنی پیټی (ه) ی کینایه به هو ی که سره ی پیټی (ف).
- (2) نه بو جه عفر نه شوینه به که سره ی پیته کانی (ث) و (ه) ده خوینټه وه، له سهر نه مه ش دروست ده بیټ که سره دارکردنی پیټی (ه) ی کینایه به هو ی که سره ی پیټی (ث).
- (3) نه بو جه عفر نه شوینه به ته نوینی پیټی (غ) و فته ته ی پیټی (ر) ده خوینټه وه، له سهر نه مه ش دروست ده بیټ ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ی کینایه به هو ی فته ته ی پیټی (ر).
- (4) نه بو جه عفر به فته ته دارکردنی پیټی (ل) ده خوینټه وه، له سهر نه مه ش دروست ده بیټ ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ی کینایه به هو ی فته ته ی پیټی (ل).
- (5) نه بو جه عفر نه شوینه به ته نوینی ضه ممه ی پیټی (م) و فته ته دارکردنی پیټی (ر) ده خوینټه وه، له سهر نه مه ش دروست ده بیټ ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) ی کینایه به هو ی فته ته ی پیټی (ر) و قه له وکردنی له گه ل ټیکه ه لکیښانی.

ج- نه بو جه عفر پیتی (ه) ی کینایه به گوړینی پیتی (ت) ی به کارهاتو بو میینه به نه صبه
ده خوینیته وه له نایه تی {کُلِّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا} (نيسراء: 38)، بهم
شیوهیه [سَيِّئَةً] (ه).

ح- نه بو جه عفر پیتی (ه) ی کینایه به ضمه ده خوینیته وه بی لکاو (بی صيله) له نایه تی
{فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ} (نيسراء: 38)، بهم شیوهیه [لَا
نُخْلِفُهُ نَحْنُ] (ه).

خ- ئین وهردان نایه تی {أَرْجِهْ وَأَخَاهُ} (نہ عرف: 111) و (شوعه پرا: 36)، به که سره ی
پیتی (ه) و لکاو ده کی (صيله) ده خوینیته وه، بهم شیوهیه [أَرْجِهْ وَأَخَاهُ]، به لام ئین
جه مان به که سره ی پیتی (ه) و لکاو ده کی (صيله) ده خوینیته وه، بهم شیوهیه [أَرْجِهْ
وَأَخَاهُ].

د- ئین وهردان نایه تی {وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ} (نور: 52)، به زه نه ی پیتی (ه) ده خوینیته وه
بی لکاو (بی صيله)، بهم شیوهیه [وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ]، به لام ئین جه مان به که سره ی
پیتی (ه) و لکاو ده کی (صيله) ده خوینیته وه، بهم شیوهیه [وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ].

ذ- ئین وهردان نایه تی {قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَآئُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ} (يوسف: 37)، به که سره ی پیتی (ه) ده خوینیته وه بی لکاو (بی صيله)، بهم شیوهیه [
قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَآئُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ].

(1) هه مزه فته ده دار ده کړیت.

(2) نه بو جه عفر نه شوینه به زه نه ی پیتی (ف) ده خوینیته وه.

(3) نه بو جه عفر به که سره ی پیتی (ق) ده خوینیته وه له (وَيَتَّقْهُ).

ر- ئین وهردان نایه تی {وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ} (زومه پ: 7)، به ضه ممه ی پیتی (ه) و
 لکاوه که ی (صیله) ده خوینیتته وه، به م شیوه یه [وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ]، به لام
 ئین جه مان به زنه ی پیتی (ه) ده خوینیتته وه بی لکاوه (بی صیله)، به م شیوه یه [وَإِنْ
 تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ].

تیبینی:

پیښه وا نه بو جه عفر هاوړایه له گهل پیښه وا حفص له نایه تی {فَالْقَهْ إِلَيْهِمْ}
 (نهل: 28)، به و شیوه ی که به پیتی (ه) ی کینایه ده خوینیتته وه به م شیوه یه [فَالْقَهْ
 إِلَيْهِمْ].

بابه تی هائی راناو

پيشهوا نه بو جه عفر پاناوی که سی سییه م (هُوَ، هِيَ) زهنه دار دهکات واته پیتی (ه) به زهنه دهخوینیتته وه نه گهر بکهویتته دواي پیتی (و) یان پیتی (ف) یان پیتی (ل) ی زیاده وهك {وَهُوَ، وَهِيَ، فَهُوَ، فَهِيَ، لَهُوَ، لَهَا}.

1- وهك باری پيشو وایه نه گهر (هو) بکهویتته دواي وشه ی (يُمِلُّ) نه وهش پوی نه داوه تهنه له نایه تی {أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمِلْ وَلِيَّهُ بِالْعَدْلِ} {أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمِلْ وَلِيَّهُ بِالْعَدْلِ} (به قهره: 282) نه بیئت، له باری نه وهستاندا نه م شوینه به زهنه ی پیتی (ه) دهخوینیتته وه هر وهك وایه کردووه له م بابته دا، به لام له کاتی دهستیپکردن به و نه وه ضه ممه داری دهکات وهك حه فص.

2- وهك باری پيشو وایه نه گهر (هو) بکهویتته دواي (ثم) نه وهش نه هاتووه تهنه له نایه تی {كَمْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ} (قه صه ص: 61) نه بیئت، له باری نه وهستاندا نه م شوینه به زهنه ی پیتی (ه) دهخوینیتته وه هر وهك وایه کردووه له م بابته دا، به لام له کاتی دهستیپکردن به و نه وه ضه ممه داری دهکات وهك حه فص.

(1) نه م بابته ته نه م نایه ته ناگریته وه (يَشْتَرِي لَهُوَ الْحَدِيثُ) (لوقمان: 6)، چونکه ناوه نهك پاناو.

باسی ئه حکامی نونی ساکینه و ته نوین

ئه م بابته به گشتی یه کسانه له گهل ئه حکامی پیشهوا حه فص ته نها له م شوینانه ی خواره وه نه بیئت:

پیشهوا ئه بو جه عفر به ته نها یه له ناو قورائه کاندای به شاردنه وه ی پیتی (ن) ی زه نه دار یان ته نوین به مینگه له کاتی گه یشتنی به پیته کانی (خ) و (غ) به م شیوه یه {من، حَشِیةٌ، مِّنْ، خَلِیْفٍ، مِّنْ، غِلٍّ، مِّنْ، غَیْرِ، وَمَغْفِرَةٌ، حَیْرٌ، حَکِیْمٌ، حَبِیْرٌ، قَوْلًا، غَیْرٌ، حَدِیْثٍ، غَیْرِه}، سى شوینی تیدا جیاکراوته وه به ئاشکراکردنی پیتی (ن) ی زه نه دار ده خوینیته وه، سى شوینه که ش ئایه تی {يَكُنْ غَنِيًّا} (نيساء: 135) و ئایه تی {وَالْمُنْحَنِقَةُ} (مائیده: 3) و ئایه تی {فَسَيُغْضَوْنَ} (ئیسراء: 51).

پیشهوا ئه بو جه عفر تیکه له کیشانی کردو وه له پیتی (ن) به پیتی (ر) له ئایه تی (وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ) (قیامه: 27)، به م شیوه یه (وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ) چونکه لیڤه دا سه کت ناکات، ئه مه ش پیچه وانه ی پیشهوا حه فسه.

ئه بو جه عفر هه ندی شوینی خویندو ته وه به زه نه دارکردنی پیتی (ن) له پاشان بو ی هه یه یان تیکه له کیشانی پیته نونه که بکات یان بیشاریته وه (اخفاء)، ئه وه ش به پی ی یاسای گشتی له حوکه کانی نونی ساکین و ته نوین، و ئه وه ی گرنگه لای ئیمه له م بابته دا حه وت وشه یه به م شیوه یه:

1- وشه ی {مُنْزَلٌ} (ئه نعام: 114).

2- وشه‌ی {وَإِنْ تَكُنْ} ^(هـ) (ئه نفال: 65-66).

3- وشه‌ی {أَنْ تَكُونَ} ^(هـ) (ئه حزب: 36).

4- وشه‌ی {فَتُجِى مَنْ نَّشَاءُ} ⁽³⁾ (یوسف: 110).

5- وشه‌ی {وَمَنْ تَعَمَّرُهُ نَتَكْسُهُ فِي الْخَلْقِ} (یاسین: 68) ⁽⁴⁾.

6- وشه‌ی {أَوْ مَنْ يَنْشُؤْا فِي الْحَلِيَةِ} (زوخروف: 18) ⁽⁵⁾.

7- وشه‌ی {عِنْدَ الرَّحْمَنِ} (زوخروف: 19) ⁽⁶⁾.

پيشهوا نه بو جه عفر هه ندی شوینی به تهنوین خویندوته وه، پاشان بوی ههیه یان تیکهه لکیشانی تهنوین یان وهرگه پان یان شاردنه وه یان بو دهکات دواى نهو، به پیی یاسا گشتیه کان له نه حکامی نونی ساکینه و تهنوین، نه وهی له نیوانیان دایه لهم بابته وه بهم شیوهیه:

⁽¹⁾ شوینی دووه له سوپه تی نه نفال به پییتی (ف) ده خوینیته وه له بری پییتی (و) بهم شیوهیه (فإن).

⁽²⁾ وشه‌ی (یکون) به پییتی (ت) ده خوینیته وه له بری پییتی (ی).

⁽³⁾ (فنجی) به لابرندی شه‌ی پییتی (ج) و زیادکردنی پییتی (ن) ی ساکین له پییشی و زهنه دارکردنی پییتی (ی) ده خوینداریته وه.

⁽⁴⁾ (نُتَكْسُهُ) به زهنه دارکردنی پییتی (ن) ده خوینیته وه.

⁽⁵⁾ (يَنْشَأُ) به زهنه دارکردنی پییتی (ن) ده خوینیته وه.

⁽⁶⁾ (عباد) به زهنه دارکردنی پییتی (ن) له بری پییتی (ب) و لابرندی نه لیف و فهتعه دارکردنی پییتی (د) ده خوینیته وه.

أ- له هندی شویندا خویندراوته وه به تیکه لکیشان، وژماره یان دهیه که نه مانه ن:

1- {فَلَا رَفْتُ وَلَا فُسُوقٌ وَلَا} (به قهره: 197). له دوو شویندا.

2- {كَبِيرًا يُسَبِّحُ} (ئیسراء: 43).

3- {وَتَمُودًا وَأَصْحَبَ} (فوقان: 38).

4- {وَتَمُودًا وَقَدْ} (عه نکه بووت: 38).

5- {عَادًا الْأُولَى} (نه جم: 50)⁽¹⁾.

6- {مُتِمُّ نُورِهِ} (صهف: 8)⁽²⁾.

7- {أَنْصَارًا لِلَّهِ} (صهف: 14).

8- {سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا} (ئینسان: 4).

9- {قَوَارِيرَ مِنْ} (ئینسان: 16).

⁽¹⁾ قسه له سهر نه م بابه ته ده کړیت به دريژی و شی ده کړیت ته وه له (باسی گواستنه وهی جولهی

هه مزه بو نه و زه نهی ده که ویته پيش خوی)

⁽²⁾ وشه ی (نوره) خویندراوته وه به فه ته دارکردنی پیتی (ر) و ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) و لکاندنی

پیتی (و) ی گوتراو و قه له وکردنی پیتی (ر).

ب- له هندی شویندا به شاردنه وه خویندراوته وه، ژماره یان هه شته بهم شیوه یی خواره وه:

1- {وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ} (به قهره: 197).

2- {جَعَلَا لَهُو شِرْكًَا فِيمَا ءَاتَاهُمَا} (نه عرف: 191) (1).

3- {وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ} (نه نفال: 18) (2).

4- {ثُمُودًا كَفَرُوا} (هود: 68).

5- {عَوَجًا ۝ قَيْمًا} (كه هف: 1).

6- {لَعِبْرَةً تَسْقِيكُمْ مِمَّا فِي ۝} (نه حل: 66) و (مؤمنون: 21).

7- {وَتَثُمُودًا فَمَا} (نه جم: 51).

8- {قَوَارِيرًا ۝ قَوَارِيرًا} (نيسان: 15).

(1) وشه ی (شُرْكَاءَ) خویندراوته وه به كه سره داركردنی پیتی (ش) و زه نه داركردنی پیتی (ر) و ته نوینی فه ته ی پیتی (ك) و لا بردنی نه لیف و همزه، وه ستانی بو ده كړیت به دریژكردنه وه ی قهره بو له گهل لا وازكردنی پیتی (ر)

(2) (مُوهِنٌ) خویندراوته وه به فه ته داركردنی پیتی (و) و شه ده داركردنی پیتی (ه) و ته نوینی پیتی (ن) خویندراوته وه (كَيْدٍ) به فه ته داركردنی پیتی (د).

(3) وشه ی (نَسْقِيكُمْ) به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ن).

ت- له دوو شویندا نونی زه نه دار به وهرگه ران (الاقلاب) ده خوینیتته وه بهم شیوه یه:

1- {أَوْثَنَّا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} (عنه که بوت: 25) (1).

2- {وَمَا أَصْبَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ}، (شوپا: 30) (2).

پيښهوا نه بو جه عفر وه ستانيکی کورت ده کات له سهر نهو پيته چپراوانه ی سهره تاي هه نديک سوږهت، لهم باره شدا شاردنه وه بو هه ندي پيت ده کري و هه نديکيشيان نابيت شاردنه وه يان بو بکريت، نهو پيتانه ی شاردنه وه يان بو ده کريت و نه وه ی لای نيمه گرنگه لهم بابته ته نهو وشانه ن:

أ- وشه ی {كهيعص} له نايه تي {كهيعص} ﴿١٥﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ (مهریه م: 1) نه بو جه عفر شاردنه وه ناکات بو پيتي (ن) ی وشه ی (عین) له کاتي گه يشتني به پيتي (ص)، نهو بابته ش له رابردو باسکرا له بابته تي دريژکردنه وه و کورتکردنه وه (المد والقصر).

ب- وشه ی {طس} له نايه تي {طس} تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْآنِ (نه مل: 1) نه بو جه عفر شاردنه وه ناکات بو پيتي (ن) ی وشه ی (سين) له کاتي گه يشتني به پيتي (ت).

ت- وشه ی {حم} ﴿١﴾ عَسَقْ له نايه تي {حم} ﴿١﴾ عَسَقْ ﴿٢﴾ كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ (شوپا: 1) نه بو جه عفر شاردنه وه ناکات بو پيتي (ن) ی وشه ی (عین) له کاتي گه يشتني به پيتي (س)، وهروها شاردنه وه ناکات بو پيتي (ن) ی وشه ی (عین) له کاتي گه يشتني به پيتي (ق)، نهو بابته ش له رابردو باسکرا له بابته تي دريژکردنه وه و کورتکردنه وه (المد والقصر).

(1) وشه ی (بينکم) خویندراوته وه به فته دارکردنی پيتي (ن).

(2) وشه ی (فبما) خویندراوته وه به لابردي پيتي (ف).

بابه تی سهکت

❖ نه بو جه عفر وازی له م سهکتانه هیناوه که پیویستن (واجب) ن لای حه فص، له گهل نه وهی که خویندنه وهی به تیکه له کیشانی بو بکریت نه وهی که دهگونجیت تیکه له کیشانی بو بکریت، نه وهش پرویداوه له {بَل رَانَ ، مَنْ رَاقِ}، چونکه مهرجه کانی تیکه له کیشان له هردو وکیاندا هیه.

❖ نه بو جه عفر سهکت دهکات له سهر بیست و هشت پیته کانی عهره بی - پیته پچراوه کانی سهره تای سوپه ته کان - وه {الْمَصَّ، الَمْ، الرَّ، الْمَرَّ، طَمَّ، کھیصَّ، طه، یس، ص}، لیږدها پیویست ده بیت که نابیت تیکه له کیشان بکریت بو پیته پچراوه کان هندیکیان له گهل هندیک تر هرچه نده تیکه له کیشانی دروست بی، بو نمونه نابیت تیکه له کیشان بکریت له پیتی (ن) له وشه ی (سین) له پیتی (م) له نایه تی {طَمَّ}، وهروها نابیت تیکه له کیشانی پیتی (م) له وشه ی (لام) بکریت له پیتی (م) له نایه تی {الَمْ}.

خویندنه وه به سهکت لای نه بو جه عفر له سهر پیته پچراوه کانی سهره تای سوپه ته کان ده بیت به لگه که هه مو پیته کان زمانی عهره بی واتا دارنن، وهک پیته که رهسته کان بو ناوه کان و فیعله کان به لکو نه لکاوه هرچه نده له نویسندا لکاو بیت وجیاش ناکریته وه له وشه که هرچه نده واتا داریش نه بیت.

جیاوازیه کانی نیوان وهستان و سهکت

- 1- ماوهی وهستان زیاتره له ماوهی سهکت.
- 2- خویندر نهفه سیك هله ده کیشتیت له کاتی وهستاندا، به لام سهکت نهفه س هله کیشتانی تییدا نیه.
- 3- سهکت دروست نیه تهنه له ریگهی گیرانه وه نه بییت، به لام وهستان بو خویندر دروسته له سهر ههر وشه یهك بیكات به مهرجیك واتای وشه كه تیك نه دات.
- 4- دروسته له باری وهستاندا دووباره خویندنه وه بکه یته وه به وهی پیش ئه و بابه تهی له سهری وه ستاوه، به لام بو سهکت ئه مه دروست نیه.
- 5- وهستان رونا دات تهنه له سهر وشه نه بییت، به لام سهکت پوده دات له سهر وشه یان پییت.

بايه تی هه مزه

ئاشکرایه که هه مزه قورساییه کی تیدایه له ده بریندا، هه بویه عه ره ب به چه ند
پيگایه کی جوراو جور خویان لی نه جاتداوه، دانی له په رتوکه کهیدا ده فه رمویت⁽¹⁾:

والهمز فيه كلفة وتعب	لأنه حرف شديد صعب
يخرجه الناطق باجتهاد	من صدره وقوة اعتماد
يعيبه الكلفة والتنطع	إذ هو كالسعلة والتهوع
لذاك فيه النقل والتسهيل	بالجعل بين بين والتبديل
والهمز والنبر هما لقبان	لواحد بذاك يعلمان
وقال أهل العلم بالحروف	النبر تعبير عن التخفيف

پيگا جوراو جور هه کانی پزگار بوون و نهو گوړانکار یانه ی به سه ر هه مزه دادیت له باری
وه ستاندا لای پيشهوا هه مزه کور تکر او ته وه به م شیوه ی خواره وه:

⁽¹⁾ نه بو عه مر عوسمانی دانی، په رتووی (الأرجوزة المنبهة على أسماء القراء والرواة وأصول القراءات وعقد الديانات بالتجويد والدلالات)، (ریان، چاپخانه ی موغنی بو بلاو کراوه و دابهش کرد)، (1420هـ).

- **ناسان خویندنه وه:** بریتیه له دربرپینی همزه له نیوان همزه و پیتی دریرکردنه وه،
ئوهی که جوله یان هاوړه گهن، وهك (أَيِّمَّة) ده بیته (أَنْمَّة).
 - **گورین:** بریتیه له گورپینی همزه به پیتیک له هاوړه گهنی جوله ی پیش خو، وهك
(يَائِي)، ده بیته (يَائِي).
 - **گواستننه وه:** بریتیه له گواستننه وهی جوله ی همزه ی چپراو بو زه نه ی پیش خو
له گهل لابردنی همزه، وهك (مَلَّء) ده بیته (مَلَّ).
 - **لابردن:** درنه برپینی همزه به ته وای به مهرجه کانی، وهك (تَطَّوَّهَ)، ده بیته
(تَطَّوَّهَ)، (تَطَّوَّهَ)
- اری وا هیه همزه له یهك وشه دا دیټ، جیاوازیشی نیه ئو همزه یه زه نه داره یان
جوله دار، وهروها ده کریټ همزه که له دوو وشه ی به دوا ی یه کدا بیټ.

بابه تی هه مزه ی تاک

مه به ست له پیتی هه مزه ی تاک: واته نهو هه مزه ی که هاویننه ی خو ی له گه لیدا نه بیټ، نه و ش یان زه نه دار ده بیټ یان جوله دار.

➤ **یه که م: هه مزه ی تاک ی زه نه دار (1).**

پېشه واهبو جه عفر هه موو هه مزه ی که ی زه نه دار ده گوړدريټ به پیتی دريژکردنه وه له په گه زی جوله ی پېشه خو ی، جیاوازی ش نیه فائی فیعلی وشه وهك [يُومِنُونَ ؛ مَأْمُونٌ ؛ تَأْلَمُونَ ؛ وَأَمْرٌ ؛ الَّذِي أَوْثَمَنَ ؛ الْهَدَى أَتَيْنَا ٥ السَّمَوَاتِ أَتُونِي ؛ لِقَاءَنَا أَتَتْ ؛ يَصْلِحُ أَتَيْنَا ؛ فِرْعَوْنَ أَتُونِي ؛ تَأْوِيلُهُ ؛ الْمَأْوَى ؛ يُوتُونَ] یان بیټه عه ینی فیعلی وشه وهك [الرَّاسُ ؛ كَأْسٍ ؛ لَوْلُؤٌ ؛ وَبِئْرٍ ؛ سَوْلَكَ ؛ بَيْسَ ؛ بَأْسُنَا ؛ الذَّئْبُ ؛ رَأْفَةٌ] یان پیتی لامی فیعل وهك [ذَرَانَا ؛ جِئْنَا ؛ شِئْنَا ؛ أَقْرَأُ ؛ أَنْشَأْنَا] .

نه گهر هه مزه له دوا ی فته حه هات ده گوړدريټ به ئه لیف وهك {مَأْمُونٌ ؛ تَأْلَمُونَ ؛ وَأَمْرٌ ؛ الْهَدَى أَتَيْنَا ٥ لِقَاءَنَا أَتَتْ ؛ كَأْسٍ ؛ الرَّاسُ ؛ بَأْسُنَا ؛ ذَرَانَا ؛ أَقْرَأُ ؛ تَأْوِيلُهُ ؛ الْمَأْوَى ؛ رَأْفَةٌ ؛ أَنْشَأْنَا}، {يُومِنُونَ ؛ يَصْلِحُ أَتَيْنَا ؛ فِرْعَوْنَ أَتُونِي ؛ لَوْلُؤٌ ؛ سَوْلَكَ ؛ يُوتُونَ} .

نه گهر هه مزه له دوا ی ضه ممه هات ده گوړدريټ به پیتی (و) وهك {يُومِنُونَ ؛ يَصْلِحُ أَتَيْنَا ؛ فِرْعَوْنَ أَتُونِي ؛ لَوْلُؤٌ ؛ سَوْلَكَ ؛ يُوتُونَ} .

(1) نیشانه ی هه مزه ی تاک ی زه نه دار له قورئانی پیرو ز ده بیټ یه که له م حهوت پیتانه ی له پېش بیټ

که بریتیه له

(من آتوفی).

ئه گهر هه مزه له دواى كه سره هات ده گۆردریت به پیتی (ی) وهك {الَّذِي آتَمِنَ} السَّمَوَاتِ
آتُونِي ؛ وَبِرِّ ؛ بَيْسَ ؛ الذَّيْبُ ؛ جِينَا ؛ شِينَا}.

جیاگراوته وه: له وانه ی پابردو دوو وشه ئه وانیش {أَتَمَّنُهُمْ} (به قهره: 33) و {وَنَبَّيْنَهُمْ} (حیجر: 51) و (قه مهر: 28).

دهرباره ی {وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ} (مائیده: 14) و ئه وانه ی وهك ئه و وان ئه وانه جوله دارن و ناگۆردرین وله م بابه ته دا نین.

ئاگادار کردنه وه:

لای ئه بو جه عفر له کاتی گۆرینی ئه و هه مزه ی كه ته نهایه و هه مزه ی تری له گه ل نیه وهك {الَّذِي آتَمِنَ} ئه وه ی به م شیوه ده خویندریته وه {الْهُدَى آتِنَا}، له و کاته دا ئه و پیته یائنه ی لیڤه دا ده رده که ویت ئه وه پیتی یائی وشه ی {الذی} نیه، چونکه ئه و لابر دراوه، له باری نه وه ستاندا به هو ی گه یشتنه دوو زهنه دار، به لکو ئه و پیته یائنه یائی گۆردراوه، وهه روها له کاتی گۆرینی هه مزه وهك {الْهُدَى آتِنَا}، ئه وه ی ده خویندریته وه به {الْهُدَى آتِنَا}، لیڤه دا ئه و ئه لیفه ی ده رده بردریت ئه و ئه لیفه نیه که له وشه ی {الهدی} دا هه یه، چونکه ئه و لابر دراوه له باری نه وه ستاندا به هو ی گه یشتنه دوو زهنه دار، به لکو ئه وه ئه لیفی گۆردراوه، هاو وینه ی ئه وه ش پویدا وه {يَصْلِحْ أَتِنَا} که ده خویندریته وه به {يَصْلِحْ أَوْتِنَا}.

وشه تاییه ته کانی

پېشهوا نه بو جه عفر دهر باره ی هه مزه ی تاکی زه نه دار

✓ نه بو جه عفر وشه ی (وَرَعِيَا) له نایه تی {هُمُ أَحْسَنُ أَثَنًا وَرِيَا} (مهریه م: 74)، به گۆرینی هه مزه به پییتی (ی) ده خوینیته وه له گهل ټیکه ه لکیشانی به وه ی له دوا ی خوی ده بیته پییتی (ی) به شه ده ی فه ته دار، هوکاره که شی بو نه وه ده گهریته وه پیش هه مزه که جوله داره به که سره له وکاته دا دوو پییتی (ی) به یه که وه کو ده بڼه وه له یه که وشه، نه وه ش ده بیته هاووینه یه که میان زه نه و دوو میان جوله دار زه نه که له جوله داره که ټیکه ه لکیش ده کریت به پیی یاسای گشتی له زانستی ته جوید.

✓ وشه کانی (رُعِيَاكَ ؛ الرُعِيَا ؛ رُعِيِي) له نایه تی {قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ} (یوسف: 5)، وشه ی (الرُعِيَا) هاتووه له نایه تی {إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّعِيَا تَعْبُرُونَ} (یوسف: 43)، ونایه تی {وَمَا جَعَلْنَا الرُّيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ} (نيسراء: 63)، ونایه تی {قَدْ صَدَّقْتَ الرُّيَا} (صافات: 105)، ونایه تی {لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّيَا بِالْحَقِّ} (فه تح: 27)، وشه ی (رُعِيِي) هاتووه له نایه تی {أَفْتُونِي فِي رُيَايَ} (یوسف: 43)، ونایه تی {هَذَا تَأْوِيلُ رُيَايَ مِنْ قَبْلُ} (یوسف: 100)، نه بو جه عفر نه م سى وشه ده خوینیته وه به گۆرینی هه مزه ی زه نه دار به پییتی (و)، دواتر نه و پیته واوه ده گۆریت به پییتی (ی) ئینجا ټیکه ه لکیشی ده کات به پییتی (ی) دوا ی نه و، نه وه ش کارکردنه به و یاسایه ی که بو ی دان دراوه که ده لی: نه گهر پییتی (و) و پییتی (ی) له یه که وشه داو پییتی (و) بکه ویته پیش پییتی (ی) و زه نه داریش بیته نه وه پییتی (و) ده گۆردریت به پییتی (ی) و ټیکه ه لکیش ده کریت له گهل پییتی (ی) دووهم.

✓ وشه کانی (وَتُؤَيِّ ؛ تُؤَيِّهِ) به ههر شیوهیه که هاتبیّت، وشه ی (وَتُؤَيِّ) له نایه تی {تُرْجِیْ
مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُؤَيِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ} (ئه حزاب: 51)، ووشه ی (تُؤَيِّهِ) له
نایه تی {وَفَصِّلَتْهُ الَّتِي تُؤَيِّهِ} (مه عارج: 13)، پېشهوا ئه بی جه عفر هه مزه ی زه نه دار
ده گوړیّت له هه ردو وشه دا به پیّتی (و)، چونکه پېش هه مزه که جوله داره به ضه ممه
له وکاته دا دوو پیّتی (و) به یه که وه کو ده بیّته وه هه ربویه ته نها ئاشکرا کردنی بو هه یه.

تیبینی 1:

پېشهوا ئه بو جه عفر هه مزه ی زه نه دار ناگوړیّت ته نها ئه گه ر زه نه ی بنچینه یی بیّت
ئه و جا ده یگوړیّت، جیاوازیشی نیه له ناوه پراست وشه بیّت یان له کوّتایی، به لام ئه گه ر
زه نه که بنچینه نه بو واتا په یدا کراو بیّت ئه وه نایگوړیّت، هه روه که له باری وه ستاندا ئه م
پویدا وه له م وشانه (وَتُبْرِي، الْبَارِي، أَمْرِي، حَمًا، مَبَوًّا).

تیبینی 2:

پېشهوا ئه بو جه عفر هه مزه ی زه نه دار ده گوړیّت ئه گه ر زه نه ی بنچینه یی بیّت،
وبه جوله ی دیخیّت به هو ی پزگاربون له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، ئه مه ش پویدا وه
له (يَشَاءُ اللَّهُ) (شورا: 24) ئه وه ته نها له باری وه ستاندا ده یگوړیّت به ئه لیف به لام له
باری نه وه ستاندا نایگوړیّت.

◀ دووهم: همزه‌ی جوله‌دار (که بکه‌ویته ناوه‌راست) له دواى زه‌نه

وله‌دواى زه‌نه‌که‌ش پیتی سه‌حیح هاتبیّت، وله‌دواى ئه‌لیف و پیتی (ی) زه‌نه هاتبیّت.

❖ له دواى زه‌نه پیتی سه‌حیح ته‌نها پیتی (ز) دیت

ئه‌وه‌ش وه‌ك وشه‌کانی (جُزَّاء، جُزَّء).

• حوکمی همزه‌ی جوله‌دار (که بکه‌ویته ناوه‌راست) له دواى زه‌نه

گواستنه‌وه‌ی جوله‌ی همزه‌ بو زه‌نه‌ی پیش‌خوی - که پیتی زائه - له‌گه‌ل شه‌ده‌دارکردنی و لا‌بردنی همزه‌که بو ئاسانکردن، دواتر پیتی (ز) جوله‌ی همزه‌که وهرده‌گریّت، له‌ئه‌نجامدا ده‌بیّته پیتیکی نوندا‌ری به‌فه‌تحه ئه‌گه‌ر همزه‌که فه‌تحه‌داربیّت و ده‌بیّته نونیکی ضه‌مه‌دار ئه‌گه‌ر همزه‌که ضه‌مه‌داربو، له‌گه‌ل خویندنه‌وه‌ی پیته زائه‌که به‌ئیشمام و ضه‌مه‌دارکردنی.

ئه‌م وشه له سى شویندا هاتوو له ئایه‌تى {ثُمَّ أَجْعَلَ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزًّا ثُمَّ أَدْعُهُنَّ يَاتِيَنَّكَ سَعْيًا} (به‌قه‌ره: 260) و ئایه‌تى {لِكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزٌّ مَّقْسُومٌ} (حیجر: 44) و ئایه‌تى {وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزًّا} (زوخ‌روف: 15).

تیبینی:

وشه‌ی (رِدَّاء) له ئایه‌تى {مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي} (قه‌صه‌ص: 34) و وشه‌ی (الْأُولَى) له ئایه‌تى {أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى} (نه‌جم: 50) و وشه‌ی (عَالَتَن) ئایه‌تى (51) و (91) له سو‌ره‌تى یونس، که همزه‌ی پرسیاریان تی‌دایه، وجگه له‌م سى وشانه هه‌ر وشه‌یه‌کی تری هاوینه‌ی ئه‌مانه بیّت به‌لام همزه‌ی پرسیاریان تی‌دانه‌بیّت، ئه‌وه حوکمه‌که‌یان بریتی ده‌بیّت له‌وه‌ی که همزه‌کان گواستنه‌وه‌یان بو بکریّت له همزه‌وه بو زه‌نه، دواتریش به‌دریژی باسی ده‌که‌ین له باب‌ه‌تى گواستنه‌وه‌ی همزه‌ بو زه‌نه‌ی پیش‌خوی.

❖ هه مزه له دواى ئه لىف:

ئه وهش ته نها له چوار وشه دا هه يه (سُرَّعَيْلَ، وَكَائِنَ) (ه)، (ه)، (ه) هَانْتُمْ (ه).

• حوكمى هه مزه له دواى ئه لىف:

پېشه و نه بو ئه جه عفر هه مزه دواى ئه لىف به ئاسان ده خویندنه وه، و بو دريژکردنه وه پېشو بو هه مزه ئاسانکراو دوو خویندنه وه هه يه:

يه كه ميان: دريژکردنه وه به ئه ندازه دواى دوو يان چوار جوله و چوار جوله پيش ده كه ويئت، ئه وهش له سى وشه يه كه م، ده باره دى وشه ي چوارم كه بريته له (هَانْتُمْ) هيجى بو نيه ته نها ئاسان خویندنه وه و دريژکردنه وه دواى دوو جوله نه بيئت، چونكه دريژکردنه وه تيدا ده چيئه بارى دريژکردنه وه دروستى نه لكاو، و مه زه به ي ئه بو جه عفره يش له دريژکردنه وه نه لكاو دا دريژکردنه وه به ئه ندازه دواى ته نها دوو جوله هه روه ك با سمان كرد له بابه تى دريژکردنه وه دا.

(1) ئه م وشه به ئه لىف ده خویندنه وه له دواى پييتى (ك) له برى هه مزه، دواتر هه مزه دى كه سره دار له برى پييتى (ى) ته نها ئه وه نه بيئت هه مزه به ئاسان ده خویندنه وه، هه ربويه دريژکردنه وه له ئه لىفه كه دروست ده بيئت به ئه ندازه دواى دوو جوله و چوار جوله به م شيوه يه (وَكَائِنَ) ئه م وشه هاتووه له (ئالى عيمران: 146) (يوسف: 105) (حه ج: 45+48) (عه نكه بوت: 60) (موحه ممه د: 13) (طه لاق: 8).

(2) ئه م وشه ده خویندنه وه به لا بردنى ئه و پيئه يائه دى ده كه ويئه دواى هه مزه به م شيوه يه (الَاءِ) دواى ئه وه بوى هه يه له وه مزه دا: له بارى نه وه ستاندا دريژکردنه وه دواى دوو جوله چوار جوله، به لام له بارى وه ستاندا دوو خویندنه وه هه يه: يه كه م: ئاسان خویندنه وه هه مزه له نيوان به په وم (ئه وه يان پيش ده كه ويئت) و ئه م هه مزه دى ده كه ويئه پيش خوى به هه مان شيوه دوو خویندنه وه هه يه: دريژکردنه وه دواى چوار جوله ئه وه يان پيش ده كه ويئت، يان دوو جووله، دووهم: گوپينى هه مزه به پييتى (ى) زه نه دار و دريژکردنه وه شهش جوله له وه ئه لىفه دى ده كه ويئه پيش خوى به هوى گه يشتنه دوو زه نه دار به يه كه وه، ئه م وشه هاتووه له (ئه حزاب: 4) (مجادله: 2) (طه لاق: 4) له دوو شویندا.

(3) له هه رشوینيک هات له قورئانى پېرۆز، ئه مهش له دوو شوین هاتووه له سوپه تى ئالى عيمران ئه وانيش ئايه تى (66 و 119) وشوینيک له سوپه تى نيساء ئايه تى (109) وشوینيک له سوپه تى موحه ممه د ئايه تى (38).

❖ هه مزه له دوای پیتی (ی) زه نه دار

ئه وه ش ته نها له وشه ی (كَهَيْتَ هـ)، اَلنَّسِيءُ هـ).

• حوكمی هه مزه له دوای پیتی (ی) زه نه دار

گوڤینی هه مزه له ره گه زی پیش خو ی - واتا پیتی (ی) - دواتر تیکه هه لکی شانی پیش خو ی بو ده کریت.

⁽¹⁾ (تهویه: 37).

⁽²⁾ (ئالی عیمپان: 49) (مائیده: 110).

سپییه م: هه مزه ی جوله دار له دوا ی جوله داریک

له کاتی بونی هه مزه ی جوله دار له ناوه پاستی وشه، سی باری بو دروست ده بیته (فتهحه یان که سره یان ضه ممه)، وهه روا نهو پیته ی ده که ویتته پیش خوی به هه مان شیوه ی خوی ئه ویش سی باری هه یه، هه مو باره کانیش ده بیته نو خویندنه وه، به لام نه بو جه عفر ته نه ش خویندنه وه به کار دینیت و سی خویندنه وه که ی تر به کار ناهینیت، نه م سی خویندنه وه ی که پیشه واه نه بو جه عفر به کاریان ناهینیت بریتین له:

- **یه که م:** هه مزه ی که سره دار بکه ویتته دوا ی فتهحه.

- **دووهم:** هه مزه ی که سره دار بکه ویتته دوا ی ضه ممه.

- **سپییه م:** هه مزه ی ضه ممه دار بکه ویتته دوا ی ضه ممه.

ده باره ی نهو شهش خویندنه وه ی که ماوه و پیشه واه نه بو جه عفر به کاریان دینیت دابهش ده بیته به سه ر دوو گروپ:

• **گروپی یه که م:** دوو خویندنه وه که به م شیوه یه: هه مزه ی فتهحه دار بکه ویتته

پیش که سره داریک یان بکه ویتته پیش ضه ممه داریک.

• **گروپی دووهم:** نهو چوار خویندنه وه ی ده مینیتته وه.

❖ گروپی یه کهم: دوو خویندنه وه له خو ده گریټ^(١).

حوکمی ئەم کۆمه له گۆپینی هه مزه یه به پیتی درێژکراو له رهگهزی جوله ی پیش خوی^(٢).

1- هه مزه ی فه ته دار له دوا ی پیتی ضه ممه دار:

به مه رجیک هه مزه ببیته فائی فیعلی وشه، وهك(مُؤَدِّنٌ، يُؤَلِّفُ، وَالْمُؤَلِّفَةُ، فَلْيُؤَدِّ، يُؤَخِّرَ، يُؤَاخِذْ، مُؤَجَّلًا، يُؤَدِّهِ).

• حوکمی هه مزه ی فه ته دار له دوا ی پیتی ضه ممه دار له باری وه ستاندا:

گۆپینی هه مزه که یه به پیتی(و) ئه وهش ده بیټ فه ته دار بیټ، وهك(مُؤَدِّنٌ، يُؤَلِّفُ، وَالْمُؤَلِّفَةُ، فَلْيُؤَدِّ، يُؤَخِّرَ، يُؤَاخِذْ، مُؤَجَّلًا، يُؤَدِّهِ).
ئه گهر هه مزه نه بیته فائی فیعلی وشه وهك(بِسْؤَالٍ، فُؤَادٌ) ئه وه ئه بو جه عفر نایگۆریټ.

(1) ئەم گروپه هاوشیوی خویندنه وه کانی پېشه واهه نافعە یان وهك خویندنه وه ی ئین که ئیر یان به چری یان ئه بی جه عفر له بابته ی (دوو هه مزه له دوو وشه ی جیاواز له جوله دا) ئه وهش ئه گهر هه مزه ی دوو هه ته دار بو ئه و کات هه مزه ی دوو هه ده گۆردریټ به پیتی رهگهزی جوله ی یه کهم.
(2) ئیبنولباش باسی کردوه له په رتوکه که ی خوی به ناوی (الاقناع فی القراءات السبع)، لا (267)، که واتاکه ی به م شیوه یه (ناسانکردنی نیه له م کۆمه له، له بهر ئه وه ی ئه گهر ئاسان بکریټ و ببیته له نیوان بون ئه وه ده بیته نزیک له ئه لیف و ئاشکرایه که ئه لیف و نزیکه کانی له ئه لیف له پیشیاندا نایه ت ته نها فه ته نه بیټ، سه یری وشه ی (یؤید، خاطئة) بکه ئه گهر ئاسانی بکه ی، ئه و کات هه مزه له وتندا ده بیته نیوان هه مزه بون و ئه لیف، به و واتایه که نزیک ده که ویتته وه له ئه لیف، لی ره شدا جوله ی ضه ممه ی له پیشدا ها تووه له وشه ی (یؤید) و که سه ره دار ده کریټ له وشه ی (خاطئة) نایه دروسته پیش ئه لیف فه ته نه بیټ؟ به دلنیا یه وه نه خیر.

ئاگادارکردنه وه:

له وشه ی (یُوَیِّدُ) له نایه تی {وَاللّٰهُ یُوَیِّدُ بِنَصْرِهٖ مَنْ یَّشَآءُ} (ئالی عیمران: 13) هه ردوو
 پاوی ئه بی جه عفر بوچونی جیاوازیان هه یه له سه ری، ئین وهردان هه مزه
 ده خوینیته وه ئین جه مان هه مزه ده گوپیته به پیته (و).

2- هه مزه ی فه تحه دار له دوا ی پیته که سه رده دار:

ئه مه شیان له پازده شویندا هاتوو، وهش وهك وشه کانی (خَاطِئَةٍ، نَاشِئَةٍ،
 فِئَةٍ، فِئَتَيْنِ، مِائَةٍ، مِائَتَيْنِ، خَاسِئًا، مُلِئْتُ، رِئَاءً، لُئِبَوْتَهُمْ، شَانِئَكَ،
 لُئِبِطَتْنِ، اُسْتَهْزِی، قُرِی) (ه).

• حوکه می هه مزه ی فه تحه دار له دوا ی پیته که سه رده دار:

گوپینی هه مزه که یه به پیته یاء ئه وهش ده بیته فه تحه دار بیته به م
 شیوه یه (خَاطِئَةٍ، نَاشِئَةٍ، فِئَةٍ، فِئَتَيْنِ، مِائَةٍ، مِائَتَيْنِ، خَاسِیًا، مُلِئْتُ، رِیَاءً،
 لُئِبَوْتَهُمْ، شَانِیَكَ، لُئِبِطَتْنِ، اُسْتَهْزِی، قُرِی).
 ده ربه ده ی وشه کانی (وَنُنَشِئُکُمْ، اَلْسِیَّئَةَ، سِیَّاتِکُمْ، لَئَلًا، لَتُنَبِّئَهُمْ) ئه وه
 ئه بو جه عفر کاری به سه ر هه مزه کانیانه وه نیه.

(1) وشه ی پازده هه م بریتیه له (مَوَظِنًا)، دواتر ئاگاداری له سه ر باس ده که ین ان شاء الله.

ناگادارکردنه وه:

بوچونی جیواز دروست بووه لای ئه بو جه عفر له سهر وشه ی (مَوَطِئًا) له ئایه تی {وَلَا
يَطْئُونَ مَوَطِئًا يَغِيْظُ الْكُفَّارَ} (تهوبه: 120)، خویندنه وه ی ههیه وهك حه فص و
خویندنه وه ی تری ههیه به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ی فه تحه دار به م شیوهیه {وَلَا
يَطْئُونَ مَوَطِئًا}.

❖ **گروپی دووهم: چوار خویندنه وه له خو ده گریټ:**

حوکمی ئهم کروپه لابردي همزهيه له گهل باسکردنی هندی شتی تر بهم شیوهی خواره وه:

1- همزه ی فه تحه دار له دواي فه تحه:

نوهش تنها له وشه ی (مُتَّكَآ) هاتوه.

• **حوکمی همزه ی فه تحه دار له دواي فه تحه:**

لابردنی همزه يه له گهل مانه وه ی جوله ی فه تحه له سهر نهو پیتته ی ده که ویتته پیش همزه که، بهم شیوه یه (مُتَّكَآ) دهر برینه که ی ده بیتته پیتی (ک) ی نوندار به فه تحه له دواي پیتی (ت) له گهل دريژکردنه وه ی قهر بو له باری وه ستاندا.

دهرباره ی وشه کانی (مَآبِ، مَآرِبِ، شَنَانُ، تَأَذَّنَ، وَأَظْمَأُونُوا، أَشْمَأَزْتُ، الْمُنْشَأَاتُ)، نهو نه بو جه عفر کاری به سهر همزه کانیانه وه نیه.

ناگادارکردنه وه:

له م به شه دا سی وشه هیه مه زه بی پېشه و نه بو جه عفر بهم شیوه ی خواره وه یه:

أ- نه بو جه عفر همزه ده گوړیت به ئه لیف له نایه تی {مِنْسَأَتْهُ^ط} (سه بهه: 14) بهم شیوه یه (مِنْسَأَتْهُ^ط).

ب- نه بو جه عفر همزه ده گوړیت به ئه لیف له نایه تی {سَأَلَ} (مه عارج: 1) بهم شیوه یه (سَأَلَ).

تیبینی:

فیعلی (سأل) له سوږه تی مه عارج ته نها هه مزه که ی گوږدراوه، به لام وشه ی (سئل) گوږینی تیدا دروست نه بووه.

ت- نه بو جه عفر وشه ی (رأيت) له هه رشوینیکی قورئانی پیروژ هاتبیټ نه گهر هه مزه ی پرسیماری تیدابیټ به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خوینیټه وه، وهك (أَرَأَيْتَكُمْ، أَرَأَيْتُمْ، أَرَأَيْتَكَ، أَرَأَيْتَ، أَفَرَأَيْتَ، أَفَرَأَيْتُمْ) بهم شیوه یه (أَرَأَيْتَكُمْ، أَرَأَيْتُمْ، أَرَأَيْتَكَ، أَرَأَيْتَ، أَفَرَأَيْتَ، أَفَرَأَيْتُمْ).

2- هه مزه ی که سره دار له دوا ی که سره:

نه وهش وهك (الْخَاطِئِينَ، خَاطِئِينَ، لَخَطِئِينَ، مُتَكِبِينَ، وَالصَّابِغِينَ، الْمُسْتَهْزِئِينَ، لِإِلْفِ).

• حوکمی هه مزه ی که سره دار له دوا ی که سره:

لابردنی هه مزه و مانه وه ی جوله ی که سره له سهر نه و پیتته ی ده که ویټه پیش خوی، بهم شیوه یه (الْخَاطِئِينَ، خَاطِئِينَ، لَخَطِئِينَ، مُتَكِبِينَ، وَالصَّابِغِينَ، الْمُسْتَهْزِئِينَ، لِإِلْفِ).

دهرباره ی وشه کانی (خَلَسِينَ، بَارِئِكُمْ) نه وه نه بو جه عفر کاری به سهر هه مزه کانیانه وه نیه.

3- هه مزه ی ضه ممدار له دواى فته تچه :

ئوهش تهنهها لهه سى وشه دا ههيه (يَطْوَنَ^(ه)، تَطْوَهَا^(ه)، تَطْوُهُمْ^(ه)).

• حوکمی هه مزه ی ضه ممدار له دواى فته تچه :

لابردنی هه مزه و مانه وهی جوله ی فته تچه له سهر نهو پیتییه ده که ویته پیش خوی که پیتی گانه، بهم شیوهیه (يَطْوَنَ، تَطْوَهَا، تَطْوُهُمْ). درباری وشه کانی (يَعُوذُهُ، يَقْرَعُونَ، مُبْرَعُونَ، وَيَذْرَعُونَ، أَخْسَعُوا، يَكْلُوكُمْ، يَذْرُوكُمْ) نهو نه بو جه عفر کاری به سهر هه مزه کانیانه وه نیه.

4- هه مزه ی ضه ممدار له دواى که سره، به مخرجیک له دواى هه مزه پیتی (و) بیت:

ئوهش وه (مُسْتَهْزُونَ، مُتَكُونَ، أَنْبُونِي، فَمَالُونَ، لِيُؤَاطُوا، لِيُطْفُوا، وَيَسْتَنْبُونَكَ، الْخَطُونَ، وَالصَّبُونَ، أَتَنْبُونَ، أَسْتَهْزُوا، يُضْهُونَ).

• حوکمی هه مزه ی ضه ممدار له دواى که سره:

لابردنی هه مزه و ضه ممدار کردنی پېشه که ی دواى لابردنی، بهم شیوهیه (مُسْتَهْزُونَ، مُتَكُونَ، أَنْبُونِي، فَمَالُونَ، لِيُؤَاطُوا، لِيُطْفُوا، وَيَسْتَنْبُونَكَ، الْخَطُونَ، وَالصَّبُونَ، أَتَنْبُونَ، أَسْتَهْزُوا، يُضْهُونَ).

(1) تهوبه: (120).

(2) نه حزاب: (27).

(3) فته تچه: (25).

(4) پای جمهوی قارینه کان له سهر نهو هیه که وشه ی (یضا هون)، به بی هه مزه بخویند ریته وه، واته: پیتی (ه) تهنهها ضه ممدی له سهر بیت، بنچینه ی نهو وشه (ضاه ی)، به لام پیتی نه لیف

دهرباره ی وشه کانی (سَقَرْتُكَ، أُنَبِّئُكُمْ، تُنَبِّئُهُمْ) ئه وه ئه بو جه عفر کاری به سهر
هه مزه کانیانه وه نیه.

ئاگادارکړنه وه:

له وشه ی (الْمُنْشُورَ) له نایه تی {أَمْ نَحْنُ الْمُنْشُورُونَ} (واقیعه: 72) هه ردو و پاویه کانی
ئه بو جه عفر بوچونی جیاوازیان هه یه، ئه بو جه عفر به لابر دنی هه مزو
ضه ممه دارکړ دنی پیتی (ش) ده خوینیته وه به لام ئین وهر دان خویندنه وه یه کی تری هه یه
وهك حه فصنه ویش بریتیه له خویندنه وه ی هه مزه.

گواستراوته وه بو پیتی (ی) و دواتر لابر دراوه له پیناو پیتی (و) واپیډه چیت که ئه وه ش
خویندنه وه یه ک بیت له وشه ی (ضاهی) ئه م وشه یه وهر نه گپراوه له وته ی عه پر بیدا که ده لین: (امراة
ضه یاء) چونکه پیتی (ی) بنچینه ی خو یه تی و پیتی هه مزه که ش زیاده یه، وناکریت پیتی (ی)
زیاده بیت، چونکه له پرسته که دا وشه ی (فعیل) ی فه ته داری فائی تیډا نیه. (عبدالله عه کبه ری - إملاء
ما مَنْ به الرحمن من وجوه الإعراب والقراءات). (به یروت، چاپخانه ی زانستی، ب2،
1389 ک) لا 14.

وشه تایبه تهکانی لای ئه بو جه عفر له سهر هه مزه ی تاک

مه زه به یی ئه بو جه عفر له م باب ته دا به م شیوه یه:

- 1- ئه بو جه عفر وشه ی {زَکَرِيَّا} له هه رشوینیکی بیّت له قورئانی پیروژ، به هه مزه ی دوا ی ئه لیف و دریزکردنه وه ی لکا و ده خوینیته وه له گه ل به جوله خستنی به پیی شوینی ئیعرابه که ی به م شیوه یه (زَکَرِيَّا).
- 2- ئه بو جه عفر پییتی (و) هه مزه دارده کات له وشه ی {هٰزُوًّا} له هه رشوینیکی بیّت له قورئانی پیروژ، به م شیوه یه (هٰزُوًّا).
- 3- ئه بو جه عفر پییتی (و) هه مزه دارده کات له وشه ی {كُفُوًّا} (ئیخلاص:4)، به م شیوه یه (كُفُوًّا).
- 4- ئه بو جه عفر ئایه تی {وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِيتَتْ} (مورسه لات:11) به گوړینی هه مزه به پییتی (و) له سهر بنچینه ی خو ی ده خوینیته وه چونکه له وشه ی (وقت) ته وه هاتووه، به م شیوه یه {الرُّسُلُ وَقِيتَتْ}، ئه وه ش له باری نه وه ستان و ده ستپی کردندا.
- 5- ئه بو جه عفر وشه ی {أَصْطَفَى} له ئایه تی {أَصْطَفَى الْبَنَاتِ} (صافات:153) به هه مزه ی لکا و له بری نه لکا و ده خوینیته وه له باری نه وه ستاندا لاده چیت به وه ی پیشه خو ی، وه کاتی ده ست پیکردن به و که سره دارده بیّت، به م شیوه یه (أَصْطَفَى).

6- نه بو جه عفر وشه ی {وَمِیْکَلْ} (به قهره: 98) به زیادکردنی همزه ی که سره دار له دواى ئه لیف ده خوینیتته وه له گه ل دريژکردنه وه ی لکاو، به م شیوه یه (وَمِیْکَلْ).

7- نه بو جه عفر همزه لاده بات له نایه تی {بَعِیْسْ} (نه عراف: 165) و به که سره دارکردنی پیتی (ب) دواتر پیتی (ی) ی زه نه داری دريژکراو دیت، له گه ل لابردي همزه، به م شیوه یه (وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَیْسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ).

8- نه بو جه عفر همزه ی فته تحه دار زیاد ده کات له پیش پیتی (ت) له {وَرَبَّتْ} سوږه تی حه ج نایه تی پینج و سوږه تی فوصیله ت نایه تی سی ونو، به م شیوه یه (وَرَبَّاتٌ).

نه م خشته ی خواره وه خویندنه وه کانی نه بو جه عفر ده رده خات له همزه ی ناوه راستی وشه (جوله دار له دواى جوله) (ج).

(1) گومان له وه دانيه که لیږده دا قسه کردن له سهر وشه تايبه ته کانه نه ک گشت وشه کان هر وه ک له پابردو پونکرایه وه.

همه مزه ی جوړه دار له دواى جوړه

گورین	لابردن	نه بو جه عفر ده ستکاری همه مزه ناکات
فهتخه دارکردن له دواى ضه ممه	فهتخه دارکردن له دواى فهتخه	که سره دارکردن له دواى فهتخه
فهتخه دارکردن له دواى که سره	که سره دارکردن له دواى که سره	که سره دارکردن له دواى ضه ممه
	ضه ممه دارکردن له دواى فهتخه	ضه ممه دارکردن له دواى ضه ممه
	ضه ممه دارکردن له دواى که سره	

بابه تی

دوو هه مزه له یهك وشه دا

نه گهر دوو هه مزه له یهك وشه دا كوښتته وه، هه مزه ی یه كم ده بیته هه مزه ی پرسپاری وپیویسته بهرده وام فته دار بیته، نه م جوړه هه مزه ده خویندریته وه لای گشت قورائنه کان و هه مزه ی دووهم یان ضه ممدار ده بیته یان فته دار یان كه سره دار.

مه زه بی پېشه و نه بو جه عفر له سهر دوو هه مزه له یهك وشه دا بریتیه له ئاسان خویندنه وه ی هه مزه ی دووهم به ئلیف خستنه نیوان هه ردو هه مزه، نه گهر هه مزه ی دووهم فته دار بو واته هه ردو هه مزه فته یان له سهر بو وهك {ءَأَنْذَرْتَهُمْ، ءَالِدٌ} نه وه هه مزه ی دووهم ئاسان ده کریته به خویندنه وه له نیوان هه مزو ئلیف، به م شیوه یه {ءَأَنْذَرْتَهُمْ، ءَالِدٌ} نه ودهش وهك {قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ بِحَبْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ} {نالی عیمران: 15}، و نه گهر هه مزه ی دووهم ضه ممدار بو وهك {ءَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِّنْ بَيْنِنَا} {نالی عیمران: 15} و نایه تی {ءَأَلْقَى الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِّنْ بَيْنِنَا} {ص: 8} و سوږه تی {قه مهر: 25} به لام چواره می نیه^(هـ) له قورئانی پیروژدا، نه وه هه مزه ی دووهم ئاسان ده کریته له نیوان هه مزو پیته ی {و}، به م شیوه یه {أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ، أَلْمَنْزِلَ، أَلْمَلَقَ}، نه گهر هه مزه ی دووهم كه سره دار بو وهك {أَيْنَا، أَيْنَكُم، أَيْنَ، أَيْفَا}، نه وه هه مزه كه ئاسان ده کریته له نیوان هه مزو پیته ی {ی} به م شیوه یه {أَنْنَا، أَنْكُم، أَنْنَ، أَنْفَا}، هه موو نه و وشانه ی باسکران له ږا بردو ئاسان خویندنه وه یان بو ده کریته له گه ل خستنه نه لیفیک له نیوان هه ردو هه مزه كه.

⁽¹⁾ لیږده دا شوینی چواره م هیه لای نه بو جه عفر، نه ویش نایه تی {أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ} {زوخروف: 19}،

دواتر قسه یا له سهر ده کین له ناگادار کردنه وه کانی تر.

ناگادار کردنه وه کان:

➤ له وشه‌ی {أَيِّمَةٌ} ⁽¹⁾. تهنه به ئاسان خویندنه وه ده خوینیتنه وه بی ئه‌لیف خستنه نیوان هه‌ردوو هه‌مزکه به‌م شیوه‌یه ﴿أَيِّمَةٌ﴾.

➤ ئه‌بو جه عفر ئایه‌تی ﴿أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ﴾، (زوخروف: 19)، به زیاده‌کردنی هه‌مزهی ضمه‌مه‌دار ده‌خوینیتنه وه له دوا‌ی هه‌مزهی یه‌که‌م، دواتر دوو شیوه‌ خویندنه وه‌ی بو هه‌یه:

✓ **یه‌که‌م:** ئاسان خویندنه وه‌ی هه‌مزهی دووهم به‌بی دانانی ئه‌لیف له نیوان دوو هه‌مزکه.

✓ **دووهم:** ئاسان خویندنه وه‌ی هه‌مزهی دووهم له‌گه‌ل خستنه نیوان هه‌مزکه کان به ئه‌لیف، به‌م شیوه‌یه به‌م شیوه‌یه ﴿أَشْهَدُوا﴾ ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ده‌رباره‌ی شیوه‌ی گو‌پین نه‌هاتوو، سه‌فاقصی له په‌رتووکه‌کی به‌ناوی (غیث النفع) له‌ولام دانه‌وه‌ی زمه‌خشه‌ریدا له په‌رتووکی (که‌شاف) ده‌فه‌رمویت: به‌لام گو‌پینی به‌پیتی (ی) نابی و ناخویندیتنه وه وه‌رکه‌سیکیش دانپیدا بنیت ئه‌وه که‌سیکی له‌پیی ده‌رچووی سه‌رلیشیواوه، جه‌زه‌ری له‌ولام دانه‌وه‌دا ده‌فه‌رمویت: به‌پراستی زیده‌پرویییه پراستی‌ه‌که‌ش ئه‌وه‌یه جیگیرکردنی هه‌رسی شیوه‌ خویندنه وه‌یه مه‌به‌ستیش ئه‌وه‌یه: ته‌حقیق خویندنه وه له نیوان و خویندنه وه‌ی به‌پیتی یائی ته‌واو، هه‌رئه‌وه‌ش هاتوو له عه‌په‌به‌کانه‌وه ئه‌وه‌ش به‌پراست دانراوه له گی‌پرا‌نه‌وه‌کاندا هه‌روه‌ک باس‌مان کرد له پ‌اب‌ر‌د‌ودا، بو هه‌ر شیوه‌ خویندنه وه‌یه که له عه‌په‌بیدا دارشتنیکی وه‌رگیراوی هه‌یه خودا له هه‌مو که‌س زان‌اتره، پ‌روانه: (موحه‌مه‌دی کوری موحه‌مه‌د، ئین جه‌زه‌ری، په‌رتووکی: (النشر فی القرائات العشر)، له لیک‌ولینه‌وه‌ی: عه‌لی موحه‌مه‌د ضه‌باع، میصر قاهیره، چاپخانه‌ی تیجاریه‌ی گه‌وره، ب 1، 1427ه‌ک، لا 380.

⁽²⁾ زه‌نه‌دارکردنی پیتی (ش) ده‌رده‌که‌ویت.

➤ **نه بو جه عفر** همزه یی که ده خویندنه وه له {وَقَالُوا ءَالِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ} (زوخروف: 58)، و همزه یی دووم ناسان دهکات و همزه یی سییه میش دهگوریت به ئه لیف (ءَالِهَتُنَا).

➤ **نه بو جه عفر** له نایه تی {قَالَ فِرْعَوْنُ ءَاْمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ} (نعراف: 123)، همزه یی پرسپاری زیاد دهکات له سهر بنچینه یی خو، چونکه بنچینه یی هم وشه بهم شیوه یی (ءَاْمَنْتُمْ) و اتا بوونی سی همزه له یه کات و بهدوای یه کدا، همزه یی یه کهم و دووم فته داره همزه یی سییه م زه نه دارو گوردر او به ئه لیف، ئه ویش (فاء الفعل) یی وشه که یه. م نه به یی نه بو جه عفر بریتیه له وه یی که همزه یی یه کهم بخویند ریتنه وه و همزه یی دووم ناسان بکریت و همزه یی سییه م بگوردریت به ئه لیف، له هه ردو شیوه دا له باری نه وه ستانداو ده ستپیکردندا بهم شیوه یی (ءَاْمَنْتُمْ).

➤ **نه بو جه عفر** له نایه تی {قَالَ ءَاْمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ} (شوعه را: 49)، همزه یی پرسپاری زیاد دهکات، ئه وهش له سهر بنچینه یی وشه که یی خو یه تی، چونکه بنچینه یی وشه که بهم شیوه یی (ءَاْمَنْتُمْ) و اتا سی همزه بوونی هه یه، یه کهم و دووم جوله دارن و همزه یی سییه م زه نه دارو گوردر او به ئه لیف، ئه وهش له باری وه ستان و نه وه ستاندا بهم شیوه یی (ءَاْمَنْتُمْ).

➤ **نه بو جه عفر** له نایه تی {قَالَ ءَاْمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ} (طه: 71)، همزه یی پرسپاری زیاد دهکات، ئه وهش له سهر بنچینه یی وشه که یه، چونکه بنچینه یی هم وشه بهم شیوه یی (ءَاْمَنْتُمْ) و اتا بوونی سی همزه، یه کهم و دووم جوله دارن و همزه یی سییه م زه نه دارو گوردر او به ئه لیف که ئه ویش (فائی) وشه که یه، م نه به یی نه بو جه عفر همزه یی یه کهم ده خویندنه وه و خویندنه وه یی کی ناسان دهکات بو همزه یی دووم و همزه یی سییه م دهگوریت به ئه لیف، ئه وهش له باری وه ستان و نه وه ستاندا بهم شیوه یی (ءَاْمَنْتُمْ).

➤ **نه بو جه عفر له نایه تی** {وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَدْهَبْتُمْ طِبَّاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا} (نه حقاف: 20)، و نایه تی {أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ} (قه له م: 14)، نه بو نه م دوو وشه به زیاد کردنی همزه ی پرسپاری و ناسان کردنی همزه ی دووم له گهل دانانی نه لیف ده خویندنه وه به پیی یاسای گشتی له م باره یه وه به م شیوه یه (ءَاذَهِتُمْ، ءَأَن).

➤ **لای نه بو جه عفر ئیدخال قه ده غه یه له وشه ی (السحر) له نایه تی** {مَا جِئْتُمْ بِهِ عَآلِ السَّحْرِ إِنَّ اللَّهَ سَبَّطِلُهُ} (یونس: 81) چونکه نه بو جه عفر همزه ی پرسپاری ده خاته سهر نه م وشه به م شیوه یه (ءَاالسحر) به م ش همزه ی پرسپاری ده که ویته پیش همزه ی لکاو، لیردها دوو شیوه خویندنه وه ی بو دروست ده بیت:

یه که میان: گورین نه وه یان پیش ده که ویت، یان ناسان خویندنه وه بی ئیدخال، له م کاته دا ده که ویته ژیر باری بریاردان له سهری به همزه ی لکاو وه که نه م سی وشه یه (ءَاالذکرین، ءَاالسن، ءَاالله).

➤ **نه بو جه عفر وشه ی (ءَاَنک) له نایه تی** {قَالُوا ءَاَنکَ لَأَنْتَ یُوسُفُ} (یوسف: 90)، به یه که همزه ی که سردهار ده خویندنه وه، له سهر ئیخبار (واته: لایردنی همزه ی پرسپاری)، به م شیوه یه {قَالُوا إِنَّکَ لَأَنْتَ یُوسُفُ}.

➤ **نه بو جه عفر له نایه تی** {لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ ءَاَعْجَمِي وَعَرَبِي} (فوصیلهت: 44)، همزه ی دووم ناسان ده کات و نه لیف ده خاته نیوان هه ردوو همزه، نه وه ش له سهر بنچینه ی ریگای خو، به م شیوه یه (ءَااعجمی).

بابه تی

پرسیاری دووباره

پرسیاری دووباره له قورئانی پیروژ له یازده شویندا هاتووه، له نو سوږت بهم شیوه ی خواره ویه:

1- نایه تی {وَإِنْ تَعَجَبُ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَلَمْ يَخْلُقْ جَدِيدًا}، (په عد: 5)،
نه بو جه عفر بهم شیوه یه دهی خوینیته وه {وَإِنْ تَعَجَبُ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذَا كُنَّا تُرَابًا أَلَمْ يَخْلُقْ جَدِيدًا}.

2- نایه تی {وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفَّتًا أَعْنَا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا}، (نيسراء: 49).

3- نایه تی {وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفَّتًا أَعْنَا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا}، (نيسراء: 98).

4- نایه تی {قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعْنَا لَمَبْعُوثُونَ} (مؤمنون: 82)، نه بو جه عفر
وشه ی (متنا) به ضه ممه ی پیته ی (م) ده خوینیته وه.

5- نایه تی {وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا وَعَابًا أَؤْنَا أَلْمُخْرَجُونَ} (نمل: 67).

6- نایه تی {وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الْفَلْحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ} (٢٨) {إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الرِّجَالَ} (عنکبهوت: 28 و 29).

7- نایه تی {وَقَالُوا أَءِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَءِذَا لَمْ يَخْلُقْ جَدِيدًا} (سه جده: 10).

8- نایه تی {أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ} (صافات: 16)، نه بو جه عفر وشه ی (متنا) به ضه ممه ی پی تی (م) ده خوینیته وه به م شیوه یه {أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ}.

9- نایه تی {أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَدِينُونَ} (صافات: 53)، نه بو جه عفر وشه ی (متنا) به ضه ممه ی پی تی (م) ده خوینیته وه.

10- نایه تی {وَكَاْنُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ} (واقیعه: 47)، نه بو جه عفر وشه ی (متنا) به ضه ممه ی پی تی (م) ده خوینیته وه به م شیوه یه {وَكَاْنُوا يَقُولُونَ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ}.

11- نایه تی {يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرُدُّوْنَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا نُخْرَجُ} (نازیعات: 10 و 11).

مه زهه بی

نه بو جه عفر دهرباره ی پرسباری دووباره

نه بو جه عفر وشه ی یه که م به ئیخبار ده خوینیتته وه و وشه ی دووهمیش پرسباری له گشت نه و شوینانه ی رابردو که باسکران، تهنه سوپرتی واقیعه و یه که م پرسباری دووباره ی سوپرتی صافات نه بیت، واتا نایه تی شازده، نهویان به پرسباری یه که م و ئیخباری دووهم ده خوینیتته وه، بنچینه که ش دیارده که ویت که بریتیه له ئاسان خویندنه وه ی هه مزه ی دووهم و خستنه ئه لیف له نیوان هه ردو هه مزه.

بابه تی

دوو هه مزه له دوو وشه دا

پیناسه: مهبهست له دوو هه مزه له دوو وشه دا، واته: بوونی دوو هه مزه ی نه لکاو ی به دوا ی یه ک هاتوو له باری نه وهستاندا بکه ویته دوو وشه، به شیوه یه ک هه مزه ی یه کهم بکه ویته کو تایی وشه ی یه کهم و هه مزه ی دووهم بکه ویته سه رتهای وشه ی دووهم.

که ده لپین له باری نه وهستان، چونکه له کاتی وهستاندا هه ردوو هه مزه کان کو نابنه وه له گهل یه ک، چونکه وهستان له سه ر هه مزه ی یه کهم پیک گه یشتنی نامینیت.

کو بونه وه ی دوو هه مزه له دوو وشه دا ده بییت به دوو به ش:

❖ **یه کهم:** بوونی دوو هه مزه ی یه کسان له جووله.

❖ **دووهم:** بوونی دوو هه مزه ی پیچه وانه ی یه کتر له جووله.

❖ **یه کهم:** دوو هه مزه ی یه کسان له جووله.

ئه و دوو هه مزه یان هه ردووکیان فه ته دارن وهک {جَاءَ أَمْرُنَا}، یان هه ردووکیان که سه ردارن وهک {فِي السَّمَاءِ إِلَهُ}، یان هه ردووکیان ضه ممه دارن وهک {أُولَئِكَ} (ئه حقاف: 32) له مه زیاتری نیه له قورئان.

مه زهه بی

پېشهوا ئه بو جه عفر دهرباره ی دوو هه مزه ی یه کسان

پېشهوا ئه بو جه عفر هه مزه ی یه کهم ده خوینیتته وه له هه رسی جوره که ی هاوینهن له جوله دا، دهرباره ی هه مزه ی دووهم به ئاسانکردن ده خوینیتته وه به له نیوان، واته: خویندنه وه له نیوان هه مزه و پیتی درێژکردنه وه ی هاوهرگه ز له جوله، له هه مزه ی فهتهدار ده خوینیتته وه له نیوان هه مزه و ئه لیف، له هه مزه ی کهسره دار خویندنه وه دهکات له نیوان هه مزه و پیتی (ی) له هه مزه ی ضه ممه دار خویندنه وه دهکات له نیوان هه مزه و پیتی (و)، بهم شیوه یه {جَاءَ امْرُنَا ؛ فِي السَّمَاءِ اَلَّهُ؛ اَوْلِيَاءُ اَوْلِيَّكَ}.

❖ دووهم: دوو هه مزه ی جیاواز له جوله.

له کاتی کوپوونه وه ی دوو هه مزه له دوو وشه دا، یان هه مزه ی یه کهم فهتهداره یان کهسره داره یان ضه ممه دار، وههروها هه مزه ی دووهم یش به هه مان شیوه یان فهتهداره یان کهسره یان ضه ممه ی وهرگرتوو.

کۆی گشتی ئه م خویندنه وانیه ی باسکران ده بیته نوّ خویندنه وه، سییان له م نوّیه هه مزه کان هه ردووکیان یه کسانن له خویندنه وه ی جوله دا، ته نها شهش خویندنه وه له نوّ خویندنه وه که ده مینیتته وه،

سییان له م نوّ خویندنه وه له وانه کانی رابردو باسکران، سه بارهت بهم شهش خویندنه وه ماوته وه، پینجیان خویندنه وه یان له قورئانی پیروژدا هاتوو، به لام خویندنه وه ی شهشه میان له قورئاندا نه هاتوو، ئه ویش بریتیه له وه ی ئه گه ر هه مزه ی یه کهم کهسره دار بوو وهه مزه ی دووهم ضه ممه دار، ئه م جوره یان نه هاتوو.

له وهی له قورئانی پیروژ باسکراوه بهم شیویه :

هه مزه ی یه کهم فته دارو هه مزه ی دووهم ضه ممه داره یان که سهر دار، وه مزه ی یه کهم ضه ممه ی له سهره، یان که سهره، وه مزه ی دووهم فته ی وهرگرتووه.

خویندنه وهی پینجه م بریتیه له وهی هه مزه ی یه کهم ضه ممه داره هه مزه ی دووهم که سهر دار، سه باره ت به خویندنه وهی شه شه م بریتیه له وهی هه مزه ی یه کهم که سهر دارو هه مزه ی دووهم ضه ممه داره، به لام نه م خویندنه وهی یان نه هاتووه له قورئانی پیروژ.

له م پینج خویندنه وه دابه ش ده بیت بو سی کومه له :

- کومه له ی یه کهم دوو خویندنه وهی تیدایه.
- کومه له ی دووهم به هه مان شیوه ی کومه له ی یه کهم دوو خویندنه وهی تیدایه.
- کومه له ی سییه م ته نها یه که خویندنه وه له خو ده گریت.
- دهر باره ی کومه له ی یه کهم که دوو بار له خو ده گریت بهم شیویه :
هه مزه ی یه کهم فته دارو هه مزه ی دووهم می ش که سهر داره یان ضه ممه دار.
- دهر باره ی کومه له ی دووهم دوو بار له خو ده گریت بهم شیویه :
هه مزه ی یه کهم ضه ممه داره یان که سهر داره، وه مزه ی دووهم فته داره.
- دهر باره ی کومه له ی سییه م که ته نها یه که بار له خو ده گریت نه ویش بریتیه له وهی که هه مزه ی یه کهم ضه ممه دارو هه مزه ی دووهم می ش که سهر داره.

مه زهه بی له بو جه عفر

دهرباره ی بوونی دوو هه مزه ی له یه کتر جیاواز له جوله له دوو وشه

1- ئه گهر کۆبویه وه دوو هه مزه ی له یه کتر جیا له جوله دا له دوو وشه، به شیویه که هه مزه ی یه کهم فهتchedار بوو، وهه مزه ی دووهم کهسره دار بوو یان ضه ممهدار، ئه وه ئه بو جه عفر هه مزه ی دووهم ئاسان ده خوینیتته وه. نمونه ی هه مزه ی یه کهم فهتchedارو هه مزه ی دووهمیش کهسره دار بیته ئه م وشانه (تَفِیَّءَ اِلَیَّ، نَبَأُ اِبْرَاهِیْمَ).

نونه ی هه مزه ی یه کهم فهتchedارو هه مزه ی دووهمیش ضه ممهدار بیته ته نها له (جَاءَ اُمَّةً) (مؤمنون: 44).

نونه ی دووهم نه هاتوو له قورئانی پیروژ، ئه و وشانه ی باس کران به م شیویه ده خویندریتته وه (تَفِیَّءَ اِلَیَّ، نَبَأُ اِبْرَاهِیْمَ، جَاءَ اُمَّةً).

2- کۆبونه وه ی دوو هه مزه ی له یه کتر جیا له جوله له دوو وشه، هه مزه ی یه کهم ضه ممهدار یان کهسره دار بوو، هه مزه ی دووهم فهتchedار بوو، ئه وه ئه بو جه عفر هه مزه ی دووهم ده گۆریت به پیتیکی هاو شیویه جوله ی هه مزه ی یه کهم، وهك (سُوْءٌ اَعْمَلِهِمْ، اَلْمَلَأُ اَفْتُوْنِی الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ اَبَدًا، هَؤُلَاءِ اَهْدٰی، مِنْ اَلْمَاءِ اَوْ مِمَّا، به م شیویه) (وَوَّعْمَلِهِمْ، اَلْمَلَأُ وَفْتُوْنِی، وَالْبَغْضَاءَ وَبَدًا، هَؤُلَاءِ یَهْدٰی، مِنْ اَلْمَاءِ یَوْمَ مِمَّا).

3- ئه گهر هه مزه ی یه کهم ضه ممه دار بوو هه مزه ی دووهم که سره دار بوو، ئه وه ئه بو جه عفر هه مزه ی دووهم به دوو شیوه ده خوینیتته وه:

أ- ئاسان خویندنه وه ی هه مزه ی دووهم ئه وه ی که ده که ویتته نیوان هه مزه ی یه کهم و پیتی (ی).

ب- گۆرینی هه مزه ی دووهم به پیتی (و) ته وای که سره دار، وهك (أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ، وَمَا مَسْنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا، يَشَاءُ إِلَى)، بهم شیوه یه ده خویندیتته وه (الْفُقَرَاءُ إِلَى أَوْ الْفُقَرَاءُ وَلِي، السُّوءُ إِنْ أَوْ السُّوءُ وَنْ، يَشَاءُ إِلَى أَوْ يَشَاءُ وَلِي).

لیره دا ئه یمن سوید پارچه هونراوه یه کی هه یه له سه ر مه زه بی ئه بو جه عفر ده رباره ی بوونی دوو هه مزه به جووله ی جیاواز له دوو وشه، به کورتی ده فهرمویت:

فتح الأولى سهل فتح الاخرى أبدل

غير فتح سهل وكذلك أبدل

سهیری نمونه ی ژماره (1) بکه له کوئای به شی ئوصول.

بابه تی گواستنه وهی جوله ی هه مزه بو زه نه داری پیش خو ی

گواستنه وه له زمانی عه ره بیدا: به مانای گواستنه وه و گۆرینی شتیك له شوینی خو ی دیت.

گواستنه وه له زاراوه دا: بریتیه له گواستنه وهی جوله ی هه مزه ی چپراو بو هه مزه یه کی زه نه داری پیش خو ی، له گه ل لابر دنی پیت هه مزه که له بهر ئاسانکردن، ئه وهش به کار هاتووه له زمانی هه ندی عه ره ب دا. پیشهوا ئه بو جه عفر جوله ی هه مزه بو زه نه داری پیش خو ی ده گوازیته وه له م پینج وشه دا:

❖ پیشهوا ئه بو جه عفر وشه ی (الاولی) له نایه تی {أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى} (نه جم: 50)، ده خوینیته وه له کاتی گه یشتنی به وشه ی (عَادًا) به گواستنه وهی جوله ی هه مزه ی بو زه نه ی پیش خو ی که پیتی لامه، له گه ل لابر دنی هه مزه ی نه لکاوو تیکه ه لکیشانی به ته نوینی (عَادًا) له پیتی (ل) ی وشه ی (الاولی) به م شیوه یه (عَادًا لُولَى)، ده باره ی ده ستپیکردن به وشه ی (الُولَى) ئه وه سی خویندنه وهی هه یه به م شیوه ی خواره وه:

1- ده ست پیکردن به هه مزه ی لکاو (وصل) و پیتی (ل) ی ضمه ممدار، به م شیوه یه (الُولَى).

2- ده ست پیکردن به پیتی (ل) ی ضمه ممدار، به م شیوه یه (لُولَى) وه ک خویندنه وهی پیشو له گه ل لابر دنی هه مزه ی لکاو.

3- گه پانه وهی بو بنچینهی خوۍ - وهك چه فص- واتا به جیگیر کردنی پیتی(ل)ی ناسراوو همزه ی ضمه مداری دواى خوۍ بهم شیوهیه {الْأُولَى}، نه خویندنه وهی گواستنه وهی تیدا نیه ئهویان پیش ده که ویت له روی جیبه جیگردندا، چونکه نه بو جه عفر سه ریچی بنچینه که ی کردووه له نه گواستنه وهیدا.

❖ نه بو جه عفر وشه ی {رَدَّآ} له نایه تی {مَعِيَ رَدَّآ يُصَدِّقُنِي} (قه صه ص: 34) ده خوینیتته وه به گواستنه وهی جوله ی همزه بو زه نه ی پیش خوۍ که پیتی(د) له گه ل لابر دنی همزه و گوړینی ته نوینی ئه لیف به رها، واته له هه ردوو باردا وهستان و نه وهستان بهم شیوهیه {مَعِيَ رَدَّآ يُصَدِّقُنِي} (1).

❖ نه بو جه عفر وشه ی {مِنْ أَجْلِ} له نایه تی {مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ} (مائیده: 32)، به که سره ی همزه ده خوینیتته وه، له کاتی دهر برینا ده بیته پیتی(ن)ی که سره دارو له دواى نه و پیتی(ج)ی زه نه دار دیت (ه) بهم شیوهیه {مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ}، و نه گه ر به وشه ی {أَجْلِ} ده ستی پیکرد نه وه ده بیته به همزه ی که سره دار ده ست پیبکریته، بهم شیوهیه {أَجْلِ}.

❖ نه بو جه عفر وشه ی {مَلَأُ} له نایه تی {فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا} (نالی عیمران: 91)، به گواستنه وهی جوله ی همزه بو زه نه ی پیش خوۍ ده خوینتنه وه

(1) نه بو جه عفر ده خوینیتته وه به زه نه دار کردنی پیتی(ق) له {يُصَدِّقُنِي}، قه لقه له ش دهر ده که ویت و پیتی(ی) ی دانه پال ده خوینیتته وه به زه نه له (معی).

(2) که سره و فته له همزه ی وشه ی {أَجْلِ} دوو زمانن، ته نها نه وه نه بیته و اتای {مِنْ أَجْلِ} به که سره ده خویند ریتته وه، واته له وشه ی {جَنَاحِهِ} و {جَرِيرَةٍ} وه هاتووه، دهر باره ی و اتای {مِنْ أَجْلِ} به فته، نه وه به و اتای {جَرٍ} و {سَبَبٍ} دیت، هه ردو وکیان له یه کتر نزیکن له و اتادا، له دوړه دا هاتووه {مِنْ أَجْلِ} اکسر انقل اُد.

له گهل زه نه دار کړدنی، بهم شیوه یه (فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلُّ الْأَرْضِ ذَهَبًا)، له باری وه ستاندا: په وم و ئیشمام دروست ده بیټ.

❖ نه بو جه عفر وشه ی (ءَالَنْ) له (یونس: 51 و 91) که به ران به ره به همزه ی پرسپاری و هم مان وشه جگه له همزه ی پرسپاری وهك (الَنْ جِيتَ بِالْحَقِّ، فَالَنْ بَشِرُوهُنَّ، قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْاَنْ) ئین وهردان به لابر دنی همزه ی دووم و گواستنه وه ی جوله که ی بو پیټی (ل) ده خوینیټه وه، وله شوینی سوړه تی یونس دا سی خویندنه وه ی هیه بو همزه ی لکاو بهم شیوه یه:

1- گورینی همزه ی لکاو به ئلیف و دریژ کړدنه وه ی شش جوله، به هو ی بنچینه ی پیټی (ل) که زه نه داره، بهم شیوه یه (ءَالَنْ).

2- گورینی همزه ی لکاو به ئلیف و دریژ کړدنه وه ی به دوو جوله، له بهر جوله دار کړدنی پیټی (ل) به فته به هو ی گواستنه وه ی جوله ی همزه بو ئه، بهم شیوه یه (ءَالَنْ).

3- ئاسان خویندنه وه ی همزه ی لکاو، بهم شیوه یه (ءَالَنْ).

که واته ده توانی همزه ی لکاو به ئاسان بخوینیټه وه یان گورینی به ئلیف، ودرسته له کاتی گورین به شش یان دوو جوله بیخوینیټه وه، هموو ئه و شتانه ی باسکران له گهل همزه ی دووم نه نجام ده دریټ و گواستنه وه ی جووله ی بو پیټی (ل) به شیوه یه که ده بیټ لهم وشه دا له هه ردو شوینی سوړه تی یونس دا لای ئین وهردان ته نها نه وه ستانی بو هیه لهم سی شوینه ی له رابردو باسما ن کرد، وهه روا له باری وه ستاندا سی په یداکراوی زه نه دار (مد عارض للسكون) ده خه ریټه سه ر، که واتا بو ی ده بیټه نو شیوه خویندنه وه له باری وه ستاندا.

تیبینی:

قسه مان کردوو له سه ر بابه تی هه مزه ی جوله دار که بکه ویتته ناوه پراستی وشه له دوا ی زه نه دا له گواستنه وه ی وشه کانی (جَزَّاءَ، جَزَّءٌ).

بو زانی نی بنچینه ی وشه ی (ءَالَّانَ) سه یری پاشکو ی ژماره (2) ی کو تایی به شی ئوصول بکه.

بابه تی تیکهه لکیشان

ئیدغام له زمانی عه ره بیدا: به کار دیت بۆ تیکهه لکیش کردنی شتیك له شتیکی تر.

ئیدغام له زاراوه دا: واتا تیکهه لکیش کردنی پیتیك له پیتیکی تر به شیوهیهك ههردوو پیت به پیتیکی توندی شه دده دار ده خویندریته وه له ره گهزی پیتی دووهم، ئه وهش ده کریت به دوو بهش: بچوک و گه وره.

مه بهست له خویندنی ئه م بابته، شاره زابوونه له وهی تیکهه لکیش ده کریت و ئه وهی تیکهه لکیش ناکریت، گه یشتنه دوو پیت بهیهك و کوپونه وهیان ده کریت به سی بهش:

✓ **یه که م:** پیک گه یشتنیان له وشه و نویسندا، به شیوهیهك پچران نه که ویته نیوانیان وهك پیک گه یشتنی دوو پیتی (ب) له ﴿ولا یغتب بعضکم﴾.

✓ **دووهم:** پیک گه یشتنیان ته نها له نویسندا، وهك: ﴿إِنَّهُ هُوَ﴾، لیرده دا پچران له نیوانیاندا پرویدا وه.

✓ **سییه م:** پیک گه یشتنیان ته نها له گوتن دا، وهك: ﴿أَنَا نَذِيرٌ﴾، ﴿طَسَمَ﴾.

ياسايه کی گشتی گرنګ

هر کاتيک دوو پيت به يه کتر بگهن، نهو دوو پيته يان شويني دهرچوونيان يه کسانه يان جياوازه⁽¹⁾.

❖ نه گهر شويني دهرچوونيان له يه کتر جياوازو بو (مه خره جيان يه کسان نه بو) نهوکات به له يه کتر دوو نه ژمارده کړي، ته نها پيتي (غ) و (خ) نه بيت کاتيک ده گهن به پيتي (ق) و (ک)

هر کاتيک پيتي (خ) له گهل پيتي (ق) يان (ک) به يه ک گه يشتن نهو دوو پيتانه ده بنه له يه کتر نزیک، چونکه هر چه نده شويني دهرچوونيان له يه کتر جيايه به لام دهرچوونيان له يه کتر نزیکه.

پيتي (غ) و (خ) دهرچوونيان ده که ويته نزیک ترين شويني گهرو، نهو شوينه ی که له دواي نهو زمان ده ست پي دهکات.

ههروها پيتي (ق) و (ک) شويني دهرچوونيان ده که ويته دوو ترين شويني زمان که له دواي نهو نزیک ترين شويني گهرو دي، نيوان ههردو دهرچوون ليک نزیک بوون ههيه.

له بهر نه هم هوکارانه ده که هوت که پيتي (غ) له گهل (ق) يان (ک) له يه کتر نزیکن، وبه هه مان شيوه پيتي (خ) له گهل (ق) يان (ک) له يه کتر نزیکن.

⁽¹⁾ مه حمود خهليل حوصهري، په رتووکي نه حکامي قورئاني پيرون، (مه کهکي پيرون، نوسينگه ی مه کهکي - دار به شائري ئيسلامي، چاپي 4، سالي 1999 ي زاييني، به ده ست کاريه وه.

❖ ئەگەر پیتەکان لەیەك ئەندام بوون (واتە: لەیەك ئاست و شیوه دابوون و هەمان دەربرینیان هەبوو)، لەو کاتەدا دەبن بە دوو بەش:

یان شوینی دەرچوونیان لەیەكتر نزیکە.

یان شوینی دەرچوونیان لەیەكتر دوورە.

ئەگەر شوینی دەرچوونیان لەیەكتر نزیک بوو بە شیوهیەك هەر یەك لەوان لەیەكتر نزیک بوون، وھیچ دابەران و پەرپان پوونەدات لەنیوان هەردوو پیتەكە، ئەو لەیەكتر نزیکن، (واتە: ئەم دوو پیتە بە لەیەكتر نزیک سەیر دەکرین).

لەم قسانە ی رابردوو وا دەرەكەوئیت ئەگەر دوو پیت شوینی دەرچوونیان لەیەكتر جیاوو، بە شیوهیەك هەر یەكێکیان لەشوینیك دەرەچوو، (پەرپان و دابەران لەنیوانیاندا هەبوو) بە دوو پیتی دوور لەیەكتر سەیر دەکرین.

لەسەر ئەو نیوان شەش پیتەکانی گەرو و هەژدە پیتەکانی زمان دوریەك هەیه، چونکە پیتەکانی گەرو لەشوینیك دەرەچوئیت و پیتەکانی زمانیش لەشوینیکی تر، تەنها پیتەکانی (غ) لەگەل (ق) و (ك) و پیتی (خ) لەگەل پیتی (ك) نەبیئت هەروەك لەرابردوو باس کرا.

هەروها لەنیوان پیتەکانی گەروو پیتەکانی لیو دوریەك هەیه، چونکە هەر یەك لەوان شوینی دەرچوونیان لەیەكتر جیاوازه، ولەکاتی دەربریندا جیاکاریەك دەکەوئیت نیوانەکانیان.

ولەنیوان پیتەکانی زمان و پیتەکانی لیو دووری هەیه، چونکە شوینی دەرچوونیان لەیەكتر جیایه، تەنها پیتی (ن) لەگەل (م) نەبیئت یەك رەگەزن لەدەربرینداو لیكچوونیکیان هەیه لەنزیك بونەوه.

پیتی (ن) لەگەل (و) نزیکبونه وه یەکیان هەیه لەیەكتر لەشیوهی دەربریندا.

پیتی (ی) ی لیین لەگەل (و) یەك رەگەزن و نزیک بونه وه یەك هەیه لەنیوانیاندا لەدەربریندا.

❖ له نیوان پیته کانی گهرو پیتیک له گهل پیتیکی تر نزیك بوون و دورکه وتنه وه ههیه.

ئهم دوو پیتتهی که شوینی دهرچوونیان دهکهویتته دوورترین بهشی گهرو - که ئهوانیش پیتی (ه) و (ه) - له گهل ئهوان پیتتهی شوینی دهرچوونیان دهکهویتته ناوهراستی گهرو ئهوانیش پیتی (ع) و (ح) لیك نزیك بوونه وهیه که ههیه له نیوانیاندا.

ئهم دوو پیتتهی له گهل ئهوان پیتتهی که دهرچوونیان دهکهویتته نزیکترن شوینی گهرو وهک پیتی (غ) و (خ) دوریه که ههیه.

پیتته کانی ناوهراست وهک پیتی (ع) و (ح) نیوان ئهوان دوو پیتته و پیتته کانی دهکهویتته سهروی گهرو و پیتی خواروی گهرو نزیکایه تیه که ههیه.

له نیوان پیتته کانی زمان ههندیکیان له گهل ههندیکی تر نزیك و دووری ههیه.

ئهو دوو پیتتهی دهکهونه دوورترین شوینی زمان، وهک پیتته کانی (ق) و (ک) له نیوان ئهوان پیتته و پیتته کانی ناوهراستی زمان وهک پیتی (ج) و (ش) و (ی) و پیتی زمان وهک پیتی (ض) و (ل) نزیکایه تیه که ههیه، ئهوان پیتته له گهل پیتته کانی پیشه وهی زمان که بریتین له (ن، ر، ط، د، ت، ص، س، ز، ظ، ذ، ث) ئهم پیتتهی باس کران پییان دهگوتریت پیتته کانی پیشه وهی زمان (الذلقية) پیتته کانی سهروهی زمان (النطعية) و پیتته کانی سهرهتای پیشه وهی زمان (الأسلية) و پیتته کانی لیو (الشفوية) و (پیتته کانی نزیك له پودو) دوریه که ههیه.

❖ له نیوان پیتته کانی ناوهراست و سهر زمان و لیوارهکان، نزیکایه تیه که ههیه.

له نیوان پیتته کانی پیشه وهی زمان و لیوارهکاندا نزیکایه تیه که ههیه، وهله نیوان پیتی (ف) له گهل پیتته کانی لیو وهک (و) و (ب) و (م) نزیکایه تیه که ههیه.

وله نیوان پیته کانی لیو هندیکیان له گهل هندیکی تریان هاوړه گه زیه هیه له شوینی دهرچونیان.

روونکردنه وه

❖ ناشکرایه که هر یه که له پیته کانی (ه) و (ه) ده که ونه کوټایی گهرو، هه ردو وکیان یه که ره گهن له بهر نه وهی دهرچونیان یه که به لام دهربرینان له یه کتر جیا یه.

❖ پیته کانی (ع) و (ح) له ناوه پراستی گهرو دهرده چن، نه دوو پیته ش یه که ره گهن. پیته (غ) و (خ) له نزیکترین شوینی گهرو دهرده چن نه وانه ش به هه مان شیوهی نه و پیته نهی باسکران یه که ره گهن.

❖ پیته کانی دوو هر یه که له پیته (ه) و (ه) بهرامبه ر پیته کانی ناوه پراست واته (ع) و (ح) له یه کتر نزیکن، و بهرامبه ر پیته کانی نزیکترینی گهرو (غ) و (خ) له یه کتر دوورن، چونکه پیته ناوه پراسته کان له یه کترین جیا ده کاته وه. پیته کانی ناوه پراستی گهرو (ع، ح) له گهل پیته کانی دوورترین و نزیکترین نزیکیه تیه کیان هیه.

❖ پیته (غ) له گهل پیته (ق) و (ک) له یه کتر نزیکن.

❖ پیته (خ) له گهل (ق) و (ک) به هه مان شیوه له یه کتر نزیکن، چونکه پیته (غ) و (خ) هر چنده له نزیکترین شوینی گهرو دهرده چن، به لام کاتیکی نزیکیکی به هیژ هیه له نیوان نه وانه و پیته کانی (ق) و (ک) که دهرچونیان ده که ویته دورترین شوینی زمان، نه مه وای کردو وه که نه پیته به نزیک له یه کتر بخویند رینه وه و سهیر بکری، هه رچنده له یه کتر جیان هه روه که له رابردو و باس کران.

❖ پیته کانی (ق) و (ک) له یه کتر نزیکن، به هو ی بوونی جیاکاریه که له شوینی دهرچونیان، وه گوترا وه پیته (ق) و (ک) یه که ره گهن به هو ی شوینی دهرچونیان که دورترینی زمانه.

❖ پیتی(ق) و هاوشیوهی ئه و پیتی(ک) له گه ل پیته کانی ناوه پراستی زمان(ج، ش، ی) یان له گه ل پیته کانی سه ره زمان له یه کتر نزیکن، وه له گه ل هه ر پیتی(ک) له و پیتانه ی به لایه کی زمان ده رده بردرین له یه کتر دوورن، وه(ض، ل).

❖ پیته کانی(ج) و (ش) و (ی) که درینا کرینه وه(مه دیان تیدا نیه) له ناوه پراستی زمان ده رده چن، هه ر یه که له م سی پیتانه له گه ل یه کتر یه که ره گهن، ئه م پیتانه له گه ل پیته کانی (ق) و (ک) و (ض) و (ل) و (ن) و (ر) و (ط) و (د) و (ت) و (س) و (ص) و (ز) و (ظ) و (ذ) و (ث) هه موویان له یه کتر نزیکن، وهه ر یه که له م پیتانه له گه ل پیتی لیوه کان به دوور ئه ژمار ده کرین.

❖ پیتی(ض) له یه که له دوو لیواری زمان (لای چه پ یان پراست) له گه ل ئه وهی له دوای دیت له ددانه کان خرینه(اضراس) ده رده چیته له ناوه پراستی لاییکی زمان ئه وهی له دوای ئه ودیت، ئه وه له گه ل پیتی(ق) یان(ک) یان هه ر پیتیکی تری ده رچوو له ناوه پراستی زمان یان سه ری زمان یان پیتی(ل) ئه وه به نزیکن له یه کتر ئه ژمار ده کرین.

❖ پیتی(ل) ده رده بردریت به ته نیشتی زمان تا کو تاییه که ی، پیتی(ل) له گه ل پیتی(ق) یان پیتی(ک) یان هه ر پیتیکی تر له و پیتانه ی که له ناوه پراستی زمان یان لاییکی زمان پیتی(ض) ئه مانه هه مووی به نزیکن ئه ژمار ده کرین له گه ل پیتی(ل)، ته نها پیتی(ل) له گه ل پیته کانی لیو به پیتی لیکن دوور ئه ژمار ده کرین، به لام پیتی(ل) له گه ل پیتی(م) به نزیکن ئه ژمار ده کریته له سیفه ت.

❖ پیتی(ن) له به شیکی پېشه وهی زمان ده رده چیته، شوینی ده رچوونی پیتی(ن) که میکن ده که ویتته ژیر شوینی ده رچوونی پیتی(ل)، پیتی(ن) له گه ل پیتی(ق) یان پیتی(ک) به له یه کتر دوور سه یر ده کرین، وه له گه ل ئه و پیتانه ی که شوینی ده رچوونیان ده که ویتته ناوه پراستی زمان و پیتی(ض) و (ل) له گه ل ئه و پیتانه ی که له لیواری زمان ده رده چن، به نزیکن ئه ژمار ده کریته.

❖ پیتی(ر) له پیشهوهی زمان(طرف اللسان) دهردهچیت، شوینی دهرچوونی پیتی(ر) نزیکه له شوینی دهرچوونی پیتی(ن) له کاتی دهربرینی پیتی(ر) شیوهی دهربرینه که زیاتر به رهو لای سهرووی زمان دهچیت، له گهل پیتی(ق) و پیتی(ک) له یه کتر دوورن، به لام بهرامبر به پیتتهکانی دهرچوو له ناوه پراستی زمان وههروها پیتی(ض) و (ل) و (ن) و پیتتهکانی تری دهرچوو له پیشهوهی زمان(طرف اللسان) به نزیک نه ژمارده کړیت.

❖ هه ر یه که له پیتتهکانی(ط) و (د) و (ت) دهرچوونیان ده که ویتته پیشهوهی زمان(طرف اللسان) به شیویه که شوینی دهرچوونه که یان زیاتر بو به شی لای سهروهی ددانه کان نزیک ده بیته وه، هه ر یه که له م سی پیتته(ط) و (د) و (ت) له گهل یه کتر به یه که ره گهن سهیر ده کړین، پیتتهکانی(ط، د، ت) له گهل(ق) یان (ک) له یه کتر دوورن، وله گهل پیتتهکانی ناوه پراستی زمان و نه م پیتانهی به پیشهوهی زمان دهرده پردرین پیتی(ض، ل، ن، ر) و پیتتهکانی دهرچووی پیشهوهی زمان به نزیک له یه کتر نه ژمار ده کړین.

❖ پیتتهکانی(ص، ز، س) دهرچوونیان ده که ویتته پیشهوهی زمان(طرف اللسان) و سهروی ددانهکانی خواروو، هه ر یه که له پیتی(ص، ز، س) و له گهل یه کتر دا یه که ره گهن، نه م سی پیتته(ص، ز، س) دورن له پیتتهکانی(ق) و (ک)، و نه م سی پیتته(ص، ز، س) نزیکیان هه یه له گهل پیتتهکانی ناوه پراستی زمان و پیتی(ض، ل، ن، ر، ط، د، ت) و نه م پیتانهی تری ده که ویتته پیشهوهی به شیکی زمان.

❖ پیتتهکانی(ظ، ذ، ث) دهرچوونیان به پیشهوهی زمانه (طرف اللسان) که ده که ویتته لای ددانهکانی سهروو، نه م سی پیتته(ظ، ذ، ث) له گهل یه کتر یه که ره گهن، وهه ر یه که له م پیتانه(ظ، ذ، ث) له گهل پیتی(ق) یان (ک) دورن، نه م سی پیتته(ظ، ذ، ث) له گهل پیتتهکانی ناوه پراستی زمان و پیتی(ض، ل، ن، ر، ط، د، ت، ص، ز، س) نزیک ی هه یه.

❖ پیتی(ف) له نیوان به شی ناوه وهی لیوی خواره وهو بربرهکانی سهروه دهردهچیت، پیتی(ف) له گهل هه ر پیتیک له پیتتهکانی گهرو یان هه ر پیتیک له پیتتهکانی زمان به ره ها له یه کتر دوورن، جگه له پیتی(ن) نه بیئت لیکن له گهل پیتی(ف)، پیتی(ف) له گهل(و)، ب، م) له یه کتر نزیکن.

❖ پیتی (و، ب، م) به لیوهکان دهردهبردیت، هر یهك لهم سی پیتانه لهگهل یهكتر یهك رهگهن، ئەم سی پیتته (و، ب، م) بهرامبه به پیتتهکانی گهرو (حلق) و پیتتهکانی زمان لهیهكتر دوورن، پیتی (و، ب، م) و پیتی (ف) به نزیک لهیهكتر سهیر دهکرین، پیتی (م) لهگهل (ن) یهك رهگهن لهسیفهتدا، وپیتی (و) لهگهل (ن) بههه مان شیوه لهیهكتر نزیکن لهسیفهتدا، وپیتی (و) و (ی) لیین یهك رهگهن و لهیهك چوونیان ههیه لهدهربریندا.

زاناکان دهههرموون:

ئهوانه ی لهپاردوو باس کران بۆ ئه پیتانه بوون که شوینی دهرچوونیان دیار بوو، وشیوه ی دهرپرینان زاندرابوو. ئه پیتانه ی که شوینی دهرچوونیان به تهخمین دیاری کراوه، بریتین لهسی پیتی مهه (دریژکردنهوه) ئەم سی پیتته مههه شیوه ی گهیشتنیان به پیتتهکان نادیاره و باس ناکریت.

ئهگهر پیتی مهه گهیشتن به پیتیک لهپیتتهکانی زمانی عهپه بی نزیک بوونهویان بۆ نیه، یهك رهگهنین لهگهل یهكتر، لیك دورکهوتنه و هشیان بهیهکه وه نیه، چونکه پیتتهکانی مهه شوینی دهرپرین و دهرچوونیان نیه وهك پیتتهکانی تر، بهلکو ئەم پیتته مهه دانه تهنها به ههوا ی دهم و گهرو دروست دهییت.

بهلی پیتته مهه دهکان باس دهکرین لهگهل ههندیك لهپیتته عهپه بیهکان که رهگه زایه تییک و هاو شیوه ییک ههیه لهسیفهتدا، بهلام نهك له شوینی دهرچوون. ئه پیتانه ی هاو شیوه ییان ههیه لهگهل پیتته مهه دهکان، وهك پیتی (و) ی جووله دار، لهگهل ئهلیف ههروهك لهوشه ی (وال).

پیتی (و) لهگهل ئهلیف یهك رهگهن لهسیفهتدا بههوی یهکبونیان له گشت پویهکه وه. پیتی (ی) ی جووله دار لهگهل ئهلیف وهکو پیتی (و) وایه، وهك (الصيَّام)، که واتا ههردو پیتی (ی) و ئهلیف یهك رهگهن لهسیفهت بههوی گشت دهرپرینیکه وه.

پیتی (و) ی جووله دار له گهل (و) ی زه نه دار وهك (و وری) به هاوشیوه داده ندرین، هه ردوو
پیتی (و) له یهك ره گه زدان چونكه هاوسیفه تی یه كترن.
پیتی (ی) ی جووله دار له گهل پیتی (و) ی زه نه دار یهك ره گه زن له سیفه تدا، وهك (یو قنون).

تیبینی:

پیتهکانی (ت) و (ك) یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا.
پیتهکانی (ح) و (ث) و (ه) یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا، (حئه).
پیتهکانی (ج) و (د) یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا.
پیتهکانی (م) و (ن) یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا.
پیتهکانی (و) و (ی) ی جووله دار له گهل هه رسی پیتی دریزکرا وهکان (پیته مه دهکان)
یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا.
ئهو پینج پیته یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا، وپیته نه رمهکان (لین) وهك (و) و (ی)
یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا.
به پیی قسهکانی رابردو ده توانین بلیین ئه و پیتانه ی یه کسانن له هه موو سیفه تیكددا یهك
ره گه زیشن.
سهیری پاشکوی ژماره (1) بکه له کوئایی به شی ئوصول

په یوه ندی نیوان پسته کان

✓ پسته هاو وینه کان (متمثلین)

بریتین لهو پیتانه ی شوینی دهرچوون و سیفه تیان و ناوو رینووسیان
یه کسانه، وهك: (ن) له گهل (ن).

✓ پسته لیک نزیکه کان (مقاربین)

بریتین لهو پیتانه ی شوینی دهرچوون و سیفه تیان له یه کتر نزیکه،
وهك: (ن) له گهل (ل) یان ته نها شوینی دهرچوونیان له یه کتر نزیکه و سیفه تیان
جیاوازه، وهك: (ج) له گهل (ض) یان ته نها سیفه تیان له یه کتر نزیکه و شوینی
دهرچوونیان جیاوازه، وهك: (غ) له گهل (ظ).

✓ پسته یهك رهگه زه کان (متجانسین)

بریتین لهو پیتانه ی شوینی دهرچوونیان یه کسانه و سیفه تیان له یه کتر
جیاوازه، وهك: (ذ) له گهل (ظ) یان شوینی دهرچوونیان له یه کتر جیاوازه و
سیفه تیان یه کسانه، وهك: (ت) له گهل (ک).

چۆنیهتی

دۆزینه وهی په یوه ندی نیوان دوو پیت له گهل یه کتر

هه رکاتیك ویستمان په یوه ندی نیوان دوو پیت له گهل یه کتر بزانی، پېویسته سهرتا سهیری شوینی دهرچوون و سیفه تیان بکهین، نه گهر هاتوو هاوینه بوون (متماثل) وهک پیتهکانی (ق) له گهل (ق)، (الْعَرْقُ قَالَ)، بریار له سهر نهو جوره پیتانه ددهین به هاوینه بوون، به لام نه گهر هاوینه یه کتر نه بوون له شوینی دهرچوون و سیفه تیاندا، لهو کاته دا سهیری شوینی دهرچوونی پیتهکان دهکین له پووی هاوشیوهیان، نه گهر ههردوو پیتهکه هاوشیوه بوون له شوینی دهرچوونیان، نهوه بریار ددهین له سهر نهو دوو پیته که یهک په گهن له پووی دهرچوونیان، وهک پیتهکانی (ع) له گهل (ح)، (الذَّمْعَ حَزَنًا).

نه گهر شوینی دهرچوونی پیتهکان یه کسان نه بوون، سهیری سیفه تیان دهکریت، نه گهر هاوشیوهی یه کتر بوون، به شیوهیه که نه له یه کتر که متر بوون نه له یه کتر زیاتر بوون له سیفه تیان، بریاری یهک په گهن بوونیان له سهر دهرییت له سیفهت دا.

ههر وهک پیتهکانی (ح، ث، ه) کۆدبیتهوه له وشهی (حثة) نهو پیتانه به هاوشیوهی یه کتر ناودهبردین و نمونهکانیان بهم شیوهیه (يُبَحِّثُ، يُبْعَثُ حَيًّا، فَأَصْبَحَ هَشِيمًا، اللَّهُ حَقٌّ، بَعَثَهُ، اللَّهُ ثُمَّ).

له نیوان پیتی (م) و (ن) یهک په گهن (يُظْلِمُ نَفْسَهُ).

له نیوان پیتی (ت) و (ک) یهک په گهن (وَتَمَّتْ كَلِمَتُ).

له نیوان پیتی (ج) و (د) یهک په گهن (وَلَقَدْ جَاءَكَ).

له نیوان پیتی (و) و (ی) یهک په گهن (أَوْ يَعْفُوا).

له نیوان پیټی نه رم (لین) له لایه ک له گه ل پیټه دريژکراوه کان (حروف المد) له لایه کی تر هاوشیوهی هیه (وَالِ).

جگه له م پیټانه ی باس کران یه ک پگه زی نیه نه له شوینی دهرچوون و نه له سیفته دا، له رابردوش باسمان کرد.

ئه گهر یه کسان نه بوون له سیفته دا ئه و سهری له یه کتر نزيك بوونيان دهکريټ له پروی شوینی دهرچوونيان و سیفته تيان، ئه گهر یه کسانى هه بوو له نیوان پیټه کان له پروی شوینی دهرچوون و سیفته تيان هه ر وه ک له نیوان پیټه کانی (ل) و (ر)، (قل رب). نیوان پیټه کانی (ذ) و (ز)، (واذ زين). نیوان پیټه کانی (ق) و (ك)، (نخلقكم). بریار دهریټ له سهر ئه م پیټانه ی باس کران، به نزيك بوون له شوینی دهرچوون و سیفته دا.

ئه گهر به م شیوهیه نه بوون له نیوان پیټه کان له پروی شوینی دهرچوون و سیفته دا، ته نها سهری شوینی دهرچوونيان دهکريټ، ئه گهر نزيكايه تیه هه بوو له نیوان شوینی دهرچوونيان، بریار له سهر نزيكبوونيان دهریټ ته نها له پروی دهرچوونيان، وه ک پیټی (د) و (ص)، (ولقد صدقكم).

ئه گهر له یه کتر نزيك نه بوون له پروی شوینی دهرچوون، ته نها سهری سیفته تيان دهکريټ.

ئه گهر نزيكايه تیه هه بوو له نیوان سیفته تيان، - به شیوهیه جياوازيان ته نها له یه ک يان دوو سیفته هه بیټ و زیاتر نه بیټ - بریار له سهر نزيكبوونيان دهریټ ته نها له پروی سیفته، هه ر وه ک پیټی (و) و (ن)، (أو نصارى).

وهه روها له نیوان پییتی (س) و (ح)، (لناس حسابهم). وهه مزه و پییتی (د) (أدنی)، په یوهندی نزیکیه تی له نیوان پیته کاندازوره.

هر دوو پییتیکی تیکهه لکیشیان هه بییت له گهل یه کتر له هر خویندنه وه و گیلرانه وه یه ک بییت و هاوړه سمی یان یه ک ره گه زی له نیوانیان نه بییت، به له یه کتر نزیکی هه ژمار ده کرین، به لام نه گهر هیچ شتیکی له وانه ی رابردو باس کران له نیوان پیته کانداز نه بییت، نه وه به له یه کتر دوورو جیاواز نه ژمار ده کرین، که واته: ریزبه ندی په یوهندی نیوان پیته کان ریزبه ندیه کی دابه زینه.

واتا کامه ی له پیشتره نه و باس ده کریت نه وانی تر له دوا ی نه وه و دی، به م شیوه ی خواره وه (ت):

1- هاویننه له شوینی دهرچوون و سیفه تدا.

2- یه ک ره گه ز له شوینی دهرچوون.

(1) زانای خه لیجی پیته کانی زمانی عه ره بی دابه ش گردوه بو سهر پینج به شی سهره کی سه باره ت به تیکهه لکیش کردن و تیکهه لکیش کردن: **یه که م**: نه تیکهه لکیش ده کریت و نه تیکهه لکیشانی بو ده کریت، نه وانه ش سی پیتن (ع، ا، خ)، **دووهم**: تیکهه لکیش ناکریت، به لام تیکهه لکیشانی بو ده کریت، نه وانه ش چوار پیتن (ط، ظ، ص، ز). ناگوتریت پیتی (ط) تیکهه لکیش ده کریت له گهل پیتی (ت) له (أخط، بسط) به تیکهه لکیشیکی ناته و او، به هو ی مانه وه ی سیفه تی ئیطباق، چونکه مه به ست به تیکهه لکیشیکی ته و او (الادغام الكامل) به لابرندی پیت و سیفه تی، وه (الملائكة طین) له لای سوسی، **سییه م**: تیکهه لکیش ده کریت ته نها به هاویننه ی خو ی، نه وه ش شش پیته (ع، غ، ف، ه، و، ی)، **چواره م**: تیکهه لکیش ده کریت ته نها له ره گه زی خو ی و پیتی نزیکی له خو ی، نه وه ش پینج پیته (ج، د، ذ، س، ض)، **پینجه م**: تیکهه لکیش ده کریت به هاویننه و هاوړه گه زی خو ی و یه ک ره گه زی خو ی و پیتی نزیکی له خو ی، نه وه ش یازده پیته (ب، ت، ث، ح، ر، س، ق، ک، ل، م، ن)، **بروانه**: موحه ممه دی خه لیجی، له په رتو وکی (حل المشكلات وتوضیح التحریرات فی القراءات)، لیکولینه وه ی عومره ی کوپی عه بدو القادر، (ریاض، دار أضواء السلف، د.ت)، لاپره 23. (به ده ست کارییه وه) خه لیجی هونراو هیه کی هیه له م به شه وه، باسما ن نه کردوه له بهر دریژبوونه وه.

-3 يهك ره گهز له سيفهت.

-4 له يه كتر نزيك له شويڼی دهرچوون وسيفهت.

-5 نزيكى له شويڼی دهرچوون.

-6 نزيكى له سيفهت.

-7 له يه كتر دوور.

تیکه له کیشانی بچوک

بریتیه له تیکه له کیشانی پیتیکی زنده دار به پیتیکی جووله دار، به شیوه یه که به هوی
نهو تیکه له کیشانه هردوو پیت ده کرین به یه که پیتی شهده دار له یه که ره گهن له گهل پیتی
دووه م.

هوی ناونانی به بچوک

ناوی نراوه به تیکه له کیشانی بچوک، چونکه له کاتی تیکه له کیشاندا ته نها
پیویستی به یه که ههنگاوی بچوکه، نهویش بریتیه له تیکه له کیشانی پیتی یه که م به
پیتی دووه م.

مه زهه بی

نه بو جه عفر له سه ر تیکه له کیشی بچووک

1- نه بو جه عفر پیتی (ذ) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ت) له فیعلی (أَخَذْتُ) به هه ر
شیوه یه که هاتبیئت، وه که (لَیْنِ أَخَذْتُ ، ثُمَّ أَخَذْتُهَا).

2- نه بو جه عفر پیتی (ذ) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ت) له وشه ی (عُذْتُ) نه مه ش له
دوو شویندا هاتوو به م شیوه یه که (وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي) (غافر: 27)، (دوخان: 20).

3- نه بو جه عفر پیتی (ث) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ت) له وشه ی (لَبِثْتُ) به هه ر
شیوه یه که هاتبیئت، وه که (فَلَبِثْتُ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ).

4- نه بو جه عفر پیتی (ع) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ع) له نایه تی {وَلْتَصْنَعْ عَلَيَّ عَيْنِي} (قیامه: 27) بهم شیوه یه (وَلْتَصْنَعْ عَلَيَّ) ^(۱).

5- نه بو جه عفر پیتی (ن) تیکه له کیش ده کات له گهل پیتی (ر) له نایه تی {وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ} (قیامه: 27) ⁽²⁾ بهم شیوه یه (وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ).

6- نه بو جه عفر پیتی (ل) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ر) له نایه تی {كَلَّا بَلْ رَانَ} (موطه ففین: 14)، بهم شیوه یه (كَلَّا بَلْ رَانَ)، لیږده دا دوو شوی نی تریش هه ن ئه وانیش تیکه له کیشانیان بو ده کړیت، چونکه به شیوه یی ئه مر ده خویند ریته وه ئه وانیش بریتین له {قَالَ رَبِّي} (ئه نبیاء: 4) و {قَالَ رَبِّي} (ئه نبیاء: 112) بهم شیوه یه (قَالَ رَبِّي قُلْ رَبُّ) ⁽³⁾.

7- نه بو جه عفر پیتی (ب) ئاشکراده کات له نایه تی {أَرْكَبُ مَعَنَا} (هود: 42) بهم شیوه یه (أَرْكَبُ مَعَنَا) وقله له ش دهرده که ویت.

8- نه بو جه عفر پیتی (ث) ئاشکراده کات له نایه تی {يَلْهَثُ ذَلِكَ} (ئه عراف: 176)، بهم شیوه یه (يَلْهَثُ ذَلِكَ).

9- نه بو جه عفر پیته پچراوه کان ئاشکراده کات و به سه کت ده خویند ریته وه تیکه له کیشانیان ناکات له گهل یه کتر ئه وانیه که تیکه له کیشانیان تیډا دروست بیت، ئه وه ش وهک تیکه له کیشکردنی پیتی (ن) ی وشه ی (سین) له پیتی (م) له نایه تی {طَسَمَ}، وهه روها

(1) ولتصنع به زه نه ی پیتی (ل) و پیتی (ع) ده خویند ریته وه.

(2) له رابردو قسه ی له سه ر کراوه له بابه تی ئه حکامی نونی ساکین و ته نوین.

(3) (قال) ی خویند ریته وه به ضمه دارکردنی پیتی (ق) و لبردنی ئه لیف و زه نه دارکردنی پیتی (ل) و ضمه دارکردنی پیتی (ب) له وشه ی (رَبُّ).

تیکهه لکیش نه کردنی پیتی (م) له وشه (لام) له پیتی (م) له ئایه تی {اَلَمْ}،
له رابردودا باسما کرد له بابه تی تیکهه لکیشان دا.

تیبینی:

نه بو جه عفر وازی له (سهکت) واته وهستانیکی کورتی بی هه ناسه وه رگرتن هیئاوه که
پیویستن (واجب) ن لای حه فص، به لام ره چاوی نه وهی کردووه نه وهی تیکهه لکیشانی بو
گونجاو بووه نه جامی داوه، وهك (بَل رَّانَ، مَن رَّاقٍ) ههروهك له رابردو ئاماژه مان پیدایه،
وبوی ههیه وهك خوی دهریبخات، واته (الاظهار) ی بکات له وشه کانی دهستیکی هه
یهك له سوپه ته کانی (یس، القلم).

تیکه له کیشانی گه وره

بریتیه له تیکه له کیشکردنی پیتیکی جولهدار به پیتیکی جولهداری تر که له دواى نهو دیت، به شیوهیه که هردوو پیت ده بیته یه پیتی شهدهدار له رهگهزی پیتی دووهم.

ناونانی به تیکه له کیشی گه وره

هوئى ناونانی به تیکه له کیشی گه وره: چونکه له کاتی تیکه له کیشاندا پیویستی به دوو ههنگاو هیه، یه که میان زهنه دارکردنی پیتی یه کهم، دووهمیان تیکه له کیشکردنی پیتی یه کهم له دووهم.

پېشه و نه بو جه عفر له تیکه له کیشانی گه وره دا تیکه له کیشان دهکات له یه که وشه نهویش وشه ی (تَأْمَنَّا) له ئایه تی {قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ} (یوسف: 11)، به شیوهیه که پیتی (ن) ی یه که می تیکه له کیش کردووه له پیتی (ن) ی دووهم به تیکه له کیشانیکی ته و او بی رهوم و بی ئیشمام، بهم شیوهیه (تَأْمَنَّا).

تیبینی:

لیره دا باسی نهوهم نه کردووه که تیکه له کیشیه که ی له سه ر بنچینه ی خویه تی، چونکه نه بو جه عفر تیکه له کیشی بو دهکات وه که هفص، له وشه کانی (تَأْمَنَّا، أْتَاجُونِي، تَأْمَرُونِي، مَكْنِي)، چونکه بنچینه ی نه و شانه بریتیه له [تَأْمَنَّا، أْتَاجُونِي، تَأْمَرُونِي، مَكْنِي].

حوکمی

به یهك گه یشتنی دوو زه نه دار

نه گهر دوو پیتی زه نه دار به یهك گه یشتن له دوو وشه دا نه وه نه بو جه عفر زه نه ی وشه ی یه كه م ده گوړیت به ضه ممه نه گهر وشه ی دوو هم ده ست پیکردنی به هه مزه ی لكاو ی ضه ممه دار بو، هوکاره كه شی نه وه یه گواستنه وه له كه سره وه بو ضه م په سند نیه، دواتر جوله داركردنی زه نه ی یه كه م به ضه ممه به لگه یه له سره نه وه ی جوله ی هه مزه ی لكاو له كاتی ده ستپیکردن به وشه ی دوو هم ضه ممه یه، وهك {وَلَقَدْ اَسْتَهْزِئُ}، {خَبِيْثَةً اُجْتُثُّ}، {اَنْ اَقْتُلُوْا}، {بِرَحْمَةٍ اَدْخُلُوْا}، {اَوْ اَنْقُصُ}.

خویندر ناگادار ده كړیته وه له ضه ممه داردا نه گهر وشه ی دوو هم به هه مزه ی لكاو ده ستی پیکردبو، به لام نه گهر وشه ی دوو هم به هه مزه ده ستی پی كړدبو به لام به كه سره خویندراوه نه وه زه نه داری یه كه م ده كړیت به كه سره وهك {بِغُلْمٍ اَسْمُهُوْ}، قُلِ الرُّوْحُ ، اَنْ اَمْشُوْا).

تیبینی:

نه بو جه عفر خوی پزگار كړدووه له گه یشتنه دوو زه نه به یه كه وه به هو ی دریژكردنه وه ی شهش جوله له وشه ی {اَثْنًا عَشَرَ} له نایه تی {اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اَثْنًا عَشَرَ شَهْرًا} (ته ویه: 36)، به شیوه یهك نه بو جه عفر به زه نه ی پیتی (ع) ده خوینیته وه، له گه ل دریژكردنه وه ی پیویست (لازم) به نه دازه ی شهش جوله له نه لیف هه و ی گه یشتنه دوو پیتی زه نه دار به یهك، وههروها وشه ی {يَحْسِرَتْنِي} له نایه تی {اَنْ تَقُوْلَ نَفْسُ يَحْسِرَتْنِي عَلٰی مَا فَرَطْتُ فِيْ جَنْبِ اللّٰهِ} (زومه پ: 56) نه بو جه عفر به زیادكردنی پیتی (ی) له دوا ی نه لیفی كو تایي ده خوینیته وه، ده بیته فته له باری نه وه ستاندا، وده بیته زه نه له باری وه ستاندا، به لام نیین وهر دان خویندنه وه یه كي تری هه یه كه بریتیه

له زه نه دارکردنی پیتی (ی) زیاده به ره ها، هه ربویه ئه و ئه لیفه ی ده که ویتته پیش خوی
 شه ش جوله درێژی ده کاته وه به هوی گه یشتنه دوو پیتی زه نه دار به یه ک، پیشتر باسی
 ئه م بابته مان کرد له بابته تی درێژکردنه وه ی پێویست له وشه یه کی ئاسانکراودا.

باسی حهوت نه لیفه کان

پیښهوا نه بو جه عفر پیچه وانه ی حه فسی کردوه له بابته ی حهوت نه لیفه کان له:

✓ یه کهم:

نه بو جه عفر نه لیفی جیگیر کردوه له باری وهستان و نه وهستاندا له پیچ وشه دا، بهم شیوه ی خواره وه:

1- وشه ی {لَکِنَّا}، له نایه تی {لَکِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي} (که هف: 38).

2- وشه ی {الْظُّنُونَا} له نایه تی {وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا} هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ { (نه حزب: 10).

3- وشه ی {الرُّسُولَا} له نایه تی {وَأَطَعْنَا الرُّسُولَا} وَقَالُوا رَبَّنَا { (نه حزب: 66).

4- وشه ی {السَّيِّلَا} له نایه تی {فَاضْلُونَا السَّيِّلَا} رَبَّنَا عَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ { (نه حزب: 67).

5- وشه ی {أَنَا} به هر شیوه یه هاتبیّت بهم شیوه ی خواره وه:

نه گهر له دوی ئه م وشه {أَنَا} هه مزه ی پچراو هات فه ته دار بوو یان ضه ممه دار، وه {مَا أَنَا بِبَاسِطٍ أَنَا أَحِي} نه وه نه بو جه عفر به ره های ده خوینیته وه به جیگیر کردنی نه لیف و دریژ کردنه وه ی له باری نه وهستاندا له سهر نه لکاو، واته دوو جوله به پیی مه زه بی خوی، به لام نه گهر له دوی ئه م وشه هه مزه ی پچراوی که سره دارهات، نه وهش

له سى شویندا هاتووه، وهك {أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ} (ئه عراف: 188) و (شوعه را: 115) و (ئه حقاف: 9) نه وه نه بو جه عفر به لا بردنى ئه لىف ده خوینیتته وه له بارى نه وه ستاندا و جیگیرى ده كات له بارى وه ستاندا وهك حه فص.

✓ دووهم:

نه بو جه عفر هه ندىك وشه به نه صبه و ته نوین ده خوینیتته وه به م شیوه یه:

1- وشه ی (سَلَسِلَا) له ئایه تی {إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلْسِلًا وَأَغْلَلْنَا

وَسَعِيرًا} (ئینسان: 4)، نه بو جه عفر به ته نوین ده خوینیتته وه له بارى نه وه ستاندا و به گوړینی به ئه لىف له بارى وه ستاندا.

2- وشه ی (قَوَارِيرًا) شوینی یه كه م له ئایه تی {وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا} (ئینسان: 15)

وشه ی دووهم (قَوَارِيرًا) له ئایه تی {قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ} (ئینسان: 16) نه بو جه عفر هه ردووكیان به ته نوین ده خوینیتته وه له بارى نه وه ستاندا و به گوړینی به ئه لىف له بارى وه ستاندا.

3- نه بو جه عفر وشه ی (ثَمُودًا) به ته نوینی پیښى (د) ده خوینیتته وه به م شیوه یه (ثَمُودًا) وله چوار شویندا به ئه لىف له سه ری ده وستیت به م شیوه یه:

أ- {أَلَا إِنَّ ثَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ} (هود: 68).

ب- {وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّيِّ} (فوقان: 38).

ت- {وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ} (عنه كه بوت: 38).

ث- {وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى} (نه جم: 51).

بابه تی فتهج و ئیماله

به شیکی زور له هۆزهکانی عه‌په‌ب، لارکردنه‌وه‌یان هه‌یه له خویندنه‌وه‌دا، وه‌ك به‌شیکی زور له خه‌لکی نه‌جد، وه‌ك هۆزه‌کانی (به‌نی ته‌میم، به‌نی ئه‌سه‌د، قه‌یس و ئه‌وانی تر)، هه‌ندیك له هۆزه‌کانی عه‌په‌ب ئاخاوتنیان به‌ فته‌حه‌دارکردنی وشه‌یه، وه‌ك خه‌لکی حیجاز له قورپه‌یشیه‌کان و هه‌وازن و ئه‌قیف و کینه‌نه.

❖ لارکردنه‌وه له زمانی عه‌په‌بی:

واته خوارکردنه‌وه، یان لادان له شتیك و پرووکردنه شتیکی تر.

❖ لارکردنه‌وه لای زانیان:

بریتیه له لادان له فته‌حه‌وه به‌ره‌و که‌سره، وله ئه‌لیفه‌وه بۆ پیتی (ی)، ئه‌وه‌ش ده‌کریت به‌ دوو به‌ش⁽¹⁾:

(1) هۆکاری ئیماله هه‌شتن:

1/ بوونی که‌سره له پیش وشه‌یان له دوا‌ی وشه، وه‌ك هه‌ر یه‌ك له وشه‌کانی (الناس، النار، الربا، کلاهما، مشکاة).

2/ که‌سره‌یه‌کی په‌یدا‌کراو له هه‌ندیك کاتدا وه‌ك (طاب، جاء، شاء، زاد) چونکه له‌م وشانه‌دا پیتی (ف) که‌سه‌ردار ده‌کریت له کاتی لکاندن به‌ رانا‌وی ره‌فه‌دار (مه‌رفوع).

3/ بوونی پیتی (ی) له وشه‌دا، وه‌ك (لا ضیر) سوک خویندنه‌وه له‌م وشه‌دا به‌ ئیماله دانه‌ندریت (لارکردنه‌وه).

4/ یان وه‌رگه‌پان و قه‌لب کردن، وه‌ك (رمی).

5/ یان لیکچوون به‌ وه‌رگه‌پان، وه‌ك: ئه‌و پیته‌ ئه‌لیفه‌ی بۆ می به‌ کاردیت.

6/ یان پیچونیک به‌ پیچواندنی گۆرینی پیتی (ی) بیئت، وه‌ك (موسی، عیسی).

7/ یان ئه‌وه‌ی ده‌بیته‌ نزیک له ئیماله (لارکردنه‌وه) ناوده‌بردیت (ئیماله) له پینا‌و (ئیماله)، (لارکردنه‌وه) وه‌ك وشه‌ی (ترأی) مه‌به‌ست پیتی ئه‌لیفی یه‌که‌مه، وبه‌هه‌مان شیوه‌ پیتی (ن) له وشه‌کانی (نأی، وراء، رأی).

8/ یان پیتی ئه‌لیف له‌سه‌ر شیوه‌ی (ی) نوسرا‌بیئت، هه‌رچه‌نده له بنچینه‌دا پیتی (و) وه‌ك (ضحی).

لارکردنه وهی گه وره (اماله کبری)

بریتیه له خویندنه وهی ئه لیف له نیوان ئه لیف و پیتی (ی) دا به ته وای، نه گواستنه وه و نه مانه وهی ته واه، وپیشی ده گوتریت ئیضجاع (الاضجاع)، هه ر ئه مه ش مه به سته له کاتی ناوهینانی به ره های.

لارکردنه وهی بچووک (اماله صغری)

بریتیه له ده برینی پیت له نیوان کردنه وهی سروشتی و ئیماله ی ته واه، واته لارکردنه وه له فه ته به ره و که سهری ته واه، له گه ل مانه وهی دم له باری ئاسایی خوی، واته نه فه ته یه کی ته واه نه که سهریه کی ته واه، وپیشی ده گوتریت که م بوون (التقلیل)، یان خویندنه وه له نیوان، واته نیوان ئه لیف و ئیماله ی گه وره.

زمان به رزده بیته وه به کردنه وهی دم، لار ده بیته به (ئیماله)⁽¹⁾ وه ره واه خویندنه وه به لارکردنه وه ئاسانتره له سهر زمان له به رزکردنه وه، هه ر بویه لارکردنه وه ده که ن، ئه وهی کردنه وه ده کات بۆچوونی وایه که کردنه وه په سنده و ئه و په سه نه.

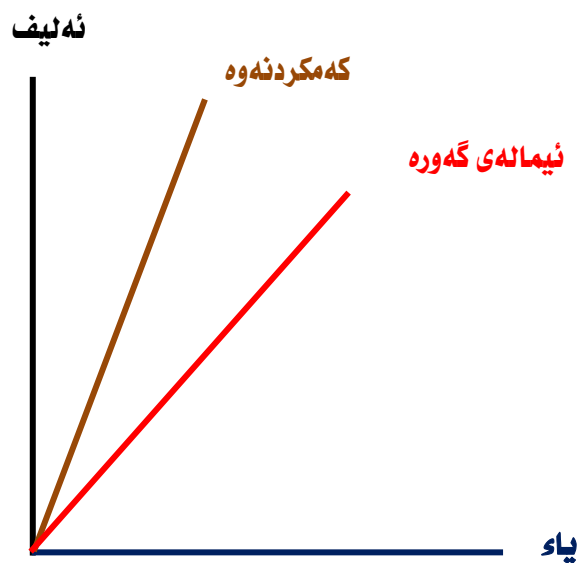
ئو فره مووده ی⁽²⁾ پیشه واه ئیبنولجه زهری (ره زای خودای لی بیته) باسی ده کات له په رتوو که که ی خوی به ناوی نه شر (النشر) پالپشتیه که ی ده گه ریته وه بۆ عه بدوالله ی کوپی مه سعود (ره زای خودای لی بیته) کاتی که پیاویک سوپه تی (طه) ی له لا ده خویندو که سهرداری نه کرد (واته: لارکردنه وهی نه کرد) بۆ پیته پچراوه کانی سهره تای سوپه ته که، ئیبن مه سعود (ره زای خودای لی بیته) خویندیه وه ﴿طه﴾، واته: لارکردنه وهی ئه نجام دا سی جار، پاشان سویندی خواردو فره مووی به م شیوه پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ئیمه ی فیڕکردوه.

ئه وانه ی باس کران هه موویان ده گه ریته وه سهر دوو شت که سهر و (ی). سه یرکه: عه لی کوپی موحه ممه د ضه باع، الاضاءة فی بیان أصول القراءة، (قاهیره، نو سینگه ی ئه زه ریه بۆ که لتور، سالی 1420 ی کوچی، لاپه ره 29).

⁽¹⁾ له کاتی ئیماله کردن به ئه لیفی (طغی) زمان به رز ده بیته وه، به لام که می که لار ده بیته که به فه ته بخویند ریته وه له لای هه فص و هاوړا کانی.

⁽²⁾ فره مووده یه کی غه ریه.

زانایانی زمانه وانی پراو بوچونی جیاوازیان هیه له سهر کردنه وه (فتح) و لارکردنه وه (اماله)، ئایه کامه یان په سهنه؟ بوچوونی به هیژ ئه وهیه که کردنه وه (فتح) پاستره له ئیماله، چونکه ئیماله پیویستی به هوکاریکه به پیچه وانه ی کردنه وه پیویستی به هوکار نیه، (ئیماله) لارکردنه وه لقیکه له کردنه وه، ئیبنو لقاصح له شهرحه که ی له سهر کتیبی (حرز الامانی) ده فهرمویت: ئه وه ی لارکردنه وه ی بو ده کریت، کردنه وه شی بو ده کریت، به لام ئه وه ی کردنه وه ی بو ده کریت مه رج نیه لارکردنه وه ی بو بکریت.

مه به ست له لارکردنه وه یان که م کردنه وه: پراگه یاندنه تا بزاندریت بنچینه ی ئەلیف پیتی یائه، یان ئاگادارکردنه وهیه له سهر وەرگه رانی بو پیتی (ی) له شوینیکی دیاریکراودا، یان دیاری کردنی هاوشیوهیه له گه ل ئه و که سهری که نزیکیه تی.

ئهو جه عفر وشه ی {مَجْرَهَا} له سوپه تی (هود: 41) نه ئیماله ده کات و نه که مکردنه وه ی بو ده کات به لکو پیتی (م) ی ضمه مه دار کردووه و پیتی (ر) ی فه ته دار کردووه بی ئیماله، به م شیوهیه (مَجْرَهَا).

بابه تی شیوه ی رینووسی

یه که م:

وشه ی (يَا بَت) به هه رشیوه یه ک هاتیبت⁽¹⁾ له باری نه وه ستاندا به فته دارکردنی پیتی (ت) ده خوینیته وه، وله باری نه وه ستاندا به پیتی (ه)⁽²⁾ ده خوینیته وه له بری پیتی (ت) به م شیوه یه (يَا بَت).

ئاگادارکردنه وه:

ئه گهر (ت) ی (می) به کار هاتوو بو تاک به فته دار بنوسریت، ئه وه لای ئه بو جه عفر پیویست ده بیئت وه ستان له سه ری به پیتی (ت) - واتا به پیتی (ت) ده خوینداریته وه - ئه وه ش له سیژده وشه دا هاتوو، دابه ش ده بیئت بو سهر چل و یه ک شوین به م شیوه ی خواره وه⁽³⁾:

(فَطَرَتْ ، سُنَّتْ ، اُمْرَأْتُ ، لَعْنَتْ ، رَحِمَتْ ، نِعَمَتْ ، بَقِيَتْ ، وَمَعْصِيَتٍ ، كَلِمَتْ ، فُرْتُ ، شَجَرَتْ ، وَجَنَّتْ ، اُبْنَتْ).

⁽¹⁾ له (یوسف: 100+4)، (مهریه م: 42+44+45)، (قه صه ص: 26)، (صافات: 102) دا هاتوو.

⁽²⁾ (یا ابت): بنچینه که ی (یا اُبی) یه، به لام پیتی (ی) لابر دراوه، دواتر قهره بوکراوته وه به پیتی (ت) ی به کارهاتوو بو می و که سه ره دارکراوه - له لای ئه وانه ی که سه ردار ی ده که ن - مه به ست له که سه ره دارکردنه که تا که سه ره که بییته به لگه له سه ر پیتی (ی) لابر دراوو وه ستان له سه ری به پیتی (ی)، نوهری ده فهرمویت: له په رتووکی (شهرحی طيبة النشر) ب 2، لا (63) پیتی (ه) وازاندراوه له وشه ی (یا ابت) داندراوه بو ئه وانه ی باسکران گه رانه وه که ی بجیته سه ر پیت هه که نه ک وشه که، به هو ی نه نویسنی، خویندنه وه ی پیچه وانه ی پیتی (ه) بنچینه که ی ئه وه یه هاووینه ی قهره بوکردنه وه که یه هه ربویه ناکریتته پیتی سه روژیر (ئیعراب).

⁽³⁾ بو سود بینین له م بابته، سهیری پاشکوی ژماره 3 بکه له کوئای ئه م به شه دا.

تیبینی:

- شهش وشه ی تر ده بیته پاشکۆ بو پییتی (ت) ی (می) ی به کار هاتوو بو تاک، واتاه
 نه بو جه عفر به پییتی (ت) له سه ریای دهو ستییت بهم شیوهیه:
- (مَرْضَاتٍ) (به قهره: 270)⁽¹⁾ له ههر شوینیک بییت.
 - (ذَاتَ بَهْجَةٍ) (نهمل: 60)⁽²⁾.
 - (الَلَّتْ) (نهجم: 19).
 - (وَلَاتَ حِينَ) (ص: 3).
 - (هِيَهَاتَ) (موئینون: 36).

نه بو جه عفر له سه ر نه م پینج وشه دهو ستییت به پییتی (ت) وهك حه فص.
 ده ربارهی وشه (يَا أَبَتِ) نه وه وشه ی شه شه مه له سه ره وه با سمان کرد.

ئه لموللا قارئ له شه رحه کهیدا له سه ر پی شه کی (جه زه رییه ی شهش ئه لفاظه که ی) پابردوو
 هونراوه یه کی داناوه بهم شیوهیه:

واللات مع کذا مرضات ویا أبت وذات مع هیهات

⁽¹⁾ له ئایه تی 207 تا 265 له سو پرته ی به قهره، و ئایه تی 114 ی سو پرته ی نیساء، و ئایه تی 1 ی سو پرته ی ته حریم، وه ستان له سه ری به خویندنه وه ی پییتی (ت) نه وه شیوه زاریکه له ناو عهره به کاندای، ده لئین (هذا طلحت بالتاء) به لام نه وانی تر که له سه ری دهو ستن بهم شیوه دهو ستن له کاتی خویندنه وه ی (مرضاه) پییتی (ت) ده که نه پییتی (ه) له کاتی وه ستان دا، به لگه یان نه وه یه ده یانه وییت جیاکاری بکه ن له نیوان پییتی (ت) ی لکاو به ناویک له گه ل پییتی (ت) ی لکاو به فیعل (کار) (قامت و ذهبت) (القماش) له ته فسیری ئایه تی 207 ی سو پرته ی به قهره (وَمِنْ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ) به ده ست کاریه کی که م.

⁽²⁾ جگه له م شوینه هاتوو وهك وشه ی (ذات) له (ذات لهب) نه وه با سی ئیمه نیه چونکه گشت قارئنه کان به پییتی (ت) له سه ری دهو ستن.

دووه م:

نه بو جه عفر وشه ی (أَلَّا يَسْجُدُوا) له ئایه تی {أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ} (نهمل: 25) به ئاسانکردنی پیتی (ل) ده خویندنه وه بهم شیوه یه (أَلَّا يَا أَسْجُدُوا).

وبوی هیه وهستان به تاقیکردنه وه له سهر وشه ی (أَلَّا يَا) به یه که وه، ودهستیپکردن به وشه ی (أَسْجُدُوا) له گهلّ ضه ممه دارکردنی همزه ی لکاو، وبوی هیه بوهستیّت به ههلبژاردن له سهر وشه ی (أَلَّا) به تهنها دواتر له سهر (یا) به تهنها دواتر دهستیپکردن به (أَسْجُدُوا) له گهلّ همزه ی لکاو، دهرباره ی باری تاقیکردنه وه دا، به شیوه یه که ئه لیف لایبردیت له وشه ی (یا) له کاتی لکاندنا به (أَسْجُدُوا) به هو ی گه یشتنه دوو پیتی زهنه دار به یه که (ه).

(1) بو سود بینین له م بابه ته، سهیری پاشکوی ژماره (4) بکه له کوّتایی ئهم به شه دا.

بابه تی یانه کانی دانه پال

یائی دانه پال (بیضافه): نهو پیته یائه یه عه پهب به کاری دینن بو دهربرینی کهسی قسه کهری تاک وهک (بکتایی)، پیته یائی دانه پال (له بنچینه ی وشه کهدا نیه، به لام بوی زیاد کراوه).

به وشه ی (زیاده) نهو پیته یائه ناگریته وه که زیاده نیه و بنچینه ی خویه تی وهک (یه دی، ساوی).

به وشه ی (تاک) نهو پیته یائه دهرچوو که بو تاک به کار نه هاتوو وهک (حاضری)، چونکه پیته ی (ی) لهم وشه دا بو جه معی موده کهری سالم به کار هاتوو نهک بو تاک (مفرد).

به وشه ی (قسه کهر) نهو پیته یائه ناگریته وه که بو کهسی دووهم (مخاطب) ی به کار هاتوو بو می، وهک (فکلی و اشربی).

یائی دانه پال: ده پیته سهر ناو (اسم) و کار (فعل) و پیته (حرف) وهک (سبیلی، ذرونی، فائی).

نه گهر (ی) ی دانه پال چوو سهر فیعل ده پیته بهر کار (مفعول به)، وهک (أوزعنی)، [نهمل: 19]، و نه گهر (ی) ی دانه پال له گهل ناو بوو ده پیته مه جروری شوینی (مجرور محلاً) وهک (ذگری)، (طه: 14).

یائی دانه پال له گهل پیته ده پیته مه جروری شوینی (مجرور محلاً)، به لام ده پیته مه منصوبی شوینی (منصوب محلاً) نه گهر له گهل (إن) و خوشکه کانی هات (إن و اخواتها).

نمونه ی پیتی (ی) دانه پال ی لکاو به پیت له گهل (إِنَّ) و خوشکه کانی، نه صبه ی وهرگرتبیّت، وهك: (إِنِّي أَخَافُ)، (ئه نعام: 15).

نمونه ی پیتی (ی) دانه پال ی لکاو به پیت، جه ره ی وهرگرتبیّت، وهك (وَلِيّ دین)، (کافرون: 6).

نیشانه ی یائی دانه پال ئه وه یه بتواندریّت پیتی (ك) یان پیتی (ه) بخریته شوینی، وهك (فَطْرَنِي) ده بیته (فَطْرَكَ) و (فطره).

عه رب یائی دانه پال زه نه دار ده کهن وهه ندیک جار فه ته داری ده کهن.

گوتراوه زه نه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال بنچینه یه، چونکه خو ی مه بنیه (نه گوره له جووله دا) بنچینه ی مه بنیش زه نه داریه، ههر وهك چو ن یائی دانه پال له زوربه ی شویندا له قورئانی پیرو ز به زه نه داری هاتووه.

هه ندیک ده لیّن فه ته دارکردنی یائی دانه پال بنچینه ی دووه مه، واتا فه ته داری بنچینه یه و زه نه داریشی به هه مان شیوه بنچینه یه، چونکه یائه که ناوه، ئه و ناوه ی که ده بیته پیت ره فعه وهرناگریّت به هیژ ده بیّت به جووله، فه ته دارکردن بو ئاسانکردنه، به لام بوچوونی یه که م به هیژتره.

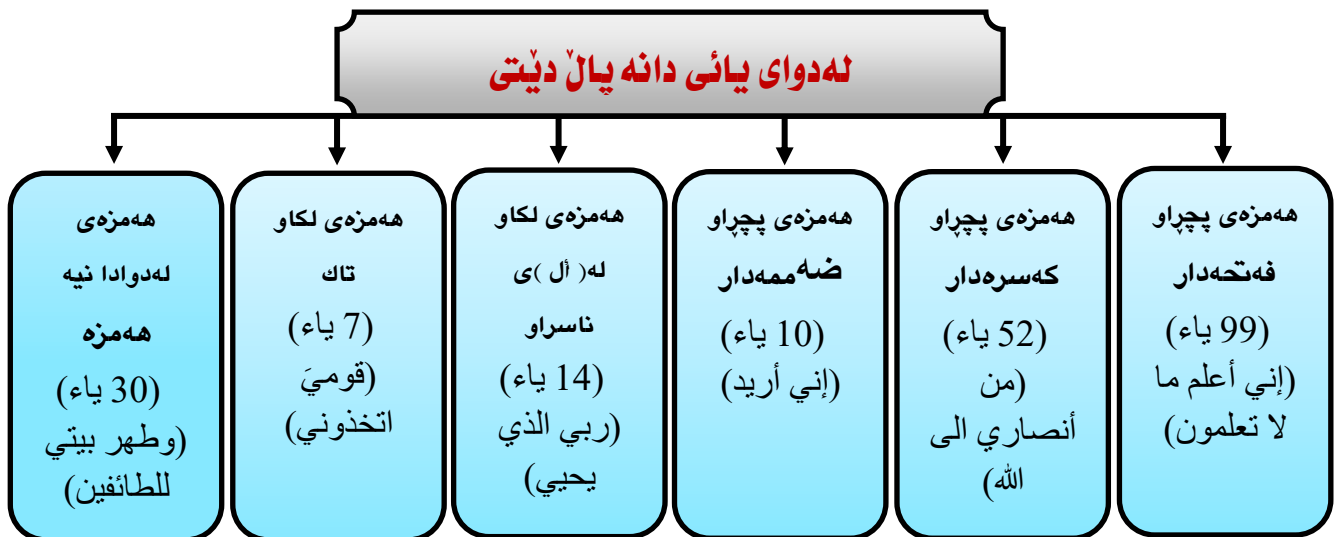
له قورئانی پیرو ز پیتی (ی) دانه پال 876 جار هاتووه، دابه ش ده بیّت به سه ر سی به ش، به م شیوه ی خواره وه:

أ- قورائه کان یهك دهنگن له سه ر پیتی (ی) دانه پال که زه نه دار ده کریّت، ئه وه شیان زور ترینه، وهك (إِنِّي جَاعِلٌ)، (به قه ره: 30)، کو ی گشتی (ی) دانه پال به م شیوه ده گاته 566 یاء.

ب- قورائه کان یهك دهنگن له سه ر پیتی (ی) دانه پال که فه ته دار ده کریّت، وهك (بَلْغَنِي الْكِبَرُ)، (ئالی عیمران: 40). کو ی گشتی (ی) دانه پال به م شیوه ده گاته 98 پیتی (ی).

ت- قورائنه کان بوچوونی جیاان ههیه له سهه پیتی (ی) دانه پال، ئایه فهتهدار دهکریت یان زهنه دار، کوئی گشتی (ی) دانه پال بهم شیوه دهگاته 212 پیتی یاء، ئه وهش له سهه شهش بهش دهبیئت بو ئه وهی له دواى خوئی دیئت.

جوره کانی یائی دانه پال

مه زهه بی

نه بو جه عفر له سهر یائی دانه پال

نه بو جه عفر هه مو پیته یائیکی دانه پال که هه مزه ی پچراوی به فته ته ی به دوا هات بیت له قورئانی پیروژ فته ته داری ده کات وه (إِنِّي أَعْلَمُ)، ته نها له نو شوین نه بیت به زه نه ده خوینیته وه به م شیوه یه:

- 1- {فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ} (به قه ره: 152).
- 2- {أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ} (ئه عراف: 143).
- 3- {وَلَا تَفْتِنِي أَلَا فِي} (ته وه به: 49).
- 4- {وَتَرَحَّمْنِي أَكُنْ مِنْ} (هود: 47).
- 5- {فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا} (مه ریه م: 43).
- 6- {رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ} (نه مل: 19).
- 7- {وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى} (غافر: 26).
- 8- {وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ} (غافر: 60).
- 9- {رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ} (ئه حقاف: 15).

❖ نه بو جه عفر هه موو پیته (ی) دانه پالیک هه مزه ی پچراوی که سره داری به دوا داهات فته ته دار ده کات له هه موو قورئانی پیروژ، وه {قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ}، ته نها له ده شوین نه بیت به زه نه ده خوینیته وه شوینیکیش خیلای له سهره، ده شویننه که ش به م شیوه یه ی خواره وه یه:

- 1- {قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ} (ئه عراف: 14).
- 2- {أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ} (یوسف: 33).

3- {قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ} (حیجر: 36).

4- {يُصَدِّقُنِي إِنِّي} (قه صه ص: 34)، به زه نه ی پیتی (ق) ده خوینیتته وه.

5- {قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ} (ص: 79).

6- {وَتَذْعُونَنِي إِلَى النَّارِ} (غافر: 41).

7- {لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ} (غافر: 43).

8- {فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ} (ئع حفاف: 15).

9- {لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ} (مونا فیقون: 10).

❖ نه بو جه عفر هه موو پیتته (ی) دانه پالیک هه مزه ی پچراوی ضه ممه به دوا داهات
فه تحه دار ده کات له هه موو قورناتی پیروژ، وهک (إِنِّي أُرِيدُ)، ته نها له دوو شوین نه بیئت
هه موو قاریئه کان به زه نه ده خویننه وه بهم شیوه یه ی خواره وه:

1- {وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ} (به قه ره: 40).

2- {قَالَ آتُونِي أَفْرَغْ عَلَيْهِ قَطْرًا} (كه هف: 96).

ئه وانه ی له رابردوو باسکران شیخی قازی کورتی کردوته وه له هونراو هیه ک له
په رتووی (النظم الجامع)⁽¹⁾.

والیاء فافتح عند فتح همزة ... أو كسرهما أو ضمها إلا التي

في ادعون واذكروني فاتبعني ... ترحمني تفتني ذروني أرني

ذريتني يدعونني تدعونني ... معه يصدقني كذا أخرتني

أنظرن آتوني بكهف ثبتت ... ويا بعهدي أولا قد سكنت

⁽¹⁾ عبدالفتاح قاضي، په رتووی (شهرحی النظم الجامع لقراءة الامام النافع) طنطا: (مهکته به ی
تاج 1425 ک).

❖ ښو جعفر هه موو پیته (ی) دانه پالیک هه مزه لکاو به (ئه) ی ناسراو فته دار دهکات له هه موو قورئانی پیرو، وهک {رَبِّ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ} له گهل بوونی تیبینیهک له سهر ئه وهی زه نه داری دهکات له قاریئه کان بوی هیه لاهریت له باری نه وه ستاندا، چونکه زه نه داری به دوا دادیت. سهره پای نه وهش ښو جعفر پیچیه وانهی حه فص دهکات لهم بابه ته دا له یهک شویندا، بهم شیویه {لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ} (به قه ره: 124)، لیړه دا حه فص پیتی (ی) به زه نه خویندو ته وه لهم جوړه و ته نها له یهک شویندا نه ویش سورته پی به قه ره ی پیښووه جگه له وهش فته دار دهکات.

❖ ښو جعفر هه موو پیته (ی) دانه پالیک هه مزه لکاو به کارهاتوو بو تاک فته دار دهکات له هه موو قورئانی پیرو، وهک {إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا}، ته نها له سی شوین نه بیته به زه نه ده خوینیته وه بهم شیویه:

1- {إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ} (ئه عرف: 144).

2- {هَارُونَ أَخِي} (30) اشد به {طه: 30}.

3- {يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ} (فورقان: 27).

له باری نه وه ستاندا پیتی (ی) لاهه بردریت لهم سی شوینه ی پابردوو به هو ی گه یشتنه دوو پیتی زه نه دار به یهک.

شیخی قازی له (النظم الجامع) ⁽¹⁾ ده فهرمویت:

وقبل لام العرف فتحها ثبت ... وعند همز الوصل أربع أتت

مفتوحة قومي لنفسی ذکري ... بعدي اسمه قد بینت فی الذکر

⁽¹⁾ سهرچاوه ی پیښووه.

❖ نه بو جه عفر هه موو پېته (ی) دانه پالیک هه مزه ی به دوا دانیت زه نه دار ده کات،
ته نها له شه ش شوین نه بیت به فته ده خوینیتته وه به م شیوه یه:

- 1- {أَنْ طَهَّرَا بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ} (به قهره: 125).
- 2- {فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ} (نالی عیمران: 20).
- 3- {وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ} (نه نعم: 79).
- 4- {وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ} (نه نعم: 162).
- 5- {وَطَهَّرُ بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ} (حه ج: 26).
- 6- {وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ} (یاسین: 22).

تیبینی:

نه بو جه عفر پیتی (ی) دانه پال زه نه دار ده کات به پی یاسای گشتی خو ی، له {إِنَّ
صَلَاتِي وَنُسُكِي وَحَيَاتِي وَمَمَاتِي} (نه نعم: 162). له باری وهستان و نه وه ستاندا به زه نه
ده خوینیتته وه، له گه ل دریز کردنه وه ی ئه لیف ی پیش خو ی شه ش جووله له دوو
شیوه دا به دریز کردنه وه ی پیویست.

بابه تی یانه کانی زیاده

یائی زیاده: هه موو یائیك ده گریته وه كه ده كه ویته كوتایی وشه، ده خویندریته وه و زیاده له پینووسی قورئانی پیروژدا.

یائی زیاده یان ده بیئت (لام) و الفیعل بیئت، یان ده بیئت یائی قسه کار بیئت (یاء المتکلم).

یائی زیاده ده چیته سهر ناو (اسم) و ده چیته سهر کار (فعل) به لام ناچیته سهر پیئت (حرف) وه (أَجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلَيْسَتْ جِيبُوا لِي).

یائی زیاده به پیتیکی زیده ئەژمار ده کریت لای ئەوانه ی كه جیگیریان کردووه (واتا ده خویننه وه)، به لام ئەوانه ی جیگیری ناکه ن (واتا ناخویننه وه) به زیادی دانانین.

پیشه واه شاطبی ئامارته ی به (ی) ی زیاده کردووه له م هونراوه:

وَدُونِكَ يَاءَاتٍ تُسَمَّى زَوَائِدًا لِأَنَّ كُنَّ عَنْ خَطِّ الْمَصَاحِفِ مَعْرُلاً

(ی) ی زیاده ده كه ویته كوتایی وشه به لام نانوسریت و لكاو ناکریت به وشه، به لكو ته نها ده كه ویته كوتایی وشه به لام پیوه نالکیندریته وه وهش دوو بهشی ههیه:

1- ئەوه ی زیاده له وشه وهك (نَكِير، وَعِيد، أَكْرَمَن).

2- ئەوه ی بنچینه ی خویه تی وهك (الْمُنَادِ، يَسْر).

له باری نه وه ستاندا جیگیره کریت لای ئەو كه سانه ی دیخویننه وه وله باری نه وه ستاندا لاده بردریت.

حوکمی

یائی زیاده له لای نه بو جه عفر

✓ نه بو جه عفر پیتی (ی) ی زیاده فته تدار ده کات له باری نه وه ستانداو زه نه داری ده کات له باری وه ستاندا له دوو شوین نه وانیش:

1- {أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي} (طه: 93).

2- {إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ} (یس: 23).

✓ نه بو جه عفر پیتی (ی) ی زیاده ی فته تدار ده خوینیته وه له باری نه وه ستان و لایده بات له باری وه ستاندا له نایه تی {فَمَا عَاتِلْنِيْ اَللّٰهُ خَيْرٌ مِّمَّا عَاتَلَكُمُ} (نمل: 36).

✓ نه بو جه عفر پیتی (ی) ی زیاده ی به رها ده خوینیته وه له نایه تی {يَعْبَادِ لَا خَوْفٌ} (زخروف: 68).

✓ نه بو جه عفر پیتی (ی) ی زیاده ی ده خوینیته وه له باری نه وه ستاندا له سی و سی شویندا بهم شیوه یه:

1- {أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا} (به قه ره: 186).

2- {إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي} (به قه ره: 186).

3- {وَاتَّقُوا يَأْتُوا لَآلِبِ} (به قه ره: 197).

4- {فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ} (نالی عیمران: 20).

5- {فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ} (نالی عیمران: 157).

- 6- {وَأَحْشَوْنِي وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا} (مائیده: 44).
- 7- {أَتُحْجِّجُونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِي وَلَا أَخَافُ} (نه نعام: 80).
- 8- {ثُمَّ كِيدُونِي فَلَا تُنْظِرُونِي} (نه عراف: 195)..
- 9- {فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ} (هود: 46).
- 10- {فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِي فِي ضَيْفِي} (هود: 78).
- 11- {يَوْمَ يَأْتِي لَا تَكَلِّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ} (هود: 105).
- 12- {حَتَّى تَوْتُونَ مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ} (يوسف: 66).
- 13- {إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِي مِن قَبْلُ} (نبيراهيم: 22).
- 14- {رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ} (نبيراهيم: 40).
- 15- {لَيْنٌ آخِرَتْنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ} (نيسراء: 62).
- 16- {وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ} (نيسراء: 97).
- 17- {مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ} (كهف: 17).
- 18- {عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا} (كهف: 24).
- 19- {إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا} (كهف: 39).
- 20- {فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُوتِيَ خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ} (كهف: 40).
- 21- {قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَرْتَدَّا} (كهف: 64).
- 22- {هَلْ أَتَبِعَكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عَلِّمْتَ رُشْدًا} (كهف: 66).
- 23- {سَوَاءٌ الْعَكْفُ فِيهِ وَالْبَادِ} (حهج: 25).

(1) وشه (أتاحجوني) به ناسانکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه پیتی (و) دريژده کريته وه به

دريژکردنيکی سروشتی.

(2) وشه (تسالني) به فتهحهی پیتی (ل) و شه ده دارکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه.

(3) وشه (صيفي) به فتهحهی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.

(4) له باری نه وه ستاندا دريژکردنه وهی دروستی نه لکاو بو پیتی (ی) زیاده ده کريت به نه ندازهی دوو

جوله به پیی مهنهجهی خوی.

(5) فتهحه دارکردنی پیتی (ی) دانه پال ده کريت له وشه (ربي).

- 24- { فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ أْتِمِدُونَنِي بِمَالٍ } (نه مل: 36).
- 25- { يَقُومُ أَتَّبِعُونَ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ } (غافر: 38).
- 26- { وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ } (شورا: 32).
- 27- { فَلَا تَمْتَرَنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ } (زوخروف: 61).
- 28- { وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ } (ق: 41).
- 29- { يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعُ إِلَى شَيْءٍ نَكْرٍ } (قه مه پ: 6).
- 30- { مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا } (قه مه پ: 8).
- 31- { وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرَ } (هَلْ) (فه جر: 4).
- 32- { فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ } (وَأَمَّا) (نه فه جر: 15).
- 33- { فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ } (كَلَّا) (فه جر: 16).

✓ ئېين وهردان پیتی (ی) زیاده ده خوینیته وه له باری نه وه ستانداو لایده بات له باری
وه ستاندا له دوو شوین:

{ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ } (يَوْمَ هُمْ بَرْزُونَ) (غافر: 15).

{ أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ } (يَوْمَ تُؤْلَوْنَ مُدْبِرِينَ) (غافر: 32).

تېبینی:

نه بو جه عفر وشه ی (يَحْسَرَتِي) له نایه تی { أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرَتِي عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي
جَنبِ اللَّهِ } (زومه پ: 56) به زیادکردنی پیتی (ی) له دواي نه لیفی کو تایی ده خوینیته وه،
له باری نه وه ستاندا فه تحه دارو له باری وه ستاندا زه نه دار ده بیټ، به لام ئین وهردان
خویندنه وه یه کی تری هه یه که بریتیه له زه نه دارکردنی پیتی (ی) زیاده به ره ها، نه و

(1) وشه ی (سَوَاءً) به ته نوینی ضه ممه ده خویندنیته وه له بری ته نوینی فه تحه.

(2) نه بو جه عفر پیتی (ی) نا خوینیته وه له وشه ی (يُنَادِ).

(3) وشه ی (رَبِّي) به فه تحه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندنیته وه.

(4) وشه ی (رَبِّي) به فه تحه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندنیته وه.

ئه لېفه ده که ویتته پېش ئه و شەش جوله دريژیده کاته وه به هوی گه یشتنه دوو پیتی زه نه دار به یه کتر پېشتر قسه مان له سهر ئه م بابه ته کرد له باسی دريژکردنه وهی پيوست له وشه ی ئاسانکراودا.

✓ پیتی (ی) زیاده له باری نه وه ستاندا له بهر دوو هوکار ده خویندريته وه:

أ- شوین که وتنی گواستنه وه (النقل) له قورائه کان به پالپشتیان تا ده کات پېغه مبه ر(ﷺ) ئه وهش جیگیر کردنی پیتی یاهه.

ب- شوین که وتنی بنچینه، بنچینه کهش له م پیتته یانانه ی جیگیر کردنه، ولا بردنی بو ئاسانکردنه یان له سهر دامه زراندنی خو یه یتی.

جیاوازیه کانی نیوان یائی زیاده و یائی دانه پال

دهتواندریت جیاوازیه کان دیاری بکهین له نیوان پییتی (ی) ی زیاده و پییتی (ی) ی دانه پال لهم خالانه ی خواره وه: -

أ- پییتی (ی) ی زیاده تهنه دهچیته سهر ناو (اسم) و دهچیته سهر کار (فعل) به لام پییتی (ی) ی دانه پال دهچیته سهر ناو (اسم) و کار فعل (و پیت (حرف).

ب- پییتی (ی) ی زیاده لابر دراوه له نویسنی قورئانی پیروز، به لام پییتی (ی) ی دانه پال نویسنه له قورئانی پیروز.

ت- پییتی (ی) ی زیاده دهبیته بنچینه و دهبیته زیاده، و دیته شوینی لام الفیعل، به لام پییتی (ی) ی دانه پال دهبیته زیاده له سهر وشه، به لام نابیته بنچینه بو، به لکو وهک پییتی (ه) و پییتی (ک) ی راناوی لکاوو پییتی (ک) ی نه وه.

ث- بوچوونی جیاوازیه له سهر پییتی (ی) ی زیاده له سهر لابر دن و جیگیرکردن هیه، به لام بوچوونی جیاوازیه له سهر پییتی (ی) ی دانه پال له سهر فته دارکردن و زهنه دارکردنه.

نهم وشانه ی جیاکراونه ته وه نهبو جه عفر جیاوازی هه یه تیایدا له گهل حص

1- نهبو جه عفر وشه ی (تَدَّكْرُونَ)⁽¹⁾ ده ست پیکراو به پیتی (ت) به شه ده ی پیتی (ذ) خویندو ته وه له هه رشوینیک هاتبیّت⁽²⁾ بهم شیوه یه (تَدَّكْرُونَ).

2- نهبو جه عفر وشه ی (مُتُّ) له هه رشوینیک هاتبیّت به ضمه مه ی پیتی (م) خویندو ته وه بهم شیوه یه (مُتُّ).

3- نهبو جه عفر وشه ی (وَعَدْنَا) به لابر دنی نهبو نه لیفه ی ده که ویتته دوا ی پیتی (و) خویندو ته وه بهم شیوه یه (وَعَدْنَا) نهمه ش له سی شوین هاتووه (به قهره: 51) (نه عرف: 142) (طه: 80).

4- نهبو جه عفر وشه ی (نِعْمًا) له (به قهره: 271) و (نیساء: 58) به زه نه دارکردنی پیتی (ع) ده خوینیتته وه، بهمه ش گه یشتنه دوو زه نه به یه که وه دروست ده بیّت به لام لیړه دا دروسته، بهم شیوه یه (نِعْمًا).

5- نهبو جه عفر وشه ی (لَا تَعْدُوا) له (نیساء: 154) به زه نه ی پیتی (ع) و شه ده ی پیتی (د) ده خوینیتته وه بهمه ش گه یشتنه دوو زه نه به یه که وه دروست ده بیّت به لام لیړه دا دروسته، بهم شیوه یه (لَا تَعْدُوا).

⁽¹⁾ نهمه ناگریته وه نه گهر پیتی بؤ نهم وشه زیادکرا، وهک (یَتَدَّكْرُونَ) (به قهره: 221).

⁽²⁾ جگه له (وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا) (مودده نیر: 56)، چونکه بنچینه ی وشه که (يَذْكُرُونَ).

6- نه بو جه عفر وشه ی (لَا يَهْدِي) له (یونس: 35) به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویننیته وه به مهش گه یشتنه دوو زه نه به یه که وه دروست ده بیت، پیتی (ه) و پیتی (د) به لام لیړه دا دروسته، به م شیوه یه (لَا يَهْدِي).

7- نه بو جه عفر وشه ی (يَحْصِمُونَ) له (یاسین: 49) به زه نه دارکردنی پیتی (خ) ده خویننیته وه به مهش گه یشتنه دوو زه نه به یه که وه دروست ده بیت، پیتی (خ) و پیتی (ص) به لام لیړه دا دروسته، به م شیوه یه (يَحْصِمُونَ).

8- نه بو جه عفر وشه ی (لَيْكَةِ) له نایه تی {كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ} (شوعه را: 176) و {وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْرَابُ} (ص: 13) به و ده ست پیډه کات لکاویشی ده کات به پیتی (ل) ی فته دار، هه مزه ی پچراویش ناخویننیته وه نه وه ی ده که ویته دوا ی پیتی لامه که، هه مزه ی لکاویش بوونی نیه له پیښ نه و، پیتی (ت) مه نصب ده کات ده خویننیته وه به م شیوه یه (لَيْكَةِ) به پیچه وانه ی حه فص چونکه نه و به نه وان ده ست پیډه کات به هه مزه ی لکاوی فته دار و که سره دارکردنی پیتی (ت).

درباره ی سوږه تی حیجر، نایه تی 78 و سوږه تی ق، نایه تی 14 لیړه دا نه بو جه عفر وه که حه فص ده خویننیته وه له سه ره تا دا هه مزه ی لکاو ده خویننیته وه به فته به هو ی شوین که و تنی شکله که ی، گواستنه وه شی تیډا در ده که ویت، به م شیوه یه ده خویننیته وه (الْأَيْكَةِ).

9- نه بو جه عفر وشه ی (يَبْنِي) به که سره ی پیتی (ی) خویندو ته وه به هه رشیه که هات بیت، به م شیوه یه (يَبْنِي).

10- ښو جعفر وشه ی (وَبَيَّضُط) له (به قهره: 245) و وشه ی (بَصَّطَة) (نه عرف: 69) و وشه ی (الْمُصِيطِرُون) (طور: 37) ته نه به پیټی (ص) ده خوینټه وه له م سې شوینده دا، وهروها وشه ی (بُصِيطِر) (غاشیه: 24) به پیټی (ص) ده خوینټه وه وهك حه فص.

11- ښو جعفر وشه کانی (الْيُسْرَ الْعُسْرَ) به ضه ممه ی پیټی (س) ده خوینټه وه له نایه تی {يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ} (به قهره: 185) ونایه تی {الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ} (تهوبه: 117) به م شیویه {الْيُسْرَ الْعُسْرَ}.

12- وشه ی (سېء) له نایه تی {وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا} (هود: 77) و نایه تی {وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا} (عنه که بووت: 33) و نایه تی {فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا} (مولك: 27)، چواره می نیه له قورئانی پیروز، ښه می فعله ی تیډا دروست بووه پیښ پیټی (ی) که سره دار له سهره تادا، ښو جعفر به ئیشمام ده خوینټه وه، مه به ستیشمان له ئیشمام لیږده واته پیټی یه که می وشه جووله دار بکړیت به جووله یه کی پیکهاتوو له دوو جووله ښه وانیښ جووله ی ضه ممه و که سره یه، به شی ضه ممه پیښ ده که ویت به سهر که سره ښه ویشیان زورتره، وه به دوا ی دادیت به شی که سره ښه ویشیان زورتره، ئیشمام دروست نایټ ته نه به وهرگرتن و گووتن نه بیټ له زاری شیخه کانی شاره زه، ښه می فعله له سهر وه زنی (فعل) دروست ده بیټ له بنچینه دا (سوء) یه مه بنی مه فعوله ضه ممه له پیټی (س) دامال دراوه و جووله ی که سره ی بو گواستراوته وه له گهل پیټی (ی) به ئیشمام، زوربه ی عه ربه کان ده خویننه وه به (سېء) وه هه نديکیان ده خویننه وه به (سېء) به ئیشمام.

13- نه بو جه عفر وشه ی (لِّلْمَلٰٓئِكَةِ اَسْجُدُوْا) به ضه ممه ی پیتی (ت) ده خوینیتته وه،
 نه وه ش له پینج شویندا هاتووه، له ئایه تی {وَ اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اَسْجُدُوْا لِاٰدَمَ}
 (به قه ره: 34) و (ئیسراء: 61) و (که هف: 50) و (طه: 116) و ئایه تی {ثُمَّ قُلْنَا
 لِلْمَلٰٓئِكَةِ اَسْجُدُوْا لِاٰدَمَ} (ئه عراف: 11) به م شیوه یه (لِّلْمَلٰٓئِكَةِ اَسْجُدُوْا).

تیبینی:

نه بو جه عفر بو وشه ی (خَلَقْنٰكُمْ) (مورسه لات: 20) دوو خویندنه وه ی دروستی هه یه،
 تیکه هه لکی شان ی ته و او نه وه ش پیش ده که ویت، نه وی تریش تیکه هه لکی شان ی نا قیصه.

پاشکوی ژماره (1)

✓ **یه کهم:** شیکردنه وهی بیروکهی نویسنی پیت و پروونکردنه وهی شیوه کهی: —

مه به ست له بیروکهی ویناکردنی پیته کان و پروونکردنه وهیان، ئاسانکردنی زانیاریه کانه، وپیویسته هه موو لایه که نه وه بزانی که نه بیروکهیه بابته تیکی گرنگه له زانستی ته جویید و قیرائادا.

هه رکاتی و یستمان په یوه ندی نیوان دوو پیت بزانی، له ریگهی نه م بیروکهیه وه زور به ئاسانی په یوه ندیه که ده دوزینه وه، ته نه به سهیرکردنی نه و خانه یه که هیلکه له لای نه و ده چریت به گه یشتنی نیوان دوو پیته که.

بو نمونه نه گه ر بمانه ویت په یوه ندی نیوان پیتی (ق) و پیتی (ش) بزانی، سهیری پیتی (ق) ده کهین له پروونکراوهی وینهی پیته کان جیاویشی نیه ئایه پیتی (ق) له هیللی ستوونیه یان له هیللی ئاسویییه ده توانین له هه ردوولا بیدوزینه وه، پاشان سهیری پیتی (ش) ده کهین به پیچه وانهی نه و ستونهی هه لمان بژاردووه.

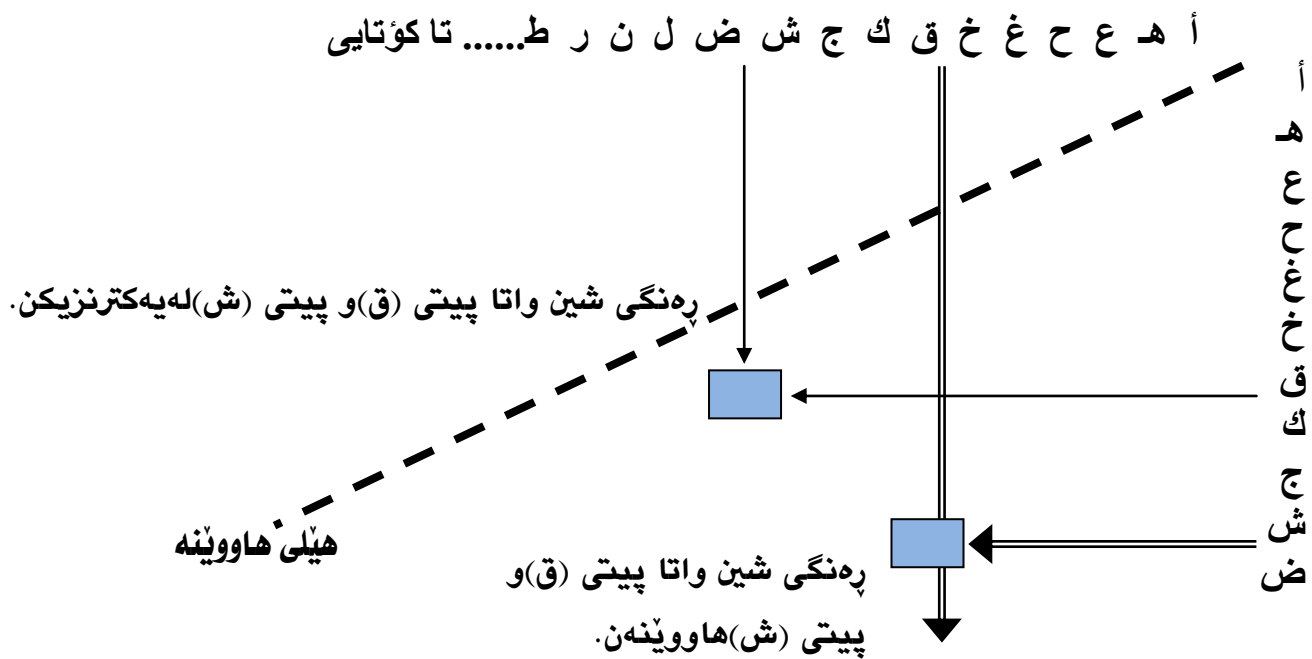
که واتا نه گه ر ئیمه پیتی (ق) مان هه لبژاردییت له هیللی ستوونی، نه وه پیتی (ش) له هیللی ئاسویی هه لده بژیرین به پیچه وانهی پیتی (ق) و ده توانین پیچه وانهشی بکهینه وه (واتا پیتی (ق) له ئاسویی و پیتی (ش) له ستوونی).

دوای هه لبژاردنی پیته کان و دیاری کردنی ستوونه کان سهیری خالی بهیه که گه یشتنیان ده کهین، نه گه ر هاتوو خالی بهیه که گه یشتنیان که وته چوارگوشه ی رهنگی رهش نه وه ده رده که ویت که هه ردو پیت هاوینهی یه کترن، (به لام سهیر ده کهین بو نه م دوو پیته نه مه روی نه داوه که واتا هاوینهی یه کتر نین)

نه گه ر شیوهی چوارگوشه که له کاتی بهیه که گه یشتنیان خوارو رهنگی گول بوو، نه وه وا ده رده خات که نه م دوو پیته یه که ره گهن، لیژده ئه مهش پرووی نه داوه.

نه گه ر خالی پیک گه یشتنیان که وته چوار گوشه ی رهنگی سپی، نه وه ده رده خات که نه م دوو پیته له یه کتر دورن، به لام نه مه روی نه داوه بو نه م دوو پیته.

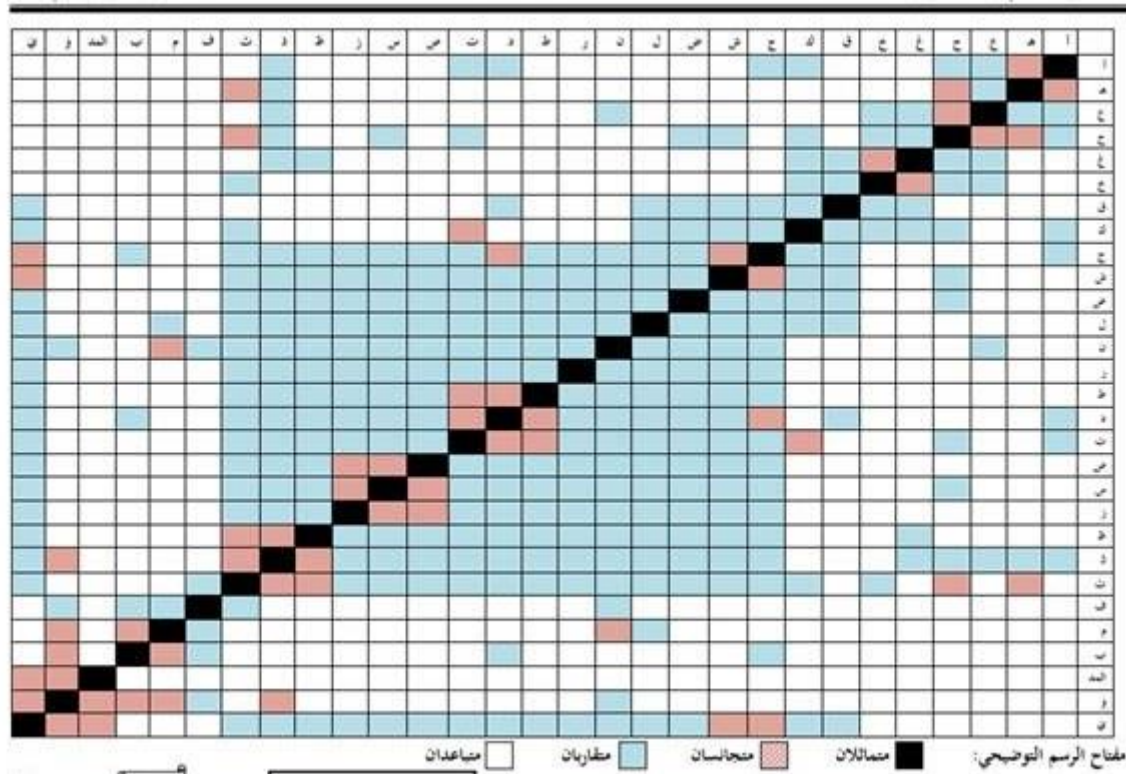
ئهگهر پهنگی چوار گۆشه ی بهیهك گه‌یشتنیان شین بو، ئه‌وه ده‌ریده‌خات كه ئه‌م دوو پیتته له‌یه‌كتر نزیك، ئه‌مه‌یان پوی داوه له نیوان ئه‌م دوو پیتته ی باسما ن كرد، سه‌یری وینه ی خواره‌وه بكه:

تیبینی:

ئهگهر وینه پروونکراوه‌که دابه‌ش بکه‌ین به هیلی هاو‌په‌سمی که به په‌نگی په‌ش ده‌که‌ویته ناوه‌په‌ستی خشته‌که (ئه‌وه‌ی به هیلی یه‌کتر بر ناوبرا له پابردو) بۆمان ده‌رده‌که‌ویت که به‌شیکی وینه پروونکراوه‌که یه‌کسان ده‌بی‌ت له‌گه‌ل هه‌موو پیتته‌کان و چوارگۆشه‌کان.

✓ دووهم: وینهی پروونکردنه وه:

کلیلی شکلی پروونکردنه وه:

هاوینه
 لیکنزیک
 هاویره گهز
 لیكدوو.

پاشکوی ژماره (2)

بنچینهی وشهی (ءَالَّکَن) (آن) یه به ههمزه ی فتهرداری دريژکراو دهخویندريته وه که پیتی(ن) ی فتهرداری له دوا هاتییت، نهو ناویکه دامه زاره وه بۆ عهلهم(مبني علم) به کارهاتوه بۆ کاتی ئیستا دواتر(أل) ی ناسراوی چۆته سهر، ئینجا ههمزه ی پرسپاری وهرگرتوه، لیڤه دا دوو ههمزه ی فتهرداری لکاو به یه که وه کۆبویته وه، یه که میان ههمزه ی پرسپاری، دووهم ههمزه ی لکاو، جیبه جیکاران کۆدهنگن له سهر مانه وه ی ههر دوو ههمزه وهرپریان به یه که وه لانا بردرین.

به لام کاتی که دهرپرینی دوو ههمزه ی به یه که وه نوساو قورسه کۆدهنگی دروستبووه که ههمزه ی دووهم بگۆردریت، ههرچهنده بۆچونی جیاوازیان ههیه له سهر چۆنیته شیوازی گۆرینه که.

ههندیکیان دهیگۆرن به ئهلیف و دريژکردنه وه ی شهش جوله به مه بهستی پرگاربون له گهیشتنه دوو ههمزه به یه که وه، ههندیکی تر ئاسانی دهکهن به خویندنه وه له نیوان ههمزه و ئهلیف، نهو دوو خویندنه وه ی دروسته بۆ ههمزه قاریئیک.

له خویندنه وه ی ئاسانکردنا لای هیچ قاریئیک دروست نیه ئهلیفی پچراو بخریته نیوان ئهلیفه که وه ههمزه ی پرسپاری، ئین وهردان به گواستنه وه ی جوله ی ههمزه بۆ پیتی(ل) دهخوینیتته وه ههمزه ی لادهابات له گه ل کۆرینی ههمزه ی لکاو به ئهلیف و دريژکردنه وه ی دوو جوله و ئاسانکردنی به له نیوان.

پاشکوی ژماره (3)

پیتی (تائی) به کارهاتوو بۆ می ی فهتهدار له 13 وشه دا به کارهاتوو، دابهش بووه بهسه ر 41 شویندا، باسکردنی بهم شیویه:

1- وشه ی (کَلِمَتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {وَتَمَّتْ کَلِمَتُ رَبِّکَ الْحُسْنٰی} (ئه عراف: 137).

2- وشه ی (بَقِیَّتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {بَقِیَّتُ اللّٰهِ خَیْرٌ لَّکُمْ اِنْ کُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ} (هود: 86).

3- وشه ی (قُرْتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {قُرْتُ عَیْنٍ لِّی وَلَکَ} (قه صه ص: 9).

4- وشه ی (فَطَرْتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {فَطَرْتُ اللّٰهِ اَلَّتِی فَطَرَ النَّاسَ عَلَیْهَا} (پوم: 30).

5- وشه ی (شَجَرْتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {اِنَّ شَجَرْتُ الزُّقُومِ} (دوخان: 43).

6- وشه ی (وَجَعْتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {فَرَوُحٌ وَرِیْحَانٌ وَجَعْتُ نَعِیْمٍ} (واقیعه: 89).

7- وشه ی (أَبْنَتُ) ته نه ا له یه ک شوین هاتوو {وَمَرِّمَ أَبْنَتَ عِمْرَانَ} (ته حریم: 12).

8- وشه ی (لَعَنْتُ) له دوو شوین هاتوو {ثُمَّ نَبَّهْلُ فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَی الْکَذِبِیْنَ} (ئالی عیمران: 61) و {وَالْخَلْمِ سَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَیْهِ اِنْ کَانَ مِنَ الْکَذِبِیْنَ} (نور: 7).

9- وشه‌ی (وَمَعْصِيَتِ) له دوو شوین هاتووه {وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ} (موجاده‌له: 8) و (وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ) (موجاده‌له: 9).

10- وشه‌ی (سُنَّتْ) له پینج شویندا هاتووه {فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ} (نه‌نفال: 38) و {فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا} (فاطیر: 43) و {سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ} (غافر: 85).

11- وشه‌ی (رَحِمَتْ) له هوت شویندا هاتووه {أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ} (به‌قه‌ره: 218) و {إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ} (نه‌ع‌راف: 56) و {رَحِمَتْ اللَّهُ وَبَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ} (هود: 73) و {ثَابِتٌ رَحْمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (م‌هریه‌م: 2) و {فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ} (پوم: 50) و {أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ} (زوخ‌روف: 32) و {ثَابِتٌ رَحْمَتِ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ} (زوخ‌روف: 32).

12- وشه‌ی (أُمْرَأْتُ) له هوت شویندا هاتووه {إِذْ قَالَتِ أُمْرَأْتُ عِمْرَانَ} (نالی عیمران: 35) و {أُمْرَأْتُ الْعَزِيزِ تُرْوَدُ فَتَلْهَىٰ} (یوسف: 30) و {قَالَتِ أُمْرَأْتُ الْعَزِيزِ} (یوسف: 51) و {وَقَالَتِ أُمْرَأْتُ فِرْعَوْنَ} (قه‌صه‌ص: 9) و {ثَابِتٌ رَحْمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (نالی عیمران: 103) و {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (م‌ائیده: 11) و {بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا} (ن‌یبرا‌هیم: 28) و {ثَابِتٌ رَحْمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (نالی عیمران: 103).

13- وشه‌ی (نِعْمَتِ) له یازده شویندا هاتووه، له {وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (به‌قه‌ره: 231) و {ثَابِتٌ رَحْمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (نالی عیمران: 103) و {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (م‌ائیده: 11) و {بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا} (ن‌یبرا‌هیم: 28) و {ثَابِتٌ رَحْمَتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} (نالی عیمران: 103).

نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْنَ {ثيبراهيم: 34} و نايه تي {وَيَنْعَمَتِ اللَّهُ هُمْ
يَكْفُرُونَ} {نه حل: 72} و نايه تي {يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا} {نه حل: 83} و
نايه تي {وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ} {نه حل: 114} و نايه تي {تَجْرَى فِي
الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ} {لوقمان: 31} و نايه تي {أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ} {فاطير: 3} و
نايه تي {فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ} {طور: 29}.

تېبيني:

ليړه دا هه نديك پيتي (تائي) تر هه يه له شيو هدا به (فه تح) به كراو ه يي نوسراوه به
هو ي به كارهي ناني بو كو له هه نديك خویندنه و هدا وبو تاك له هه ندي خویندنه و ه ي تردا،
نهم جوړه تانه له حه وت وشه دا هاتووه، دابه ش ده بيت بو سهر دوا زده شویندا،
پوونكر د نه و ه ي به م شيو ه يه:

أ- وشه ي {الْغُرْفَتِ} له يه ك شویندا هاتووه {وَهُمْ فِي الْغُرْفَتِ ءَامِنُونَ} {سه به ٤: 37} له
خویندنه و ه ي هه مزه ي زيات.

ب- وشه ي {بَيِّنَتِ} له يه ك شویندا هاتووه {فَهُمْ عَلَى بَيِّنَتٍ مِّنْهُ} {فاطير: 40} له
خویندنه و ه ي نافع و ئين عامر شو عبه و كه سائي و نه بو جه عفر و يه عقوب و خه له في
عاشر به م شيو ه يه {بَيِّنَتِ}.

ت- وشه ي {ثَمَرَتِ} له يه ك شویندا هاتووه {وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَتٍ مِّنْ
أَكْثَامِهَا} {فوصيله ت: 47} له خویندنه و ه ي ئين كه ثير و نه بي عه مرو شو عبه و
حه مزه و كه سائي و يه عقوب و خه له في عاشر به م شيو ه يه {ثَمَرَتِ}.

ث- وشه ی (جَمَلْتُ) له یهک شویندا هاتووه {كَانَهُ جَمَلْتُ صَفْرُ} (مورسه لات: 33) له خویندنه وهی نافع ئین کثیر و نه بو عه مر و ئین عامرو شوعبه و نه بو جه عفر و یه عفر، بهم شیوه یه (جَمَلْتُ).

ج- وشه ی (ءَايْتُ) له دوو شویندا هاتووه {فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايْتُ لِّلْسَّالِينَ} (یوسف: 7) له خویندنه وهی ئین کثیر بهم شیوه یه (ءَايْتُ) و نایه تی {وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةُ مِّن رَّبِّهِ} (عنه که بوت: 50) بهم شیوه یه (ءَايْتُ) له خویندنه وهی شوعبه و حه مره و که سائی و خه له فی عاشر.

ح- وشه ی (غَيَّبْتُ) له دوو شویندا هاتووه {وَأَلْقَاهُ فِي غَيَّبَتِ الْجُبِّ} (یوسف: 15) بهم شیوه یه (غَيَّبْتُ) له خویندنه وهی نافع و نه بو جه عفر.

خ- وشه ی (كَلِمْتُ) له چوار شویندا هاتووه {وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ} (نه نعام: 115) له خویندنه وهی نافع و ئین کثیر نه بی عه مر و ئین عامرو نه بو جه عفر بهم شیوه یه (كَلِمْتُ)، و نایه تی {كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا} (یونس: 33) و نایه تی {إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ} (یونس: 96) و نایه تی {وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا} (غافر: 6) وشه ی (كَلِمْتُ) له سى شوینه ی کو تایى ده خویندنه وهی له خویندنه وهی نافع و ئین عامرو نه بو جه عفر.

پیشتر ناماژمان پیدا که نه بو جه عفر پیتی (ل) له وشه ی (أَلَّا يَسْجُدُوا) به لابر دنی شه ده ده خویندنه وهی له نایه تی {أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ} (نمل: 25) بهم شیوه یه (أَلَّا يَسْجُدُوا) له سهر نه وهی که (أَلَّا) بو کردنه وهی (استفتاح) دواتر ده گوتریت (یا) پیتی ناگادار کردنه وهی (تنبيه) دواتر کوکراوته وهی له گه ل (أَلَّا) بو دلنیا بون (تاكيد)، گوتراوه بانگ کردن (النداء) و بانگ کراو (منادا)

لابردراوه و اتا (يا هؤلاء) يان (يا قوم) يه که میان راجح تره چونکه لابردنی تیدا نیه، و که سائی و وریس و نه بو جه عفر ده وستن له باری ده ستپیکردن بهو له (ألا یا) به یه که وه، و به ده ستپیکردن له وشه ی (اسجدوا) به هه مزه ی ضه ممدار له فیعلی ئه مر، هه مزه ی لکاو لابردراوه له نوسیندا به مه بهستی لکاو، هر بویه لابردراوه له وشه ی (بینؤم) له سوږه تی طه، هه روه ک دانی باسی کردووه له په رتو وکی نه شر که بینویوه تی له موصحه فی ئیمام و موصحه فی شامدا به جیگیرکردنی یه که ئه لیف دواتر پوژشی بو هیئاوته وه چونکه نه و ږنگه به لابردراوی بینیبی تی له هه ندی موصحه فدا، و که سائی و وریس و نه بی جه عفر ده وستن له سه ری به ئیختیار له سه ر (ألا) به ته نها، و له سه ر (یا) به ته نها چونکه نه و دوو پی تی له یه کتر جودان، بیستراوه له په خشان، و اته له قسه ی عه ږه ب، (ألا یا ارحمونا)، (ألا یا اصدقوا علینا)، له شیعریش زور هاتووه، وه ک (فقلت ألا یا اسمع أعظمك بخطبة)، به لگه ی نه وانه ی که شه دده داری ده کن وه ک حه فص (ألا) بنچینه ی نه م وشه لای نه و (أن لا) پی تی (ن) تی که ه لکی شاکراوه له پی تی (ل) وشه ی (أن) نه داتی ناصیبه یه و فیعل، وشه ی (یسجدوا) پی تی (ن) لابردراوه به هو ی نه صبه وه، فیعله که مو عږه به له و خویندنه وه دا، و مه بنیه له خویندنه وه ی یه که م، وشه ی (أن) له (ألا) له شوینی نه صب دایه له چوار شویندا:

➤ یه که م:

ده بی تی له شوینی نه صبه دابی تی له سه ر به دهل له وشه ی (أعمالهم)، به م شیوه ی لی دی تی (وزین لهم الشیطان) (ألا یسجدوا).

➤ دووهم:

ده بی تی وشه ی (أن) مه فعول بی تی له وشه ی (یه تدون) و اته (فهم لا یه تدون أن یسجدوا) لی رده دا (لا) له سه ر نه م و ته یه ده بی ته زائی ده، و اتایه که ی به م شیوه ی لی دی تی: (فهم لا یه تدون إلى السجود)، کاتی ک پی تی جه ږ لاده بردری تی ده بی ته فیعلی تی په ږ مه نصب ده بی تی، پی تی جه ږ لابردراوه له گه ل (أن) له قورنانی پیرو زو نا خاوتندا زور، لی رده دا دروسته (أن) بی ته مه چرو ری شوینی به هو ی به گه رخستنی پی تی جه ږ، نه وده ش به هو ی زوری لابردراوه، نه وده ش گیردراوته وه له خه لیل و که سائی.

سپینه م:

ده بیټ وشه ی (أَنْ) مه ن صوب بیټ له سهر ئه وه ی که پیټی (ل) لاده چیت، به م شیوه یه ی لیډیت (و صدهم عن السبیل لئلا یسجدوا)، یان به م شیوه یه ی لیډیت (وزین لهم الشیطان أعمالهم لئلا یسجدوا)، وه دروسته (أَنْ) مه چرور بکریټ له سهر به دهل له وشه ی (السبیل) به م شیوه ی لیډیت (و صدهم عن ألا یسجدوا)، و (لا) زیاده، به م شیوه ش ده خویندنیته وه (و صدهم عن السجود)، چونکه (أَنْ) و فیعله که ی چاوگه، و (لا) زیاده یه، له م خویندنه وانه دا گونجاو نیه وه ستان بکریټ له سهر پیښ وشه ی (أَلَّا) و (لا) ی سهر تایی به (أَلَّا) چونکه جیاوازی دروست ده بیټ له نیوان عامل و مه عمل، ئه وه ی ئه م خویندنه وه به هیژ ده کات ئه وه یه که پیټی (ی) له هه مو موصحه فه کان به فیعل وه لکاوه، ئه و یان هه لبرځیردراوه به هو ی دروستی ماناکه ی، و چونکه بوچونی گشتی له سهره (ت):.

نمونه ی ژماره (1)

مه زه به ی نه بو جه عفر له دوو هه مزه ی جیاوازی له جووله له دوو وشه دا

هه مزه ی یه که م	هه مزه ی دووهم	نمونه	یاساکه ی
ء	ء	جَاءَ أُمَّةٌ	ئاسان (جَاءَ أُمَّةٌ)
ء	ء	نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ	ئاسان (نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ)
ء	ء	سُوءَ أَعْمَلِهِمْ	گوړین (سُوءَ أَعْمَلِهِمْ)
ء	ء	أَلْمَاءِ أَوْ	گوړین (أَلْمَاءِ يَوْ)
ء	ء	أَلْفُقَرَاءُ إِلَى	ئاسان یان گوړین (أَلْفُقَرَاءُ إِلَى أَلْفُقَرَاءُ وَلِي).

(1) عومره نه شار: په رتوکی (البدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة) (قهتهر، وه زارته ی نه وقاف و کاروباری ثایینی، ب3، 1429هـ، لا115).

به‌شی دووهم

وشه‌گانی فهرش
و بنچینه

کوردی	عربی	
جولّه	حركة	1
گوپین	ابدا	2
لهبری	بدل	3
زه‌نده‌دار	سکون	4
شه‌ده‌دار	شدة	5
ضه‌مه‌دار	ضمة	6
فه‌تخه‌دار	فتحة	7
که‌سره‌دار	کسرة	8
گوتراو	لفظي	9
دانه‌پال	اضافة	10
وه‌ستان	وقف	11
نه‌وه‌ستان	وصل	12
کورت کردن	قصر	13
خویندنه‌وه	تحقيق	14
دریژکردنه‌وه	مد	15
گوتنی (الله اکبر)	التكبير	16
گوتنی (الحمد لله)	التحميد	17
گوتنی (لا اله الا الله)	التهليل	18
دریژکردنی دوو جولّه	قصر	19
دریژکردنی چوار جولّه	توسط	20
دریژکردنی شه‌ش جولّه	اشباع	21
لابردن یان ئاسان خویندنه‌وه	تسهيل	22

ژماره نایه ت	خویندنه وهی نبو جه عفر		گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی نیبن جه ماز	گپړانه وهی نیبن وهر دان	
	پوونکر د نه وه		

(1) سوره تی فاتحه

4	مَلِكٍ	مَلِكٍ	به لابر دنی نه و نه لیفه ده خویند ریته وه که ده که ویته دوای پی تی (م).
7	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ (مَعًا)	له باری نه و ده ستاندا: میمی کو به پی تی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.

(2) سوره تی به قهره

1	الْم	الْم	به سهکت (و ده ستانیکی کورت) له سهر هر سی پی تی نه لکاو ده خویند ریته وه، لیړه دا نابیت تی که ه لکی شان بکری ت به پی تی (م) له (م) ی پی تی (ل).
3	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پی تی (و) ده خویند ریته وه.
3	رَزَقْنَاهُمْ	رَزَقْنَاهُمْ	له باری نه و ده ستاندا: میمی کو به پی تی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
4	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پی تی (و) ده خویند ریته وه.
4	بِمَا أُنزِلَ ؛ وَمَا أُنزِلَ	بِمَا أُنزِلَ ؛ وَمَا أُنزِلَ	به دریژکردنه وهی نه لکاو ده خویند ریته وه، واته: به نه دازه ی دوو جوله.
4	هُمْ	هُمْ	له باری نه و ده ستاندا: میمی کو به پی تی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
5	أُولَئِكَ ؛ وَأُولَئِكَ	أُولَئِكَ ؛ وَأُولَئِكَ	به دریژکردنه وهی لکاو ده خویند ریته وه، واته: به نه دازه ی چوار جوله.
5	رَبِّهِمْ	رَبِّهِمْ	له باری نه و ده ستاندا: میمی کو به پی تی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
6	عَلَيْهِمْ ءَاذَرْتَهُمْ أَمْ	عَلَيْهِمْ ءَاذَرْتَهُمْ أَمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
6	ءَاذَرْتَهُمْ	ءَاذَرْتَهُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویندریټه وه.	
6	تُنْذِرُهُمْ	تُنْذِرُهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
6	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.	
7	قُلُوبِهِمْ ؛ سَمِعِهِمْ أَبْصَرَهُمْ ؛ وَلَهُمْ	قُلُوبِهِمْ ؛ سَمِعِهِمْ أَبْصَرَهُمْ ؛ وَلَهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
8	هُمْ	هُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
8	بِمُؤْمِنِينَ	بِمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.	
9	أَنْفُسَهُمْ	أَنْفُسَهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
10	قُلُوبِهِمْ ؛ وَلَهُمْ	قُلُوبِهِمْ ؛ وَلَهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
10	يَكْذِبُونَ	يَكْذِبُونَ	به ضه ممه ی پیټی (ی) و فته دارکردنی پیټی (ک) له گهل شه ده دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندریټه وه.	
11	لَهُمْ	لَهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
12	إِنَّهُمْ	إِنَّهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
13	لَهُمْ ؛ إِنَّهُمْ	لَهُمْ ؛ إِنَّهُمْ	لهباری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهر دان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ساز
			پوونکر د نه وه
13	أَنُؤْمِنُ	أَنُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
13	السُّفَهَاءُ إِلَّا	السُّفَهَاءُ وَلَا	به گوړینی همزه ی دوهم به پیټی (و) و فته دار کردنی ده خویندریټه وه.
14	شَيْطَانِهِمْ ؛ مَعَكُمْ	شَيْطَانِهِمْ ؛ مَعَكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
14	مُسْتَهْزِئُونَ	مُسْتَهْزِئُونَ	به لابر دنی همزه و ضمه می پیټی (ن) ده خویندریټه وه.
15	يَهُمْ ؛ وَيَمْدُهُمْ ؛ طُعَيْنِهِمْ	يَهُمْ ؛ وَيَمْدُهُمْ ؛ طُعَيْنِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
16	تَجَرَّتُهُمْ	تَجَرَّتُهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
17	مَثَلُهُمْ ؛ بِنُورِهِمْ ؛ وَتَرَكُّهُمْ	مَثَلُهُمْ ؛ بِنُورِهِمْ ؛ وَتَرَكُّهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
18	فَهُمْ	فَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
19	أَصْبَعَهُمْ ؛ عَاذَانِهِمْ	أَصْبَعَهُمْ ؛ عَاذَانِهِمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
20	أَبْصَرُهُمْ ؛ لَهُمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ بِسْمِعِهِمْ ؛ وَأَبْصَرُهُمْ	أَبْصَرُهُمْ ؛ لَهُمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ وَأَبْصَرُهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
21	خَلَقَكُمْ ؛ قَبْلَكُمْ لَعَلَّكُمْ	خَلَقَكُمْ ؛ قَبْلَكُمْ لَعَلَّكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ساز	
22	لَكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	لَكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	لَكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
23	كُنْتُمْ (مَعًا) ؛ شَهَدَاءُكُمْ	كُنْتُمْ ؛ شَهَدَاءُكُمْ	كُنْتُمْ ؛ شَهَدَاءُكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
23	فَاتُوا	فَاتُوا	فَاتُوا	به گوړینی هه مزه به نه لیلیف ده خویندریټه وه.
25	لَهُمْ ؛ وَلَهُمْ ؛ وَهُمْ	لَهُمْ ؛ وَلَهُمْ ؛ وَهُمْ	لَهُمْ ؛ وَلَهُمْ ؛ وَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
26	رَبِّهِمْ	رَبِّهِمْ	رَبِّهِمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
28	وَكُنْتُمْ ؛ فَأَحْيَاكُمْ يُمِيتُكُمْ ؛ يُحْيِيكُمْ	وَكُنْتُمْ ؛ فَأَحْيَاكُمْ يُمِيتُكُمْ ؛ يُحْيِيكُمْ	وَكُنْتُمْ ؛ فَأَحْيَاكُمْ يُمِيتُكُمْ ؛ يُحْيِيكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
29	لَكُمْ	لَكُمْ	لَكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
29	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
30	إِنِّي أَعْلَمُ	إِنِّي أَعْلَمُ	إِنِّي أَعْلَمُ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.
31	عَرَضَهُمْ ؛ كُنْتُمْ	عَرَضَهُمْ ؛ كُنْتُمْ	عَرَضَهُمْ ؛ كُنْتُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
31	أَنْبِئُونِي	أَنْبِئُونِي	أَنْبِئُونِي	به لابر دنی هه مزه و ضه ممه دارکردنی پیټی (ب) ده خویندریټه وه.
31	هَؤُلَاءِ إِنْ	هَؤُلَاءِ إِنْ	هَؤُلَاءِ إِنْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریټه وه.
33	أَنْبِئُهُمْ	أَنْبِئُهُمْ	أَنْبِئُهُمْ	جیا کراوته وه هه مزه ناگوړدریټ.

ژباړه نایه	گېړانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر		پوونکر دنده وده
		گېړانه وده ده نیبن وهدان	گېړانه وده ده نیبن جه ساز	
33	أَنْبِئْهُمْ ؛ بِأَسْمَائِهِمْ (مَعًا) ؛ أَنْبِئْهُمْ ؛ لَكُمْ ؛ كُنْتُمْ	أَنْبِئْهُمْ ؛ بِأَسْمَائِهِمْ ؛ أَنْبِئْهُمْ ؛ لَكُمْ ؛ كُنْتُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	
33	إِنِّي أَعْلَمُ	إِنِّي أَعْلَمُ	له باری نه وده ستاندا: به فته ده ی پییتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وده.	
34	لِلْمَلَكَةِ أَسْجُدُوا	لِلْمَلَكَةِ أَسْجُدُوا	به ضه ممه دارکردنی پییتی (ت) ده خویندریته وده.	
35	شَيْئًا	شَيْئًا	به گوړپینی همزه به پییتی (ی) ده خویندریته وده.	
36	بَعْضُكُمْ ؛ وَلَكُمْ	بَعْضُكُمْ ؛ وَلَكُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	
38	يَا تَيْنَكُمْ	يَا تَيْنَكُمْ	به گوړپینی همزه به نه لیف ده خویندریته وده.	
38	يَا تَيْنَكُمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ هُمْ	يَا تَيْنَكُمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ هُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	
39	هُمْ	هُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	
40	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وده ی نه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وده.	
40	عَلَيْكُمْ ؛ بَعْدِكُمْ	عَلَيْكُمْ ؛ بَعْدِكُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	
41	مَعَكُمْ	مَعَكُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	
42	وَأَنْتُمْ	وَأَنْتُمْ	له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهر دان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ساز	
44	أَتَأْمُرُونَ	أَتَأْمُرُونَ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.	
44	أَنفُسَكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	أَنفُسَكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
46	أَنْهُمْ ؛ رَبِّهِمْ ؛ وَأَنْهُمْ	أَنْهُمْ ؛ رَبِّهِمْ ؛ وَأَنْهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
47	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.	
47	عَلَيْكُمْ ؛ فَضَّلْتُكُمْ	عَلَيْكُمْ ؛ فَضَّلْتُكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
48	وَلَا يُؤْخَذُ	وَلَا يُؤْخَذُ	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
48	هُمْ	هُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
49	تَجَيَّنَكُم ؛ يُسْـَٔمُونَكُمْ ؛ أَبْنَاءَكُمْ ؛ نِسَاءَكُمْ ؛ ذَالِكُمْ رَبِّكُمْ	تَجَيَّنَكُم ؛ يُسْـَٔمُونَكُمْ ؛ أَبْنَاءَكُمْ ؛ نِسَاءَكُمْ ؛ ذَالِكُمْ ؛ رَبِّكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
50	فَأَنْجَيْنَاكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	فَأَنْجَيْنَاكُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
51	وَعَدْنَا	وَعَدْنَا	به لابردي ئه لیفی یه که م ده خویندريته وه.	
51	أَتَّخَذْتُمْ	أَتَّخَذْتُمْ	به ټیکه لکیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندريته وه.	
51	وَأَنْتُمْ	وَأَنْتُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	

ژباړه نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
52	عَنْكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	عَنْكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
53	لَعَلَّكُمْ	لَعَلَّكُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
54	إِنَّكُمْ ؛ ظَلَمْتُمْ ؛ أَنْفُسَكُمْ (مَعًا) ؛ بَارِبِكُمْ (مَعًا) ؛ ذَالِكُمْ ؛ لَكُمْ ؛ عَلَيْكُمْ	إِنَّكُمْ ؛ ظَلَمْتُمْ ؛ أَنْفُسَكُمْ ؛ بَارِبِكُمْ ؛ ذَالِكُمْ ؛ لَكُمْ ؛ عَلَيْكُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
55	قُلْتُمْ ؛ وَأَنْتُمْ	قُلْتُمْ ؛ وَأَنْتُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
55	تُؤْمِنَ	تُؤْمِنَ		به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
56	بَعَثْنَاكُمْ ؛ مَوْتِكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	بَعَثْنَاكُمْ ؛ مَوْتِكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
57	رَزَقْنَاهُمْ ؛ أَنْفُسَهُمْ	رَزَقْنَاهُمْ ؛ أَنْفُسَهُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
58	شِئْتُمْ	شِئْتُمْ		به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
58	شِئْتُمْ ؛ لَكُمْ ؛ خَطَايِكُمْ	شِئْتُمْ ؛ لَكُمْ ؛ خَطَايِكُمْ		له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.
58	تَغْفِرَ	يُغْفَرُ		به پیټی (و) ی له بری پیټی (و) فهتخه دارکردنی پیټی (ف) له گهل قهله وکردنی پیټی (و) ده خویندریټه وه.
59	قَوْلًا غَيْرَ	قَوْلًا غَيْرَ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (و) ی ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهران	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
59	لَهُمْ	لَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
60	مَشْرَبَهُمْ	مَشْرَبَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
61	قُلْتُمْ ؛ لَكُمْ ؛ سَأَلْتُمْ ؛ بِأَنَّهُمْ	قُلْتُمْ ؛ لَكُمْ ؛ سَأَلْتُمْ ؛ بِأَنَّهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
62	وَالصَّبِیْنَ	وَالصَّبِیْنَ	به لابر دنی هه مزه ده خویندریټه وه.	
62	فَلَهُمْ ؛ أَجْرُهُمْ ؛ رَبِّهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ هُمْ	فَلَهُمْ ؛ أَجْرُهُمْ ؛ رَبِّهِمْ ؛ عَلَيْهِمْ ؛ هُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
63	مِثْلَقَكُمُ ؛ ءَاتَيْنَاكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	مِثْلَقَكُمُ ؛ ءَاتَيْنَاكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
64	تَوَلَّيْتُمْ ؛ عَلَیْكُمْ ؛ لَكُنْتُمْ	تَوَلَّيْتُمْ ؛ عَلَیْكُمْ ؛ لَكُنْتُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
65	مِنْكُمْ ؛ لَهُمْ	مِنْكُمْ ؛ لَهُمْ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
65	قِرْدَةً خَلْسِیْنَ	قِرْدَةً خَلْسِیْنَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له کاتی گه یشتن به پیټی (خ) ده خویندریټه وه هه مزه ش ناگوږدریټ.	
67	يَاْمُرُكُمْ	يَاْمُرُكُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.	
67	هَزُؤًا	هَزُؤًا	به هه مزه پیټی (و) ده خویندریټه وه.	
68	تَوْمَرُونَ	تَوْمَرُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
71	قَالُوا اَلَلَّنَ	قَالُوا اَلَلَّنَ	قَالُوا اَلَلَّنَ	ئین ئین وهر دان: به گواستنه وهی جولهی هه مزه بو زه نهی پیش خو که پیتی لاهه، له باری نه وستاندا: پیتی (و) لاهه بر دیت، چونکه جولهی پیتی (ل) په یداکراوه پستی پینابه ستریت، به لام نه گهر به وشه (اَلَلَّنَ) ده ست پیبکات نه وه دروسته به هه مزه لکاو ده ست پیبکریت یان به پیتی (ل).
71	جِئَتْ	جِئَتْ	جِئَتْ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه، له باری وستاندا: دریژکړنه وهی په یداکراو له زه نه ده رده که ویت.
72	قَتَلْتُمْ ؛ فَادَّارْتُمْ ؛ كُنْتُمْ	قَتَلْتُمْ ؛ فَادَّارْتُمْ ؛ كُنْتُمْ	قَتَلْتُمْ ؛ فَادَّارْتُمْ ؛ كُنْتُمْ	له باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
72	فَادَّارْتُمْ	فَادَّارْتُمْ	فَادَّارْتُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
73	وَبُرِّيْكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	وَبُرِّيْكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	وَبُرِّيْكُمْ ؛ لَعَلَّكُمْ	له باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.

ژماره نايه	گيړانه وهې ده فص له عاصمې کوفې	خويندنه وهې نيو جه عفر		پوونکړدنه وه
		گيړانه وهې نيبن وهردان	گيړانه وهې نيبن جه ماز	
74	قُلُوبُكُمْ	قُلُوبُكُمْ	له بارې نه وه ستاندا: ميمې کو به پيټي (و) ي گوتراو ده خویندریټه وه.	
74	فَهِيَ	فَهِيَ	به زه نه دارکړدنې پيټي (ه) ده خویندریټه وه.	
74	مِنْ خَشِيَةٍ	مِنْ خَشِيَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ي پيټي (ن) ده خویندریټه وه، له کاتي گه يشتنې به پيټي (خ).	
75	يَوْمُنَا	يَوْمُنَا	به گوړپنې هه مزه به پيټي (و) ده خویندریټه وه.	
78	أَمَانِي	أَمَانِي	به ناسانکړدنې پيټي (ي) ده خویندریټه وه، له بارې نه وه ستاندا: فه ته دارده کړيټ و له بارې وه ستاندا: زه نه دار ده يټ.	
80	أَتَّخَذْتُمْ	أَتَّخَذْتُمْ	به ټيکه له کيشانې پيټي (ذ) له پيټي (ت) ده خویندریټه وه، وله بارې نه وه ستاندا: ميمې کو به پيټي (و) ي گوتراو ده خویندریټه وه.	
81	خَطِيئَتُهُ	خَطِيئَتُهُ	به زيادکړدنې ئه ليف له دواي هه مزه ده خویندریټه وه به کو، دريژکړدنه وه ي له بري (بدل) ده ده که ويټ.	
83	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ناسانکړدنې هه مزه و دريژکړدنه وه ي ئه ليف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریټه وه.	
85	تَظَاهَرُونَ	تَظَاهَرُونَ	به شه ده دارکړدنې پيټي (ظ) ده خویندریټه وه.	
85	يَا تُوكُمُ	يَا تُوكُمُ	به گوړپنې هه مزه به ئه ليف ده خویندریټه وه، وله بارې نه وه ستاندا: ميمې کو به پيټي (و) ي گوتراو ده خویندریټه وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
85	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
85	أَفْتُمُونْ	أَفْتُمُونْ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
88	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
90	بِئْسَمَا	بِئْسَمَا	به گورپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
91	نُؤْمِنُ	نُؤْمِنُ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
91	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
91	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
92	أَتَّخَذْتُمْ	أَتَّخَذْتُمْ	به تیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
93	بِئْسَمَا	بِئْسَمَا	به گورپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
93	يَا مُرْكُم	يَا مُرْكُم	به گورپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
93	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
97	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
98	وَمِیْکَلْ	وَمِیْکَلْ	به هه مزه ی که سره دار له دواي ئه لیف و دريژکردنه وهی پيویستی لکاو (واجب متصل) ده خویندريته وه.
100	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
102	مِنْ خَلَقٍ	مِنْ خَلَقٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
102	وَلَيْسَ	وَلَيْسَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دريژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
105	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
106	نَاتٍ	نَاتٍ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دريژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
109	يَا تِي	يَا تِي	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
110	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهر دان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
111	أَمَانِيَهُمْ	أَمَانِيَهُمْ	به ئاسانکردنی پیتی (ی) و زه نه دارکردنی ده خویندریته وه، له گهل که سره دارکردنی پیتی (ه) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
112	وَهُو	وَهُو	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
118	تَاتِيْنَا	تَاتِيْنَا	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
121	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
122	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
124	عَهْدِي	عَهْدِي	له باری نه وه ستاندا: به فته تهی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
126	وَبَيْسَ	وَبَيْسَ	به گوړپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
132	وَوَصَّى	وَوَصَّى	به زیادکردنی همزه ی فته ته دار له دواي پیتی (و) ی یه که م وزه نه دارکردنی پیتی (و) ی دوو م ده خویندریته وه، له گهل لابردي شده له پیتی (ص).
133	شُهَدَاءَ إِذْ	شُهَدَاءَ اَذْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو م ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن و مردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
137	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
139	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
140	أَمَّ تَقُولُونَ	أَمَّ يَقُولُونَ	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
140	عَأَنْتُمْ	عَأَنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی نیبن وهر دان	گېږانه وهی نیبن جه ساز	
142	يَشَاءُ إِلَى	يَشَاءُ إِلَى ؛ يَشَاءُ وَلِي		دوو خویندنه وهی بؤ هه یه : ناسانکردنی هه مزه ی دوو هم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.
144	عَمَّا يَعْمَلُونَ	عَمَّا تَعْمَلُونَ		به پییتی (ت) ده خویندنیته وه له بری پییتی (ی).
148	يَأْتِ	يَاتِ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه دهرده که ویت.
165	أَنَّ الْقُوَّةَ ؛ وَأَنَّ اللَّهَ	إِنَّ الْقُوَّةَ ؛ وَإِنَّ اللَّهَ		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندنیته وه له هه ردو وکیاندا.
169	يَأْمُرُكُمْ	يَأْمُرُكُمْ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندنیته وه.
173	الْمَيِّتَةَ	الْمَيِّتَةَ		به که سره دارکردن و شه ده ی پییتی (ی) ده خویندنیته وه.
173	فَمَنْ أَضْطَرَّ	فَمَنْ أَضْطَرَّ		به هو ی ضه ممه دارکردنی پییتی (ن) پژگاردین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، بؤی هه یه پییتی (ط) که سره دار بکا نه گهر به و شه ی (اضطر) دهستی پیکرد نه وه به ضه ممه ی هه مزه ی لکاو دهستی پیده کات، ناوهر له که سری پییتی (ط) نادریته وه، چونکه که سره که ی په یداکراوه.
174	يَأْكُلُونَ	يَاكُلُونَ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
177	لَّيْسَ الْبِرُّ	لَّيْسَ الْبِرُّ	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویند ریته وه.	
177	الْبَاسَاءِ ؛ الْبَاسِ	الْبَاسَاءِ ؛ الْبَاسِ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه دهرده که ویت له وشه ی (الباس)	
182	فَمَنْ خَافَ	فَمَنْ خَافَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
184	فِدْيَةٌ	فِدْيَةٌ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویند ریته وه. بی ته نوین.	
184	طَعَامُ	طَعَامُ	به که سره ی پیتی (م) ده خویند ریته وه.	
184	مِسْكِينٍ	مِسْكِينٍ	به فته تحه دارکردنی پیتی (س) و زیادکردنی ئه لیف له دوا ی ده خویند ریته وه، له گهل فته تحه ی پیتی (ن) بی ته نوین به لکو به کو.	
184	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
185	الْيُسْرَ ؛ الْعُسْرَ	الْيُسْرَ ؛ الْعُسْرَ	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویند ریته وه له (هر دو وکیان).	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
186	اَلْدَّاعِ ؛ دَعَانِ	وَصَلَّاهُ (اَلْدَّاعِ ؛ دَعَانِ) ط وَقَفَّاهُ (اَلْدَّاعِ ؛ دَعَانِ)		له باری نه و ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه، له هر دوو کیان له باری و ستاندا: به لابر دنی پیتی (ی) ده خویندریته وه و هک حه فص، دریژکردنه وهی نه لکاو ده رده که ویت له وشه ی (الداع) وله باری نه و ستاندا: به نه ندازه ی دوو جوله دریژده کریته وه به پیی مه زه هه بی نه و.
186	وَلْيُؤْمِنُوا	وَلْيُؤْمِنُوا		به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
187	فَالَّنَّ	فَالَّنَّ	فَالَّنَّ	نیبن نیبن و هردان: به گواستنه وهی جوله بو زه نه ی پیش خوی که پیتی لامه ده خویندریته وه.
188	تَأْكُلُوا ؛ لِتَأْكُلُوا	تَأْكُلُوا ؛ لِتَأْكُلُوا		به گوړینی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.
189	تَأْتُوا ؛ وَآتُوا	تَأْتُوا ؛ وَآتُوا		به گوړینی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.
196	رَأْسِهِ	رَأْسِهِ		به گوړینی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.
197	رَفَتْ ؛ فُسُوقٌ ؛ جِدَالٌ	رَفَتْ ؛ فُسُوقٌ ؛ جِدَالٌ		به ته نوینی ضه م ده خویندریته وه له هر دوو کیان و تیکه ه لکیشان ده کریت بو (رفت ولا، فسوق ولا) له گهل شار د نه وه (الاخفاء) له (جدال فی).

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
197	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
197	وَأَتَقُونِ	وَأَتَقُونِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندريته وه.
200	مِنْ خَلْقٍ	مِنْ خَلْقٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
204	وَهُوَ	وَهُوَ	به زهنه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
206	وَلَيْسَ	وَلَيْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زهنه درده که ویت.
208	الْسَّلَامِ	الْسَّلَامِ	به فته دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.
210	يَأْتِيَهُمْ	يَأْتِيَهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
210	وَالْمَلَكِ	وَالْمَلَكِ	به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندريته وه.
211	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
213	لِيَحْكَمَ	لِيَحْكَمَ	به ضه مه دارکردنی پیتی (ی) و فته هی پیتی (ك) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهران	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
213	يَشَاءُ إِلَى	يَشَاءُ إِلَى ؛ يَشَاءُ وَلِي	دو خویندنه وهی بؤ هه یه : ناسانکردنی هه مزه ی دووهم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.
214	يَأْتِيَكُمُ ؛ اَلْبَاسَاءُ	يَأْتِيَكُمُ ؛ اَلْبَاسَاءُ	به گوړینی هه مزه به نه لیف ده خویندنیته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندنیته وه.
215	مِنْ خَيْرٍ (مَعًا)	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندنیته وه له کاتی که یشتنی به پییتی (خ).
216	وَهُوَ (الثلاثة)	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندنیته وه.
217	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندنیته وه.
221	يُؤْمِنُ ؛ مُؤْمِنَةٌ ؛ يُؤْمِنُوا ؛ مُؤْمِنٌ	يُؤْمِنُ ؛ مُؤْمِنَةٌ ؛ يُؤْمِنُوا ؛ مُؤْمِنٌ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندنیته وه.
221	مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ ؛ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ	مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ ؛ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (خ) ده خویندنیته وه.
222	فَأْتُوهُنَّ	فَأْتُوهُنَّ	به گوړینی هه مزه به نه لیف ده خویندنیته وه.
223	فَأْتُوا	فَأْتُوا	به گوړینی هه مزه به نه لیف ده خویندنیته وه.
223	سِتُّمُ	سِتُّمُ	به گوړینی هه مزه به پییتی (ی) ده خویندنیته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
223	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
225	يُؤَاخِذُكُمْ (معاً)	يُؤَاخِذُكُمْ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
226	يُولُونَ	يُولُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
228	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
229	تَأْخُذُوا	تَأْخُذُوا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
229	يَخَافَا	يَخَافَا	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ی) ده خویندریته وه.
229	فَإِنْ خِفْتُمْ	فَإِنْ خِفْتُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیټی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
230	زَوْجًا غَيْرَهُ	زَوْجًا غَيْرَهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
231	هَزُؤًا	هَزُؤًا	به هه مزه پیټی (و) ده خویندریته وه.
232	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
233	لَا تُضَارَّ	لَا تُضَارَّ	به ئاسانکردنی پیټی (ر) و زه نه دارکردنی ده خویندریته وه، ودریژکردنه وهی پیویست (اللازم) ی وشهیی قورس ئاسان ده کریت.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهر دان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
235	مِنْ خِطْبَةٍ	مِنْ خِطْبَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
235	الَّتِسَاءِ أَوْ	الَّتِسَاءِ يَوْ	به گوړپنی هه مزه ی دوو هم به پیتی (ی) ی فه تحه دار ده خویندريته وه.
239	فَإِنْ خِفْتُمْ	فَإِنْ خِفْتُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
240	وَصِيَّةَ	وَصِيَّةَ	به تهنوینی ضه م ده خویندريته وه له بری تهنوینی فه تحه.
240	فَإِنْ خَرَجْنَ	فَإِنْ خَرَجْنَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
245	فَيَضْلِعُهُ	فَيَضْلِعُهُ	به شه ده دارکردنی پیتی (ع) و لابردنی ئه لیف و ضه ممدارکردنی پیتی (ف) ی دوو هم ده خویندريته وه.
245	وَيَبْصُطُ	وَيَبْصُطُ	به پیتی (ص) ده خویندريته وه.
246	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛	به ناسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
246	يُوتَ ؛ يُوتِي	يُوتَ ؛ يُوتِي	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی پهیدا کراوی زه نه درده که ویت له (یوت).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
248	يَا تَيْكُم	يَا تَيْكُم		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
248	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ		به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویند ریته وه.
249	مِنِّي إِلَّا	مِنِّي إِلَّا		له باری نه وه ستاندا: به فتهحه پییتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.
249	عُرْفَةً	عُرْفَةً		به فتهحه دارکردنی پییتی (غ) ده خویند ریته وه.
249	فِئَةٍ ؛ فِئَةٍ	فِئَةٍ ؛ فِئَةٍ		به گوړینی همزه به پییتی (ی) ده خویند ریته وه، (له هردو وکیان)
249	قَلِيلَةً غَلَبَتْ	قَلِيلَةً غَلَبَتْ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (غ) ده خویند ریته وه.
251	دَفَعُ	دَفَعُ		به که سره دارکردنی پییتی (د) و فتهحه ی پییتی (ف) و ئه و ئه لیفه ی ده که ویتته دوا ی ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گپړانه و هې ده فص له عاصمي کوفې	خویندنه و هې نبو جه عفر		پوونکړدنه و هې
		گپړانه و هې نیبن و هردان	گپړانه و هې نیبن جه ماز	
254	يَا تِي	يَا تِي	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته و هې.	
255	تَاْخُذُهُ	تَاْخُذُهُ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته و هې.	
255	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته و هې.	
256	وَيُؤْمِنُ	وَيُؤْمِنُ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته و هې.	
258	أَنَا أُحِيءُ	أَنَا أُحِيءُ	به په ها: جیگریکردنی ئه لیف و دریژکردنه و هې له باری نه و هستاندا له سهر نه لکا و ده خویندريته و هې، و ا تا دریژکردنه و هې دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.	
258	يَا تِي ؛ فَاتِ	يَا تِي ؛ فَاتِ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته و هې، له باری و هستاندا: دریژکردنه و هې په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (فات)	
259	وَهِيَ	وَهِيَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته و هې.	
259	مِائَةً (مَعًا)	مِائَةً	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته و هې.	
259	لَبِثْتُ (مَعًا) ؛ لَبِثْتُ	لَبِثْتُ ؛ لَبِثْتُ	به تیکه ه لکیشانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندريته و هې.	
259	نُنَشِرُهَا	نُنَشِرُهَا	به پیتی (ر) ده خویندريته و هې له بری پیتی (ن).	
260	تُؤْمِنُ	تُؤْمِنُ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته و هې.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
260	فَصْرُهْنَّ	فَصْرُهْنَّ	به که سره دارکردنی پیتی (ص) ده خویندریته وه له گهل لاوازکردنی پیتی (ر).
260	جُزَّآ	جُزَّآ	به گواستنه وهی جولهی هه مزه بو پیتی (ن) و شه ده دارکردنی به ته نوینی فته، له گهل لابردي هه مزه.
260	يَاتِيْنِكَ	يَاتِيْنِكَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
261	مَائُهُ	مَائُهُ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
261	يُضْعِفُ	يُضْعِفُ	به لابردي ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
263	وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ	وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
264	رِثَاءٌ	رِثَاءٌ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
264	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
265	رَبْوَةٌ	رَبْوَةٌ	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
268	وَيَأْمُرُكُمْ	وَيَأْمُرُكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
269	يُوتِي ؛ يُوْت	يُوتِي ؛ يُوْت	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریزکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت له (یوت).

ژباړه نایه	گېږانه و هې ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه و هې نبو جه عفر	
		گېږانه و هې نیبن و هردان	گېږانه و هې نیبن جه ماز
271	فَنِعِمًا	فَنِعِمًا	به زه نه ی پیتی (ع) ده خویندریته وه، به ودهش دوو زه نه دار به یه کتر. ده گهن نه ودهش دروسته.
271	وَتُوْتُوْهَا	وَتُوْتُوْهَا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
271	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
271	وَيُكْفِّرُ	وَيُكْفِّرُ	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) له گهل زه نه ی پیتی (ر) و لاوازکردنی.
272	مِنْ خَيْرٍ (مَعًا)	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
273	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
275	يَاكُلُوْنَ	يَاكُلُوْنَ	به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندریته وه.
278	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
279	فَاَذْنُواْ	فَاَذْنُواْ	به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندریته وه.
280	عُسْرَةً	عُسْرَةً	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه.
280	تَصَدَّقُواْ	تَصَدَّقُواْ	به شه ده ی پیتی (ص) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
282	يَابَ (معاً)	يَابَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
282	يُمِلُّ هُوَ	وصلاً: يُمِلُّ هُوَ له سرة تادا: هُوَ	له باری نه وه ستاندا: به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه، له ده ستييکردن به ضمه مه وه كه ده فص.
282	الشُّهْدَاءُ أَنْ	الشُّهْدَاءُ يَنْ	به گوړینی همزه ی دوهم ده خویندريته وه به پیتی (ی)ی فهتchedار.
282	الشُّهْدَاءُ إِذَا	الشُّهْدَاءُ إِذَا ؛ الشُّهْدَاءُ وَذَا	دو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوهم و گوړینی به پیتی (و)ی که سره دار.
282	تَجَرَّةٌ حَاضِرَةٌ	تَجَرَّةٌ حَاضِرَةٌ	به تهنوینی ضمه ده خویندريته وه له بری تهنوینی فهتched (له هر دو وکیان)
282	يُضَارَّ	يُضَارَّ	به ئاسانکردنی پیتی (ر)و زه نه دارکردنی ده خویندريته وه، ودریژکردنه وهی پیویست (ال لازم) ی وشه یی قورس ئاسان ده کړیت.
283	فَلْيُودِّ	فَلْيُودِّ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
283	الَّذِي أُوتِمِنَ	وصلاً: الَّذِي أُيْتِمِنَ له سرة تادا: أُوتِمِنَ	له باری نه وه ستاندا: به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له سهره تادا وه ده فص
285	وَالْمُؤْمِنُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهران	گیړانه وهی نیبن جه ماز
285	تُواخِذْنَا	تُواخِذْنَا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
285	أَخْطَأْنَا	أَخْطَأْنَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

(3) سورته نالی عیمران

1	الْم	الْم	به سهکت (وستانیکي کورت) له سهر هر سی پیتی نه لکاو ده خویندریته وه، لیړه دا ناییت تیکه له کیښان بکریته به پیتی (م) له (م) ی پیتی (لام) ونابی پیتی (م) دریژکردنه وهی بو بکریته له (میم) چونکه هو ی دریژکردنه وه جوله ی میمه نه وهش به هو ی وستانیکي کورت (سهکت) نه ماوه، نه وهش زیاد ده کریته که پیویسته همزه ی لکاو بخویندریته وه، له باری نه وستاندا: له وشه ی له فزی جه لاله
7	تَأْوِيلُهُ ؛ تَأْوِيلُهُ	تَأْوِيلُهُ ؛ تَأْوِيلُهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
11	كَذَابٍ	كَذَابٍ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
12	وَبَيْسٍ	وَبَيْسٍ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.

ژباړه نایه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی نیبن جه مان	گېړانه وهی نیبن وهران	
	پوونکر د نه وه		
13	فِئْتَيْنِ ؛ فِئَةً	فِئْتَيْنِ ؛ فِئَةً	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.
13	يَرَوْنَهُمْ	تَرَوْنَهُمْ	به پیټی (ت) ده خویندریته وه له بری پیټی (ی)، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
13	رَأَى	رَأَى	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکړنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
13	يُؤَيِّدُ	يُؤَيِّدُ	ئین جه مان: به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
13	يَشَاءُ اِنَّ ؛ يَشَاءُ وِنَ	يَشَاءُ اِنَّ	دو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دووهم و گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
15	اَوْ نَبِّئُكُمْ	اَوْ نَبِّئُكُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
20	اَتَّبَعِنِ ۖ وَقُلْ	اَتَّبَعِنِ ۖ وَقُلْ	له باری نه وستاندا: به جیگیرکردنی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.
20	عَاَسَلَمْتُمْ	عَاَسَلَمْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
21	يَا مُرُونَ	يَا مُرُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.	
23	لِيَحْكَمْ	لِيَحْكَمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فه ته ی پیتی (ک) ده خویند ریته وه.	
26	تُوتِي	تُوتِي	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
28	الْمُؤْمِنُونَ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنُونَ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
30	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
35	مِنِّي اِنَّكَ	مِنِّي اِنَّكَ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.	
36	وَإِنِّي أُعِيدُهَا	وَإِنِّي أُعِيدُهَا	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.	
37	وَكَفَّلَهَا	وَكَفَّلَهَا	به ئاسانکردنی پیتی (ف) ده خویند ریته وه.	
37	زَكْرِيَّا (مَعًا)	زَكْرِيَّا	به زیادکردنی هه مزه ی ضه ممه دار ده خویند ریته وه له دوا ی ئه لیف، له گهل دریژکردنه وه ی لکاو.	
38	زَكْرِيَّا	زَكْرِيَّا	به زیادکردنی هه مزه ی ضه ممه دار ده خویند ریته وه له دوا ی ئه لیف، له گهل دریژکردنه وه ی لکاو.	
39	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
41	لِّيْ عَايَةٍ	لِّيْ عَايَةٍ		له باری نه وستاندا: به فته تهی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
47	يَشَاءُ اِذَا	يَشَاءُ اِذَا ؛ يَشَاءُ وِذَا		دوو خویندنه وهی بو ههیه: ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
49	اِسْرَءِیْلَ	اِسْرَءِیْلَ ؛ اِسْرَءِیْلَ		به ئاسانکردنی هه مزه دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
49	جِئْتُكُمْ	جِئْتُكُمْ		به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
49	اَنِّيْ اَخْلُقُ	اَنِّيْ اَخْلُقُ		به که سره ی هه مزه ده خویندریته وه له وشه ی (انی)، وله باری نه وستاندا: به فته تهی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
49	كَهَيَّةَ	كَهَيَّةَ		به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له گهل تیکه ه لکیشانی پیټی (ی) ی پیش خوی.
49	الطَّيْرِ	الطَّيْرِ		به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیټی (ط) و هه مزه ی که سره دار له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه له گهل دریژکردنه وهی لکاو.
49	طَيْرًا	طَيْرًا		به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیټی (ط) و هه مزه ی که سره دار له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه له گهل دریژکردنه وهی لکاو.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
49	تَاْكُلُوْنَ	تَاْكُلُوْنَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.	
49	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
50	وَجِئْتُكُمْ	وَجِئْتُكُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.	
52	أَنْصَارِي إِلَى	أَنْصَارِي إِلَى	به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.	
57	فَيُوقِيهِمْ	فَيُوقِيهِمْ	به پیتی (ن) ده خویند ریته وه له باری پیتی (ی) و شهی (الأولی) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.	
62	لَهُوَ (معاً)	لَهُوَ	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
66	هَآأَنْتُمْ	هَآأَنْتُمْ	به ئاسان کردنی همزه و دریژ کردنه وهی دوو جوله ده خویند ریته وه له ئه لیف، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.	
68	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
73	تُؤْمِنُوا ؛ يُوتَى ؛ يُوتِيهِ	تُؤْمِنُوا ؛ يُوتَى ؛ يُوتِيهِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
75	تَأْمَنُهُ (معاً)	تَأْمَنُهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.	

ژباړه نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهران	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
75	يُودِّهِ إِلَيْكَ (معاً)	يُودِّهِ إِلَيْكَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، و به زنده دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه بی صیله.	
79	يُوتِيهِ	يُوتِيهِ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
79	تُعَلِّمُونَ	تَعَلَّمُونَ	به فته ی پیتی (ت) و زنده دارکردنی پیتی (ع) و فته ی پیتی (ل) ده خویندریته وه له گه ل ئاسانکردنی.	
80	يَأْمُرُكُمْ ؛ أَيَأْمُرُكُمْ	يَأْمُرُكُمْ ؛ أَيَأْمُرُكُمْ	به گورپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
80	وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ	وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ	به ضمه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه.	
81	عَاتِيَّتُكُمْ	عَاتِيَّتُكُمْ	به پیتی (ن) ی فته دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی دووه م و زیادکردنی ئلیف له دوا ی ئو، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
81	لَتُؤْمِنَنَّ	لَتُؤْمِنَنَّ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
81	عَافَرْتُمْ	عَافَرْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووه م و ئلیف خسته نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
81	وَأَخَذْتُمْ	وَأَخَذْتُمْ		به تیکه له کیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
83	يَبْغُونَ ؛ يُرْجَعُونَ	تَبْغُونَ ؛ تُرْجَعُونَ		به پیتی (ت) ده خویند ریته وه له باری پیتی (ی) له (هه ردو وکیان).
85	وَهُوَ	وَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
91	مِلْءُ	مِلْءُ	مِلْءُ	نیبن نیبن وهردان: به گواستنه وهی جولهی هه مزه بو زه نهی پیش نهو ده خویند ریته وه هه مزه ش لاده بات، له باری وه ستاندا: گواستنه وه به په وم و نیشمام نه نجام ده دریت.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهدان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
پوونکر د نه وه			
93	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلُ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلُ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
93	فَاتُّوْا	فَاتُّوْا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
104	وَيَأْمُرُونَ	وَيَأْمُرُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
110	تَأْمُرُونَ	تَأْمُرُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
110	وَتُؤْمِنُونَ ؛ الْمُؤْمِنُونَ	وَتُؤْمِنُونَ ؛ الْمُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
114	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
114	وَيَأْمُرُونَ	وَيَأْمُرُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
115	يَفْعَلُوا ؛ يَكْفُرُوْهُ	تَفْعَلُوا ؛ تُكْفَرُوْهُ	به پییتی (ت) ده خویندریته وه له بری پییتی (ی) له (هه ردو وکیان).
115	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).
118	يَا لَوْنَكُمْ	يَا لَوْنَكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
119	هَآنَّتُمْ	هَآنَّتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی دوو جوله ده خویندریته وه له ئه لیف، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
119	وَتُؤْمِنُونَ	وَتُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
120	تَسْوَهُمْ	تَسْوَهُمْ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
121	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
122	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
124	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
125	وَيَأْتُواكُمْ	وَيَأْتُواكُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
125	مُسَوِّمِينَ	مُسَوِّمِينَ	به فته دارکردنی پیټی (و) ده خویندریته وه.
130	تَأْكُلُوا	تَأْكُلُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
130	مُضَعَفَةً	مُضَعَفَةً	به لابردي ئه لیف و شه ده دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریته وه.
133	وَسَارِعُوا	وَسَارِعُوا	به لابردي پیټی (و) ی یه که م ده خویندریته وه.
139	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
145	مُوجَلًّا	مُوجَلًّا	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
145	نُوتَه مِنْهَا (معاً)	نُوتَه مِنْهَا	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، و به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه بی صیله.	
146	وَكَايْن	وَكَايْن ؛ وَكَايْن	به ئلیف ده خویندریته وه له دواى پیټی (ك) له بری هه مزه، دواتر به هه مزه ی که سره دار له بری پیټی (ی) و ئاسانکردنی هه مزه که، ده کریت ئلیف به دریژکردنه وه ی دوو چوار جوله بخویندریته وه.	
150	وَهُو	وَهُو	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.	
151	الرُّعْب	الرُّعْب	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریته وه.	
151	وَمَاوْنَهُمْ	وَمَاوْنَهُمْ	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.	
151	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له بارى وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یدا کراوى زه نه ده رده که ویت.	
152	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
157	وَرَحْمَةً خَيْرٍ	وَرَحْمَةً خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندریته وه.	
157	يَجْمَعُونَ	يَجْمَعُونَ	به پیټی (ت) ده خویندریته وه له بری پیټی (ی).	
159	فَطَّا غَلِيظًا	فَطَّا غَلِيظًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.	
160	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه ت	گېږانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		گېږانه وده ده نیبن وهران	گېږانه وده ده نیبن جه ماز
161	يُعَلَّ	يُعَلَّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه، له گهل فته ته ی پیتی (غ).
161	يَاتِ	يَاتِ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
162	وَمَاوَلُهُ	وَمَاوَلُهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
162	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
164	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
166	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
170	مِنْ خَلْفِهِمْ	مِنْ خَلْفِهِمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
171	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
175	وَخَافُونَ	وَخَافُونَ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.
175	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
179	اَلْمُؤْمِنِينَ ؛ تُوْمِنُوْا	اَلْمُؤْمِنِينَ ؛ تُوْمِنُوْا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
183	تُوْمِنَ	تُوْمِنَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
183	يَا تَيْيَا ؛ تَاْكُلُهُ	يَا تَيْيَا ؛ تَاْكُلُهُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه.
187	فَبِئْسَ	فَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، لهباری وستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه دهرده که ویت.
188	لَا تَحْسَبَنَّ	لَا يَحْسَبَنَّ	به پیتی (ی) ده خویندريته وه لهبری پیتی (ت).
197	مَا وَلَهُمْ	مَا وَلَهُمْ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه، ولهباری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
197	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، لهباری وستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه دهرده که ویت.
198	لَا كِنَ	لَا كِنَ	به فته دارکردنی پیتی (ن) و شه ده دارکردنی ده خویندريته وه.
199	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

(4) سوره تی نیساء

1	تَسَاءَلُونَ	تَسَاءَلُونَ	به شه دهی پیتی (س) ده خویندريته وه.
---	--------------	--------------	--

پوونکړدنه وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	نماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن جه مار	گیږانه وهی نیبن وهر دان		
به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	تَاكُلُوا	تَاكُلُوا	2	

ژباړه نایه	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېرانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
3	وَإِنْ خِفْتُمْ ؛ فَإِنْ خِفْتُمْ	وَإِنْ خِفْتُمْ ؛ فَإِنْ خِفْتُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
3	فَوَاحِدَةً	فَوَاحِدَةً	به تهنوینی ضمه ده خویندريته وه له بری تهنوینی فتهحه.
5	تَوْتُوْا	تَوْتُوْا	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
5	الْسُّفَهَاءُ أَمْوَالَكُمُ	الْسُّفَهَاءُ أَمْوَالَكُمُ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندريته وه.
6	تَأْكُلُوهَا ؛ فَلْيَأْكُلْ	تَاكُلُوها ؛ فَلْيَاكُلْ	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندريته وه.
9	مِنْ خَلْفِهِمْ	مِنْ خَلْفِهِمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
9	ضِعْفًا خَافُوا	ضِعْفًا خَافُوا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
10	يَاكُلُونَ (مَعًا)	يَاكُلُونَ	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندريته وه.
11	وَاحِدَةً	وَاحِدَةً	به تهنوینی ضمه ده خویندريته وه له بری تهنوینی فتهحه.
12	يُوصَى	يُوصَى	به که سره دارکردنی پیتی (ص) پیتی (ی) له دواى ئه و ده خویندريته وه له بری پیتی (ص).
12	دَيْنٍ غَيْرَ	دَيْنٍ غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
13	يُدْخِلْهُ	نُدْخِلْهُ	به پیتی (ن) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
14	يُدْخِلْهُ	نُدْخِلْهُ	به پیتی (ن) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
14	نَارًا خَلِدًا	نَارًا خَلِدًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
15	يَأْتِيَنَّ	يَأْتِيَنَّ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
16	يَأْتِيَنَّهَا	يَأْتِيَنَّهَا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
18	الَّن	الَّن	ئین ئین وهر دان: به لابر دنی هه مزه ده خویندريته وه. ګواستنه وهی جوله بو زه نهی پیش خوی که پیتی لاهه، دروسته له باری ده ستيپکردن به هه مزه لکاو ده ستيپکريت یان به پیتی (ل).
19	يَأْتِيَنَّ	يَأْتِيَنَّ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
20	تَأْخُذُوا؛ أَتَأْخُذُونَهُ	تَأْخُذُوا؛ أَتَأْخُذُونَهُ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
21	تَأْخُذُونَهُ	تَأْخُذُونَهُ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
21	مِيثَقًا غَلِيظًا	مِيثَقًا غَلِيظًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
22	النِّسَاءِ إِلَّا	النِّسَاءِ إِلَّا	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
24	النِّسَاءِ إِلَّا	النِّسَاءِ إِلَّا	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.	
25	الْمُؤْمِنَاتِ (مَعًا)	الْمُؤْمِنَاتِ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.	
25	مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ	مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (غ) ده خویندریته وه.	
25	لِمَنْ حَاشَى	لِمَنْ حَاشَى	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).	
29	تَأْكُلُوا	تَأْكُلُوا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
29	تَجَرَّعَةً	تَجَرَّعَةً	به ته نوینی ضهه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فه تچه.	
31	مُدْخَلًا	مُدْخَلًا	به فه تچه دارکردنی پییتی (م) ده خویندریته وه.	
33	عَقَدَتْ	عَقَدَتْ	به زیادکردنی ئه لیف له دوی پییتی (ع) ده خویندریته وه.	
34	حَفِظَ اللَّهُ	حَفِظَ اللَّهُ	به فه تچه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.	
35	وَإِنْ خِفْتُمْ	وَإِنْ خِفْتُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
35	عَلِيمًا خَبِيرًا	عَلِيمًا خَبِيرًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (خ) ده خویندریته وه.	
37	وَيَأْمُرُونَ	وَيَأْمُرُونَ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
38	رِئَاءَ	رِیَاءَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.
38	یُؤْمِنُونَ	یُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
40	حَسَنَةً	حَسَنَةً	به ته نوینی ضه م ده خویندریته وه له بری ته نوینی فتهحه.
40	يُضْعِفُهَا	يُضْعِفُهَا	به لابردي ئه لیف و شه ده دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریته وه.
40	وَيُوتِ	وَيُوتِ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
41	جِئْنَا ؛ وَجِئْنَا	جِئْنَا ؛ وَجِئْنَا	به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.
42	تُسَوَّى	تُسَوَّى	به فتهحه دارکردنی پیټی (ت) و شه ده دارکردنی پیټی (س) ده خویندریته وه.
43	جَاءَ أَحَدٌ	جَاءَ أَحَدٌ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
43	عَفُوًّا عَفُورًا	عَفُوًّا عَفُورًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
46	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
49	فَتِيْلًا ﴿٤٩﴾ اَنْظُرْ	فَتِيْلًا ﴿٤٩﴾ اَنْظُرْ	به ضه ممه دارکردنی ته نوین پزگاردنه بین له گه یشته نه دوو زه نه به یه کتر.
51	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
51	هَوُلَاءِ أَهْدَى	هَوُلَاءِ يَهْدَى	به گورپنی هه مزه ی دووم به پیټی (ی) ی فته دار ده خویندریته وه.	
53	يُؤْتُونَ	يُؤْتُونَ	به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
56	جُلُودًا غَيْرَهَا	جُلُودًا غَيْرَهَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.	
58	يَا مُرْكُم	يَا مُرْكُم	به گورپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
58	تُودُوا	تُودُوا	به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
58	نِعِمًا	نِعِمًا	به زه نه ی پیټی (ع) ده خویندریته وه، به ودهش دوو زه نه دار به یه کتر. ده گهن نه ودهش دروسته.	
59	تُؤْمِنُونَ	تُؤْمِنُونَ	به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
59	تَأْوِيلًا	تَأْوِيلًا	به گورپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
65	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
66	أَنْ أَقْتُلُوا ؛ يَا نَاخِرْجُوا	أَنْ أَقْتُلُوا ؛ يَا نَاخِرْجُوا	به ضه ممه دار کردنی ته نوین پزگار د بهین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.	
72	لَيَبْطِئَنَّ	لَيَبْطِئَنَّ	به گورپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.	
73	لَمْ تَكُنْ	لَمْ يَكُنْ	به پیټی (ی) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت).	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ساز
74	نُؤْتِيَه	نُؤْتِيَه	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
77	وَلَا تُظْلَمُونَ	وَلَا يُظْلَمُونَ	به پیټی (ی) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت).
84	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
84	بَاسَ ؛ بَاسَا	بَاسَ ؛ بَاسَا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (باس).
88	فَيَتَيْنِ	فَيَتَيْنِ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.
91	يَاْمُنُوْكُمْ ؛ وَيَاْمُنُوْا	يَاْمُنُوْكُمْ ؛ وَيَاْمُنُوْا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی ګوتراو ده خویندریته وه.
92	لِمُؤْمِنٍ ؛ مُؤْمِنًا ؛ مُؤْمِنَةً ؛ مُؤْمِنَةً ؛ مُؤْمِنٌ ؛ مُؤْمِنَةً ؛ مُؤْمِنَةٌ	لِمُؤْمِنٍ ؛ مُؤْمِنًا ؛ مُؤْمِنَةً ؛ مُؤْمِنَةً ؛ مُؤْمِنٌ ؛ مُؤْمِنَةً ؛ مُؤْمِنَةٌ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
92	مُؤْمِنًا خَطَا	مُؤْمِنًا خَطَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندریته وه.
92	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
93	مُؤْمِنًا	مُؤْمِنًا	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
94	الْسَّلَام	الْسَّلَام	به لابردي ئه لیف ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهردان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
94	لَسْتُ مُؤْمِنًا	لَسْتُ مُؤْمِنًا	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، وئیبنو ئیبن وهردان: پیټی (م) ی دووهم فهتخه دار دکات.
95	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
95	غَيْرُ	غَيْرُ	به فهتخه دار کردنی پیټی (ر) ده خویندریته وه.
97	مَا وَلَهُمْ	مَا وَلَهُمْ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
99	عَفْوًا غَفُورًا	عَفْوًا غَفُورًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
101	إِنْ خِفْتُمْ	إِنْ خِفْتُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیټی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
102	وَلْيَأْخُذُوا (مَعًا)؛ وَلْتَأْتِ	وَلْيَأْخُذُوا؛ وَلْتَأْتِ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژ کردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (ولتات).
103	أَطْمَأْنَنْتُمْ	أَطْمَأْنَنْتُمْ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
103	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهر دان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ساز
			پوونکر د نه وه
104	تَالْمُونَ (معاً) ؛ يَاْلْمُونَ	تَالْمُونَ ؛ يَاْلْمُونَ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
108	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
109	هَآنْتُمْ	هَآنْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی دوو جوله ده خویندريته وه له ئه لیف، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
114	نُوتِيهِ	نُوتِيهِ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
115	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
115	نُوتِيهِ ؛ وَنُصْلِيهِ	نُوتِيهِ ؛ وَنُصْلِيهِ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه. بی لکاو
121	مَاْوْلَهُمْ	مَاْوْلَهُمْ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
123	بِأَمَانِيكُمْ ؛ أَمَانِي	بِأَمَانِيكُمْ ؛ أَمَانِي	به لابردي شېده ی پیتی (ی) ده خویندريته وه له ګه ل زه نه دارکردنی (له هه ردو وکیان) تا ببیته پیتی (ی) ی دریژکراوه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
124	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
124	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
124	يَدْخُلُونَ	يَدْخُلُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه، له گهل فته هی پیتی (خ).
125	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
127	تُؤْتُونَهُنَّ	تُؤْتُونَهُنَّ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
127	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
128	أُمْرَأَةً خَافَتْ	أُمْرَأَةً خَافَتْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
128	يُصْلِحًا	يُصْلِحًا	به فته هی پیته کانی (ی، ص، ل) ده خویندريته وه، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ص) و ئه لیلی دوای نه و.
133	يَشَأْ ؛ وَيَأْتِ	يَشَأْ ؛ وَيَأْتِ	به گوړینی همزه به ئه لیلی ده خویندريته وه، له باری و ه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له (ویات).
135	يَكُنْ غَنِيًّا	يَكُنْ غَنِيًّا	جیا کراوته وه: به ناشکر اکر دن (الاظهار) ی پیتی (ن) چونکه یه کیکه له سی شوینه که ی که جیا کراوته وه له شاردنه وه (الاخفاء).
139	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
140	نَزَلَ	نَزَلَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و که سره دارکردنی پیتی (ز) ده خویندریته وه.
140	حَدِيثٌ غَيْرُهُ	حَدِيثٌ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
141	الْمُؤْمِنِينَ (مَعًا)	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
142	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
144	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
145	الَّذِك	الَّذِك	به فته نه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
146	الْمُؤْمِنِينَ (مَعًا) ؛ يُوتِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ يُوتِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (یوت).

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
150	نُؤْمِنْ	نُؤْمِنْ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
152	يُؤْتِيهِمْ	نُؤْتِيهِمْ	به پیټی (ن) ده خویندریته وه له بری پیټی (ی) یه کهم، و به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
154	لَا تَعْدُوا	لَا تَعْدُوا	به زه نه دارکردنی پیټی (ع) و شه ده دارکردنی پیټی (د) ده خویندریته وه، به مهش دوو زه نه به یه کهوه کو ده بیته وه به لام نه میان دروسته.
154	مَيْثَقًا غَلِيظًا	مَيْثَقًا غَلِيظًا	به شار د نه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
155	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
159	لَيُؤْمِنَنَّ	لَيُؤْمِنَنَّ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
162	وَالْمُؤْمِنُونَ (معاً)؛ يُؤْمِنُونَ ؛ وَالْمُؤْتُونَ ؛ سَنُؤْتِيهِمْ	وَالْمُؤْمِنُونَ ؛ يُؤْمِنُونَ ؛ وَالْمُؤْتُونَ ؛ سَنُؤْتِيهِمْ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
176	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی نیبن جه ماز	گیړانه وهی نیبن وهردان	
	پوونکر د نه وه		

(5) سوره تی مائیده

2	شَنَانُ	به زه نه دارکردنی پیتی (ن) ی یه که م ده خویندریته وه.
3	الْمَيِّتَةُ	به که سره دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.
3	وَالْمُنْحَقَةُ	جیا کراوته وه: به ناشکراکردن (الظهار) ی پیتی (ن) چونکه یه کیکه له و سی شوینه ی که جیا کراوته وه له شاردنه وه (الاخفاء).
3	فَمِنْ أَضْطَرَّ	به هو ی ضمه مه دارکردنی پیتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، پیتی (ط) که سره دار ده کړیت، و نه گهر به وشه ی (اضطر) دهستی کرد نه وه به همزه ی لکاو دهسپیډه کات، ناوړه له که سری پیتی (ط) نادریته وه، چونکه که سره که ی په یداکراوه.
3	مَحْمَصَةٍ غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
5	الْمُؤْمِنَتِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
5	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
6	وَأَرْجُلُكُمْ	به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهران	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
6	جَاءَ أَحَدٌ	جَاءَ أَحَدٌ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.	
8	شَنَانٌ	شَنَانٌ	به زه نه دارکردنی پیټی (ن) ی یه که م ده خویندریته وه.	
11	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
12	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.	
14	وَالْبَعْضَاءُ إِلَى	وَالْبَعْضَاءُ إِلَى	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.	
18	مِمَّنْ خَلَقَ	مِمَّنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیټی (خ).	
20	يُوتِ	يُوتِ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.	
23	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
26	تَأَسَّ	تَأَسَّ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیلیف ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.	
28	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وده ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکردنه وه
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه ماز	
29	إِنِّي أُرِيدُ	إِنِّي أُرِيدُ	لهباری نه وستاندا: به فته‌هی پیته‌ی(ی) دانه‌پال ده‌خویندریته‌وه.	
32	مِنْ أَجَلٍ	وَصَلًا: مِنْ أَجَلٍ ابتداء: إِجَلٍ	به‌گواسنه‌وهی که‌سره‌ی هه‌مزه‌ بو زه‌نه‌ی پِیش‌خوی که پیته‌ی نونه ده‌خویندریته‌وه، له‌گه‌ل لابر‌دنی هه‌مزه، ده‌رپرینه‌که به پیته‌ی(ن)ی که‌سره‌دار ده‌بیته که له‌دوای نه‌و پیته‌ی(ج)ی زه‌نه‌دار هاتووه، وئه‌گه‌ر به وشه‌ی(أجل) ده‌ستپی‌بکریته ده‌بیته به هه‌مزه‌ی که‌سره‌دار بیته.	
32	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به‌ناسانکردنی هه‌مزه‌و دریژکردنه‌وهی ئه‌لیف به‌چوار جوله‌و دوو جوله‌و ده‌خویندریته‌وه.	
33	مِنْ خَلِيفٍ	مِنْ خَلِيفٍ	به‌شاردنه‌وه(الاخفاء)ی پیته‌ی(ن) ده‌خویندریته‌وه له‌کاتی که‌یشتنی به پیته‌ی(خ).	
41	تُؤْمِنُ ؛ تُؤْتَوُهُ	تُؤْمِنُ ؛ تُؤْتَوُهُ	به‌گوږپنی هه‌مزه به پیته‌ی(و) ده‌خویندریته‌وه.	
41	يَا تُوكَّ	يَا تُوكَّ	به‌گوږپنی هه‌مزه به ئه‌لیف ده‌خویندریته‌وه.	
42	لِلْسُحْرِ	لِلْسُحْرِ	به‌ضه‌مه‌دارکردنی پیته‌ی(ح) ده‌خویندریته‌وه.	
43	بِالْمُؤْمِنِينَ	بِالْمُؤْمِنِينَ	به‌گوږپنی هه‌مزه به پیته‌ی(و) ده‌خویندریته‌وه.	
44	وَأَحْسُونَ وَلَا	وَأَحْسُونَ وَلَا	لهباری نه وستاندا: به جیگیرکردنی پیته‌ی(ی)ی زیاده‌ی زه‌نه‌دار ده‌خویندریته‌وه.	

ژماره نايهت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خويندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گيړانه وهی نيبن وهر دان	گيړانه وهی نيبن جه ماز	
45	وَالْجُرُوحَ	وَالْجُرُوحُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.	
45	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
49	وَأَنِ احْكُمَ	وَأَنْ أَحْكُمَ	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پرگارده بین له که یشتنه دوو زه نه به یه کتر. .	
52	يَأْتِي	يَاتِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
53	وَيَقُولُ	يَقُولُ	به لابر دنی پیتی (و) ده خویندریته وه.	
54	مَنْ يَرْتَدَّ	مَنْ يَرْتَدِّدُ	به دوو پیتی (د) ده خویندریته وه، یه که میان: که سره دارو دووهمیان: زه نه دارو ده بیته قه لقه له.	
54	يَأْتِي	يَاتِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
54	الْمُؤْمِنِينَ ؛ يُؤْتِيهِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ يُؤْتِيهِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
55	وَيُؤْتُونَ	وَيُؤْتُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
57	هُزُوا	هُزُوَا	به همزه پیتی (و) ده خویندریته وه.	
57	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
58	هُزُوا	هُزُوَا	به همزه پیتی (و) ده خویندریته وه.	
62	السُّحْتِ	السُّحْتِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
62	لَبِئْسَ	لَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکړنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
63	السُّحَّتْ	السُّحَّتْ	به ضه ممه دارکړنی پیتی (ح) ده خویندريته وه.
63	لَبِئْسَ	لَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکړنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
64	مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ	مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
64	وَالْبَغْضَاءِ إِلَى	وَالْبَغْضَاءِ إِلَى	به ئاسانکړنی همزه ی دوهم ده خویندريته وه.
67	رِسَالَتُهُ	رِسَالَتُهُ	به زیادکړنی ئلیف له دوی پیتی (ل) ده خویندريته وه، له گه ل که سره دارکړنی پیتی (ت) و پیتی (ه) به لکاندن له پیتی (ی) به (کؤ).
68	تَأَسَّ	تَأَسَّ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکړنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
69	وَالصَّبِیُّونَ	وَالصَّبِیُّونَ	به لابردي همزه و ضه ممه دارکړنی پیتی (ب) ده خویندريته وه.
70	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکړنی همزه و دریژکړنه وهی ئلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
72	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
72	وَمَا وُلَّهُ	وَمَا وُلَّهُ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
75	يَاكُلَانِ	يَاكُلَانِ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
75	يُوفِكُونَ	يُوفِكُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
78	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
79	لَيْسَ	لَيْسَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
80	لَيْسَ	لَيْسَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
81	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
84	نُؤْمِنْ	نُؤْمِنْ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
88	مُؤْمِنُونَ	مُؤْمِنُونَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
89	يُؤَاخِذُكُمُ (مَعًا)	يُؤَاخِذُكُمُ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه له شوینی دو وه م.
95	فَجَزَاءٌ	فَجَزَاءٌ	به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین.
95	مِثْلُ	مِثْلُ	به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه،
95	كَفَّرَهُ	كَفَّرَهُ	به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین.
95	طَعَامُ	طَعَامُ	به که سره ی پیتی (م) ده خویندریته وه.
101	أَشْيَاءَ إِن	أَشْيَاءَ إِن	به ئاسانکردنی هه مزه ی دو وه م ده خویندریته وه.
101	تَسْوَكُمْ	تَسْوَكُمْ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
106	مِنْ غَيْرِكُمْ	مِنْ غَيْرِكُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (غ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
107	الَّذِينَ اسْتَحَقَّ	الَّذِينَ اسْتَحَقَّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه، له گهل که سره ی پیتی (ح) و ضه ممه دارکردنی همزه ی لکاو له کاتی ده سستی کردن به و.
108	يَا تُوْا	يَا تُوْا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
110	كَهَيْعَةٍ	كَهَيْعَةٍ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له گهل تیکه له کیشانی پیتی (ی) ی پیش خوی.
110	الطَّيْرِ	الطَّيْرِ	به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (ط) و همزه ی که سره دار له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه له گهل دریژکردنه وهی لکاو.
110	طَيْرًا	طَيْرًا	به زیادکردنی ئه لیف ده خویندریته وه له دوا ی پیتی (ط)، له گهل همزه ی که سره دار له بری پیتی (ی) و دریژکردنه وهی لکاویش ده رده که ویت.
110	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
110	جِثَّتْهُمْ	جِثَّتْهُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
112	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه ووهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه ووهی نبو جه عفر	
		گیړانه ووهی نیبن وهردان	گیړانه ووهی نیبن جه ماز
113	تَاْكُلْ	تَاْكُلْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته ووه.
115	فَاَيِّ اَعْدَبُهُ	فَاَيِّ اَعْدَبُهُ	له باری نه وستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته ووه.
116	ءَاَنْتَ	ءَاَنْتَ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته ووه.
116	لِيْ اَنْ	لِيْ اَنْ	له باری نه وستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته ووه.
117	اَنْ اَعْبُدُوْا	اَنْ اَعْبُدُوْا	به هو ی ضمه ووه پرگار ده بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
120	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته ووه.

(6) سوره تی نه نعام

3	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته ووه.
4	تَاْتِيْهِمْ	تَاْتِيْهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته ووه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گوتراو ده خویندریته ووه.
5	يَاْتِيْهِمْ	يَاْتِيْهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته ووه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گوتراو ده خویندریته ووه.
5	يَسْتَهْزِءُوْنَ	يَسْتَهْزِءُوْنَ	به ضمه ووه دارکردنی پیته (ن) و لا بردنی همزه ده خویندریته ووه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز	
6	وَأَنشَأْنَا	وَأَنشَأْنَا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
10	وَلَقَدْ أَشْهَزِيْ	وَلَقَدْ أَشْهَزِيْ	به هوئی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پرگارده بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.	
10	أَشْهَزِيْ	أَشْهَزِيْ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
10	يَسْتَهْزُونَ	يَسْتَهْزُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لابردنی هه مزه ده خویندریته وه.	
12	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
13	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
14	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
14	إِنِّي أُمِرْتُ	إِنِّي أُمِرْتُ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
15	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
17	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
18	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
19	أَيُّكُمْ	أَنَّكُمْ		به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
20	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ		به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
23	فِتْنَتَهُمْ	فِتْنَتَهُمْ		به فته دارکردنی پیتی (ت) ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
25	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا		به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
27	نُكَدِّبُ	نُكَدِّبُ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
27	وَنَكُونُ	وَنَكُونُ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) ی کو تایي ده خویندریته وه.
27	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ		به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
35	فَتَأْتِيَهُمْ	فَتَأْتِيَهُمْ		به گوړپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
39	يَشَاءُ اللَّهُ	يَشَاءُ اللَّهُ		له باری وه ستاندا: به گوړپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه، به لام له باری نه وه ستاندا گوړپنی تیدانیه.
39	يَشَاءُ يَجْعَلُهُ	يَشَاءُ يَجْعَلُهُ		به گوړپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
40	أَرَعَيْتَكُمْ	أَرَعَيْتَكُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
42	بِالْبَاسَاءِ	بِالْبَاسَاءِ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
43	بِاسُنَا	بِاسُنَا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
44	فَتَحْنَا	فَتَحْنَا	به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
46	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
46	إِلَهُ غَيْرُ	إِلَهُ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.	
46	يَاتِيكُمْ	يَاتِيكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
47	أَرَعَيْتَكُمْ	أَرَعَيْتَكُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
54	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
54	فَاتَهُ غُفُورٌ	فَاتَهُ غُفُورٌ	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهر دان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
55	سَبِيلُ	سَبِيلُ	به فته تده دار کړدی پیتی (ل) ده خویندريته وه.
57	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړدی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
60	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړدی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
61	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړدی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
61	جَاءَ أَحَدَكُمُ	جَاءَ أَحَدَكُمُ	به ئاسان کړدی هه مزه ی دوو هم ده خویندريته وه.
62	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړدی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
63	أَنْجَيْنَا	أَنْجَيْنَا	به پیتی (ی) زه نه دار ده خویندريته وه له بری ئه لیف (پیتی یائی لین) له دوا ی ئه و پیتی (ت) ی فته تده دار دیت.
65	بَاسُ	بَاسُ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وستاندا: دریژ کړدنه وهی په یدا کړاوی زه نه ده رده که ویت.
65	بَعْضُ أَنْظَرُ	بَعْضُ أَنْظَرُ	به هو ی ضه ممه دار کړدی پیتی (ن) پزگار د بهین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
66	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړدی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
68	حَدِيثٌ غَيْرُهُ	حَدِيثٌ غَيْرُهُ	به شار دنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
70	يُؤَخِّدُ	يُؤَخِّدُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
71	أَلْهَدَى أَيْتِنَا	وَصَلًا: أَلْهَدَى أَيْتِنَا ابتداءً: أَيْتِنَا	له باری نه وستاندا: به گوړینی همزه به ئه لیف و له سره تادا وک حه فص ده خویندریته وه.	
72	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی(ه) ده خویندریته وه.	
73	وَهُوَ(معاً)	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی(ه) ده خویندریته وه.	
74	إِنِّي أَرَاكَ	إِنِّي أَرَاكَ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیټی(ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
80	أَتَحَجُّونِي	أَتَحَجُّونِي	به ئاسانکردنی پیټی(ن) ده خویندریته وه، وپیټی(و) دریژکردنه ویه کی سروشتی بو دروست ده بیټ.	
80	هَدْنِي	هَدْنِي	له باری نه وستاندا: به جیگیرکردنی پیټی(ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.	
83	دَرَجَتٍ	دَرَجَتٍ	به که سره دارکردنی پیټی(ت) ده خویندریته وه بی ته نوین.	
83	نَشَاءُ إِنَّ	نَشَاءُ أَنْ ؛ نَشَاءُ وَنَ	دو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و گوړینی به پیټی(و) ی که سره دار.	
85	وَزَكْرِيَّا	وَزَكْرِيَّا	به زیادکردنی همزه ی فته دار له دوا ی ئه لیف ده خویندریته وه، له گهل دریژکردنه وهی لکاو.	
92	يُؤْمِنُونَ(معاً)	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیټی(و) ده خویندریته وه.	
94	جِئْتُمُونَا	جِئْتُمُونَا	به گوړینی همزه به پیټی(ی) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
95	تُفَكُّونَ	تُفَكُّونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
96	وَجَعَلَ	وَجَعَلَ	به ئلیف ده خویندريته وه له دواي پیتی (ج) و که سره ی پیتی (ع) له گهل ضه ممه دارکردنی پیتی (ل).
96	الَّيْلَ	الَّيْلَ	به که سره دارکردنی پیتی (ل) ی کو تایی ده خویندريته وه.
97	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
98	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
99	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
99	مُتَشَبِّهِ أَنْظُرُوا	مُتَشَبِّهِ أَنْظُرُوا	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پزگار د بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر. .
99	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
100	وَحَرَقُوا	وَحَرَقُوا	به شه ده دارکردنی پیتی (ر) ده خویندريته وه.
101	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
102	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
103	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
109	لَيُؤْمِنَنَّ ؛ يَوْمِنُونَ	لَيُؤْمِنَنَّ ؛ يَوْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

پوونکړدنه وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن جه ماژ	گیږانه وهی نیبن وهر دان		
به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	یُومِنُوا	یُومِنُوا	110	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
111	قُبَلَا	قَبَلَا	به که سره ی پیتی (ق) و فته ته ی پیتی (ب) ده خویند ریته وه.
111	لِیُؤْمِنُوا	لِیُؤْمِنُوا	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
113	یُؤْمِنُونَ	یُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
114	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
114	مُنَزَّلٌ	مُنَزَّلٌ	به زه نه ی پیتی (ن) و ئاسانکردنی پیتی (ز) ده خویند ریته وه به شاردنه وه (الاخفاء).
115	كَلِمَتٌ	كَلِمَتٌ	به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (م) ده خویند ریته وه به (کؤ).
115	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
117	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
118	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
119	تَأْكُلُوا	تَأْكُلُوا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
119	لَيُضِلُّونَ	لَيُضِلُّونَ	به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
121	تَأْكُلُوا	تَأْكُلُوا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
122	مَيِّتًا	مَيِّتًا	به که سره ی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویند ریته وه.
124	نُؤْمِنُ ؛ نُؤَيِّ	نُؤْمِنُ ؛ نُؤَيِّ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و مردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
124	رِسَالَتَه	رِسَالَتِه	به زیادکردنی ئه لیف له دوی پیتی (ل) ده خویندريته وه، له گهل که سره دارکردنی پیتی (ت) و لکاندن پیتی (ه) به پیتی (ی) به (کؤ).
125	حَرَجَا	حَرَجَا	به که سره ی پیتی (ر) ده خویندريته وه، له گهل لاوازکردنی پیتی (ر).
125	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
127	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
128	يَحْشُرُهُمْ	نَحْشُرُهُمْ	به پیتی (ن) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) وله باری نه وه ستاندا: میمی کؤ به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
130	يَا تِكُمْ	يَا تِكُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کؤ به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
133	يَشَأْ	يَشَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
136	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
139	وَاِنْ يَكُنْ	وَاِنْ تَكُنْ	به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) به شاردنه وه (الاخفاء).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهران	گیږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
139	مَیَّتَه	مَیَّتَه	به که سره دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه، وبه ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فتهحه.
141	وَهُو	وَهُو	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
141	حَصَادِه	حَصَادِه	به که سره ی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
143	الضَّان	الضَّان	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
143	نَبُّونِي	نَبُّونِي	به لابر دنی همزه و ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
144	شُهَدَاءُ اِذْ	شُهَدَاءُ اِذْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
145	اَنْ يَكُوْنَ	اَنْ تَكُوْنَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) به شاردنه وه (الاخفاء).
145	مَیَّتَه	مَیَّتَه	به که سره دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه، وبه ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فتهحه.

ژباړه نایه	گېږانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		گېږانه وده ده نیبن وهران	گېږانه وده ده نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وده
145	فَمِنْ أَضْطَرَّ	فَمِنْ أَضْطَرَّ	به هوې ضمه ممدارکردنی پیتی (ن) پزگاردبین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، پیتی (ط) که سره دار ده کریت ونه گهر به وشه ی (اضطر) دهستی پیگرد نه وده به ضمه ممدی هه مزه ی لکاو ده سته پیده کات، ناوهر له که سری پیتی (ط) نادریته وده، چونکه که سره که ی په یداکراوه.
147	بَاسُهُ	بَاسُهُ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وده.
148	بَاسًا	بَاسًا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وده.
150	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وده.
152	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیتی (ذ) ده خویند ریته وده.
154	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وده.
158	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِي (الثلاثة)	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِي	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وده.
161	رَبِّ إِلَى	رَبِّ إِلَى	له باری نه وده ستاندا: به فه تحه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وده.
161	قِيَمًا	قِيَمًا	به فه تحه ی پیتی (ق) و که سره ی پیتی (ی) دوخویند ریته وده له گه ل شه ده دارکردنی.
162	وَمَحْيَايَ	وَمَحْيَايَ	به ره ها: به زه نه ی پیتی (ی) دانه پال و دریزکردنه وده ی پیویست له ئه لیف.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
162	وَمَمَاتِي	وَمَمَاتِي	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
163	وَأَنَا	وَأَنَا	به په ها: جیگیرکردنی نه لیف و دریژکردنه وه، له باری نه وه ستاندا: له سهر نه لکاو ده خویندریته وه، واتا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوئی.
164	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
165	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

(7) سوره تی نه عرف

1	الْمَصِّ	الْمَصِّ	به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له هر چوار پیته پچراوه کان، نه وه ش نابی تی که له کیشانی پیتی (م) به پیتی (م) له پیتی (ل) ی بو بکریته.
2	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
3	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دهی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
4	بِأَسْنَا	بِأَسْنَا	به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندریته وه.
5	بِأَسْنَا	بِأَسْنَا	به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
9	وَمَنْ حَقَّتْ	وَمَنْ حَقَّتْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
11	لِلْمَلَكَةِ اسْجُدُوا	لِلْمَلَكَةِ اسْجُدُوا	به ضه ممدار کردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
17	وَمِنْ خَلْفِهِمْ	وَمِنْ خَلْفِهِمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
19	شِئْتُمَا	شِئْتُمَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
26	وَلِبَاسُ	وَلِبَاسُ	به فته دار کردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
27	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
28	يَأْمُرُ	يَأْمُرُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
28	بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُولُونَ	بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُولُونَ	به گوړینی همزه ی دوو هم به پیتی (ی) ی فته دار ده خویندریته وه.	
34	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	به ئاسان کردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
34	يَسْتَخِرُونَ	يَسْتَخِرُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
35	يَا تَيْبَنَكُم	يَا تَيْبَنَكُم	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.	
38	هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا	هَؤُلَاءِ يَضَلُّونَا	به گوړینی همزه ی دوهم ده خویندريته وه به پیتی (ی) ی فته تدار.	
43	مِّنْ غِلٍّ	مِّنْ غِلٍّ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (غ).	
44	مُؤَذِّنٌ	مُؤَذِّنٌ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
44	أَنْ لَّعَنَهُ	أَنْ لَّعَنَهُ	به فته وه شه ددارکردنی پیتی (ن) له (أَنْ) ده خویندريته وه.	
44	لَّعَنَهُ	لَّعَنَهُ	به فته ددارکردنی پیتی (ت) ده خویندريته وه.	
47	تِلْقَاءَ أَصْحَابٍ	تِلْقَاءَ أَصْحَابٍ	به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندريته وه.	
49	بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا	بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا	به هو ی ضمه ددارکردنی پیتی (ن) پرگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر. .	
50	الْمَاءِ أَوْ	الْمَاءِ يَوْ	به گوړینی همزه ی دوهم به پیتی (ی) ی فته تدار ده خویندريته وه.	
52	جِئْنَاهُمْ	جِئْنَاهُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ساز
			پوونکر د نه وه
52	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
53	تَأْوِيلُهُ ؛ يَأْتِي ؛ تَأْوِيلُهُ	تَأْوِيلُهُ ؛ يَأْتِي ؛ تَأْوِيلُهُ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
57	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
57	بُشْرًا	بُشْرًا	به پیټی (ن) ده خویندریته وه له بری پیټی (ب) له گهل ضه ممه ی پیټی (ش).
57	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیټی (ذ) ده خویندریته وه.
58	لَا يَخْرُجُ لَا يَخْرُجُ	لَا يَخْرُجُ لَا يَخْرُجُ	ئیبو ئیبن و هردان به دوو شیوه ده خویندریته وه: یه که م: ضه ممه ی پیټی (ی) و که سره ی پیټی (ر) له گهل لاوازکردنی، شیوه ی دوو هم خویندنه وه یه وه ک ده فص.
58	نَكِدًا	نَكِدًا	به فته دارکردنی پیټی (ک) ده خویندریته وه.
59	إِلَهِ غَيْرُهُ	إِلَهِ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
59	غَيْرُهُ	غَيْرُهُ	به که سره ی پیټی (ر) و پیټی (ه) ده خویندریته وه، له گهل لکاندنې به پیټی (ی) و لاوازکردنی پیټی (ر).
59	إِنِّي	إِنِّي	له باری نه وه ستاندا: به فته ده ی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
65	إِلَهِ غَيْرُهُ	إِلَهِ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
65	غَيْرُهُ	غَيْرُهُ	به که سره ی پیتی (ر) و پیتی (ه) ده خویندریته وه، له گهل لکاندنې به پیتی (ی) و لاوازکردنې پیتی (ر).
69	بَصْطَةٌ	بَصْطَةٌ	به پیتی (ص) ته و او ده خویندریته وه.
70	أَحِیْتْنَا	أَحِیْتْنَا	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
70	فَاتِنَا	فَاتِنَا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
72	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
73	إِلَهِ غَيْرُهُ	إِلَهِ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
73	غَيْرُهُ	غَيْرُهُ	به که سره ی پیتی (ر) و پیتی (ه) ده خویندریته وه، له گهل لکاندنې به پیتی (ی) و لاوازکردنې پیتی (ر).
73	تَأْكُلُ ؛ فَيَأْخُذْكُمْ	تَأْكُلُ ؛ فَيَأْخُذْكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
75	مُؤْمِنُونَ	مُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
77	يَصْلُحُ أَتَيْنَا	وَصَلًا: يَصْلُحُ أَوْتِنَا ابتداءً ابتداءً: أَيْتِنَا	له باری نه وه ستاندا: به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، له سه ره تادا وهك ده فص.
80	أَتَاتُون	أَتَاتُون	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
81	لَتَاتُون	لَتَاتُون	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن و هردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
85	إِلَهِ غَيْرُهُ	إِلَهِ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویند ریته وه.	
85	غَيْرُهُ	غَيْرُهُ	به که سره ی پیتی (ر) و پیتی (ه) ده خویند ریته وه، له گهل لکاندنی به پیتی (ی) و لاواز کردنی پیتی (ر).	
85	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
87	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
87	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهردان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
94	بَالْبَاسَاء	بَالْبَاسَاء	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
96	لَفَتَّحْنَا	لَفَتَّحْنَا	به شه د دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
97	يَأْتِيَهُمْ ؛ بَاسْنَا	يَأْتِيَهُمْ ؛ بَاسْنَا	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
98	يَانَامِنَ	أَوْ أَمِنَ	به زه نه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
98	يَأْتِيَهُمْ ؛ بَاسْنَا	يَأْتِيَهُمْ ؛ بَاسْنَا	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
99	يَأْمَنُ	يَأْمَنُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
100	نَشَاءُ أَصْبَنَهُمْ	نَشَاءُ وَصَبَنَهُمْ	به گوړینی همزه ی دوو هم به پیتی (و) و فته دارکردنی ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
101	لِيُؤْمِنُوا	لِيُؤْمِنُوا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
105	جِئْتُكُمْ	جِئْتُكُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
105	مَعِيَ	مَعِيَ	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه مان	
105	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ		به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندنیته وه.
106	جِئَت	جِئَت		به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندنیته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
106	فَاتٍ	فَاتٍ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
110	تَأْمُرُونَ	تَأْمُرُونَ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه.
111	أَرْجِهْ	أَرْجِهْ	أَرْجِهْ	نیبن نیبن وهر دان: به که سره ی پیټی (ه) ده خویندنیته وه بی لکاندن. نیبن جه مان به که سره ی پیټی (ه) ده خویندنیته وه به لکاوی.
112	يَا تُوكَ	يَا تُوكَ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه.
117	تَلَقُّفُ	تَلَقُّفُ		به فته دارکردنی پیټی (ل) ده خویندنیته وه، له گهل شه ده ی پیټی (ق).
117	يَا فِكُونَ	يَا فِكُونَ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
123	فِرْعَوْنُ ءَاَمَنْتُمْ	فِرْعَوْنُ ءَاَمَنْتُمْ	به زیادکردنی همزه ی پرسپاری و وبه ناسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه. بی ئیدخال وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیپی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
124	مِنْ خَلْفٍ	مِنْ خَلْفٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیپی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیپی (خ).
127	سَنُقِیْلُ	سَنُقِیْلُ	به فته هی پیپی (ن) و زه نه ی پیپی (ق) ده خویندریته وه، له گهل ناسانکردنی پیپی (ت) و ضه ممه دارکردنی قه لقه له ش ده رده که ویت.
129	تَأْتِیْنَا	تَأْتِیْنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
129	جِئْتَنَا	جِئْتَنَا	به گوړپنی همزه به پیپی (ی) ده خویندریته وه.
132	تَأْتِیْنَا	تَأْتِیْنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
132	بِمُؤْمِنِیْنَ	بِمُؤْمِنِیْنَ	به گوړپنی همزه به پیپی (و) ده خویندریته وه.
134	لِّمُؤْمِنَیْنَ	لِّمُؤْمِنَیْنَ	به گوړپنی همزه به پیپی (و) ده خویندریته وه.
134	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ناسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
137	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ناسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکړدنه وه
		گپړانه وهی نیبن وهدان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
138	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ		به ئاسانکړدنی هه مزه و دریژکړدنه وهی ئه لیلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريټه وه.
140	وَهُوَ	وَهُوَ		به زه نه دارکړدنی پیتی (ه) ده خویندريټه وه.
142	وَوَاعَدْنَا	وَوَاعَدْنَا		به لابردي ئه لیلیفی یه که م ده خویندريټه وه.
143	وَلَكِنْ أَنْظُرْ	وَلَكِنْ أَنْظُرْ		به هوئ ضه ممه دارکړدنی پیتی (ن) پزگارده بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
143	وَأَنَا	وَأَنَا		به په ها: جیگریکړدنی ئه لیلیف و دریژکړدنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندريټه وه، واتا دریژکړدنه وهی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوئ.
143	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ		به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريټه وه.
144	بِرِسَالَتِي	بِرِسَالَتِي		به لابردي ئه لیلیفی دوو هم ده خویندريټه وه (به تاک).
145	وَأْمُرْ ؛ يَأْخُذُوا	وَأْمُرْ ؛ يَأْخُذُوا		به گوړینی هه مزه به ئه لیلیف ده خویندريټه وه.
146	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا		به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريټه وه.
150	بِئْسَمَا	بِئْسَمَا		به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريټه وه.
150	بَعْدِي ^ط	بَعْدِي ^ط		له باری نه وه ستاندا: به فه تحه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريټه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن و هردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
150	بِرَاس	بِرَاس	به گورینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
155	شِئَت	شِئَت	به گورینی همزه به پییتی (ی) ده خویند ریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
155	تَشَاءُ أَنْتَ	تَشَاءُ وَنْتَ	به گورینی همزه ی دوهم به پییتی (و) و فته دارکردنی ده خویند ریته وه.	
156	عَذَابِي	عَذَابِي	له باری نه وه ستاندا: به فته ده ی پییتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.	
156	وَيُؤْتُونَ ؛ يُؤْمِنُونَ	وَيُؤْتُونَ ؛ يُؤْمِنُونَ	به گورینی همزه به پییتی (و) ده خویند ریته وه.	
157	يَأْمُرُهُمْ	يَأْمُرُهُمْ	به گورینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.	
158	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گورینی همزه به پییتی (و) ده خویند ریته وه.	
161	شِئْتُمْ	شِئْتُمْ	به گورینی همزه به پییتی (ی) ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.	

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
161	تَغْفِرُ	تُغْفَرُ	به پیټی (ت) ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیټی (ن) له گهل فه تحه دار کردنی پیټی (ف) و قه له و کردنی پیټی (ر).
161	خَطِيئَتِكُمْ	خَطِيئَتُكُمْ	به ضه ممه دار کردنی پیټی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
162	قَوْلًا غَيْرَ	قَوْلًا غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
163	تَأْتِيهِمْ (مَعًا)	تَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
164	مَعْدِرَةً	مَعْدِرَةً	به ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فه تحه.
165	بَعِيسٍ	بِيسٍ	به که سره ی پیټی (ب) ده خویندریته وه له دوا ی ئه و پیټی (ی) ی زه نه دار دیټ دریژده کریته وه و لاده بر دیټ.
166	قِرْدَةً خَلْسَيْنِ	قِرْدَةً خَلْسَيْنِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نین له کاتی گه یشتن به پیټی (خ) ده خویندریته وه و همزه ش ناگوړدیټ.
169	يَاخُذُونَ ؛ يَأْتِيهِمْ ؛ يَاخُذُوهُ	يَاخُذُونَ ؛ يَأْتِيهِمْ ؛ يَاخُذُوهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
169	يُؤْخَذُ	يُؤْخَذُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندريټه وه.	
172	ذُرِّيَّتَهُمْ	ذُرِّيَّتَهُمْ	به که سره دارکردنی پیټی (ت) و پیټی (ه) ده خویندريټه وه، له گهل زیادکردنی ئلیف له دواى پیټی (ی) به (کو) وله بارى نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندريټه وه.	
176	شِئْنَا	شِئْنَا	به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندريټه وه.	
176	يَلْهَثُ دَٰلِكَ	يَلْهَثُ دَٰلِكَ	به ئا شکر اکر دن (الظهار) ده خویندريټه وه له کاتى گه یشتنی به پیټی (ذ).	
178	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندريټه وه.	
179	ذَرَأًا	ذَرَأًا	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندريټه وه.	
181	وَمِمَّنْ خَلَقْنَا	وَمِمَّنْ خَلَقْنَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندريټه وه له کاتى گه یشتنی به پیټی (خ).	
185	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندريټه وه.	
186	وَيَذَرُهُمْ	وَيَذَرُهُمْ	به پیټی (ن) ده خویندريټه وه له برى پیټی (ی) وله بارى نه وه ستاندا: میمى کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندريټه وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
187	تَاتِيكُم	تَاتِيكُم		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
188	السُّوءُ اِنْ	السُّوءُ اِنْ؛ السُّوءُ وِنْ		دوو خویندنه وهی بو هه یه: ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.
188	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ		به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
189	حَمَلًا خَفِيْفًا	حَمَلًا خَفِيْفًا		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (خ) ده خویندریته وه.
190	شُرَكَاءَ	شِرْكَاءَ		به که سره ی پییتی (ش) و زنه ی پییتی (ر) و ته نوینی پییتی (ك) به فه تحه ده خویندریته وه، له گهل لابردنی ئه لیف و هه مزه، به دریژکردنه وهی له بری (بدل) دهو ستییت له سه ری ولاوازکردنی پییتی (ر) شاردنه وه (الاخفاء) ده رده که ویت.
195	يَبْطِشُونَ	يَبْطِشُونَ		به ضه ممه دارکردنی پییتی (ط) ده خویندریته وه.
195	قُلْ اَدْعُوا	قُلْ اَدْعُوا		به هو ی ضه ممه دارکردنی پییتی (ن) پزگاردنه یین له گه یشتنه دوو زنه به یه کتر.
195	كِيدُونِ	كِيدُونِ		له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پییتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه.
196	وَهُوَ	وَهُوَ		به زهنه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه ماز
199	وَأْمُرُ	وَأْمُرُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
202	يَمْدُونَهُمْ	يَمْدُونَهُمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه، له گهل که سره دارکردنی پیتی (م) ی یه که م، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
203	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
203	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
204	قُرَى	قُرَى	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.

(8) سوره تی نه نفال

1	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
2	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
4	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
5	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
9	مُرْدِفِينَ	مُرْدِفِينَ	به فته دارکردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
11	يُعْشِيكُمْ	يُعْشِيكُمْ	به زه نه دارکردنی پیتی (غ) و ناسانکردنی پیتی (ش) ده خویندریته وه.
12	الرُّعْبَ	الرُّعْبَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
16	فِيَّةٍ ؛ وَبَيْسَ	فِيَّةٍ ؛ وَبَيْسَ	به گوړپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریزکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت له وشه (ویس).
16	وَمَا وَلَهُ	وَمَا وَلَهُ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
17	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
18	مُوهِنٌ	مُوهِنٌ	به فته دارکردنی پیتی (و) ده خویندریته وه، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ه) و ته نوینی پیتی (ن) و شاردنه وه (الاخفاء).
18	كَيْدٍ	كَيْدٍ	به فته دارکردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.
19	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
19	فَيَتُّكُمْ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	فَيَتُّكُمْ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
32	السَّمَاءِ أَوْ	السَّمَاءِ يَوْ	به گوړپنی همزه ی دوو هم به پیتی (ی) ی فته دار ده خویندریته وه.

ډوونکړدنه وده	خویندنه وده یی نبو جه عفر		گیړانه وده یی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره یی نایه ت
	گیړانه وده یی نیبن جه ماژ	گیړانه وده یی نیبن وهردان		
له باری نه وده ستاندا: به گوړینی همزه به پییتی (ی) ده خویندریته وده، له سه ره تادا: وهك حه فص.	وَصَلًّا: يٰنَايْتِنَا اِبْتِدَاءً: اُيْتِنَا		يٰنَاغْتِنَا	32

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز
42	حَى	حَى	به دوو پیټی (ی) ده خویندریټه وه یه که میان: که سره دارو دوو ده میان: فهتته.
45	فِئَة	فِئَة	به گوړپنی همزه به پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
47	وَرِئَاءَ	وَرِئَاءَ	به گوړپنی همزه به پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
48	اَلْفِئَتَانِ	اَلْفِئَتَانِ	به گوړپنی همزه به پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
48	إِنِّي أَرَى ؛ إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَرَى ؛ إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وده ستاندا: به فهتته پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه له (هر دوو کیان).
49	مَرَضٌ غَرَّ	مَرَضٌ غَرَّ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریټه وه.
52	كَذَابٍ	كَذَابٍ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریټه وه، له باری وده ستاندا: دریژکړنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
54	كَذَابٍ	كَذَابٍ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریټه وه، له باری وده ستاندا: دریژکړنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
55	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
57	مَنْ خَلَقَهُمْ	مَنْ خَلَقَهُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندریټه وه له کاتی گه یشتنی به پیټی (خ)، له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
58	قَوْمِ خِيَانَةٍ	قَوْمِ خِيَانَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
62	وَبِالْمُؤْمِنِينَ	وَبِالْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
64	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
65	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
65	وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ	وَإِنْ تَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ	(یکن) به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) به شاردنه وه (الاخفاء) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
65	مِائَتَيْنِ ؛ مِائَةٌ	مِائَتَيْنِ ؛ مِائَةٌ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه.
66	الَّن	الَّن	نیبن نیبن وهر دان: به گواستننه وهی جوله همزه بو زه نهی پیش خوی ده خویندريته وه که پیتی لاهه، دروسته له باری ده ستپی کردن به همزه ی لکاو ده ستپی کریت یان به پیتی (ل).
66	ضَعْفًا	ضَعْفًا	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ض) ده خویندريته وه، له گهل فته هی پیتی (ع) و نه لیف له دوا ی نه و، دواتر همزه ی فته دار بی ته نوین، له گهل دریژ کردنه وهی پیوسی پیتی لکاو.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ساز	
66	فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ	فَإِنْ تَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ		(یکن) به پیټی (ت) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی) به شاردنه وه (الاخفاء) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندریټه وه.
66	مِائَةٌ ؛ مِائَتَيْنِ	مِائَةٌ ؛ مِائَتَيْنِ		به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
67	أَنْ يَكُونَ لَهُوَ	أَنْ تَكُونَ لَهُوَ		به پیټی (ت) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی) به شاردنه وه (الاخفاء).
67	أَسْرَى	أُسْرَى		به ضه ممه دارکردنی همزه و فهتیه پیټی (س) ده خویندریټه وه دواتر نه لیف دیت.
68	أَخَذْتُمْ	أَخَذْتُمْ		به ټیکه له کیشانی پیټی (ن) له پیټی (ت) ده خویندریټه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندریټه وه.
70	الْأَسْرَى	الْأُسْرَى		به ضه ممه دارکردنی همزه و فهتیه پیټی (س) ده خویندریټه وه دواتر نه لیف دیت.
70	يُوتِيكُمْ	يُوتِيكُمْ		به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندریټه وه.
74	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ		به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکردنه وه

(9) سوړه تی ته و به

3	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
6	مَأْمَنَهُ	مَأْمَنَهُ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
8	وَتَأْتِي	وَتَأْتِي	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
10	مُؤْمِنٍ	مُؤْمِنٍ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
12	أَيِّمَةً	أَيِّمَةً	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
13	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
14	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
16	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
19	سِقَايَةً سُقَايَةً	سِقَايَةً سُقَايَةً	ئین ئین وهردان: به دوو شیوه ده خویندریته وه، یه که م: به ضه ممه ی پیتی (س) له گه ل لابر دنی پیتی (ی) له وشه ی (سُقَاة) دوو هم: خویندنه وه وهک ده فص.
19	وَعِمَارَةً وَعِمَارَةً	وَعِمَارَةً وَعِمَارَةً	ئین ئین وهردان: به دوو شیوه ده خویندریته وه، یه که م: فه تحه دارکردنی پیتی (ع) و لابر دنی ئه لیف له وشه ی (وَعِمَرَة)، خویندنه وه ی دوو هم: وهک ده فص.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن جه ماز	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
21	مُقِيمٌ ۞ خَلِيدٍ	مُقِيمٌ ۞ خَلِيدٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
23	أُولِيَاءَ إِن	أُولِيَاءَ إِن	به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
24	يَأْتِي	يَأْتِي	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
26	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
28	وَأِنْ خِفْتُمْ	وَأِنْ خِفْتُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه، له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندریته وه.
28	شَاءَ إِنْ	شَاءَ إِنْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندریته وه.
29	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
30	عَزِيرٌ	عَزِيرٌ	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه بی ته نوین.
30	يُضْهِوْنَ	يُضْهِوْنَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) و لابردنی همزه.
30	يُؤْفَكُونَ	يُؤْفَكُونَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
32	يُطْفِئُوا	يُطْفِئُوا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ف) و لابردنی همزه.
32	وَيَأْبَى	وَيَأْبَى	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
34	لَيَأْكُلُونَ	لَيَأْكُلُونَ	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
36	أَنَا عَشَرَ	أَنَا عَشَرَ		به زه نه ی پیتی (ع) و دريژکردنه وهی پیویست به شش جوله له نه لیف به هو ی گه یشتنه دوو زه نه دار به یهك.
37	النَّسِيءُ	النَّسِيءُ		به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له گهل تيكه له كيشانی پیتی (ی) به پيش خوی، تا دهر برینه که بیته پیتی شه ده داری مه مضموم.
37	يُضِلُّ	يُضِلُّ		به فته دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ض) ده خویندريته وه.
37	لِيَوَاطُّوا	لِيَوَاطُّوا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ط) و لا بردنی همزه ده خویندريته وه.
37	سَوْءَ أَعْمَلِهِمْ	سَوْءَ أَعْمَلِهِمْ		به گوړینی همزه ی دووم به پیتی (و) و فته دارکردنی ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
39	قَوْمًا غَيْرَكُمْ	قَوْمًا غَيْرَكُمْ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
44	يَسْتَعِزُّنَكَ	يَسْتَعِزُّنَكَ		به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندريته وه.
44	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
45	يَسْتَعِزُّنَكَ	يَسْتَعِزُّنَكَ		به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهران	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
45	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
49	يَقُولُ أَتَذَن	وصلاً: يَقُولُ أَوْذَن ابتداءً: أَيْذَن	له باری نه وستاندا: به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، له سهره تادا: وهك ده فص ده خویندریته وه.
50	تَسْوُهِمٌ	تَسْوُهِمٌ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کؤ به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندریته وه.
51	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
54	يَأْتُونَ	يَأْتُونَ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
59	سَيُوتِينَا	سَيُوتِينَا	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
60	وَالْمَوْلَاةِ	وَالْمَوْلَاةِ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
61	يُؤْذُونَ (مَعًا)؛ يُؤْمِنُ ؛ وَيُؤْمِنُ ؛ لِلْمُؤْمِنِينَ	يُؤْذُونَ ؛ يُؤْمِنُ ؛ وَيُؤْمِنُ ؛ لِلْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
62	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
64	قُلِ اسْتَهِزَّؤْاْ	قُلِ اسْتَهِزَّؤْاْ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی هه مزه ده خویندریته وه.
65	تَسْتَهِزُّوْنَ	تَسْتَهِزُّوْنَ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی هه مزه ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
66	نَعْفُ	يُعَفْ	به پیټی (ی) ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیټی (ن) له گهل فه تخی پیټی (ف).	
66	نُعَذَّبُ	تُعَذَّبُ	به پیټی (ت) ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیټی (ن) له گهل فه تخی دار کردنی پیټی (ذ).	
66	طَائِفَةٌ	طَائِفَةٌ	به ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فه تخی.	
67	يَأْمُرُونَ	يَأْمُرُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
70	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.	
70	وَالْمُؤْتَفِكَاتِ	وَالْمُؤْتَفِكَاتِ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
71	وَالْمُؤْمِنُونَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتُ ؛ وَيُؤْتُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتُ ؛ وَيُؤْتُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
71	يَأْمُرُونَ	يَأْمُرُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
72	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
73	وَمَا لَهُمْ	وَمَا لَهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه ماز
73	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکړدنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
79	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
83	فَاسْتَعِذُّوكَ	فَاسْتَعِذُّوكَ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
83	مَعِيَ عِدُوًّا	مَعِيَ عِدُوًّا	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
86	أَسْتَعِذَّنَكَ	أَسْتَعِذَّنَكَ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
90	لِيُؤْذَنَ	لِيُؤْذَنَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
93	يَسْتَعِزُّونَكَ	يَسْتَعِزُّونَكَ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
94	تُؤْمِنَ	تُؤْمِنَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
95	وَمَا أُولَهُمْ	وَمَا أُولَهُمْ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
99	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
103	صَلَوَاتِكَ	صَلَوَاتِكَ	به جیگیرکردنی پیټی (ی) ی فته حدار له پیش ئلیف ده خویندریته وه، له گهل کسره ی پیټی (ت) به (کو).
104	وَيَأْخُذُ	وَيَأْخُذُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
105	وَالْمُؤْمِنُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
107	وَالَّذِينَ	وَالَّذِينَ	به لابر دنی پیټی (و) ده خویندریته وه.
107	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
109	وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ	وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندریته وه.
111	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
112	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
117	الْعُسْرَةُ	الْعُسْرَةُ	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه.
117	يَزِيغُ	تَزِيغُ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) ی یه که م.
120	يَطْطَوْنَ	يَطْوَنَ	به لابردي هه مزه ده خویندریته وه، له گهل مانه وهی فته ته ی پیتی (ط) ده برینی ده بیته پیتی (ط) ی فته دار له دوا ی نه و پیتی (و) ی زه نه دار دیت (لینه).
120	مَوَطِئًا	مَوَطِئًا ؛ مَوَطِئًا	به دوو شیوه ده خویندریته وه: یه که میان وه که فص، دوو هم: گوړینی هه مزه به پیتی (ی).
122	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
128	بِالْمُؤْمِنِينَ	بِالْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
129	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

(10) سوره تی یونس

1	الرَّ	الرَّ	به سهکت (وستانیکی کورت) ده خویندریته وه له هه رسی پیتکه.
2	لَسَجِرٌ	لَسِحْرٌ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه، له گهل لابردي ئه لیف و زه نه ی پیتی (ح).
3	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
4	حَقًّا إِنَّهُ	حَقًّا إِنَّهُ	به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وده ده نیبن وهدان	ګڼپاڼه وده ده نیبن جه ماز
5	يُفَصِّلُ	نُفَصِّلُ	به پیتی (ن) ده خویندریته وده له بری پیتی (ی).
8	مَاؤلُهُمْ	مَاؤلُهُمْ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وده.
13	لِيَوْمِنَا	لِيَوْمِنَا	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وده.
15	لِقَاءَنَا أَتَتْ	وصلاً: لِقَاءَنَا أَتَتْ ابتداءً: أَيْتْ	له باری نه وده ستاندا: به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وده، له سهره تادا: وهك ده فص.
15	بِقُرْءَانٍ غَيْرِ	بِقُرْءَانٍ غَيْرِ	به شارده وده (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وده.
15	لِيَأْنِ أَنْ ؛ نَفْسِيَّ إِنِّي ؛ إِنِّي أَخَافُ	لِيَأْنِ أَنْ ؛ نَفْسِيَّ إِنِّي ؛ إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وده ستاندا: به فه ته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وده.
16	لَبِثْتُ	لَبِثْتُ	به تیکه له کیښانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وده.
18	أَتَتَّبِعُونَ	أَتَتَّبِعُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) و لا بردنی همزه ده خویندریته وده.
22	يُسَيِّرُكُمْ	يَنْشُرُكُمْ	به فه ته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وده، دواتر به پیتی (ن) ی زه نه داردیته، له گهل پیتی (ش) ی ضه ممه دار له بری پیتی (س) له گهل لا بردنی پیتی (ی) ی دووهم، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وده.
23	مَتَّعَ	مَتَّعَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وده.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
24	يَا كُلُّ	يَا كُلُّ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
25	يَشَاءُ إِلَى	يَشَاءُ إِلَى ؛ يَشَاءُ وَلَى	دو خویندنه وهی بؤ هه یه : ناسانکردنی همزه ی دووم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.
33	كَلِمَتُ	كَلِمَتُ	به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پییتی (م) ده خویندریته وه به (کؤ).
33	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ	به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
34	تُوفَكُونَ	تُوفَكُونَ	به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
35	لَا يَهْدَى	لَا يَهْدَى	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه، لیږدا دوو زه نه دار به یه که وه کؤ ده بیته وه ئه وه شیان دروسته.
38	فَاتُوا	فَاتُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
39	يَأْتِيَهُمْ ؛ تَأْوِيلُهُ	يَأْتِيَهُمْ ؛ تَأْوِيلُهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کؤ به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
40	يُؤْمِنُ (مَعًا)	يُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
45	يَحْشُرُهُمْ	يَحْشُرُهُمْ	به پییتی (ن) ده خویندریته وه له بری پییتی (ی)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کؤ به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهردان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
49	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	
49	يَسْتَخِرُونَ	يَسْتَخِرُونَ	
50	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	
51	عَالَيْنَ	عَالَيْنَ ؛ عَالَيْنَ ؛ عَالَيْنَ	عَالَيْنَ
53	وَيَسْتَنْبِغُونَكَ	وَيَسْتَنْبِغُونَكَ	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
53	وَرَجِّ إِنَّهُ	وَرَجِّ إِنَّهُ	له باری نه وستاندا: به فته تهی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
57	لِّلْمُؤْمِنِينَ	لِّلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
58	يَجْمَعُونَ	تَجْمَعُونَ	به پیته (ت) ده خویندریته وه له بری پیته (ی).
59	أَرَأَيْتُمْ	أَرَأَيْتُمْ	به ناسانکردنی همزه ی دووم ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
61	شَانِ	شَانِ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریزکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
66	شُرَكَاءَ اِنْ	شُرَكَاءَ اِنْ	به ناسانکردنی همزه ی دووم ده خویندریته وه.
74	لِیُؤْمِنُوا	لِیُؤْمِنُوا	به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
78	أَجِئْتَنَا	أَجِئْتَنَا	به گوړینی همزه به پیته (ی) ده خویندریته وه.
78	بِیْمُؤْمِنِينَ	بِیْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
79	فِرْعَوْنُ اَنْتُونِی	وصلاً: فِرْعَوْنُ اَوْتُونِ ابتداءً: اَیْتُونِ	له باری نه وستاندا: به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه، له سه رتادا: وهك ده فص.

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
81	جِئُم	جِئُم	به گورینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
81	بِهَ السَّحَرُ	بِهَ السَّحَرُ	به زیادکردنی همزه ی پرسیماری ده خویندریته وه پیش همزه ی لکاو به م جوړه ده خویندریته وه (الذَّکَرین) واتا به ئاسانکردن یان گورین به پیټی مهنه جی نه و دریژکردنه وه ی گه وره ی لکاو ی بو ده کریت به نه اندازه ی دوو جوله.
87	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گورینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
88	لِيُضِلُّوا	لِيُضِلُّوا	به فته دارکردنی پیټی (ی) ده خویندریته وه.
88	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا	به گورینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
90	إِسْرَءِيلَ (مَعًا)	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وه ی نه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
91	عَالَن	عَالَن ؛ عَالَن ؛ عَالَن	ئین ئین وهردان: به لابر دنی هه مزه ی دوو هم و گواستنه وهی جوله ی بو زه نه ی پیش خوی که پیتی لاه ده خویندنه وه، و هه مزه ی لکاو سی خویندنه وهی هه یه: گورینی به ئلیف به شهش جوله، گورینی به ئلیف و دوو جوله، له گهل ئاسانکردنی، که واتا ئاسانکردنی هه مزه ی لکاوی هه یه یان گورینی به ئلیف، له کاتی گوریندا شهش یان چوار جوله دروسته، هه مو ئمانه له گهل لابردنی هه مزه ی دوو همو گواستنه وهی جوله که ی بو پیتی (ل) ی پیش خوی. ئین جه ماز: دوو خویندنه وهی هه یه وه که ده فص.
92	لِمَنْ خَلَقَكَ	لِمَنْ خَلَقَكَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندنیته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
93	بَوَّانَا	بَوَّانَا	به گورینی هه مزه به ئلیف ده خویندنیته وه.
93	إِسْرَآءِیلَ	إِسْرَآءِیلَ ؛ إِسْرَآءِیلَ	به ئاسانکردنی هه مزه دریزکردنه وهی ئلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندنیته وه.
96	كَلِمَتُ	كَلِمَتُ	به زیادکردنی ئلیف له دوی پیتی (م) ده خویندنیته وه به (ک).
96	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
99	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
100	تُؤْمِنَ	تُؤْمِنَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
101	قُلْ اَنْظُرُوا	قُلْ اَنْظُرُوا	به هوئی ضه ممدارکردنی پیټی (ن) پزگارده بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر. .
101	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
103	نُجِ	نُجِ	به فته دارکردنی پیټی (ن) ی دووه م شه ددارکردنی پیټی (ج) ده خویندریته وه.
103	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
104	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
107	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
109	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.

(11) سوره تی هود

1	الرَّ	الرَّ	به سه که ت (و ه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له هه رسی پیټی پچراو.
1	حَكِيمٍ خَبِيرٍ	حَكِيمٍ خَبِيرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندریته وه.

ډوونکړدنه وده	خویندنه وده یی نبو جه عفر		گیږانه وده یی ده فص له عاصمی کوفی	نماره یی نایه ت
	گیږانه وده یی نیبن جه ماز	گیږانه وده یی نیبن وهر دان		
به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وده، له باری وده ستاندا: دریژکړدنه وده یی په یداکراوی زه نه ده رده که ویټ.	وُیُوتِ	وُیُوتِ	3	
له باری نه وده ستاندا: به فته ته یی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وده.	فَإِنِّي أَخَافُ	فَإِنِّي أَخَافُ	3	
به زه نه دارکړدنی پیټی (ه) ده خویندریته وده.	وَهُوَ	وَهُوَ	4	

ژباړه نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
7	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی(ه) ده خویندریته وه.	
8	يَاتِيهِمْ	يَاتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی(و)ی گوتراو ده خویندریته وه.	
8	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی(ن)و لابردنی همزه ده خویندریته وه.	
10	عَنِ اِنَّهٗ	عَنِ اِنَّهٗ	له باری نه وه ستاندا: به فته حی پیتی(ی)ی دانه پال ده خویندریته وه.	
13	فَاتُوا	فَاتُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
17	يُؤْمِنُونَ(معا)	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی(و) ده خویندریته وه.	
20	يُضَعِفُ	يُضَعِفُ	به لابردنی ئه لیف و شه ده دارکردنی پیتی(ع) ده خویندریته وه.	
24	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیتی(ذ) ده خویندریته وه.	
25	اِنِّی لَکُمْ	اِنِّی لَکُمْ	به فته حی همزه ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی(و)ی گوتراو ده خویندریته وه.	
26	اِنِّی اَخَافُ	اِنِّی اَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فته حی پیتی(ی)ی دانه پال ده خویندریته وه.	
27	الرَّايِ	الرَّايِ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
28	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
28	فَعَمِيَتْ	فَعَمِيَتْ	به فته دارکردنی پییتی (ع) و لا بردنی شته دی پییتی (م) ده خویندریته وه.
29	وَلَكَيْيَ	وَلَكَيْيَ	له باری نه وه ستاندا: به فته ی پییتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
30	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شته دی پییتی (ذ) ده خویندریته وه.
31	يُؤْتِيهِمْ	يُؤْتِيهِمْ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
31	إِنِّي إِذَا	إِنِّي إِذَا	له باری نه وه ستاندا: به فته ی پییتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
32	فَاتِنَا	فَاتِنَا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
33	يَأْتِيَكُمْ	يَأْتِيَكُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
34	نُصَحِيَ إِنْ	نُصَحِيَ إِنْ	له باری نه وه ستاندا: به فته ی پییتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
36	يُؤْمَنَ	يُؤْمَنَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
39	يَاتِيه	يَاتِيه	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.	
40	جَاءَ اَمْرًا	جَاءَ اَمْرًا	به ئا سانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.	
40	كُلِّ زَوْجَيْنِ	كُلِّ زَوْجَيْنِ	به که سره دارکردنی پیټی (ل) ده خویند ریته وه بی ته نوین.	
41	مَجْرَهَا	مَجْرَهَا	به ضه ممه دارکردنی پیټی (م) و وازهینان له ئیماله ده خویند ریته وه.	
42	وَهَى	وَهَى	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویند ریته وه.	
42	يَبْنَى	يَبْنَى	له باری نه وه ستاندا: به که سره ی پیټی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.	
42	اُرْكَبَ مَعَنَا	اُرْكَبَ مَعَنَا	به ئا شکر اکر دن (الظهار) ی پیټی (ب) له کاتی که یشتنی به پیټی (م) و قه لقه له ده خویند ریته وه.	
44	وَيَسْمَاءُ اَقْلَعِي	وَيَسْمَاءُ اَقْلَعِي	به گوړینی همزه ی دوو هم به پیټی (و) و فته ته دارکردنی ده خویند ریته وه.	
46	عَمَلٌ غَيْرٌ	عَمَلٌ غَيْرٌ	به شار د نه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویند ریته وه.	
46	تَسْلَنَ	تَسْلَنَ	به فته ته دارکردنی پیټی (ل) و شه ده دارکردنی پیټی (ن) ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
46	إِنِّي أَعْظُكَ	إِنِّي أَعْظُكَ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
47	إِنِّي أَعُوذُ	إِنِّي أَعُوذُ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
50	إِلَهِ غَيْرِهِ	إِلَهِ غَيْرِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیته (غ) ده خویندریته وه.
50	غَيْرِهِ	غَيْرِهِ	به که سره ی پیته (ر) و پیته (ه) ده خویندریته وه، له گال لکاندنې به پیته (ی) و لاوازکردنې پیته (ر).
51	فَطَرَنِي	فَطَرَنِي	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
53	جِئْتَنَا	جِئْتَنَا	به گوړپنی هه مزه به پیته (ی) ده خویندریته وه.
53	بِمُؤْمِنِينَ	بِمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
54	إِنِّي أُشْهِدُ	إِنِّي أُشْهِدُ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
57	قَوْمًا غَيْرَكُمْ	قَوْمًا غَيْرَكُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیته (غ) ده خویندریته وه، و له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
58	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	به ئاسانکردنې هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
58	عَذَابٍ غَلِيظٍ	عَذَابٍ غَلِيظٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیته (غ) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گپړانه و هې ده فص له عاصمې کوفې	خویندنه و هې نبو جه عفر	
		گپړانه و هې نیبن و هردان	گپړانه و هې نیبن جه ماز
61	إِلَهِ غَيْرِهِ	إِلَهِ غَيْرِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
61	غَيْرِهِ	غَيْرِهِ	به که سره ی پیتی (ر) و پیتی (ه) ده خویندریته وه، له گال لکاندنې به پیتی (ی) و لاوازکردنې پیتی (ر).
63	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ناسانکردنې هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
64	تَأْكُلُ ؛ فَيَأْخُذْكُمْ	تَأْكُلُ ؛ فَيَأْخُذْكُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
65	وَعْدُ غَيْرُ	وَعْدُ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
66	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	به ناسانکردنې هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
66	وَمِنْ خِزْيٍ	وَمِنْ خِزْيٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
66	يَوْمِذٍ	يَوْمِذٍ	به فته دارکردنې پیتی (م) ده خویندریته وه.
68	تَمُودًا كَفَرُوا	تَمُودًا كَفَرُوا	له باری نه وه ستاندا: به ته نوینی فته و شاردنه وه (الاخفاء) ده خویندریته وه ، له باری وه ستاندا: ته نوین ده گوړدریته به ئه لیف.
71	وَرَاءَ إِسْحَاقَ	وَرَاءَ إِسْحَاقَ	به ناسانکردنې هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
71	يَعْقُوبَ	يَعْقُوبُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	
72	ءَالِدُ	ءَالِدُ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.	
76	جَاءَ أَمْرُ	جَاءَ أَمْرُ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه.	
76	عَذَابٌ غَيْرُ	عَذَابٌ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.	
77	سَيِّءَ	سَيِّءَ	به ئیشمام ده خویندریته وه.	
78	تُخْزَوْنَ	تُخْزَوْنَ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.	
78	ضَيْفٍ	ضَيْفٍ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.	
81	فَاسِرٍ	فَاسِرٍ	به همزه ی لکاو ده خویندریته وه له بری همزه ی چپراو، له باری وه ستاندا: دروسته پیتی (ر) قه له وو لاواز بکریته.	
82	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه.	
84	إِلَهِ غَيْرُهُ	إِلَهِ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.	
84	غَيْرُهُ	غَيْرُهُ	به که سره ی پیتی (ر) و پیتی (ه) ده خویندریته وه، له گه ل لکاندنې به پیتی (ی) و لاوازکردنی پیتی (ر).	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
84	إِنِّي أَرْكُم	إِنِّي أَرْكُم	له باری نه وستاندا: به فته هی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه، وهروها له باری نه وستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
84	وَإِنِّي أَخَافُ	وَإِنِّي أَخَافُ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
86	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
87	أَصْلَوْتُكَ	أَصْلَوْتُكَ	به جیگیرکردنی پیته (ی) ی فته دار ده خویندریته وه پیش ئه لیف به (کو).
87	تَأْمُرُكَ	تَأْمُرُكَ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
87	نَشْتَوُا إِنَّكَ	نَشْتَوُا إِنَّكَ ؛ نَشْتَوُا وَتَكَ	دوو خویندنه وهی بو هیهه: ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و گوړینی به پیته (و) ی که سره دار.
88	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
88	تَوْفِيقِي إِلَّا	تَوْفِيقِي إِلَّا	له باری نه وستاندا: به فته هی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
89	شِقَاقِي أَنْ	شِقَاقِي أَنْ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
92	أَرْهَطِي	أَرْهَطِي	له باری نه وستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
92	وَأَتَّخَذْتُمُوهُ	وَأَتَّخَذْتُمُوهُ	به تیکه ه لکیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
93	يَأْتِيهِ	يَأْتِيهِ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
94	جَاءَ أَمْرُنَا	جَاءَ أَمْرُنَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
98	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه درده که ویت.
99	بِئْسَ	بِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه درده که ویت.
101	جَاءَ أَمْرُ	جَاءَ أَمْرُ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
102	وَهْيَ	وَهْيَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
103	لِمَنْ خَافَ	لِمَنْ خَافَ	به شار د نه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
104	نُوحِرُهُ	نُوحِرُهُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه مان	گېړانه وهی نیبن وهران
		پوونکر د نه وه	
105	يَاتِ	يَاتِ	
		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت، وله باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.	
108	سُعِدُوا	سَعِدُوا	
		به فته دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.	
108	عَطَاءٌ غَيْرَ	عَطَاءٌ غَيْرَ	
		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.	
114	وَزُلْفًا	وَزُلْفًا	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندريته وه.	
116	بَقِيَّةٍ	بَقِيَّةٍ	بَقِيَّةٍ
		ئین جه مان: به که سره ی پیتی (ب) ده خویندريته وه، له گهل زه نه ی پیتی (ق) و لابردي شده ی پیتی (ی) و قهلقه له کردنی.	
120	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	
		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
121	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	
		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
123	يُرْجَعُ	يُرْجَعُ	
		به فته دارکردنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندريته وه.	

(12) سوره تی یوسف

1	الرَّ	الرَّ	به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندريته وه له سه رسی پیتی چپراو.
---	-------	-------	---

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
4	يَا بَت	وصلاً: يَا بَت وقفاً: يَا بَت		له باری نه وستاندا: به فته دارکردنی پیټی (ت) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: به پیټی (ه) ده خویندریته وه له بری پیټی (ت).
4	أَحَدَ عَشَرَ		أَحَدَ عَشَرَ	به زنه دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریته وه.
5	يَبْقَى		يَبْقَى	له باری نه وستاندا: به که سړی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
5	رُيَاكَ		رُيَاكَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه، دواتر به پیټی (ی) ده گوړدریت، ئینجا ټیکه لکیشانی بو ده کریت له پیټی (ی) دوی خوی هردوو پیټی (ی) ده بڼه پیټی (ی) شه ددار.
6	تَأْوِيلِ		تَأْوِيلِ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
8	مُبِينٍ ۞ أَقْتُلُوا		مُبِينٍ ۞ أَقْتُلُوا	به هوئی ضمه دارکردنی پیټی (ن) پرگاردبین له که یشتنه دوو زنه به یه کتر.
10	غَيْبَتِ		غَيْبَتِ	به زیادکردنی ئلیف له دوی پیټی (ب) ده خویندریته وه به (کو).

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
11	تَامَتَّا	تَامَتَّا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، بنچینه ی وشه که دوو پیټی نونه، یه که م: ضه ممه دارو دوو هم، فه تحه دار، نه بو جه عفر به ټیکه له کیښانیکی ته وای یه که م له دوو هم ده خویندريته وه بی پړوم و ئیشمام به لام حه فص پړوم و یان ئیشمام ده کات.
12	یَرَّتَع	یَرَّتَع	به که سره دارکردنی پیټی (ع) ده خویندريته وه.
13	لَيَحْزُنِي	لَيَحْزُنِي	له باری نه وه ستاندا: به فه تحه ی پیټی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.
13	يَاكُلُهُ	يَاكُلُهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
13	اَلْدِّبُّ	اَلْدِّبُّ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
14	اَلْدِّبُّ	اَلْدِّبُّ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
15	غَيَّبَتِ	غَيَّبَتِ	به زیادکردنی ئه لیف له دوی پیټی (ب) ده خویندريته وه به (کو).

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
17	اَلَّذِئْبُ	اَلَّذِئْبُ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
17	بِمُؤْمِنٍ	بِمُؤْمِنٍ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
19	يَبْشُرَى	يَبْشُرَى	به زیادکردنی پیتی (ی) فته دارو دانه پال ده خویند ریته وه، له باری نه وده ستاندا: زه نه دارده کریت.	
21	تَأْوِيلٍ	تَأْوِيلٍ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.	
23	هَيْتَ	هَيْتَ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه، وپیتی (ی) ده بیته پیتی کی دریژکراو.	
23	رَبِّ أَحْسَنَ	رَبِّ أَحْسَنَ	له باری نه وده ستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.	
24	وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ	وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.	
26	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
27	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
29	الْحَاطِئِينَ	الْحَاطِئِينَ	به لابر دنی همزه ده خویند ریته وه.	

ژماره نایه	گپړانه و هې ده فص له عاصمي کوفې	خویندنه و هې نبو جه عفر	
		گپړانه و هې نيبن و هردان	گپړانه و هې نيبن جه ماز
			پوونکر د نه و ه
31	مُتَّكَأ	مُتَّكَأ	به لابردي هه مزه ده خویندریته و ه، د هر پړینی ده بیته پیتی (ک) ی نوندار به فتهحه له دواي پیتی (ت) له باری و ه ستاندا: دریژده کریته و ه ی له بری بو ده کریت.
31	وَقَالَتْ أَخْرُجْ	وَقَالَتْ أَخْرُجْ	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پزگارد ه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر .
36	إِنِّي (مَعًا)	إِنِّي	له باری نه و ه ستاندا: به فتهحه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته و ه.
36	أَرْنِي (مَعًا)	أَرْنِي	له باری نه و ه ستاندا: به فتهحه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته و ه.
36	رَأْسِي ؛ تَأْكُلُ ؛ بِتَأْوِيلِهِ	رَاسِي ؛ تَاكُلُ ؛ بِتَاوِيلِهِ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته و ه.
36	نَبَيْنَا	نَبَيْنَا	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته و ه.
37	لَا يَأْتِيكُمَا ؛ نَبَأْتُكُمَا ؛ بِتَأْوِيلِهِ ؛ يَأْتِيكُمَا	لَا يَاتِيكُمَا ؛ نَبَاْتُكُمَا ؛ بِتَاوِيلِهِ ؛ يَاتِيكُمَا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته و ه.
37	ثُرَزَقَانِهِ	ثُرَزَقَانِهِ	ئین ئین و هردان: به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته و ه بی صیله.
37	رَبِّي	رَبِّي	له باری نه و ه ستاندا: به فتهحه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته و ه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
37	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویند ریټه وه.	
38	ءَابَآءِیَّ	ءَابَآءِیَّ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیټی (ی) دان پال ده خویند ریټه وه.	
39	ءَارَبَابُ	ءَارَبَابُ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئلیف خسته نیوانیان ده خویند ریټه وه.	
41	فَتَأْكُلُ ؛ رَاسِهٖ	فَتَأْكُلُ ؛ رَاسِهٖ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویند ریټه وه.	
43	إِنِّیَّ	إِنِّیَّ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیټی (ی) دان پال ده خویند ریټه وه.	
43	يَاْكُلُهِنَّ	يَاْكُلُهِنَّ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویند ریټه وه.	
43	سُنْبُلَتِ خُضِرٍ	سُنْبُلَتِ خُضِرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویند ریټه وه.	
43	أَلْمَلَأُ أَفْتُونِی	أَلْمَلَأُ أَفْتُونِی	به گوړینی همزه ی دوو هم به پیټی (و) فته ته دارکردنی ده خویند ریټه وه.	
43	رُعَیَیْ ؛ لِلرُّعَیَا	رُعَیَیْ ؛ لِلرُّعَیَا	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویند ریټه وه، دواتر وهرده گېرد ریټ بو پیټی (ی) و تیکه له کیښانی بو ده کریټ له پیټی (ی) دوا ی خو ی ده بیټه پیټی (ی) شه ددار.	
44	بِتَّأْوِلِ	بِتَّأْوِلِ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویند ریټه وه.	

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
45	أَنَا	أَنَا	به په ها: جیگریکردنی نه لیف و دریژکردنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندریته وه، و ا تا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.	
45	بِتَأْوِيلِهِ	بِتَأْوِيلِهِ	به گوړپنی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.	
46	يَا كُلُّهُنَّ	يَا كُلُّهُنَّ	به گوړپنی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.	
46	سُنْبُلَتٍ خُضِرٍ	سُنْبُلَتٍ خُضِرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندریته وه.	
46	لَعَلِّي أَرْجِعُ	لَعَلِّي أَرْجِعُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
47	دَابَّأ	دَابَّأ	یاسکان الهمزه، و به گوړپنی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه به پیی مه نه جی خوی.	
47	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُونَ	به گوړپنی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.	
48	يَا أَيُّ ؛ يَأْكُلْنَ	يَا أَيُّ ؛ يَأْكُلْنَ	به گوړپنی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.	
49	يَا أَيُّ	يَا أَيُّ	به گوړپنی هه مزه به نه لیف ده خویندریته وه.	
50	الْمَلِكُ أَتُونِي	وصلاً: الْمَلِكُ أَوْتُونِي ابتداءً: أَيْتُونِي	له باری نه وه ستاندا: به گوړپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له سهره تا دا: وه ک ده فص ده خویندریته وه.	

ډوونکر دنده وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	نماره نایه ت
	گیړانه وهی نیبن جه ماز	گیړانه وهی نیبن وهر دان		
نیبن نیبن وهر دان: به لابر دنی همزه ده خویند ریته وه. گواستنه وهی جوله بو زه نه ی پیش خوی که پیتی لاهه، دروسته له باری ده ستييکړدن به همزه ی لکاو ده ستييکړیت یان به پیتی (ل).	اَلَّن	اَلَّن	اَلَّن	51

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
53	نَفْسِيَّ إِنَّ ؛ رَبِّيَّ إِنَّ	نَفْسِيَّ إِنَّ ؛ رَبِّيَّ إِنَّ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه له (هر دوو کیان).
53	بِالسُّوءِ إِلَّا	بِالسُّوءِ إِلَّا	به ئا سانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
54	أَلَمَلِكُ أَتُونِي	وصلاً: أَلَمَلِكُ أُوْتُونِي ابتداء: أَيْتُونِي	له باری نه وه ستاندا: به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له سهره تادا: وه که ده فص ده خویندریته وه.
58	وَجَاءَ إِخْوُهُ	وَجَاءَ إِخْوُهُ	به ئا سانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
59	قَالَ أَتُونِي	وصلاً: قَالَ أَتُونِي ابتداء: أَيْتُونِي	له باری نه وه ستاندا: به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له سهره تادا: وه که ده فص ده خویندریته وه.
59	أَنِّي	أَنِّي	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
60	تَأْتُونِي	تَأْتُونِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
62	لِفَتَيَيْنِهِ	لِفَتَيَيْنِهِ	به لابر دنی ئه لیف و گوړینی پیتی (ن) به پیتی (ت) ده خویندریته وه.
64	حَفِظًا	حَفِظًا	به که سره ی پیتی (ح) و لابر دنی ئه لیف له گهل زه نه دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه.
64	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
66	حَتَّى تُؤْتُونَ	حَتَّى تُؤْتُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.
66	لَتَأْتِنِي	لَتَأْتِنِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
69	إِنِّي أَنَا	إِنِّي أَنَا	له باری نه وه ستاندا: به فتهحه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
69	أَنَا	أَنَا	به په ها: جیگیرکردنی ئه لیف و دریژکردنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندریته وه، واتا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.
70	مُؤَدِّنٌ	مُؤَدِّنٌ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
73	جِئْنَا	جِئْنَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
75	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
76	وِعَاءٌ أَخِيهِ (مَعًا)	وِعَاءٌ يَخِيهِ	به گوړینی همزه ی دوو هم و فتهحه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
76	لِيَأْخُذَ	لِيَأْخُذَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
76	دَرَجَتٍ	دَرَجَتٍ	به که سره ده خویندریته وه بی ته نوین.

ژماره نایه	گپړانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده نبو جه عفر	
		گپړانه وده نیبن وهردان	گپړانه وده نیبن جه ماز
79	تَاخُذَ	تَاخُذَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
80	يَاذَنَ	يَاذَنَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
80	يَاذَنَ لِي ؛ اَبِيْ اَوْ	يَاذَنَ لِي ؛ اَبِيْ اَوْ	له باری نه وستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه (له هر دوو کیان).
80	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
83	يَأْتِيَنِي	يَأْتِيَنِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
84	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
86	وَحَزَنِيْ اِلَى	وَحَزَنِيْ اِلَى	له باری نه وستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.
88	وَجِئْنَا	وَجِئْنَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
90	اَعْنَاكَ	اَعْنَاكَ	به یه كه همزه ی كه سره دار ده خویند ریته وه، واته (به لابردي همزه ی پرسیاری).
91	لَخَطِئَيْنَ	لَخَطِئَيْنَ	به لابردي همزه ده خویند ریته وه.
92	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
93	يَاْتِ ؛ وَاَتُونِيْ	يَاْتِ ؛ وَاَتُونِيْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وده ی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (یات).

ژباړه نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ساز	
96	إِنِّي أَعْلَمُ	إِنِّي أَعْلَمُ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
97	خَطِيبَيْنَ	خَطِيبَيْنَ	به لابر دنی همزه ده خویندریته وه.	
98	رَبِّ إِنِّهٗو	رَبِّ إِنِّهٗو	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
100	يَا أَبَتَ	وصلًا: يَا أَبَتَ وقفًا: يَا أَبَتَ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).	
100	تَأْوِيلُ	تَأْوِيلُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
100	رُعَيَّيَ	رُعَيَّيَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، دواتر وهرده گیردریت بو پیتی (ی) و تیکه له کیشانی بو ده کریت له پیتی (ی) دوا ی خو ی ده بیته پیتی (ی) شه ده دار.	
100	بِإِذِّهِ إِخْوَتِي إِنَّ	بِإِذِّهِ إِخْوَتِي إِنَّ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه له (هر دو وکیان).	
100	يَشَاءُ إِنَّهٗو يَشَاءُ وَنَهٗو	يَشَاءُ أَنَّهُو يَشَاءُ وَنَهٗو	دو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.	
103	بِمُؤْمِنِينَ	بِمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېرانه وهی نیبن وهردان	گېرانه وهی نیبن جه ساز
			پوونکردنه وه
105	وَكَايْن	وَكَايْن وَكَايْن	به ئه لیف ده خویندريته وه له دواي پييتي (ك) له بري همزه، دواتر به همزه ي كه سره دار له بري پييتي (ي) و ئاسانکردنی همزه كه، ده كريت ئه لیف به دريژکردنه وه ي دوو چوار جوله بخویندريته وه.
106	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړپنی همزه به پييتي (و) ده خویندريته وه.
107	تَأْتِيَهُمْ ؛ تَأْتِيَهُمْ	تَأْتِيَهُمْ ؛ تَأْتِيَهُمْ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باري نه وه ستاندا: ميمي کو به پييتي (و) ي گوتراو ده خویندريته وه.
108	سَبِيلِ اَدْعُوْا	سَبِيلِ اَدْعُوْا	له باري نه وه ستاندا: به فتهحه ي پييتي (ي) ي دانه پال ده خویندريته وه.
109	نُوحِی	يُوحِی	به پييتي (ي) ده خویندريته وه له بري پييتي (ن) له گهل فتهحه دارکردنی پييتي (ج) و ئه لیفی دواي خو ي له بري پييتي (ي).
110	فُنْجِی	فُنْجِی	به لابردي شهده ي پييتي (ج) ده خویندريته وه له گهل زيادکردنی پييتي (ن) ي زه نه دار له پيش خو ي و زه نه ي پييتي (ي) و شاردنه وه ي (الاخفاء).
110	بَاسُنَا	بَاسُنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
111	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پييتي (و) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه و هې ده فص له عاصمي کوفې	خویندنه و هې نبو جه عفر	
		گپړانه و هې نیبن جه ماز	پوونکر د نه و هې

(13) سوړه تی ره عد

1	الْمَرَّ	الْمَرَّ	به سهکت (وستانیکي کورت) ده خویندریته و هې له هر چوار پیته پچراوه کان، نه و هې نابې تیکه له کیشانی پیته (م) له پیته (م) له پیته (ل) ی بو بکریته.
1	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیته (و) ده خویندریته و هې.
3	وَهُو	وَهُو	به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته و هې.
4	وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ	وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ	به تهنوینی که سره ده خویندریته و هې له بری تهنوینی ضه م له (هه رسیکیان).
4	وَعَيْرُ	وَعَيْرُ	به که سره ی پیته (ر) ده خویندریته و هې له گهل لاوازکردنی پیته (ر).
4	يُسْقَى	يُسْقَى	به پیته (ت) ده خویندریته و هې له بری پیته (ی).
5	أَعْدَا	إِذَا	به یه هه مزه ی که سره دار ده خویندریته و هې، واته: به لابردي هه مزه ی پرسپاری له سهر ئیخبار.
5	أَعْنَا	أَنَا	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه ئیوانیان ده خویندریته و هې.
11	وَمِنْ خَلْفِهِ	وَمِنْ خَلْفِهِ	به شاردنه و هې (الاخفاء) ی پیته (ن) ده خویندریته و هې له کاتی گه یشتنی به پیته (خ).

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
13	مِنْ خِيفَتِهِ	مِنْ خِيفَتِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه‌یشتنی به پیتی (خ).
13	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه‌نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
16	أَفَاتَّخَذْتُمْ	أَفَاتَّخَذْتُمْ	به ټیکه‌لکیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
16	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه‌نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
17	يُوقِدُونَ	تُوقِدُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له‌بری پیتی (ی).
18	وَمَا وَنُهُمْ	وَمَا وَنُهُمْ	به گورپنی هه‌مزه به ټه‌لیف ده خویندریته وه، وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
18	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گورپنی هه‌مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له‌باری وه‌ستاندا: دریژکردنه‌وی په‌یدا‌کراوی زه‌نه ده‌رده‌که‌ویت.
31	يَأْتِي	يَأْتِي	به گورپنی هه‌مزه به ټه‌لیف ده خویندریته وه.
32	وَلَقَدْ اسْتَهْزِئَ	وَلَقَدْ اسْتَهْزِئَ	به هو‌ی ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ن) پزگاردنه‌بین له گه‌یشتنه دوو زه‌نه به یه‌کتر.
32	اسْتَهْزِئَ	اسْتَهْزِئَ	به گورپنی هه‌مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
32	أَخَذْتُهُمْ	أَخَذْتُهُمْ	به تیکه له کیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
33	تَنْبِغُونَهُ	تَنْبِغُونَهُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) و لابردنی همزه ده خویند ریته وه.
33	وَصَدُّوا	وَصَدُّوا	به فته دارکردنی پیتی (ص) ده خویند ریته وه.
38	يَأْتِي	يَأْتِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
39	وَيُثَبِّتُ	وَيُثَبِّتُ	به فته دارکردنی پیتی (ث) و شه ده دارکردنی پیتی (ب) ده خویند ریته وه.
41	نَأْتِي	نَأْتِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
41	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
42	الْكَفَرُ	الْكَفَرُ	به فته دارکردنی پیتی (ك) و ئه لیفی دواى ئه وه ده خویند ریته وه، له گهل لابردنی شه دی پیتی (ف) و كه سره دارکردنی، له گهل لابردنی ئه لیفی دواى خوى به (تاك).

(14) سوره تی ئیبراهیم

1	الرَّ	الرَّ	به سهکت (وه ستانیکی کورت) له هرسی پیتی پچراو ده خویند ریته وه.
2	اللَّهِ	اللَّهِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
4	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
9	يَا تَيْكُم	يَا تَيْكُم	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
10	وَيُوحِرْكُمْ	وَيُوحِرْكُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
10	فَأْتُونَا	فَأْتُونَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
11	تَأْتِيَكُمْ	تَأْتِيَكُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
11	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
14	لِمَنْ خَافَ	لِمَنْ خَافَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
17	وَيَأْتِيهِ	وَيَأْتِيهِ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
17	عَذَابٌ غَلِيظٌ	عَذَابٌ غَلِيظٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
18	الرَّيْحُ	الرَّيْحُ	به فته دارکردنی پیتی (ی) و لابردنی ئه لیفی دواى خو ده خویندریته وه، به (کو).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
19	يَسَاءُ ؛ وَيَاتِ	يَسَا ؛ وَيَاتِ		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
22	لِي عَلَيْكُم	لِي عَلَيْكُم		به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
22	أَشْرَكْتُمُونِ	أَشْرَكْتُمُونِ		له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کردنی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.
25	تُوتِ	تُوتِ		به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
26	كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ ؛ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ	كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ ؛ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
26	خَبِيثَةٍ أَجْثَثَتْ	خَبِيثَةٍ أَجْثَثَتْ		به هو ی ضمه دار کردنی پیتی (ن) پزگار د بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
27	يَسَاءُ ﴿٢٧﴾ أَلَمْ	يَسَاءُ ﴿٢٧﴾ وَلَمْ		به گوړینی هه مزه ی دوو هم به پیتی (و) و فته دار کردنی ده خویندريته وه.
29	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ		به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری و ستاندا: دریژ کردنه وه ی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
31	يَأْتِي	يَأْتِي		به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
37	إِنِّي أَسْكَنْتُ	إِنِّي أَسْكَنْتُ		له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه
37	بِوَادٍ غَيْرِ	بِوَادٍ غَيْرِ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
40	دُعَاءِ	دُعَاءِ	له باری نه وستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.	
41	وَلِلْمُؤْمِنِينَ	وَلِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
42	يُؤَخِّرُهُمْ	يُؤَخِّرُهُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.	
44	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(15) سوره تی حاجر

1	الرَّ	الرَّ	به سهکت (وستانیکي کورت) له هرسی پیتی چپراو ده خویندریته وه.
3	يَاْكُلُوْا	يَاْكُلُوْا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
5	يَسْتَخِرُوْنَ	يَسْتَخِرُوْنَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
7	تَاتِيْنَا	تَاتِيْنَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
8	مَا تُنَزِّلُ	مَا تُنَزِّلُ	به پیتی (ت) ی فته تدار ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) ی یه که م و فته هی پیتی (ن).
8	اَلْمَلٰٓئِكَةُ	اَلْمَلٰٓئِكَةُ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
11	يَاْتِيْهِمْ	يَاْتِيْهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
11	يَسْتَهْزِءُوْنَ	يَسْتَهْزِءُوْنَ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندریته وه.
13	يُؤْمِنُوْنَ	يُؤْمِنُوْنَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
24	اَلْمُسْتَخْرِیْنَ	اَلْمُسْتَخْرِیْنَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
33	لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ	لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	گېړانه وهی نیبن وهر دان
		پوونکر د نه وه	
44	جُزَّ	جُزَّ	به گواستنه وهی جولهی هه مزه بؤ پیتی (ن) و شه د دارکردنی ده خویندریته وه، له گهل لابر دنی هه مزه ده بیته دهر پین به پیتی (ن) ی شه دهی نونی ضمه دار، وپیتی (ن) په وم و ئیشمام ده کریت.
45	وَعْيُونٍ ۞ اَدْخُلُوْهَا	وَعْيُونٍ ۞ اَدْخُلُوْهَا	به هوئی ضمه د دارکردنی پیتی (ن) پزگار د بین له گه یشتنه دوو زنه به یه کتر.
47	مِنْ غِلٍّ	مِنْ غِلٍّ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (غ).
49	نَبِيٍّ	نَبِيٍّ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
49	عِبَادِيْ اَيَّ	عِبَادِيْ اَيَّ	له باری نه وه ستاندا: به فته تحی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه له (هر دوو کیان).
51	وَنَبِيَّهْمُ	وَنَبِيَّهْمُ	له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه و هه مزه ناگوړدریت.
61	جَاءَ عَالٍ	جَاءَ عَالٍ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
64	جِئْنَاكَ	جِئْنَاكَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
65	تُؤْمَرُونَ	تُؤْمَرُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
65	فَاسِرٍ	فَاسِرٍ	به هه مزه ی لکاو ده خویندریته وه له بری هه مزه ی پچراو.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
67	وَجَاءَ أَهْلُ	وَجَاءَ أَهْلُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه.
71	بَنَاتٍ إِنْ	بَنَاتٍ إِنْ	له باری نه وستاندا: به فته ته ی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
77	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
88	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
89	إِنِّي أَنَا	إِنِّي أَنَا	له باری نه وستاندا: به فته ته ی پیته (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
94	تُؤْمَرُ	تُؤْمَرُ	به گوړپنی هه مزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
95	الْمُسْتَهْزِئِينَ	الْمُسْتَهْزِئِينَ	به لابردي هه مزه ده خویندریته وه.
99	يَأْتِيكَ	يَأْتِيكَ	به گوړپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.

(16) سوړه تی نه حل

5	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.
7	بِشَقِّ	بِشَقِّ	به فته ته ی پیته (ش) ده خویندریته وه.
12	وَالْتَّجُومُ	وَالْتَّجُومُ	به فته دارکردنی پیته (م) ده خویندریته وه.
12	مُسَخَّرَاتٍ	مُسَخَّرَاتٍ	به تهنوینی که سر ده خویندریته وه له بری تهنوینی ضه م.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
14	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
14	لِتَأْكُلُوا	لِتَأْكُلُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
17	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دهی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
20	يَدْعُونَ	تَدْعُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
21	أَمْوَاتٌ غَيْرُ	أَمْوَاتٌ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
22	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
29	فَلَيْسَ	فَلَيْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
33	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِي	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
34	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندریته وه.
36	أَنْ اَعْبُدُوا	أَنْ اَعْبُدُوا	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهران	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
37	لَا يَهْدِي	لَا يُهْدِي	به ضله ممدارکردنی پیتی (ی) و فته ته ی پیتی (د) ده خویندریته وه، له گهل نه لیلی دواي نه و له بری پیتی (ی) که ده بیته (من أضله الله لا یهدیه أحد) ناوی پیروزی (الله) ده بیته نیسمی (ان) و (یضل) ده بیته خه به ری.
41	لَنُبَوِّئَنَّهُمْ	لَنُبَوِّئَنَّهُمْ	به گورینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
43	نُوحِي	يُوحَى	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فته ممدارکردنی پیتی (ح) و نه لیلی دواي خو ی له بری پیتی (ی).
45	يَأْتِيَهُمْ	يَأْتِيَهُمْ	به گورینی همزه به نه لیلی ده خویندریته وه.
46	يَأْخُذْهُمْ	يَأْخُذْهُمْ	به گورینی همزه به نه لیلی ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
47	يَأْخُذْهُمْ	يَأْخُذْهُمْ	به گورینی همزه به نه لیلی ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
50	يَوْمَرُونَ	يَوْمَرُونَ	به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
58	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن و مردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
60	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
60	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
61	يُؤَاخِذُ؛ يُؤَخِّرُهُمْ	يُؤَاخِذُ؛ يُؤَخِّرُهُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
61	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	به ناسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	
61	يَسْتَخِرُونَ	يَسْتَخِرُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.	
62	مُفَرِّطُونَ	مُفَرِّطُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ف) و که سره ی پیتی (ر) و شه ده دارکردن و قه له وکردنی ده خویندريته وه، خویندنه وهی ئه م وشه به م شیوه یه شیخ عه بدولفتاحی قاضی باسی کردووه له پرتوکه که ی به ناوی (الإيضاح لمتن الدرّة) لا 292.	
63	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.	
64	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
66	تُسْقِيكُمْ	تَسْقِيكُمْ	به پیتی (ت) ی فته دار ده خویندريته وه له بری پیتی (ن) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهر دان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
66	لَبَّنَا خَالِصًا	لَبَّنَا خَالِصًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
72	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
75	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
76	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
76	يَأْتِ يَأْمُرُ	يَاتِ يَأْمُرُ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژ کړنه وهی په یدا کړای زه نه ده رده که ویت له وشه ی (یات).
79	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
80	ظَعِنِكُمْ	ظَعِنِكُمْ	به فته دار کړنی پیتی (ع) ده خویندريته وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
81	بَأْسَكُمْ	بَأْسَكُمْ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
84	يُؤَدُّنُ	يُؤَدُّنُ	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
89	وَجِئْنَا	وَجِئْنَا	به ګوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه.
90	يَأْمُرُ	يَأْمُرُ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	ګڼېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼېرانه وهی نیبن وهر دان	ګڼېرانه وهی نیبن جه ماز
90	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دهی پیتی (ذ) ده خویندريته وه.
97	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
97	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
98	قَرَأَتْ	قَرَأَتْ	به ګوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژ کړنه وهی په یدا کړاوی زه نه ده رده که ویت.
104	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
105	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
111	تَأْتِي	تَأْتِي	به ګوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
112	يَأْتِيهَا	يَأْتِيهَا	به ګوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
115	الْمَيِّتَةِ	الْمَيِّتَةِ	به که سره دار کړن و شه دهی پیتی (ی) ده خویندريته وه.
115	فَمَنْ أَضْطَرَّ	فَمَنْ أَضْطَرَّ	به هو ی ضه ممه دار کړنی پیتی (ن) پزگار ده بین له که یشتنه دوو زه نه به یه کتر، وپیتی (ط) که سره دار ده کړیت، وئه گهر به وشه ی (اضطر) ده ستيپي کړد نه وه به ضه ممه همزه ی لکاو ده ستيپيده کات، ناوهر له که سری پیتی (ط) نادریته وه، چونکه که سره که ی په یدا کړاوه.

پوونکړدنه وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن جه ماز	گیږانه وهی نیبن وهر دان		
به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	وَهُو	وَهُو	125	
به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	لَهُو	لَهُو	126	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(17) سوره تی ئیسراء

2	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
4	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
5	بَاسٍ	بَاسٍ	به گوږینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
7	أَسَآتُمْ	أَسَآتُمْ	به گوږینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کۆ به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
9	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوږینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
10	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوږینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
13	وَنُخْرِجُ	وَنُخْرِجُ	به پیتی (ی) ضه ممه دار ده خویندريته وه له بری پیتی (ن) له گه ل فته حه دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی.
13	يُلْقَاهُ	يُلْقَاهُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فته حه ی پیتی (ل) ده خویندريته وه، له گه ل شه ده دارکردنی پیتی (ق).
14	أَفْرَأُ	أَفْرَأُ	به گوږینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
19	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
19	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
20	مَحْظُورًا ۞ أَنْظَرُ	مَحْظُورًا ۞ أَنْظَرُ	به هوئی ضمه دارکردنی پیتی (ن) پرگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
31	خِطَاءً	خِطَاءً	به فته دارکردنی پیتی (خ) پیتی (ط) ده خویندریته وه.
35	بِالْقِسْطِ	بِالْقِسْطِ	به ضمه دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.
35	تَأْوِيلًا	تَأْوِيلًا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
38	سَيِّئُهُ	سَيِّئُهُ	به فته دارکردنی همزه ده خویندریته وه ئه گهر پیتی (ت) لکاوې نونداری به فته به له دواي بیټ له بری پیتی (ه).
42	يَقُولُونَ	تَقُولُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
44	تُسَبِّحُ	يُسَبِّحُ	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) و تیکه له کیشانی له گهل پیش خوی دهرده که ویت.
44	حَلِيمًا غَفُورًا	حَلِيمًا غَفُورًا	به شاردنه وه (الاحفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
45	قَرَأَتْ	قَرَأَتْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه دهرده که ویت.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	گېړانه وهی نیبن وهر دان
45	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
47	مَسْحُورًا ۞ أَنْظُرْ	مَسْحُورًا ۞ أَنْظُرْ	به هوئی ضمه مه پزگاردین له گهیشتنه دوو زه نه به یه کتر.
49	أَعْدَا	إِذَا	به یه هه مزه ی که سره دار ده خویندریته وه واته (لا بردنی همزه ی پرسیاری له سهر ئیخبار).
49	أَعِنَّا	أَنَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
51	فَسَيُنْغِضُونَ	فَسَيُنْغِضُونَ	جیاکراوته وه: به ئاشکراکردن (الظهار) ی پیتی (ن) چونکه یه کیکه له سی شوینه که ی که جیاکراوته وه له شاردنه وه (الاحفاء).
52	لَبِثْتُمْ	لَبِثْتُمْ	به تیکه له کیشانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
54	يَشَاءُ (مَعًا)	يَشَا	به گوړینی همزه به ئهلیف ده خویندریته وه.
56	قُلِ ادْعُوا	قُلِ ادْعُوا	به هوئی ضمه مه پزگاردین له گهیشتنه دوو زه نه به یه کتر.
60	الرَّعْيَا	الرَّيَا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، دواتر قهلبده کریت بو پیتی (ی) ئینجا تیکه له کیشانی بو ده کهین له پیتی (ی) ئهم دوو پیته یاه ده بیته یه ک پیتی (ی) ی شه دده دار.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
61	لِّلْمَلٰٓئِكَةِ اَسْجُدُوْا	لِّلْمَلٰٓئِكَةِ اَسْجُدُوْا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
61	عَاسَّجُدْ	عَاسَّجُدْ		به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
61	لِمَنْ خَلَقَتْ	لِمَنْ خَلَقَتْ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
62	اَرَعَيْتَكَ	اَرَعَيْتَكَ		به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه.
62	اٰخَرَتِنِ	اٰخَرَتِنِ		له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته وه، له گه ل دریژکردنه وهی نه لکاو به دوو جوله به پیی مه زه بی خوی.
64	وَرَجِلِكَ	وَرَجِلِكَ		به زهنه ی پیتی (ج) و به قهلقه له ده خویندریته وه.
69	الرَّیْحِ	الرَّیْحِ		به فته دارکردنی پیتی (ی) و زیاد کردنی ئهلیف له دوی نه و به (کو).
69	فَيُغْرِقْكُمْ فَيُغْرِقْكُمْ	فَتُغْرِقْكُمْ فَتُغْرِقْكُمْ		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) و نیبن نیبن وهردان خویندنه وه یه کی تر زیاد ده کات له سهر خویندنه وهی یه که م نه ویش فته دارکردنی پیتی (غ) و شه ده دارکردنی پیتی (ر) نه بو جه عفر له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
70	مَمَّنْ خَلَقْنَا	مَمَّنْ خَلَقْنَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه‌یشتنی به پیتی (خ).
72	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه‌نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
76	خِلَافَكَ	خِلَافَكَ	به فته‌دارکردنی پیتی (خ) و زه‌نه ی پیتی (ل) ده خویندریته وه له‌گه‌ل لابرندی ته‌لیف.
82	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
83	وَنَاءَ	وَنَاءَ	به ته‌لیفی دوا ی پیتی (ن) و دوا ی ته وه همزه ی فته‌دار له (شیوه ی دریژکردنه وه ی لکا و) ده خویندریته وه، له‌سه‌ر کیشی (ساء) له (نا و ینوء) واقا (نهض).
86	شَيْنَا	شَيْنَا	به گوړپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
88	يَا تُؤْ؛ يَا تُؤْ	يَا تُؤْ؛ يَا تُؤْ	به گوړپنی همزه به ته‌لیف ده خویندریته وه.
90	تُؤْمَنَ	تُؤْمَنَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
90	تَفْجَرُ	تَفْجَرُ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ت) و فته‌دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه، له‌گه‌ل که‌سره‌دارکردنی پیتی (ج) و شه‌ده‌دارکردنی.
92	تَاتِي	تَاتِي	به گوړپنی همزه به ته‌لیف ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼېړنه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼېړنه وهی نیبن وهر دان	ګڼېړنه وهی نیبن جه ساز
93	تُؤْمِنَ	تُؤْمِنَ	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
94	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
97	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
97	أَلْمُهْتَدِ	أَلْمُهْتَدِ	له باری نه وه ستاندا: به جیګړکړنی پیتی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.
97	مَّا وَلَهُمْ	مَّا وَلَهُمْ	به ګوړینی همزه به ټه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
98	أَعِذَا	إِذَا	به یه که همزه ی که سره دار ده خویندريته وه واته (لا بردنی همزه ی پرسیاری).
98	أَعِنَّا	أَنَا	به ئاسانکړنی همزه ی دوهم و ټه لیف خستنه نیوانیان ده خویندريته وه.
100	رَبِّ إِذَا	رَبِّ إِذَا	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.
101	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکړنی همزه و دریژکړنه وهی ټه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
102	هَؤُلَاءِ إِلَّا	هَؤُلَاءِ إِلَّا	له نیوان دوو وشه دا به ئاسانکړنی همزه ی دوهم ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکردنه وه
104	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
104	حِیْنَآ	حِیْنَآ	به گوړپنی هه مزه به پییتی (ی) ده خویندریته وه.
107	تُؤْمِنُوْا	تُؤْمِنُوْا	به گوړپنی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
110	قُلْ اَدْعُوْا ؛ یَا نَادِعُوْا	قُلْ اَدْعُوْا ؛ یَا نَادِعُوْا	به هوئی ضه ممه پرگاردبین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.

(18) سوړه تی که هف

1	عَوَجًا ۞ قَیْمًا	له باری نه وه ستاندا: بی سکت و شاردنه وه (الاحفاء) ده خویندریته وه.
2	بَاسًا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
2	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	به گوړپنی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
6	یُؤْمِنُوْا	به گوړپنی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
10	وَهَبَیْ	به گوړپنی هه مزه به پییتی (ی) ده خویندریته وه.
15	یَا تُوْنَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
16	فَاوْرًا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
16	وَبُھَیْ	به گوړپنی هه مزه به پییتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
16	مَرَفَقَا	مَرَفَقَا	به فته دار کړدنی پیتی (م) و که سره ی پیتی (ف) ده خویندریته وه له گهل قه له و کړدنی پیتی (ر).
17	تَزَوُرُ	تَزَوُرُ	به شه ده دار کړدنی پیتی (ز) ده خویندریته وه.
17	فَهُو	فَهُو	به زه نه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
17	اَلْمُهْتَدِ	اَلْمُهْتَدِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کړدنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.
18	وَلَمَلِئَتْ	وَلَمَلِئَتْ	به شه ده دار کړدنی پیتی (ل) ی دووه م و گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
18	رُعْبَا	رُعْبَا	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
19	لَبِئْتُمْ (مَعَا)	لَبِئْتُمْ	به تیکه له کیشانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
19	فَلْيَأْتِكُمْ	فَلْيَأْتِكُمْ	به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
22	رَبِّيْ اَعْلَمُ	رَبِّيْ اَعْلَمُ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
24	يَهْدِيْنَ	يَهْدِيْنَ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کړدنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		گېږانه وده ده نیبن جه ماژ	پوونکر د نه وده
25	مَائَةٍ	مَائَةٍ	به گورپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه.
29	فَلْيُؤْمِنِ	فَلْيُؤْمِنِ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
29	بِئْسَ	بِئْسَ	به گورپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژکر د نه وده په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
31	ثِيَابًا خُضْرًا	ثِيَابًا خُضْرًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
31	مُتَّكِعِينَ	مُتَّكِعِينَ	به لابر دنی همزه ده خویندريته وه.
34	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
34	أَنَا	أَنَا	به په ها: جیگیرکردنی نه لیف و دریژکر د نه وده له باری نه وده ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندريته وه، واتا دریژکر د نه وده دوو جوله به پیی مه زه به خوی.
35	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
36	مِنْهَا	مِنْهَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) و زیادکردنی پیتی (م) ی فته تده دار ده خویندريته وه له دوا ی نه و بو (دووان)
37	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
38	لَاكِتًا	لَاكِتًا	به په ها: جیگیرکردنی نه لیفی دو وده م.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهر دان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
38	بِرِّی أَحَدًا	بِرِّی أَحَدًا	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.
39	إِنْ تَرِنْ	إِنْ تَرِنْ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه.
39	أَنَا	أَنَا	به په ها: جیگیرکردنی ئه لیف و دریژکردنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندریټه وه، واتا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.
40	رَبِّی أَنْ	رَبِّی أَنْ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.
40	يُوتِيْنِ	يُوتِيْنِ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه، وله باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه.
42	وَهِي	وَهِي	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
42	بِرِّی أَحَدًا	بِرِّی أَحَدًا	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.
43	فِيَّةٌ	فِيَّةٌ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
44	عُقْبًا	عُقْبًا	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ق) ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
48	جِئْتُمُونَا	جِئْتُمُونَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
50	لِلْمَلِكَةِ اسْجُدُوا	لِلْمَلِكَةِ اسْجُدُوا	به ضه ممدار کردنی پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
50	بِئْسَ	بِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندنیته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
51	أَشْهَدْتُهُمْ	أَشْهَدْتُهُمْ	به پیتی (ن) ی فته دار ده خویندنیته وه له بری پیتی (ت) و له دواي نه و ئه لیف دیت، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندنیته وه.
51	وَمَا كُنْتُ	وَمَا كُنْتُ	به فته دار کردنی پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
55	يَوْمِنَا	يَوْمِنَا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندنیته وه.
55	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِيَهُمْ	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِيَهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندنیته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندنیته وه له وشه ی (تأتیهم).
56	هَزُوا	هَزُوا	به همزه پیتی (و) ده خویندنیته وه.
58	يُؤَاخِذُهُمْ	يُؤَاخِذُهُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندنیته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
59	لِمَهْلِكِهِمْ	لِمَهْلِكِهِمْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ی یه که م و فته تدارکردنی پیتی (ل) ی دووه م ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
63	أَرَعَيْتَ	أَرَعَيْتَ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووه م ده خویندریته وه.
63	وَمَا أُنْسِنِيهِ	وَمَا أُنْسِنِيهِ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
64	نَبِّغْ	نَبِّغْ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.
66	تُعَلِّمَنِ	تُعَلِّمَنِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.
67	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
69	سَتَجِدُنِي إِنْ	سَتَجِدُنِي إِنْ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
70	تَسْأَلُنِي	تَسْأَلُنِي	به فته تدارکردنی پیتی (ل) و شه ده دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
71	جِئْتُ	جِئْتُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری نه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
72	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه مان
73	لَا تُؤَاخِذْنِي	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	
73	عُسْرًا	به ضمه مهی پیټی (س) ده خویندریته وه.	
74	زَكِيَّةً	به ئلیفی دوا پیټی (ز) و لبردی شهدهی پیټی (ی) ده خویندریته وه.	
74	جِئَتْ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
74	نُكْرًا	نُكْرًا	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ک) ده خویندریته وه.
75	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
76	لَدُنِّي	لَدُنِّي	به لابر دنی شه ده ی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
77	شِئْت	شِئْت	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکړدنه وهی په یدا کړاوی زه نه ده رده که ویت.
77	لَتَّخَذَتْ	لَتَّخَذَتْ	به تیکه ه لکی شانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
78	بِتَّأْوِيلٍ	بِتَّأْوِيلٍ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
79	يَأْخُذُ	يَأْخُذُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
79	سَفِينَةٍ غَصْبًا	سَفِينَةٍ غَصْبًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
80	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
81	يُبَدِّلَهُمَا	يُبَدِّلَهُمَا	به فته دار کړدنی پیتی (ب) و شه ده ی پیتی (د) ده خویندریته وه.
81	رُحْمًا	رُحْمًا	به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
82	تَأْوِيلُ	تَأْوِيلُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
85	فَاتَّبَعَ	فَاتَّبَعَ		به همزه ی لکاو ده خویندريته وه له بری همزه ی نه لکاو، له گه ل شه ده دارکردنی پیتی (ت) و فه تحه دارکردنی.
86	حَمِيَّةٍ	حَمِيَّةٍ		به زیادکردنی ئه لیف له دواي پیتی (ح) و پیتی (ی) له بری همزه ده خویندريته وه.
87	نُكِرًا	نُكِرًا		به ضمه مه دارکردنی پیتی (ك) ده خویندريته وه.
88	جَزَاءً	جَزَاءً		به ضمه مه دارکردنی همزه ده خویندريته وه بی ته نوین.
88	يُسْرًا	يُسْرًا		به ضمه مه ی پیتی (س) ده خویندريته وه.
89	ثُمَّ اتَّبَعَ	ثُمَّ اتَّبَعَ		به همزه ی لکاو ده خویندريته وه له بری همزه ی نه لکاو، له گه ل شه ده دارکردنی پیتی (ت) و فه تحه دارکردنی.
92	ثُمَّ اتَّبَعَ	ثُمَّ اتَّبَعَ		به همزه ی لکاو ده خویندريته وه له بری همزه ی نه لکاو، له گه ل شه ده دارکردنی پیتی (ت) و فه تحه دارکردنی.
93	السَّدَّيْنِ	السَّدَّيْنِ		به ضمه مه ی پیتی (س) ده خویندريته وه.
94	يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ	يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه له (هردو وکیان).
94	سَدًا	سَدًا		به ضمه مه ی پیتی (س) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
98	دَکَاءٌ	دَکَا	به تهنوینی فته تهی پیتی (ک) ده خویند ریته وه له گهل لابردنی همزه و دريژکردنه وهی له بری (بدل) له باری و ستاندا.
102	دُونِی	دُونِی	له باری نه و ستاندا: به فته تهی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
102	أُولِيَاءَ إِنَّا	أُولِيَاءَ أَنَا	به ناسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
106	هُزُؤًا	هُزُؤًا	به همزه پیتی (و) ده خویند ریته وه.
107	نُزْلًا ۞ خَلِيدِينَ	نُزْلًا ۞ خَلِيدِينَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.
109	جِنَّا	جِنَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه.

(19) سوره تی هه ریه م

			به سهکت (و ستانیکی کورت) ده خویند ریته وه له سهر هر پینج پیتی پچراو، ویوی هیه دریژکردنه وهی چوار یان شمش جوله له پیتی (ع) نه و ش واده خوازیت شاردنه وه (الاخفاء) نه کریت بو پیتی (ن) له (عین) له کاتی گه یشتنی به پیتی (ص).
1	گهی عص	گهی عص	
2	زَکَرِيَّا	زَکَرِيَّا	به زیادکردنی همزه ی فته تدار له دواي نه لیف ده خویند ریته وه، له گهل دریژکردنه وهی لکاو.
2	زَکَرِيَّا ۞ اِذْ	زَکَرِيَّا ۞ اِذْ	به ناسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
3	نِدَاءٌ خَفِيًّا	نِدَاءٌ خَفِيًّا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
4	الرَّأْسُ	الرَّأْسُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
7	يَزْكِرِيًّا	يَزْكِرِيًّا	به زیادکردنی همزه ی ضمه دار ده خویندريته وه له دوی ئلیف، له گهل دریژکردنه وهی لکاو.
7	يَزْكِرِيًّا اِنَّا	يَزْكِرِيًّا اَنَا ؛ يَزْكِرِيًّا وَنَا	دوو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوهم و گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
8	عِتِيًّا	عُتِيًّا	به ضمه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندريته وه.
10	اَجْعَلْ لِي	اَجْعَلْ لِي	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه.
18	اِنِّي اَعُوذُ	اِنِّي اَعُوذُ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه.
23	مِثُّ	مُثُّ	به ضمه دارکردنی پیتی (م) ده خویندريته وه.
23	نَسِيًّا	نِسِيًّا	به که سره ی پیتی (ن) ده خویندريته وه.
25	تُسْقِطُ	تَسْقِطُ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و پیتی (ق) ده خویندريته وه، له گهل شه ده دارکردنی پیتی (س).

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
27	جِئْتِ	جِئْتِ		به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویند ریټه وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
34	قَوْلْ	قَوْلْ		به ضمه دارکردنی پیټی (ل) ده خویند ریټه وه.
36	وَإِنَّ	وَإِنَّ		به فته دارکردنی همزه ده خویند ریټه وه.
38	يَا تُؤْنَنَّا	يَا تُؤْنَنَّا		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریټه وه.
39	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ		به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویند ریټه وه.
42	يَا أَبَتِ	وصلاً: يَا أَبَتِ وقفاً: يَا أَبَتِ		له باری نه وه ستاندا: به فته دارکردنی پیټی (ت) ده خویند ریټه وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ت).
43	يَا أَبَتِ	وصلاً: يَا أَبَتِ وقفاً: يَا أَبَتِ		له باری نه وه ستاندا: به فته دارکردنی پیټی (ت) ده خویند ریټه وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ت).
43	يَا تِكَ	يَا تِكَ		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریټه وه.
44	يَا أَبَتِ	وصلاً: يَا أَبَتِ وقفاً: يَا أَبَتِ		له باری نه وه ستاندا: به فته دارکردنی پیټی (ت) ده خویند ریټه وه، له باری وه ستاندا: به پیټی (ه) ده خویند ریټه وه له بری پیټی (ت).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن و مردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
45	يَا بَت	وَصَلًّا: يَا بَت وَقَفًّا: يَا بَت	له باری نه وستاندا: به فته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).	
45	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
47	رَبِّ إِنِّهُ	رَبِّ إِنِّهُ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
51	مُخْلِصًا	مُخْلِصًا	به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه،	
55	يَأْمُرُ	يَأْمُرُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.	
58	وَإِسْرَءِيلَ	وَإِسْرَءِيلَ ؛ وَإِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.	
60	يَدْخُلُونَ	يَدْخُلُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه، له گهل فته هی پیتی (خ).	
61	مَاتِيًّا	مَاتِيًّا	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.	
66	أَعِذَا	أَعِذَا	به ئاسانکردنی همزه و دوو و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.	
66	مِثْ	مِثْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
67	يَذْكُرْ	يَذْكُرْ	به فته دارکردنی پیتی (ذ) و پیتی (ک) ده خویندريته وه له گال شه ده دارکردنیان.
68	جِثِّيَا	جِثِّيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) ده خویندريته وه.
69	عَتِيَا	عَتِيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندريته وه.
70	صَلِيَا	صَلِيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ص) ده خویندريته وه.
72	جِثِّيَا	جِثِّيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) ده خویندريته وه.
74	وَرَعِيَا	وَرِيَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) و تيکه ه لکيشانی به دواي خوی ده بیته یائی شه دداری به فته.
77	أَفْرَعِيَّتْ	أَفْرَعِيَّتْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندريته وه.
80	وَيَاتِيْنَا	وَيَاتِيْنَا	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه.
89	جِثُّمَّ	جِثُّمَّ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.

(20) سوره تی طه

1	طه	طه	هر دوو پیتی پچراو به سه کت (وه ستانیکی کورت) ده خویندريته وه.
---	----	----	---

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
4	مِمَّنْ خَلَقَ	مِمَّنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
10	إِنِّيْٓ ءَاَنَسْتُ ۚ لَّعَلِّيْ ءَاَتِيْكُمْ	إِنِّيْٓ ءَاَنَسْتُ ۚ لَّعَلِّيْ ءَاَتِيْكُمْ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه له (هر دوو کیان)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
12	إِنِّيْٓ	أَنِّيْ	به فته دارکردنی هه مزه و پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه.
12	طَوًى	طَوًى	به فته ده خویندريته وه بی ته نوین.
14	إِنِّيْٓ أَنَا ۚ لِذِكْرِیْ ۝۱۴۱	إِنِّيْٓ أَنَا ۚ لِذِكْرِیْ ۝۱۴۱	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه له (هر دوو کیان).
16	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
18	وَلِيْ فِيْهَا	وَلِيْ فِيْهَا	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه.
22	مِنْ غَيْرٍ	مِنْ غَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (غ).
26	وَيَسِّرْ لِّيْ	وَيَسِّرْ لِّيْ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه.
36	سُوْلَكَ	سُوْلَكَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصم کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
39	يَاْخُذْهُ	يَاْخُذْهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
39	وَلْتُصْنَعَ	وَلْتُصْنَعَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ل) و پیتی (ع) و ټیکه لکیشانی بچوک له گهل پیتی (ع) ی دواى خوئ له (على).	
39	عَيْنِي ۞ اِذْ	عَيْنِي ۞ اِذْ	له باری نه وه ستاندا: به فته حى پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.	
40	فَلْيَثَّ	فَلْيَثَّ	به ټیکه لکیشانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
40	جِئَتْ	جِئَتْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
41	لِنَفْسِي ۞ اُذْهَبْ	لِنَفْسِي ۞ اُذْهَبْ	له باری نه وه ستاندا: به فته حى پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.	
42	ذِكْرِي ۞ اُذْهَبَا	ذِكْرِي ۞ اُذْهَبَا	له باری نه وه ستاندا: به فته حى پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.	
47	فَاتِيَاْهُ	فَاتِيَاْهُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
47	إِسْرَاعِيلَ	إِسْرَاعِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.	
47	جِئْنَاكَ	جِئْنَاكَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.	

ژماره نايهت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خويندنه وهی نبو جه عفر		پوونکړدنه وه
		گيړانه وهی نيبن وهر دان	گيړانه وهی نيبن جه ماز	
50	شَيْءٍ خَلَقَهُ	شَيْءٍ خَلَقَهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پيټی (خ) ده خویندريټه وه.	
53	مَهْدًا	مِهْدًا	به که سره ی پيټی (م) و فته هی پيټی (ه) ده خویندريټه وه له گهل ټه لیف دوا ی خو ی.	
57	أَجِئْنَا	أَجِئْنَا	به گوړینی هه مزه به پيټی (ی) ده خویندريټه وه.	
58	فَلَنَأْتِيَنَّكَ	فَلَنَأْتِيَنَّكَ	به گوړینی هه مزه به ټه لیف ده خویندريټه وه.	
58	تُخْلِفُهُ	تُخْلِفُهُ	به زه نه ی پيټی (ف) ده خویندريټه وه بی صيله.	
58	سُوًى	سُوًى	به که سره دارکړنی پيټی (س) ده خویندريټه وه.	
61	فَيُسْحِتْكُمْ	فَيُسْحِتْكُمْ	به فته دارکړنی پيټی (ی) و پيټی (ح) ده خویندريټه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پيټی (و) ی گوتراو ده خویندريټه وه.	
63	قَالُوا إِنَّ	قَالُوا إِنَّ	به فته دارکړنی پيټی (ن) و شه ده دارکړنی ده خویندريټه وه.	
64	ثُمَّ أَتُوا	وَصَلًا: ثُمَّ أَتُوا ابتداءً: أَيْتُوا	له باری نه وه ستاندا: به گوړینی هه مزه به ټه لیف ده خویندريټه وه، له سه ره تادا: وهك ده فص ده خویندريټه وه.	
69	تَلَقَّفَ	تَلَقَّفَ	به فته دارکړنی پيټی (ل) ده خویندريټه وه، له گهل شه ده ی پيټی (ق).	

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جعفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهران	ګېړانه وهی نیبن جهماز
71	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ	به زیادکردنی هه مزه ی پرسپاری و وبه ناسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
71	مِنْ خَلَفٍ	مِنْ خَلَفٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیټی (خ).
72	تُوْثِرَكَ	تُوْثِرَكَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
74	يَا تِ	يَا تِ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
75	يَا تِهْ	يَا تِهْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
75	مُؤْمِنًا	مُؤْمِنًا	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
77	اَنَّ اُسِرِ	اَنَّ اُسِرِ	به هه مزه ی لکاو له بری هه مزه ی پچپراو ده خویندریته وه له وشه ی (اُسِر) له گهل که سره دارکردنی پیټی (ن) به هو ی پزگار بون له گه یشتنه دوو زه نه به یهک، له کاتی ده سټپیکردن به هه مزه ی لکاو هه مزه که که سره دار ده کریټ، به په ها لاوازکردنی پیټی (ر) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکړدنه وه
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
80	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ		به ئاسانکړدنی هه مزه و دریژکړدنه وهی ئه لیلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريټه وه.
80	وَوَاعَدْنَاكُمْ	وَوَاعَدْنَاكُمْ		به لابردي ئه لیلیفی یه کهم ده خویندريټه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و)ی گو تراو ده خویندريټه وه.
93	تَتَّبِعِنِ	وصلاً: تَتَّبِعِنِ وقفاً: تَتَّبِعِنِ		له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکړدنی پیټی (ی)ی زیاده ی فه ته دار ده خویندريټه وه، له باری وه ستاندا: به زه نه ده خویندريټه وه.
94	تَأْخُذْ	تَأْخُذْ		به گوړپنی هه مزه به ئه لیلیف ده خویندريټه وه.
94	وَلَا يَرَأِي	وَلَا يَرَأِي		به گوړپنی هه مزه به ئه لیلیف ده خویندريټه وه، وله باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی)ی دانه پال ده خویندريټه وه.
94	إِسْرَءِیْلَ	إِسْرَءِیْلَ ؛ إِسْرَءِیْلَ		به ئاسانکړدنی هه مزه و دریژکړدنه وهی ئه لیلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريټه وه.
97	لَنَحْرِقَنَّهٗ	لَنَحْرِقَنَّهٗ	لَنَحْرِقَنَّهٗ	ئین جه ماز: به زه نه ی پیټی (خ)و لاوازکړدنی پیټی (ر) ده خوینټه وه. ئین ئین وهردان: به فه ته ی پیټی (ن)ی یه کهم ده خوینټه وه، له گهل زه نه ی پیټی (ح)و ضه ممه ی پیټی (ر)و لاوازکړدن و قه له وکړدنی.
100	وَزَرًا خَلِيدِينَ	وَزَرًا خَلِيدِينَ		به شار د نه وه (الاخفاء)ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندريټه وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
103	لَبِثْتُمْ	لَبِثْتُمْ	به تیكه لکیشانی پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
104	لَبِثْتُمْ	لَبِثْتُمْ	به تیكه لکیشانی پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
112	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
112	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
116	لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا	لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ت) ده خویندریته وه.
123	يَا تَبَيَّنْكُمْ	يَا تَبَيَّنْكُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
125	حَشَرْتَنِي اَعْمٰی	حَشَرْتَنِي اَعْمٰی	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
127	يَوْمِنُ	يَوْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
132	وَأْمُرُ	وَأْمُرُ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
133	يَا تَبَيَّنَا	يَا تَبَيَّنَا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

پوونکر دنده وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیړانه وهی نیبن جه ماز	گیړانه وهی نیبن وهر دان		
به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه، نیبن نیبن وهر دان: به پییتی (ی) ده خویندیته وه له بری پییتی (ت) ی یه که م.	تَاتِهْمُ	یَاتِهْمُ	تَاتِهْمُ	133

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهر دان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
پوونکر د نه وه			

(21) سوره تی له نبیاء

2	يَاۤاَنِيهِمْ	يَاۤاَنِيهِمْ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
3	اَفْتَاۤتُوْنَ	اَفْتَاۤتُوْنَ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
4	قَالَ رَّبِّيْ	قُلْ رَّبِّيْ	به ضمه می پیتی (ق) و لابر دنی ئه لیف ده خویندريته وه له گه ل زه نه دارکردنی پیتی (ل) به فیعلی ئه مر، و پیتی (ل) تیکه له کیشانی بو ده کریت به پیتی (ر).
4	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
5	فَلْيَاۤتِنَا	فَلْيَاۤتِنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
6	يُؤْمِنُوْنَ	يُؤْمِنُوْنَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
7	تُوحٰی	يُوحٰی	به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ن) له گه ل فته ده دارکردنی پیتی (ح) و نه و ئه لیفه ی ده که ویته دوای نه و له بری پیتی (ی).
8	يَاۤكُلُوْنَ	يَاۤكُلُوْنَ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
11	وَاَنۡشَاۤنَا	وَاَنۡشَاۤنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
12	بَاَسَنَا	بَاَسَنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
15	حَصِيدًا خَمِدِينَ	حَصِيدًا خَمِدِينَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.	
24	مَعِيَ	مَعِيَ	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
25	نُوحَى	يُوحَى	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فته دارکردنی پیتی (ح) و نه و نه لیفه ی ده که ویته دوا ی نه و له بری پیتی (ی).	
28	مِنْ حَشِيَّتِهِ	مِنْ حَشِيَّتِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
29	إِنِّي إِلَهُ	إِنِّي إِلَهُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
30	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
33	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
34	مِتَّ	مُتَّ	به ضه ممه ی پیتی (م) ده خویندریته وه.	
36	هُزُؤًا	هُزُؤًا	به همزه پیتی (و) ده خویندریته وه.	
40	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به نه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
41	وَلَقَدْ أَسْهَزَيْ	وَلَقَدْ أَسْهَزَيْ	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پژارده بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.	

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
41	اَسْتَهْزِيْ	اَسْتَهْزِيْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
41	يَسْتَهْزُوْنَ	يَسْتَهْزُوْنَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندریته وه.
44	نَاتِيْ	نَاتِيْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
45	اَلْدَّعَاءُ اِذَا	اَلْدَّعَاءُ اِذَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
47	مِثْقَالَ	مِثْقَالَ	به ضه ممه ی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
47	مِنْ خَرَدَلٍ	مِنْ خَرَدَلٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
55	اَجِئْتَنَا	اَجِئْتَنَا	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
61	فَاتُواْ	فَاتُواْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
62	ءَاَنْتَ	ءَاَنْتَ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
73	اَئِمَّةَ	اَئِمَّةَ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
80	بَاسِكُمْ	بَاسِكُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن و هردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
81	الرَّيْحَ	الرَّيْحَ		به فته دار کړنی پیتی (ی) ده خویند ریته وه، له گهل زیاد کړنی ئه لیف له دواي ئه و به (کؤ).
88	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
89	وَزَكْرِيَّا	وَزَكْرِيَّا		به زیاد کړنی همزه ی فته دار له دواي ئه لیف ده خویند ریته وه، له گهل دریژ کړنه وهی لکاو.
89	وَزَكْرِيَّا إِذْ	وَزَكْرِيَّا إِذْ		به ئاسان کړنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
94	وَهُوَ	وَهُوَ		به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
94	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
96	فُتِحَتْ	فُتِحَتْ		به شه ده دار کړنی پیتی (ت) ی یه که م ده خویند ریته وه.
96	يَا جُوجُ وَمَا جُوجُ	يَا جُوجُ وَمَا جُوجُ		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه له (هردو وکیان).
99	هَؤُلَاءِ ۚ إِلَهَۃَ	هَؤُلَاءِ ۚ إِلَهَۃَ		به گوړینی همزه ی دوو هم به پیتی (ی) ی فته دار ده خویند ریته وه.
103	لَا يَحْزَنُهُمْ	لَا يَحْزَنُهُمْ		به ضه ممه دار کړنی پیتی (ی) و که سره ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه.
104	نَطَوَى	نَطَوَى		به پیتی (ت) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ن) له گهل فته دار کړنی پیتی (و) و ئه و ئه لیفه ی ده که ویته دواي ئه و له بری پیتی (ی).
104	السَّمَاءِ	السَّمَاءِ		به ضه ممه دار کړنی همزه ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
104	لِّلْكُتْبِ	لِّلْكُتْبِ	به كه سره داركردنی پیتی (ك) و فهتخه ی پیتی (ت) له گهل ټه و ټه لیفه ی ده كه وټه دوا ی ټه و.	
104	بَدَأْنَا	بَدَأْنَا	به گوړینی همزه به ټه لیف ده خویندریته وه.	
112	قُلْ رَبِّ	قُلْ رَبِّ	به ضه ممه داركردنی پیتی (ق) و لا بردنی ټه لیف ده خویندریته وه له گهل زه نه ی پیتی (ل) به فیعلی ټه مر، دواتر تیكه ه لكی شانی پتی (ل) له پیتی (ر) ده كړیت.	
112	رَبِّ	رَبِّ	به ضه ممه داركردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(22) سوړه تی ده ج

5	كَشَاءُ إِلَى	كَشَاءُ إِلَى ؛ كَشَاءُ وَلَى	دوو خویندنه وهی بۇ هه یه : ناسانکردنی هه مزه ی دوو هم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.
5	وَرَبَّتْ	وَرَبَّتْ	به هه مزه ی فته دار ده خویندريته وه پيش پییتی (ت).
13	لَيْئَسَ ؛ وَلَيْئَسَ	لَيْئَسَ ؛ وَلَيْئَسَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا : دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
17	وَالصَّبِيْنَ	وَالصَّبِيْنَ	به لابر دنی هه مزه ده خویندريته وه.
22	مِنْ غَمٍّ	مِنْ غَمٍّ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (غ).
23	وَلَوْلَا	وَلَوْلَا	به گوړینی هه مزه ی یه که م به پییتی (و) ده خویندريته وه، وه مزه ی دوو هم ناگوړدریت به هیچ شیوه یه ک.
25	سَوَاءً	سَوَاءً	به تهنوینی ضه م ده خویندريته وه له بری تهنوینی فته ده.
25	وَالْبَادِ	وَالْبَادِ	له باری نه وه ستاندا : به جیگیرکردنی پییتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.
26	بَوَّانَا	بَوَّانَا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
27	يَا تُوكَ ؛ يَاتَيْنَ	يَا تُوكَ ؛ يَاتَيْنَ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
30	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
31	فَتَخَطَّفُهُ	فَتَخَطَّفُهُ	به فته دارکردنی پیتی (خ) و شده دی پیتی (ط) ده خویندریته وه.
40	دَفَعُ	دَفَعُ	به که سړی پیتی (د) و فته دی پیتی (ف) ده خویندریته وه له گهل زیادکردنی ئه لیف له دواى خوۍ.
40	لَهْدِمَتْ	لَهْدِمَتْ	به لابردي شده له سهر پیتی (د) ده خویندریته وه.
44	أَخَذْتَهُمْ	أَخَذْتَهُمْ	به تیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
45	فَكَائِنَ	فَكَائِنَ ؛ فَكَائِنَ	به ئه لیف ده خویندریته وه له دواى پیتی (ك) له بری همزه، دواتر به همزه ی که سره دار له بری پیتی (ی) و ئاسانکردنی همزه که، ده کریت ئه لیف به دریژکردنه وه دوو چوار جوله بخویندریته وه.
45	وَهَى ؛ فَهَى	وَهَى ؛ فَهَى	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
45	وَبِئْرٍ	وَبِئْرٍ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.

ژباړه نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
48	وَكَايْن	وګاڼن ؛ وګاڼن	به ئلیف ده خویندریته وه له دواي پیتی (ک) له بری همزه، دواتر به همزه ی که سره دار له بری پیتی (ی) و ئاسانکردنی همزه که، ده کریت ئلیف به دریژکردنه وه ی دوو جوله و چوار جوله بخویندریته وه.
48	وَهَى	وَهَى	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
48	أَخَذْتُهَا	أَخَذْتُهَا	به تیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
52	أُمْنِيَّتِهِ	أُمْنِيَّتِهِ	به لابردي شده له سهر پیتی (ی) ده خویندریته وه.
54	فَيَوْمِنُوا	فَيَوْمِنُوا	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
55	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِيَهُمْ	تَأْتِيَهُمْ ؛ يَأْتِيَهُمْ	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
58	لَهُو	لَهُو	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
59	مُدَّحَلَا	مُدَّحَلَا	به فته دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
60	لَعَفُو عَفُورٌ	لَعَفُو عَفُورٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
62	يَدْعُونَ	تَدْعُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
63	لَطِيفٌ خَبِيرٌ	لَطِيفٌ خَبِيرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.

ژماره نايه ت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گيړانه وهی نيبن و هردان	گيړانه وهی نيبن جه ماز	
64	لَهُو	لَهُو		به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
65	السَّمَاءُ أَنْ	السَّمَاءُ أَنْ		به ئاسان کړنی همزه ی دوو هم ده خویندريته وه.
66	وَهُو	وَهُو		به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
72	وَبَيْسَ	وَبَيْسَ		به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری و هستاندا: دریژ کړنه وهی په یدا کړاوی زه نه ده رده که ویت.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(23) سوره تی مؤمینون

1	اَلْمُؤْمِنُونَ	اَلْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
14	اَنۡشَاۡنُهٗ	اَنۡشَاۡنُهٗ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
19	فَاَنۡشَاۡنَا۟ۤ اَ تَاۡكُلُوۡنَ	فَاَنۡشَاۡنَا۟ۤ اَ تَاۡكُلُوۡنَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
20	سَيِّۡۤاَءَ	سَيِّۡۤاَءَ	به که سره دارکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه، وپیتی (ی) ده بیته پیتی کی دريژکراو.
21	نُسۡقِیۡکُمۡ	نُسۡقِیۡکُمۡ	به فته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ن) له گهل شاردنه وه (الاخفاء) له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
21	تَاۡكُلُوۡنَ	تَاۡكُلُوۡنَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
23	اِلٰهٍ غَیۡرُهٗ	اِلٰهٍ غَیۡرُهٗ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
23	غَیۡرُهٗ	غَیۡرُهٗ	به که سره ی پیتی (ر) و پیتی (ه) ده خویندريته وه، له گهل لکاندنې به پیتی (ی) و لاوازکردنی پیتی (ر).
27	جَاۡءَ اَمۡرُنَا	جَاۡءَ اَمۡرُنَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندريته وه.
27	مِّنۡ کُلِّ	مِّنۡ کُلِّ	به که سره ده خویندريته وه بی ته نوین.
31	اَنۡشَاۡنَا	اَنۡشَاۡنَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
32	أَنْ أَعْبُدُوا	أَنْ أَعْبُدُوا	به هو ی ضه ممه پزگار د بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
32	إِلَهِ غَيْرُهُ	إِلَهِ غَيْرُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریټه وه.
32	غَيْرُهُ	غَيْرُهُ	به که سره ی پیټی (ر) و پیټی (ه) ده خویندریټه وه، له گهل لکاندنې به پیټی (ی) و لاوازکردنې پیټی (ر).
33	يَأْكُلْ ؛ تَأْكُلُونَ	يَأْكُلْ ؛ تَأْكُلُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
35	مِثْمٌ	مِثْمٌ	به ضه ممه دارکردنې پیټی (م) ی یه که م ده خویندریټه وه.
36	هِيَاهُ (مَعًا)	هِيَاهُ	به که سره دارکردنې پیټی (ت) ده خویندریټه وه.
38	بِْمُؤْمِنِينَ	بِْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
42	أَنْشَانَا	أَنْشَانَا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
43	يَسْتَعْخِرُونَ	يَسْتَعْخِرُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
44	تَنَرًا	تَنَرًا	به ته نوینی فته ته ده خویندریټه وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی قهره بوی بو ده کریټ.
44	جَاءَ أُمَّةً	جَاءَ أُمَّةً	به ئاسانکردنې هه مزه ی دوو هم ده خویندریټه وه.
44	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
47	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
50	رَبُّوَة	رُبُوَة	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
52	وَإِنَّ هَذِهِ	وَإِنَّ هَذِهِ	به فته دارکردنی همزه ده خویندریته وه.
57	مِنْ خَشِيَةٍ	مِنْ خَشِيَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
58	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
60	يُؤْتُونَ	يُؤْتُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
68	يَأْتِ	يَاتِ	به گوړینی همزه به نه لیلیف ده خویندریته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وه ی پیداکراوی زه نه ده رده که ویت.
72	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
74	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
78	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
79	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
80	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
82	أَعْدَا	إِذَا	به یهک همزه ی که سره دار ده خویندریته وه (واته به همزه ی ئیخبار).

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
82	مِثْنًا	مُثْنًا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
82	أَئِنَّا	أَنَا	به ئاسانکردنی همزه‌ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
85	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه‌ده‌ی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
88	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه‌نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
92	عَلِمَ	عَلِمَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
99	جَاءَ أَحَدَهُمْ	جَاءَ أَحَدَهُمْ	به ئاسانکردنی همزه‌ی دووهم ده خویندریته وه.
100	لَعَلِّي أَعْمَلُ	لَعَلِّي أَعْمَلُ	له باری نه‌وه ستاندا: به فه‌ت‌هی پیتی (ی) ی دانه‌پال ده خویندریته وه.
103	وَمَنْ خَفَّتْ	وَمَنْ خَفَّتْ	به شاردنه‌وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه‌یشتنی به پیتی (خ).
110	فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ	فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ	به تی‌که‌ه‌ل‌کی‌شانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله‌باری نه‌وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
110	سِحْرِيًّا	سُحْرِيًّا	به ضه ممه‌ی پیتی (س) ده خویندریته وه.
112	لَيْتُمْ	لَيْتُمْ	به تی‌که‌ه‌ل‌کی‌شانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله‌باری نه‌وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ساز
114	لَبِثْتُمْ	لَبِثْتُمْ	به تیكهه لکیشانی پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

(24) سوره تی نور

1	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دهی پیټی (ذ) ده خویندریته وه.
2	مِائَةً	مِائَةً	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.
2	تَأْخُذْكُمْ ؛ رَافَةً	تَأْخُذْكُمْ ؛ رَافَةً	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
2	تُؤْمِنُونَ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	تُؤْمِنُونَ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
3	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
4	يَأْتُوا	يَأْتُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
6	شُهَدَاءُ إِلَّا شُهَدَاءُ وَلَا	شُهَدَاءُ إِلَّا شُهَدَاءُ وَلَا	دوو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
6	أَرْبَعُ	أَرْبَعُ	به فته دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریته وه.
9	وَالْخَمِيسَةَ	وَالْخَمِيسَةَ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ت) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
12	اَلْمُؤْمِنُونَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتُ	اَلْمُؤْمِنُونَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتُ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
13	يَا تُوْا	يَا تُوْا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
15	وَهُوْ	وَهُوْ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
17	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
21	يَا مُرْ	يَا مُرْ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
22	يَا تَلِ	يَتَّالِ	پیټی (ت) پیټش هه مزه ده که ویت دواتر هه مزه فته تحه دارده کریټ. پیټی (ل) شه دهو فته تحه دار ده کریټ. ئه م وشه له (الألوة) وهر ګیراوه به ته ئلیټی هه مزه، واته (الحلف) یه عنی داواي سویندی لیده کریټ، (یانلا یحلف أولو الفضل علی أن لا یؤتوا) ده بیټه به لگه له سهر لا بردنی (لا) فیعله که ش پیټی (ن) ی سه قیله ی تیډانیه ئه وده ش پیویست ده بیټ له سهر ئیجاب.
22	يُؤْتُوا	يُؤْتُوا	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
23	اَلْمُؤْمِنَاتِ	اَلْمُؤْمِنَاتِ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
27	بُيُوتًا غَيْرَ	بُيُوتًا غَيْرَ	به شارندنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریټه وه.
27	تَسْتَأْذِنُوا	تَسْتَأْذِنُوا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گپړانه و هه ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه و هه نبو جه عفر	
		گپړانه و هه نیبن و هردان	گپړانه و هه نیبن جه ماز
27	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دهی پیتی (ذ) ده خویندريته وه.
28	يُؤَذِّنَ	يُؤَذِّنَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
29	بُيُوتًا غَيْرَ	بُيُوتًا غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
30	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
31	لِلْمُؤْمِنَاتِ	لِلْمُؤْمِنَاتِ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
31	غَيْرِ أُولَى	غَيْرِ أُولَى	به فته دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویندريته وه.
31	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
33	الْبِغَاءِ إِنَّ	الْبِغَاءِ أَنْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندريته وه.
34	مُبَيَّنَاتٍ	مُبَيَّنَاتٍ	به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه.
35	يُوقَدُ	تَوْقَدُ	به پیتی (ت) ی فته دار ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) و فته دارکردنی پیتی (و) و پیتی (د) له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ق).
43	يُؤَلَّفُ	يُؤَلَّفُ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
43	مِنْ خَلِيلِهِ	مِنْ خَلِيلِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
43	يَذْهَبُ	يُذْهَبُ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ی) و که سره دار کردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
45	يَشَاءُ اِنْ	يَشَاءُ اَنَّ ؛ يَشَاءُ وَنَّ	دوو خویندنه وهی بو هه یه : ئاسان کردنی هه مزه ی دوو هم و گوړپنی به پیتی (و) ی که سره دار.
46	مُبَيِّنَاتٍ	مُبَيِّنَاتٍ	به فته دار کردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
46	يَشَاءُ اِلَى	يَشَاءُ اِلَى ؛ يَشَاءُ وِلَى	دوو خویندنه وهی بو هه یه : ئاسان کردنی هه مزه ی دوو هم و گوړپنی به پیتی (و) ی که سره دار.
47	بِالْمُؤْمِنِينَ	بِالْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
48	لِيَحْكُمَ	لِيَحْكُمَ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ی) و فته ی پیتی (ک) ده خویندریته وه.
49	يَأْتُوا	يَأْتُوا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
51	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
51	لِيَحْكُمَ	لِيَحْكُمَ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ی) و فته ی پیتی (ک) ده خویندریته وه.
52	وَيَتَّقِهْ	وَيَتَّقِهْ	به که سره ی پیتی (ق) ده خویندریته وه، ئیبنو ئیبن وهر دان: به زه نه ی پیتی (ه) ده خویندریته وه. ئیبن جه ماز: به که سره ی پیتی (ه) ده خویندریته وه به صیله.
57	وَمَا وَلَهُمْ	وَمَا وَلَهُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
57	وَلَيْسَ	وَلَيْسَ	به ګوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
58	لَيْسَتْ لَكُمْ	لَيْسَتْ لَكُمْ	به ګوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
59	فَلَيْسَتْ لَكُمْ ؛ أَسْتَدَنْ	فَلَيْسَتْ لَكُمْ ؛ أَسْتَدَنْ	به ګوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
61	تَأْكُلُوا (مَعًا)	تَأْكُلُوا	به ګوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
62	الْمُؤْمِنُونَ ؛ يُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ ؛ يُؤْمِنُونَ	به ګوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
62	يَسْتَعِزُّوهُ ؛ يَسْتَعِزُّونَكَ ؛ أَسْتَعِزُّونَكَ ؛ شَانِهِمْ فَإَذَنْ	يَسْتَعِزُّوهُ ؛ يَسْتَعِزُّونَكَ ؛ أَسْتَعِزُّونَكَ ؛ شَانِهِمْ فَإَذَنْ	به ګوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
62	شَيْتَ	شَيْتَ	به ګوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.

(25) سوره تی فورقان

5	فَهَيَ	فَهَيَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
7	يَا كُلْ	يَا كُلْ	به ګوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
8	يَا كُلْ	يَا كُلْ	به ګوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهران	گېږانه وهی نیبن جه ماز
8	مَسْحُورًا ۸ أَنْظُرْ	مَسْحُورًا ۸ أَنْظُرْ	به هوۍ ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پرگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
17	عَأَنْتُمْ	عَأَنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
17	هَؤُلَاءِ أُم	هَؤُلَاءِ يَم	به گوړینی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه به پیتی (ی) ی فه تحه دار.
18	تَتَّخِذَ	تَتَّخِذَ	به ضه ممه ی پیتی (ن) و فه تحه ی پیتی (خ).
19	تَسْتَطِيعُونَ	يَسْتَطِيعُونَ	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت) ی یه که م.
20	لَيَأْكُلُونَ	لَيَأْكُلُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
24	يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ	يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
25	تَشَقَّقُ	تَشَقَّقُ	به شه د دارکردنی پیتی (ش) ده خویندریته وه.
27	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ	به ټیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
28	فُلَانًا خَلِيلًا	فُلَانًا خَلِيلًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
30	قَوْمِي	قَوْمِي	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
33	يَا تُونَكَ	يَا تُونَكَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
33	جِئْنَاكَ	جِئْنَاكَ	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
38	وَتُمُودًا وَأَصْحَابَ	وَتُمُودًا وَأَصْحَابَ	له باری نه وه ستاندا: به ته نوینی فته و ټیکه له کیشانی ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: ته نیونی ده گوړدریته به ئه لیف.
40	الْسَّوَّءَ أَفْلَمَ	الْسَّوَّءَ يَفْلَمَ	به گوړپنی هه مزه ی دووهم به پیتی (ی) ی فته دار ده خویندریته وه.
41	هُزُؤًا	هُزُؤًا	به هه مزه پیتی (و) ده خویندریته وه.
43	أَرَعَيْتَ	أَرَعَيْتَ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه.
47	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
48	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
48	بُشْرًا	دُشْرًا	به پیټی (ن) ده خویندیته وه له بری پیټی (ب) له گهل ضه ممه دارکردنی پیټی (ش).
49	مَيِّتًا	مَيِّتًا	به که سره دارکردنی پیټی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندیته وه.
51	شَيْنًا	شَيْنًا	به گوړپنی همزه به پیټی (ی) ده خویندیته وه.
53	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندیته وه.
54	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندیته وه.
57	شَاءَ أَنْ	شَاءَ أَنْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندیته وه.
60	تَأْمُرُنَا	تَأْمُرُنَا	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندیته وه.
62	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندیته وه.
67	وَلَمْ يَقْتُرُوا	وَلَمْ يَقْتُرُوا	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ی) و که سره دارکردنی پیټی (ت) ده خویندیته وه.
69	يُضَعِّفُ	يُضَعِّفُ	به لابر دنی ئلیف و شه ده دارکردنی پیټی (ع) ده خویندیته وه.
69	فِيهِ	فِيهِ	به که سره ی پیټی (ه) ده خویندیته وه بی صیله.
75	وَسَلَّمَ ۞ خَلِيدِينَ	وَسَلَّمَ ۞ خَلِيدِينَ	به شار د نه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (خ) ده خویندیته وه.

ژماره نایه	گېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېرانه وهی نیبن وهران	گېرانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(26) سوړه تی شوعه را

1	طَسَم	طَسَم	به سهکت (وستانیکي کورت) له سهر هرسې پیتی پچراو ده خویندریته وه، ونا بیت پیتی (ن) ی وشه ی (سین) تیکه ه لکیشانی بو بکریته له پیتی (م).
3	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
4	نَشَأُ	نَشَأُ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
4	السَّمَاءِ عَايَةً	السَّمَاءِ يَايَةً	به گوړینی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه به پیتی (ی) ی فته دار.
5	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
6	فَسَيَأْتِيهِمْ	فَسَيَأْتِيهِمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
6	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ن) و لابردنی همزه ده خویندریته وه.
8	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
9	لَهُوَ	لَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
10	أَنْ أَتَتْ	وقفاً: أَنْ آيَةٍ ابتداءً: آيَةٍ	له باری نه وده ستاندا: به ګوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له سهره تادا: وده ده فص ده خویندريته وه.
12	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وده ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.
16	فَاتِيَا	فَاتِيَا	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
17	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
18	وَلَبِثَتْ	وَلَبِثَتْ	به تیکه ه لکیشانی پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندريته وه.
22	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.
29	أَتَّخَذَتْ	أَتَّخَذَتْ	به تیکه ه لکیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندريته وه.
29	إِلَٰهًا غَيْرِي	إِلَٰهًا غَيْرِي	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
30	جِئْتُكَ	جِئْتُكَ	به ګوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه.
31	فَاتٍ	فَاتٍ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
35	تَأْمُرُونَ	تَأْمُرُونَ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه مان	
36	أَرْجِهْ	أَرْجِهْ	أَرْجِهْ	ئین ئین وهردان: به که سره ی پیتی (ه) ده خویندریته وه بی لکاندن. ئین جه مان: به که سره ی پیتی (ه) ده خویندیته وه به لکاو ی.
37	يَا تُوكْ	يَا تُوكْ		به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
41	أَيْنَ	أَنَّ		به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
45	تَلَقُّ	تَلَقُّ		به فته دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه، له گهل شهده ی پیتی (ق).
45	يَا فِكُونْ	يَا فِكُونْ		به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
49	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ		به زیادکردنی همزه ی پرسپاری و وبه ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
49	مِّنْ خَلِيفَ	مِّنْ خَلِيفَ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
51	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
52	أَنَّ أَسْرَ	أَنَّ أَسْرَ		به همزه ی لکاو ده خویند ریته وه له بری همزه ی پچړاو له وشه ی (أَسْر) له گهل که سره دارکردنی پیتی (ن) بو پرگار بون له گه یشتنه دوو زه نه به یه ک، وه همزه ی لکاو که سره دارده کریت له کاتی ده سستی کردندا: پیتی (ر) لاوازده کریت به په راها.
52	بِعَبَادِي	بِعَبَادِي		له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
56	حَذِرُونَ	حَذِرُونَ		به لابر دنی ئه لیف ده خویند ریته وه.
59	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ		به ئاسانکردنی همزه وه دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویند ریته وه.
62	مَعِيَ	مَعِيَ		به په راها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
67	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
68	لَهُوَ	لَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
69	نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ	نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ		به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
75	أَفْرَءَيْتُمْ	أَفْرَءَيْتُمْ		به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
77	لَیْ اِلَّا	لَیْ اِلَّا		له باری نه وستاندا: به فته تهی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
78	فَهُوَ	فَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته وه.
80	فَهُوَ	فَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته وه.
86	لَا بَیْ اِنَّهُ	لَا بَیْ اِنَّهُ		له باری نه وستاندا: به فته تهی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
102	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	اَلْمُؤْمِنِیْنَ		به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
103	مُؤْمِنِیْنَ	مُؤْمِنِیْنَ		به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
104	لَهُوَ	لَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته وه.
111	اَنُؤْمِنُ	اَنُؤْمِنُ		به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
114	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	اَلْمُؤْمِنِیْنَ		به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
118	مَعِیْ مِنْ	مَعِیْ مِنْ		به په ها: به زه نه ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
118	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	اَلْمُؤْمِنِیْنَ		به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
121	مُؤْمِنِیْنَ	مُؤْمِنِیْنَ		به گوړینی همزه به پیته (و) ده خویندریته وه.
122	لَهُوَ	لَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
135	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وده ستاندا: به فته تهی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه.
137	خُلُقُ	خُلُقُ	به فته دارکردنی پیټی (خ) و زه نهی پیټی (ل) ده خویندریټه وه.
139	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
140	لَهُوَ	لَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
149	فَرِهِينَ	فَرِهِينَ	به لابر دنی ئه لیف ده خویندریټه وه.
154	فَاتٍ	فَاتٍ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
156	فَيَاخُذْكُمْ	فَيَاخُذْكُمْ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی ګوتراو ده خویندریټه وه.
158	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
159	لَهُوَ	لَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
165	أَتَأْتُونَ	أَتَأْتُونَ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
174	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
175	لَهُوَ	لَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
176	لَئِكَه	لَئِكَه	به فته دار کړنی پیتی (ل) ده خویندریته وه. بی همزه ی دواي خوی، له گهل فته دار کړنی پیتی (ت) و همزه ی لکاو لا ده برییت.
182	بِالْقِسْطِ	بِالْقِسْطِ	به ضه ممه دار کړنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.
187	كِسْفًا	كِسْفًا	به زه نه دار کړنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
187	السَّمَاءِ إِن	السَّمَاءِ أَن	به ئاسان کړنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
188	رَبِّي أَعْلَمُ	رَبِّي أَعْلَمُ	له باری نه و ستاندا: به فته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
190	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
191	لَهُوَ	لَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
197	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسان کړنی همزه و دریژ کړنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
199	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
201	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
202	فَيَأْتِيَهُمْ	فَيَأْتِيَهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه و ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
205	أَفْرَعِيَّتْ	أَفْرَعِيَّتْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویندریته وه.
215	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
217	وَتَوَكَّلْ	وَتَوَكَّلْ	به پییتی (ف) ی یه که م ده خویندریته وه.

(27) سوره تی نه مل

1	طسّ	طسّ	به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له پیته پچراوه کانه هر دوو پیت و نابی شاردنه وه (الاخفاء) له پییتی (ن) بکریّت له وشه ی (سین) له کاتی گه یشتنی به پییتی (ت) له وشه ی (تلك).
2	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
3	وَيُؤْتُونَ	وَيُؤْتُونَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
4	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
7	إِنِّي عَاسَتْ	إِنِّي عَاسَتْ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پییتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
7	بِشَّهَابٍ	بِشَّهَابٍ	به که سره ده خویندریته وه بی ته نوین.
12	مِنْ غَيْرٍ	مِنْ غَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (غ).

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
15	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
16	لَهُوَ	لَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
20	مَا لِي لَا	مَا لِي لَا	به په ها: به زه نه ی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه.
21	لَيَأْتِيَنِي	لَيَأْتِيَنِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
22	فَمَكَتْ	فَمَكَتْ	به ضمه دارکردنی پیټی (ک) ده خویندریټه وه.
22	وَجِئْتُكَ	وَجِئْتُكَ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
25	اَلَّا يَسْجُدُوا	اَلَّا يَسْجُدُوا	به لابر دنی شه ده ی پیټی (ل) ده خویندریټه وه (بو دریزه دانی ئه م بابه ته بگهړیوه بو ئو صول).
25	تُخْفُونَ ؛ تُعْلِنُونَ	يُخْفُونَ ؛ يُعْلِنُونَ	به پیټی (ی) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ت) له (هر دوو کیان).
29	اَلْمَلَأُوا اِنِّي	اَلْمَلَأُوا اِنِّي ؛ اَلْمَلَأُوا وِنِّي	دوو خویندنه وهی بو هیه: ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
29	اِنِّي اَلْقَى	اِنِّي اَلْقَى	له باری نه وده ستاندا: به فه تحی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه له وشه ی (انی).
31	وَأْتُونِي	وَأْتُونِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
32	اَلْمَلَأُوا أَفْتُونِي	اَلْمَلَأُوا وَفْتُونِي	به گوړینی همزه ی دوو هم به پیټی (و) فه تحه دارکردنی ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکړدنه وه
33	بَاسٍ ؛ تَأْمِرِينَ	بَاسٍ ؛ تَأْمِرِينَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکړدنه وهی په یدا کړاوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (باس).
36	أَتْمِدُونَن	أَتْمِدُونَن	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیټی (ی) زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.
36	عَاتِنِ	عَاتِنِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کردنی پیټی (ی) زیاده ی فه ته دار ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: لاده بریټ.
37	فَلَنَاتِيَنَّهُمْ	فَلَنَاتِيَنَّهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
38	أَلْمَلُوا أَيُّكُمْ	أَلْمَلُوا وَيُّكُمْ	به گوړینی همزه ی دوهم به پیټی (و) فه ته دارکردنی ده خویندريته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
38	يَأْتِيَنِي ؛ يَأْتُونِي	يَأْتِيَنِي ؛ يَأْتُونِي	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
39	أَنَا	أَنَا	به په ها: جیگیرکردنی ئه لیف و دریژکړدنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندريته وه، و ا تا دریژکړدنه وهی دوو جوله به پیی مه زه به ی خوی.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر د نه وه
40	أَنَا	أَنَا	به په ها: جیگریکردنی نه لیف و دریژکردنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندریته وه، واتا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.
40	لِيْلُونِي	لِيْلُونِي	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
40	ءَأَشْكُرُ	ءَأَشْكُرُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
45	أَنْ أَعْبُدُوا	أَنْ أَعْبُدُوا	به هو ی ضه ممه پرگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
49	مَهْلِكْ	مُهْلَكْ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) و فته هی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
51	أَنَا	إِنَّا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
54	أَتَأْتُونَ	أَتَأْتُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
55	أَيْنَكُمْ	أَفَنِّكُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
55	لَتَأْتُونَ	لَتَأْتُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
59	يُشْرِكُونَ	نُشْرِكُونَ	به پییتی (ت) ده خویندریته وه له بری پییتی (ی).
60	أَمَّنْ خَلَقَ	أَمَّنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).
60	أَعْلَهُ	أَعْلَهُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
61	أَعْلَهُ	أَعْلَهُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
62	أَعْلَهُ	أَعْلَهُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
62	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پییتی (ذ) ده خویندریته وه.
63	بُشْرًا	نُشْرًا	به پییتی (ن) ده خویندریته وه له بری پییتی (ب) له گه ل ضه ممه دارکردنی پییتی (ش).
63	أَعْلَهُ	أَعْلَهُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
64	أَعْلَهُ	أَعْلَهُ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
66	بَلِ اَدَّرَكْ	بَلِ اَدَّرَكْ		به زه نه ی پیتی (ل) و هه مزه ی نه لکاو ی فه تحه دار ده خویند ریته وه له بری هه مزه ی لکاو، له گه ل زه نه دار کردنی پیتی (د) و ل ا بردنی ئه لیف به قه لقه له ش ده خویند ریته وه.
67	اَعْدَا	اَعْدَا	اِذَا	به یه ک هه مزه ی که سره دار ده خویند ریته وه (واته به هه مزه ی ئیخبار).
67	اَيْنَا	اَيْنَا	اَمَّنَا	به ئاسان کردنی هه مزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویند ریته وه.
75	مِنْ غَابِيَةٍ	مِنْ غَابِيَةٍ	مِنْ غَابِيَةٍ	به شار د نه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی که یشتنی به پیتی (غ).
76	اِسْرَاعِيلَ	اِسْرَاعِيلَ	اِسْرَاعِيلَ ؛ اِسْرَاعِيلَ	به ئاسان کردنی هه مزه و دریژ کردنه وه ی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویند ریته وه.
77	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
78	وَهُوَ	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
80	اَلدَّعَاءِ اِذَا	اَلدَّعَاءِ اِذَا	اَلدَّعَاءِ اِذَا	به ئاسان کردنی هه مزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
81	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
82	اَنَّ النَّاسَ	اَنَّ النَّاسَ	اِنَّ النَّاسَ	به که سره دار کردنی هه مزه ده خویند ریته وه.

ژباړه نایه‌ت	ګېړانه‌وه‌ی ده‌فص له عاصمی کوفی	خویندنه‌وه‌ی نبو جه‌عفر	
		ګېړانه‌وه‌ی نیبن وهردان	ګېړانه‌وه‌ی نیبن جه‌ماز
86	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی هه‌مزه به پیتی (و) ده‌خویندريته‌وه.
87	أَتَوْهُ	أَتَوْهُ	به زیاد کردنی ئه‌لیف ده‌خویندريته‌وه له دوا‌ی هه‌مزه‌و دریژکردنه‌وه‌ی له‌بری، له‌ګه‌ل ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ت) و پیتی (و) ده‌بیته دریژکراو.
88	وَهِيَ	وَهِيَ	به زه‌نه‌دارکردنی پیتی (ه) ده‌خویندريته‌وه.
89	فَزَعِ	فَزَعِ	به که‌سره ده‌خویندريته‌وه بی ته‌نوین.

(28) سوره‌تی قه‌صه‌ص

1	طَسَمَ	طَسَمَ	به سه‌کت (وه‌ستانیکی کورت) له‌سه‌ر هه‌رسی پیتی پچراو ده‌خویندريته‌وه، ئه‌وه‌ش نابی تیکه‌ه‌ل‌کیشانی پیتی (ن) له وشه‌ی (سین) بکریته له پیتی (م).
3	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به ګوړپنی هه‌مزه به پیتی (و) ده‌خویندريته‌وه.
5	أَيَّمَةً	أَيَّمَةً	به ئاسانکردنی هه‌مزه‌ی دووهم و ئه‌لیف خسته‌نه نیوانیان ده‌خویندريته‌وه.
8	خَاطِبِينَ	خَاطِبِينَ	به لابردي هه‌مزه ده‌خویندريته‌وه.
10	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی هه‌مزه به پیتی (و) ده‌خویندريته‌وه.
19	يَبْطِشُ	يَبْطِشُ	به ضه‌مه‌دارکردنی پیتی (ط) ده‌خویندريته‌وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
20	يَا تَمْرُونَ	يَا تَمْرُونَ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
22	رَبِّ أَنْ	رَبِّ أَنْ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.
23	يُصَدِّرَ	يُصَدِّرَ	به فه ته دارکردنی پیتی (ی) و ضه مه ی پیتی (د) ده خویندريته وه.
24	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
26	يَا أَبَتَ	وصلًا: يَا أَبَتَ وقفًا: يَا أَبَتَ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندريته وه. وله باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت).
26	أَسْتَجِرُّهُ ؛ أَسْتَجِرَّتْ	أَسْتَجِرُّهُ ؛ أَسْتَجِرَّتْ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
27	إِنِّي أُرِيدُ ؛ سَتَجِدُنِي إِن	إِنِّي أُرِيدُ ؛ سَتَجِدُنِي إِن	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه له (هر دوو کیان).
27	تَأْجُرْنِي	تَأْجُرْنِي	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
29	إِنِّي عَانَسْتُ ؛ لَعَلِّي عَاتِيكُمْ	إِنِّي عَانَسْتُ ؛ لَعَلِّي عَاتِيكُمْ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه له (هر دوو کیان)، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
29	جَذْوَةٍ	جَذْوَةٍ	به که سره دارکردنی پیتی (ج) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهران	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
30	إِنِّي أَنَا	إِنِّي أَنَا	له باری نه وستاندا: به فته هی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه.	
32	مِنْ غَيْرٍ	مِنْ غَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیټی (ن) ده خویندریټه وه له کاتی گه یشتنی به پیټی (غ).	
32	الرَّهْبِ	الرَّهْبِ	به فته دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.	
34	مَعِيَ	مَعِيَ	به په ها: به زه نه ی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه.	
34	رِدْعًا	رِدَا	به گواستنه وهی جوله ی همزه بو زه نه ی پیش خو ی ده خویندریټه وه که پیټی داله، له گهل لابر دنی همزه و گوړینی ته نوین به ئه لیف به په ها، واته: له باری وستان و نه وستاندا.	
34	يُصَدِّقُنِي	يُصَدِّقُنِي	به زه نه دارکردنی پیټی (ق) ده خویندریټه وه وقلقه له ش ده رده که ویت.	
34	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه.	
37	رَبِّي أَعْلَمُ	رَبِّي أَعْلَمُ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیټی (ی) دانه پال ده خویندریټه وه.	
38	إِلَهِ غَيْرِي	إِلَهِ غَيْرِي	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریټه وه.	

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
38	لَعَلِّي أَطْلِعُ	لَعَلِّي أَطْلِعُ		له باری نه وستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
41	أَيِّمَّةَ	أَيِّمَّةَ		به ناسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
45	أَنْشَأْنَا	أَنْشَأْنَا		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
47	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
48	سِحْرَانِ	سَحِرَانِ		به فته دارکردنی پیتی (س) و زیادکردنی ئه لیف له دوا ی ئه و له گهل که سره دارکردنی پیتی (خ).
49	فَاتُوا	فَاتُوا		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
52	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
54	يُؤْتُونَ	يُؤْتُونَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
56	وَهُوَ	وَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
57	يُجِبِّي	تُجِبِّي		به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
61	فَهُوَ	فَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
61	ثُمَّ هُوَ	وَقَفًا: ثُمَّ هُوَ ابتداءً: هُوَ		له باری نه وستاندا: به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه، به لام له سره تادا به ضمه ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
63	تَبَرَّأْنَا	تَبَرَّأْنَا	به گوړینی همزه به ئه‌لیف ده‌خویندريته‌وه.
70	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه‌نده‌ارکردنی پیتی (ه) ده‌خویندريته‌وه.
71	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه‌ی دوهم ده‌خویندريته‌وه، وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: میمی کو به پیتی (و)ی گوتراو ده‌خویندريته‌وه.
71	إِلَهُ غَيْرُ	إِلَهُ غَيْرُ	به شاردنه‌وه (الاخفاء) ی ته‌نوین له پیتی (غ) ده‌خویندريته‌وه.
71	يَأْتِيَكُمْ	يَأْتِيَكُمْ	به گوړینی همزه به ئه‌لیف ده‌خویندريته‌وه، وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: میمی کو به پیتی (و)ی گوتراو ده‌خویندريته‌وه.
72	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه‌ی دوهم ده‌خویندريته‌وه، وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: میمی کو به پیتی (و)ی گوتراو ده‌خویندريته‌وه.
72	إِلَهُ غَيْرُ	إِلَهُ غَيْرُ	به شاردنه‌وه (الاخفاء) ی ته‌نوین له پیتی (غ) ده‌خویندريته‌وه.
72	يَأْتِيَكُمْ	يَأْتِيَكُمْ	به گوړینی همزه به ئه‌لیف ده‌خویندريته‌وه، وله‌باری نه‌وه‌ستاندا: میمی کو به پیتی (و)ی گوتراو ده‌خویندريته‌وه.
78	عِنْدِيَّ أَوْلَمَ	عِنْدِيَّ أَوْلَمَ	له‌باری نه‌وه‌ستاندا: به فه‌ت‌حه‌ی پیتی (ی)ی دانه‌پال ده‌خویندريته‌وه.
81	فِيَّةِ	فِيَّةِ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده‌خویندريته‌وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
82	لَحَسَفَ	لَحَسَفَ		به ضه ممه دار کردنی پییتی (خ) و که سره ی پییتی (س) ده خویندریته وه.
85	رَبِّيْ اَعْلَمُ	رَبِّيْ اَعْلَمُ		له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پییتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.

(29) سوره تی عه نکه بوت

1	اَلَمْ	اَلَمْ	به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له سر هر س پییتی نه لکاو، لیړه دا نابیت تی که له کیشان بکریت به پییتی (م) له (م) ی پییتی (ل)
5	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
12	مِنْ خَطَايِهِمْ	مِنْ خَطَايِهِمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
24	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
25	اَتَّخَذْتُمْ	اَتَّخَذْتُمْ	به تی که له کیشانی پییتی (ذ) له پییتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
25	مَوَدَّةَ	مَوَدَّةَ	به ته نوینی فته ته ده خویندریته وه وهر گه پرانیس (الاقلاب) ده رده که ویت.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
25	بَيْنَكُمْ	بَيْنَكُمْ	به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
25	وَمَا وَلَكُمْ	وَمَا وَلَكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
26	رَبِّ اِنَّهُ	رَبِّ اِنَّهُ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
28	لَتَأْتُونَ	لَتَأْتُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
29	اَيْنَكُمْ	اَيْنَكُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
29	لَتَأْتُونَ ؛ وَتَأْتُونَ	لَتَأْتُونَ ؛ وَتَأْتُونَ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
29	قَالُوا اَتَيْنَا	وقفاً: قَالُوا اَوْتِنَا ابتداءً: اَيْتِنَا	له باری نه وه ستاندا: به گوړپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، به لام له سهره تادا: وهك ده فص ده خویندریته وه.
33	سَيِّءَ	سَيِّءَ	به ئیشمام ده خویندریته وه.
38	وَتَمُودًا وَقَد	وَتَمُودًا وَقَد	له باری نه وه ستاندا: به ته نوینی فته و تیکه ه لکیشان ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: به گوړپنی ته نوین به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
40	مَنْ خَسَفْنَا	مَنْ خَسَفْنَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
42	يَدْعُونَ	تَدْعُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
42	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
44	لِّلْمُؤْمِنِينَ	لِّلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ساز	
47	يُؤْمِنُونَ ؛ يَوْمِنُ	يَوْمِنُونَ ؛ يَوْمِنُ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
51	يَوْمِنُونَ	يَوْمِنُونَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
53	وَلَيَاتِيَنَّهُمْ	وَلَيَاتِيَنَّهُمْ	به گورپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
55	وَيَقُولُ	وَنَقُولُ	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).	
58	لَنُبَوِّيَنَّهُمْ	لَنُبَوِّيَنَّهُمْ	به گورپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
60	وَكَايِنِ	وَكَايِنِ	به ئلیف ده خویندریته وه له دوی پیتی (ک) له بری همزه، دواتر به همزه ی که سره دار له بری پیتی (ی) و ئاسانکردنی همزه که، ده کریت ئلیف به دریژکردنه وه ی دوو جوله و چوار جوله بخویندریته وه.	
60	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
61	مَنْ خَلَقَ	مَنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
61	يُؤْفَكُونَ	يُؤْفَكُونَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن جه ماز	پوونکر دنه وه
64	لَهی	لَهی	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
67	یُومُنُون	یُومُنُون	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

(30) سوره تی رووم

1	الْم	الْم	به سهکت (وستانیکی کورت) له سهر هر سی پیتی نه لکاو ده خویندریته وه، لیږدا نابیت تیکه له کیشان بکریته به پیتی (م) له (م) ی پیتی (ل).
4	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
5	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
10	عَلَقِبَہ	عَلَقِبَہ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
10	يَسْتَهْزِؤْنَ	يَسْتَهْزِؤْنَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندریته وه.
20	أَنْ خَلَقَكُمْ	أَنْ خَلَقَكُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
21	أَنْ خَلَقَ	أَنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
22	لِّلْعَلَمِينَ	لِّلْعَلَمِينَ	به فته دارکردنی پیتی (ل) ی یه که م ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهدان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
27	وَهُوَ (الثلاثة)	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
35	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
37	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
39	رَبًّا لِّرَبُّوْا	رَبًّا لِّرَبُّوْا	به پیتی (ت) ی ضه ممدار ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) له گهل زه نه دارکردنی پیتی (و) له بری پیتی (ی) وپیتی (و) ده بیته پیتی کی دریزکراو.
43	يَآتِي	يَآتِي	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
47	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
48	كِسَفًا	كِسَفًا	به زه نه دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
48	مِنْ خَلَلِهِ ۖ	مِنْ خَلَلِهِ ۖ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
50	ءَاثَرِ	أَثَرِ	به لابردي ئه لیف ده خویندریته وه به (تاك).
50	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
52	الْدَّعَاءَ إِذَا	الْدَّعَاءَ إِذَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
53	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېړانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		گېړانه وده ده نیبن وهدان	گېړانه وده ده نیبن جه ماز
54	ضَعْفٍ (معا)؛ ضَعْفًا / ضَعْفٍ (معا)؛ ضَعْفًا	ضَعْفٍ (معا)؛ ضَعْفًا	حه فص به فته حه دارکردن یان ضه ممه پیټی (ض) ده خویندنه وده، به لام نه بو جه عفر ته نه به ضه م ده خویندنه وده.
54	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردن پیټی (ه) ده خویندنه وده.
55	يُؤْفَكُونَ	يُؤْفَكُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندنه وده.
56	لَيْتُمْ	لَيْتُمْ	به ټیکه لکیشانی پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندنه وده، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندنه وده.
57	يَنْفَعُ	تَنْفَعُ	به پیټی (ت) ده خویندنه وده له بری پیټی (ی).
58	جِئْتَهُمْ	جِئْتَهُمْ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) ده خویندنه وده، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندنه وده.

(31) سوره تی لوقمان

1	الْمَ	الْمَ	به سهکت (و ده ستانیکی کورت) له سهر هر سی پیټی نه لکاو ده خویندنه وده، لیږده نابیت ټیکه لکیشان بکریټ به پیټی (م) له (م) ی پیټی (ل).
4	وَيُؤْتُونَ	وَيُؤْتُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندنه وده.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وده ده نیبن وهران	ګڼپاڼه وده ده نیبن جه ماز
6	وَيَتَّخِذَهَا	وَيَتَّخِذُهَا	به ضه ممه ی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
6	هَزُورًا	هَزُورًا	به همزه پیتی (و) ده خویندریته وه.
9	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
12	أَنْ أَشْكُرَ	أَنْ أَشْكُرَ	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
13	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
13	يَبْنِي	يَبْنِي	له باری نه وده ستاندا: به که سره ی پیتی (ی) دانه پال.
14	أَنْ أَشْكُرَ	أَنْ أَشْكُرَ	به هو ی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
16	يَبْنِي	يَبْنِي	له باری نه وده ستاندا: به که سره ی پیتی (ی) دانه پال.
16	مِثْقَالٍ	مِثْقَالٍ	به ضه ممه ی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
16	مِنْ خَرَدَلٍ	مِنْ خَرَدَلٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
16	يَأْتِ	يَأْتِ	به گوړپینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وه ی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
16	لَطِيفٌ خَبِيرٌ	لَطِيفٌ خَبِيرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
17	يَبُئِي	يَبُئِي	له باری نه وستاندا: به که سړی پیتی (ی) دانه پال.
17	وَأُمُرٌ	وَأُمُرٌ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
22	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
24	عَذَابٍ غَلِيظٍ	عَذَابٍ غَلِيظٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.
25	مَنْ خَلَقَ	مَنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
30	يَدْعُونَ	تَدْعُونَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
34	عَلِيمٌ خَبِيرٌ	عَلِيمٌ خَبِيرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.

(32) سوره تی سه جده

1	الْم	الْم	به سهکت (وستانیکی کورت) له سهر هر سی پیتی نه لکاو ده خویندریته وه، لیړه دا ناییت تی که له کیشان بکریت به پیتی (م) له (م) ی پیتی (ل).
5	السَّمَاءِ إِلَى	السَّمَاءِ إِلَى	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
7	شَيْءٍ خَلَقَهُ	شَيْءٍ خَلَقَهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
7	خَلَقَهُ	خَلَقَهُ	به زه نه ی پیتی (ل) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن و مردان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
10	أَعْدَا	إِذَا	به یهک هه مزه ی که سره دار ده خویندریته وه (واته به هه مزه ی ئیخباری).
10	أَعِنَّا	أَنَا	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
13	شِنَّا	شِينَا	به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه.
15	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
18	مُؤْمِنًا	مُؤْمِنًا	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
19	الْمَاوِي	الْمَاوِي	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.
20	فَمَاوِلُهُمْ	فَمَاوِلُهُمْ	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.
23	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئلیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
24	أُمِّمَّةَ	أُمِّمَّةَ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
27	الْمَاءَ إِلَى	الْمَاءَ إِلَى	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه.
27	تَأْكُلُ	تَأْكُلُ	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی نیبن جه ماز	گپړانه وهی نیبن وهر دان	
	پوونکر د نه وه		

(33) سوږه تی نه حزاب

به لابر دنی پیتی (ی) دوی همزه ده خویندنیته وه، دواتر بو همزه له باری نه وستاندا: ئاسانکردن و دریژکردنه وهی دوو جوله و چوار جوله، له باری وستاندا: دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: ئاسانکردنی همزه به پړوم، نه ویهان پیش ده که ویت، و بو نه و ئه لیفه ی ده که ویتته پیش همزه که دوو خویندنه وهی هیه: دریژکردنه وهی چوار جوله نه ویهان پیش ده که ویت، یان دریژکردنه وهی دوو جوله، دوو هم: گوړینی همزه به پیتی (ی) زه نه دار له گهل دریژکردنه وهی شهش جوله له ئه لیفی پیش خوی به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، له باری نه وستاندا: ته نها ئاسانکردنی بو هیه، وله باری وستاندا: ئاسانکردنی همزه ی بو هیه له گهل پړوم و دریژکردنه وهی دوو جوله و چوار جوله یان ده گوړد ریث به پیتی (ی) زه نه دارو دریژکردنه وهی شهش جوله، وه همزه ی ئاسانکراو ده که ویتته نیوان همزه و پیتی (ی).	الأصل عنده هكذا: أَلَّا وبعد ذلك فله: وصلاً: 1/ أَلَّا. ؛ 2/ أَلَّا. وقفاً: 1/ أَلَّا. 2/ أَلَّا. 3/ أَلَّا ی	اَلَّتِی	4
---	--	-----------------	----------

ژباړه نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ساز	
4	تُظْهِرُونَ	تَظْهَرُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و شه ده دارکردنی پیتی (ظ) و پیتی (ه) و فته دارکردنی له گهل لابر دنی ئه لیف.	
4	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.	
5	أَخْطَأْتُمْ	أَخْطَأْتُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویند ریته وه.	
6	بِالْمُؤْمِنِينَ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	بِالْمُؤْمِنِينَ ؛ الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
7	مِيثَقًا عَلِيًّا	مِيثَقًا عَلِيًّا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویند ریته وه.	
10	الْظُّنُونَا	الْظُّنُونَا	به په ها: به جیگیرکردنی ئه لیف ده خویند ریته وه.	
11	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
13	مُقَام	مَقَام	به فته دارکردنی پیتی (م) ی یه که م ده خویند ریته وه.	
13	وَيَسْتَعِذُّنْ	وَيَسْتَعِذُّنْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.	
14	لَا تَوَهَا	لَا تَوَهَا	به لابر دنی ئه و ئه لیفه ی ده که ویته دوای همزه ده خویند ریته وه.	
18	يَا تُونَ ؛ الْبَاسَ	يَا تُونَ ؛ الْبَاسَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (الباس).	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
19	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
20	يَا تِ	يَا تِ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وستاندا: دریژکړنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
21	أُسُوَّةٌ	إِسْوَةٌ	به که سره دارکړنی همزه ده خویندريته وه.
22	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
23	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
24	شَاءَ أَوْ	شَاءَ أَوْ	به ئاسانکړنی همزه دی دوهم ده خویندريته وه.
25	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
26	الرُّعْبَ	الرُّعْبَ	به ضمه دارکړنی پیتی (ع) ده خویندريته وه.
26	وَتَأْسِرُونَ	وَتَأْسِرُونَ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
27	تَطَّوُّهَاً	تَطَّوُّهَاً	به لابردي همزه و مانه وهی فته حی پیتی (ط) ده خویندريته وه، له گهل مانه وهی فته حی پیتی (ط) و پیتی (و) ده بیته لیږ.
30	يَا تِ	يَا تِ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وستاندا: دریژکړنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ساز
			پوونکر د نه وه
30	يُضَعَفُ	يُضَعَفُ	به لبردنی نه و ئه لیفه ی ده که ویتته دوا ی پیتی (ض) و شه ده دارکردنی پیتی (ع) ده خویند ریته وه.
31	تُوتِهَا	تُوتِهَا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
32	النِّسَاءِ إِن	النِّسَاءِ إِن	به ناسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
34	لَطِيفًا خَيْرًا	لَطِيفًا خَيْرًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.
35	وَالْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	وَالْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
36	لِْمُؤْمِنٍ ؛ مُؤْمِنَةٍ	لِْمُؤْمِنٍ ؛ مُؤْمِنَةٍ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
36	أَنْ يَكُونَ	أَنْ تَكُونَ	به پیتی (ت) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ی) به شاردنه وه (الاخفاء).
37	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
40	وَحَاتَمَ	وَحَاتَمَ	به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
43	بِالْمُؤْمِنِينَ	بِالْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
47	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
49	الْمُؤْمِنَاتِ	الْمُؤْمِنَاتِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
50	مُؤْمِنَةً ؛ الْمُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنَةً ؛ الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
51	وَتُؤْوَى	وَتُؤْوَى	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکردنه وه
		گېږانه وهی نیبن وهردان	گېږانه وهی نیبن جه ماز	
53	يُؤَدَّنْ ؛ يُؤَذِي ؛ تُوْدُوْا	يُؤَدَّنْ ؛ يُؤَذِي ؛ تُوْدُوْا	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
53	طَعَامٍ غَيْرَ	طَعَامٍ غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.	
53	مُسْتَنْسِينَ	مُسْتَنْسِينَ	به گورپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
55	أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ	أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه.	
55	أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ	أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ	به گورپنی هه مزه ی دووهم به پیتی (ی) ی فه تحه دار ده خویندریته وه.	
57	يُؤْدُون	يُؤْدُون	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
58	يُؤْدُون ؛ الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	يُؤْدُون ؛ الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
59	الْمُؤْمِنِينَ ؛ يُؤَذِينَ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ يُؤَذِينَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	
64	سَعِيرًا ۞ خَلِيدِينَ	سَعِيرًا ۞ خَلِيدِينَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.	
66	الرَّسُولَا	الرَّسُولَا	به په ها: به جیگیرکردنی ئه لیف ده خویندریته وه.	
67	السَّبِيلَا	السَّبِيلَا	به په ها: به جیگیرکردنی ئه لیف ده خویندریته وه.	
68	كَبِيرَا	كَبِيرَا	به پیتی (ث) ده خویندریته وه له بری پیتی (ب).	
73	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ساز
		پوونکر د نه وه	

(34) سوړه تی سه به

1	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
3	تَأْتِينَا ؛ لَتَأْتِيَنَّكُمْ	تَأْتِينَا ؛ لَتَأْتِيَنَّكُمْ	به گورپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
3	عَلِمَ	عَلِمَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
5	أَلِمْ	أَلِمْ	به ته نوینی که سره ده خویندریته وه له بری ته نوینی ضه م.
8	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
9	نَشَأْ	نَشَأْ	به گورپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
9	كِسْفًا	كِسْفًا	به زه نه دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
9	السَّمَاءِ إِنَّ	السَّمَاءِ إِنَّ	به ئا سانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
12	الرَّيْحِ	الرَّيْحِ	به فته ده دارکردنی پیتی (ی) و زیادکردنی ئه و ئه لیفه ی ده که ویته دوای ئه و ده خویندریته وه به (کو).
14	تَأْكُلُ ؛ مِنْسَاتَهُ	تَأْكُلُ ؛ مِنْسَاتَهُ	به گورپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
15	مَسْكِنِهِمْ	مَسْكِنِهِمْ	به فته دار کړدنی پیتی (س) و نهو تلیفه ده که ویتته دواي نهو ده خویندريته وه له گهل که سره دار کړدنی پیتی (ک)، له باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
15	وَرَبِّ عَفُورٌ	وَرَبِّ عَفُورٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
16	أَكْلٍ خَمَطٍ	أَكْلٍ خَمَطٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
17	نُجَزَى	يُجَزَى	به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ن) و فته دار کړدنی پیتی (ن) و پیتی (ز) له گهل نهو تلیفه ده که ویتته دواي نهو له بری پیتی (ی).
17	الْكَفُورَ	الْكَفُورُ	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندريته وه.
20	صَدَقَ	صَدَقَ	به لابر دنی شه ده ی پیتی (د) ده خویندريته وه.
20	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
21	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
22	قُلِ ادْعُوا	قُلِ ادْعُوا	به هو ی ضه ممه دار کړدنی پیتی (ن) پزگار د بین له گه یشتنه دوو زنه به یه کتر.
23	وَهُوَ	وَهُوَ	به زنه دار کړدنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
26	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
30	تَسْتَخِرُونَ	تَسْتَخِرُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
31	تُؤْمِنُ ؛ مُؤْمِنِينَ	تُؤْمِنُ ؛ مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
33	تَأْمُرُونَآ	تَأْمُرُونَآ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
39	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
40	يَحْشُرُهُمْ	يَحْشُرُهُمْ	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
40	يَقُولُ	نَقُولُ	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
40	أَهْلُآءِ إِيَّاكُمْ	أَهْلُآءِ إِيَّاكُمْ	له نیوان دوو وشه دا به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
41	مُؤْمِنُونَ	مُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
47	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	فَهُوَ ؛ وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
50	رَبِّ إِيَّاهُ	رَبِّ إِيَّاهُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهردان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(35) سوره تی فاطیر

1	يَشَاءُ إِنَّ	يَشَاءُ أَنْ ؛ يَشَاءُ وَنَّ	دوو خویندنه وهی بؤ هه یه : ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندنیته وه.
3	مِنْ خَلْقٍ	مِنْ خَلْقٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندنیته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).
3	خَلْقٍ غَيْرُ	خَلْقٍ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (غ) ده خویندنیته وه.
3	غَيْرُ اللَّهِ	غَيْرُ اللَّهِ	به که سره ی پییتی (ر) ده خویندنیته وه له گه ل لاوازکردنی پییتی (ر) و لاوازکردنی پییتی (ل) له و شه ی جه لاله.
3	تُوفَكُونَ	تُوفَكُونَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندنیته وه.
8	تَذْهَبُ	تَذْهَبُ	به ضه ممه دارکردنی پییتی (ت) و که سره ی پییتی (ه) ده خویندنیته وه.
8	نَفْسُكَ	نَفْسُكَ	به فته دارکردنی پییتی (س) ده خویندنیته وه.
12	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُونَ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندنیته وه.
15	الْفُقَرَاءُ إِلَى	الْفُقَرَاءُ إِلَى	دوو خویندنه وهی بؤ هه یه : ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و گوړینی به پییتی (و) ی که سره دار.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهردان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
16	يَسَا ؛ وَيَاتِ	يَسَا ؛ وَيَاتِ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندنیته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت له وشه ی (ویات).
26	أَخَذْتُ	أَخَذْتُ	به تیکه له کیشانی پیټی (ن) له پیټی (ت) ده خویندنیته وه.
28	أَلْعَمْتُوْاْ إِنَّ	أَلْعَمْتُوْاْ أَنَّ ؛ أَلْعَمْتُوْاْ وَنَّ	دو خویندنه وهی بو هیه: ناسانکردنی همزه ی دوهم و گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.
28	عَزِيزٌ غَفُورٌ	عَزِيزٌ غَفُورٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندنیته وه.
33	وَلُولُوْاْ	وَلُولُوْاْ	به گوړینی همزه ی یه که م به پیټی (و) ده خویندنیته وه، همزه ی دوهم به هیچ شیوه یه ک ناگوړدریت.
37	صَلِحًا غَيْرَ	صَلِحًا غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندنیته وه.
40	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ناسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندنیته وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندنیته وه.
40	بَيِّنَتِ	بَيِّنَتِ	به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیټی (ن) ده خویندنیته وه به (کو).
41	حَلِيْمًا غَفُورًا	حَلِيْمًا غَفُورًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندنیته وه.
43	السَّيِّئُ إِلَّا	السَّيِّئُ إِلَّا ؛ السَّيِّئُ وَلَا	دو خویندنه وهی بو هیه: ناسانکردنی همزه ی دوهم و گوړینی به پیټی (و) ی که سره دار.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهران	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
45	يُوَاخِذُ ؛ يُوَخِّرُهُمْ	يُوَاخِذُ ؛ يُوَخِّرُهُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
45	جَاءَ أَجْلُهُمْ	جَاءَ أَجْلُهُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوهم ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.

(36) سوره تی یاسین

1	يَسْ	يَسْ	به سهکت (و ده ستانیکی کورت) ده خویندريته وه له پیتته پچراوه کان (دوو پیت) و نابیټ پیتی (ن) تیکه له کیشانی بو بکریټ له وشه ی (یس) له دواى ئه و.
5	تَنْزِيلَ	تَنْزِيلُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندريته وه.
7	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
8	فَهِىَ	فَهِىَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
9	سَدَّ (مَعًا)	سَدَّ	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندريته وه.
9	وَمِنْ خَلْفِهِمْ	وَمِنْ خَلْفِهِمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهران	گیړانه وهی نیبن جه مار
			پوونکردنه وه
10	عَآَنذَرْتَهُمْ	عَآَنذَرْتَهُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
10	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
19	أَيْنَ	أَيْنَ	به فته دارکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، و به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
19	ذِكْرُكُمْ	ذِكْرُكُمْ	به لابردي شه ده ی پیتی (ک) ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
23	عَآَخِذْ	عَآَخِذْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
23	يُرْدِنِ	وصلاً: يُرْدِنِ وقفاً: يُرْدِنِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی فته دار ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: به زه نه ده خویندریته وه.
24	إِنِّي إِذَا	إِنِّي إِذَا	له باری نه وه ستاندا: به فته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
25	إِنِّي عَامَنْتُ	إِنِّي عَامَنْتُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
29	صِيْحَةٌ وَاحِدَةٌ	صِيْحَةٌ وَاحِدَةٌ		به تهنوینی ضمه ممه ده خویندریته وه له بری تهنوینی فتهحه له (هر دوو کیان).
30	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ		به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
30	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ		به ضمه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندریته وه.
32	لَمَّا	لَمَّا	لَمَّا	ئین ئین و هردان: به لا بردنی شده له پیتی (م) ده خویندریته وه.
33	الْمَيِّتَةُ	الْمَيِّتَةُ		به که سره دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.
33	يَأْكُلُونَ	يَأْكُلُونَ		به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
35	لِيَأْكُلُوا	لِيَأْكُلُوا		به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
41	ذُرِّيَّتَهُمْ	ذُرِّيَّتَهُمْ		به ئه لیف له دواي پیتی (ی) و که سره دارکردنی پیته کانی (ت) و (ه) ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
43	نَشَأَ	نَشَأَ		به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
46	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ		به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره ناپهت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
49	تَاْخُذْهُمْ	تَاْخُذْهُمْ		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
49	يَخْصِمُونَ	يَخْصِمُونَ		به زه نه ی پیټی (خ) ده خویندريته وه لیړه دا دوو زه نه دار به یه که وه کو ده بیټه وه نه وه شیان دروسته.
52	مَرَقِدِنَا هَذَا	مَرَقِدِنَا هَذَا		له باری نه وه ستاندا: سهکت (وه ستانیکی کورت) ناکریت.
53	صِيْحَةً وَاحِدَةً	صِيْحَةً وَاحِدَةً		به ته نوینی ضه ممه ده خویندريته وه له بری ته نوینی فهتجه له (هر دوو کیان).
55	فَلِكِهُون	فَلِكِهُون		به لابر دنی ئه لیف ده خویندريته وه.
56	مُتَّكُونَ	مُتَّكُونَ		به لابر دنی همزه و ضه ممه دارکردنی پیټی (ک) ده خویندريته وه.
61	وَأَنْ أَعْبُدُونِي	وَأَنْ أَعْبُدُونِي		به هو ی ضه ممه دارکردنی پیټی (ن) پزگار د ه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
68	نُنَكِّسُهُ	نُنَكِّسُهُ		به فهتجه دارکردنی پیټی (ن) ی یه که م و زه نه ی (ن) ی دوو هم ده خویندريته وه، له گه ل ضه ممه دارکردنی پیټی (ک) و لابر دنی شه ده و شار د نه وه ش (الاخفاء) ده رده که ویت.
68	يَعْقِلُونَ	يَعْقِلُونَ		به پیټی (ت) ده خویندريته وه له بری پیټی (ی).
70	لَيُنْذِرَ	لَيُنْذِرَ		به پیټی (ت) ده خویندريته وه له بری پیټی (ی).

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
72	يَا كُلُوْنَ	يَا كُلُوْنَ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه.
78	وَهِيَ	وَهِيَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
79	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
81	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.

(37) سوره تی صافات

6	بِزِينَةٍ	بِزِينَةٍ	به که سره ده خویندريته وه بی ته نوین.
8	لَّا يَسْمَعُونَ	لَّا يَسْمَعُونَ	به زه نه دارکردنی پیتی (س) و لا بردنی شده له پیتی (م) ده خویندريته وه.
10	مَنْ خَطِفَ	مَنْ خَطِفَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
11	أَمْ مِّنْ خَلْقِنَا	أَمْ مِّنْ خَلْقِنَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
16	أَعِذَا	أَعِذَا	به ناسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندريته وه.
16	مِتْنَا	مِتْنَا	به ضمه دارکردنی پیتی (م) ده خویندريته وه.
16	أَعِنَّا	إِنَّا	به یه که همزه ی که سره دار ده خویندريته وه (واته به همزه ی ئیخباری).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
17	یان عاباؤنا	أَوْ عَابَاؤْنَا	به زه نهی پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
25	لَا تَنَاصِرُونَ	لَا تَنَاصِرُونَ	له باری نه وه ستاندا: به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ده خویند ریته وه له گهل دریژکردنه وهی شهش جوله له ئهلیفه ی ده که ویتته پیس نهو.	
28	تَاثُونَنَا	تَاثُونَنَا	به گوړینی همزه به ئهلیف ده خویند ریته وه.	
29	مُؤْمِنِينَ	مُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.	
36	أَيْنَا	أَيْنَا	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویند ریته وه.	
45	بِكَائِسٍ	بِكَائِسٍ	به گوړینی همزه به ئهلیف ده خویند ریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
52	أَعِنَّكَ	أَعِنَّكَ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویند ریته وه.	
53	أَعْدَا	إِذَا	به یه که همزه ی که سره دار ده خویند ریته وه (واته به همزه ی ئیخباری).	
53	مِثْنًا	مِثْنًا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه.	
53	أَعِنَّا	أَعِنَّا	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویند ریته وه.	

ژباړه نایه	ګڼېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼېرانه وهی نیبن وهر دان	ګڼېرانه وهی نیبن جه ماز
60	لَهُو	لَهُو	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
66	فَمَالُؤَن	فَمَالُؤَن	به لابر دنی همزه و ضمه مهی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
81	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
86	أَيْفَا	أَيْفَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
91	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُونَ	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
102	يَبْنَى	يَبْنَى	له باری نه وه ستاندا: به که سړی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
102	إِنِّي أَرَى ؛ أَنِّي أَدْبَحُكْ ؛ سَتَجِدُنِي إِن	إِنِّي أَرَى ؛ أَنِّي أَدْبَحُكْ ؛ سَتَجِدُنِي إِن	له باری نه وه ستاندا: به فته تهی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه (له هر دوو کیان).
102	يَنَابِت	وصلاً: يَنَابِت وقفاً: يَنَابِت	له باری نه وه ستاندا: به فته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
102	تُؤْمَرُ	تُؤْمَرُ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
105	الرُّعْيَا	الرُّعْيَا	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، دواتر ده ګوړدریت بو پیتی (ی) و تیکه ه لکیشانی بو ده کریت له پیتی (ی) دواى خو ده بیته پیتی (ی) شه ده دار.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن وهر دان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
106	لَهُو	لَهُو	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
111	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
122	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
126	اللَّهِ	اللَّهِ	به ضه ممه ی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
126	رَبِّكُمْ وَرَبِّ	رَبُّكُمْ وَرَبِّ	به ضه ممه دار کړنی پیتی (ب) ده خویند ریته وه له (هر دو وکیان) وله باری نه و ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
132	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
142	وَهُو	وَهُو	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
145	وَهُو	وَهُو	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
147	مَائَةٍ	مَائَةٍ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
153	أَصْطَفَى	أَصْطَفَى	به همزه ی لکاو ده خویند ریته وه له بری همزه ی نه لکاو، له باری نه و ستاندا: همزه که لاده بر دیت به وه ی پیش خوی و به که سره دار ده ستپیده کړیت.
155	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیتی (ذ) ده خویند ریته وه.
157	فَاتُوا	فَاتُوا	به گوړینی همزه به ته لیف ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(38) سوره تی ص

1	صَّ	صَّ	پیته پچراوه کان به سهکت (وهستانی کی کورت) ده خویندریته وه، پیته (ص).
8	أَنْزَلَ	أَنْزَلَ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
13	لَيْكَةً	لَيْكَةً	به فهتخه دارکردنی پیته (ل) ده خویندریته وه بی هه مزه ی دوا ی ئو له گهل فهتخه دارکردنی پیته (ت)، هه مزه ی لکاویش لا ده بردریت.
15	هَؤُلَاءِ إِلَّا	هَؤُلَاءِ إِلَّا	له نیوان دوو وشه دا به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
23	وَلِي نَعَجَةً	وَلِي نَعَجَةً	به په ها: به زه نه ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
29	لَيَذَبَّرُوا	لَيَذَبَّرُوا	به پیته (ت) ده خویندریته وه له بری پیته (ی) وشه ده لا ده بردریت له پیته (د).
32	إِنِّي أَحَبَبْتُ	إِنِّي أَحَبَبْتُ	له باری نه وه ستاندا: به فهتخه ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
35	بَعْدِي إِنَّكَ	بَعْدِي إِنَّكَ	له باری نه وه ستاندا: به فهتخه ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
36	الرَّيْحَ	الرَّيْحَ	به فهتخه دارکردنی پیته (ی) ده خویندریته وه، له گهل زیادکردنی ئه لیف له دوا ی ئو به (کو).

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
41	بُنْصَبِ	بُنْصَبِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ص) ده خویندریته وه.	
41	وَعَذَابٍ ۞ اَرْكُضْ	وَعَذَابٍ ۞ اَرْكُضْ	به هوئی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.	
46	مِخَالِصَةِ	مِخَالِصَةِ	به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه بی ته نوین.	
51	مُتَّكِيْنَ	مُتَّكِيْنَ	به لابر دنی همزه ده خویندریته وه.	
56	فَيْئَسْ	فَيْئَسْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
57	وَعَسَاقُ	وَعَسَاقُ	به لابر دنی شه ده له پیتی (س) ده خویندریته وه.	
60	فَيْئَسْ	فَيْئَسْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
63	سُخْرِيًّا	سُخْرِيًّا	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
69	لِي مِنْ	لِي مِنْ	به په ها: به زه نه ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
70	إِلَّا أَنَّمَا	إِلَّا أَنَّمَا	به که سره دارکردنی همزه ده خویندریته وه (إنما).	
78	لَعَنَتِي إِلَى	لَعَنَتِي إِلَى	له باری نه وده ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
84	فَالْحَقُّ	فَالْحَقُّ	به فه ته دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی نیبن جه مان	گیړانه وهی نیبن وهر دان	
	پوونکر د نه وه		

(39) سوړه تی زومه پ

7	یَرْضَهُ	یَرْضَهُو	یَرْضَهُ	نیبن نیبن وهر دان: به صیله ده خویندنه وه. نیبن جه مان: به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
11	إِنِّي أُمِرْتُ		إِنِّي أُمِرْتُ	له باری نه وه ستاندا: به فته تی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندنه وه.
13	إِنِّي أَخَافُ		إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فته تی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندنه وه.
15	شِئْتُمْ		شِئْتُمْ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندنه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندنه وه.
20	لَكِنَّ الَّذِينَ		لَكِنَّ الَّذِينَ	به فته تی دارکردنی پیتی (ن) و شه ده دارکردنی ده خویندنه وه.
22	فَهُوَ		فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه.
28	عَرَبِيًّا غَيْرَ		عَرَبِيًّا غَيْرَ	به شار د نه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
36	عَبْدَهُ	عَبْدَهُ		به که سره دارکردنی پیتی (ع) و فته هی پیتی (ب) و ئلیف له دواى خوی ده خویندریته وه.
38	مَنْ خَلَقَ	مَنْ خَلَقَ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
38	أَفْرَعَيْتُمْ	أَفْرَعَيْتُمْ		به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
40	يَاتِيهِ	يَاتِيهِ		به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
45	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
48	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ		به ضمه دارکردنی پیتی (ن) و لابردنی همزه ده خویندریته وه.
52	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ		به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
54	يَأْتِيَكُمُ	يَأْتِيَكُمُ		به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
55	يَأْتِيَكُمُ	يَأْتِيَكُمُ		به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
56	يَحْسَرَتِّي	يَحْسَرَتِّي يَحْسَرَتِّي	يَحْسَرَتِّي	ئهو جه عفر: به زيادکردنی پیتی (ی) له دواي ئه لیلی کوټایی ده خویندنه وه. له باری نه وستاندا: ده بیته فته و له باری وستاندا: ده بیته زنه. نیبن نیبن و هردان خویندنه و ده یه کی تری هیه: ئویش زنه دارکردنی په هایه له پیتی (ی) زیاده، ئه لیلی پیش خوی شش جوله دریژده کریته وه به هو ی گه یشتنه دو زنه دار به یه کتر.
62	وَهُو	وَهُو	وَهُو	به زنه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
64	تَأْمُرُوْنِي	تَأْمُرُوْنِي	تَأْمُرُوْنِي	به گوړینی همزه به ئه لیلی و لابردنی شده ی پیتی (ن) ده خویندنیته وه، وله باری نه وستاندا: به فته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندنیته وه.
70	وَهُو	وَهُو	وَهُو	به زنه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه.
71	فُتِحَتْ	فُتِحَتْ	فُتِحَتْ	به شده دارکردنی پیتی (ت) یه که م ده خویندنیته وه.
71	يَأْتِكُمْ	يَأْتِكُمْ	يَأْتِكُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیلی ده خویندنیته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) گو تراو ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
72	فَيْسَ	فَيْسَ	به گورینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
73	وُفِيَتْ	وُفِيَتْ	به شه د هدارکردنی پیتی (ت) ی یه که م ده خویندريته وه.

(40) سوره تی غافر

1.)	حَمَّ	حَمَّ	پیته پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندريته وه له هردو و پیت.
5	لِيَأْخُذُوهُ	لِيَأْخُذُوهُ	به گورینی همزه به ئلیف ده خویندريته وه.
5	فَأَخَذَتْهُمْ	فَأَخَذَتْهُمْ	به تی که ه لکی شانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
6	كَلِمَتٍ	كَلِمَتٍ	به زیادکردنی ئلیف له دوی پیتی (م) ده خویندريته وه به (کو).
7	وَيَوْمُنَا	وَيَوْمُنَا	به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
12	تَوْمِنَا	تَوْمِنَا	به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
15	الَّتَالِقِ	الَّتَالِقِ	نیبن نیبن و هردان: له باری نه وه ستاندا: به جیگرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
22	تَاتِيهِمْ	تَاتِيهِمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
26	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
26	أَوْ أَنْ	وَأَنْ	به لابر دنی هه مزه ی یه که م و فته ته دارکردنی پیتی (و) ده خویندریته وه.
27	عُذْتُ	عُذْتُ	به تی که ه لکی شانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
27	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
28	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
29	بَاسٍ	بَاسٍ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
30	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
31	دَابٍ	دَابٍ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.

ژماره نایه ت	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
	پوونکر د نه وه		
32	إِنِّي أَخَافُ		له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.
32	اَلْتَّادِ	اَلْتَّادِ	نیبن نیبن و هردان: به خویندنه وهی پیټی (ی) ی زیاده ده خویندیټه وه له باری نه وه ستاندا.
36	لَعَلِّي أَبْلُغُ		له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.
37	فَأَطْلِعُ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریټه وه.
37	وَصَدَّ		به فته ته دارکردنی پیټی (ص) ده خویندریټه وه.
38	أَتَّبِعُونَ		له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پیټی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریټه وه.
40	وَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
40	مُؤْمِنٌ		به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
40	يَدْخُلُونَ		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ی) ده خویندریټه وه، له گهل فته ته ی پیټی (خ).
41	مَالِي		له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیټی (ی) ی دانه پال ده خویندریټه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
42	وَأَنَا	وَأَنَا	به په ها: جیگریکردنی ئه لیف و دریژکردنه وه له باری نه وده ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندریته وه، واتا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مه زه بهی خوی.
44	أَمْرِي إِلَى	أَمْرِي إِلَى	له باری نه وده ستاندا: به فته تهی پییتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
50	تَأْتِيكُمْ	تَأْتِيكُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
52	يَنْفَعُ	يَنْفَعُ	به پییتی (ت) ده خویندریته وه له بری پییتی (ی).
53	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئا سانکردنی هه مزو دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
57	مِنْ خَلْقٍ	مِنْ خَلْقٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).
58	تَتَذَكَّرُونَ	تَتَذَكَّرُونَ	به پییتی (ی) ده خویندریته وه له بری پییتی (ت) ی یه که م.
59	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
60	سَيَدْخُلُونَ	سَيَدْخُلُونَ	به ضه ممه دارکردنی پییتی (ی) ده خویندریته وه، له گهل فته تهی پییتی (خ).
62	تُؤَفِّكُونَ	تُؤَفِّكُونَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهران	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
63	يُؤْفَكُ	يُؤْفَكُ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
76	فَيْسَسَ	فَيْسَسَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
78	يَأْتِي	يَأْتِي	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
78	جَاءَ أَمْرٌ	جَاءَ أَمْرٌ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
79	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُونَ	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
83	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیټی (ن) و لابردنی هه مزه ده خویندریته وه.
84	بَاسَنَا	بَاسَنَا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
85	بَاسَنَا	بَاسَنَا	به ګوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

(41) سوره تی فوصیله

1	حَمَ	حَمَ	پیتنه پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له (هه ردو پیټدا).
7	يُؤْتُونَ	يُؤْتُونَ	به ګوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
8	أَجْرٌ غَيْرُ	أَجْرٌ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
9	أَنتَکُمْ	أَنتَکُمْ		به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
10	سَوَاءً	سَوَاءً		به تهنوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری تهنوینی فهتخه.
11	وَهِيَ	وَهِيَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
11	وَلِلْأَرْضِ أَتِيَا	وصلاً: وَلِلْأَرْضِ أَتِيَا ابتداء: أَتِيَا		له باری نه وه ستاندا: به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له سهره تادا: وهک حه فص ده خویندریته وه.
14	وَمِنْ خَلْفِهِمْ	وَمِنْ خَلْفِهِمْ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
21	وَهُوَ	وَهُوَ		به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
28	جَزَاءُ أَعْدَاءِ	جَزَاءُ وَعْدَاءِ		به گوړینی هه مزه ی دوو هم به پیتی (و) و فته تدارکردنی ده خویندریته وه.
32	مِنْ غَفُورٍ	مِنْ غَفُورٍ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (غ).
39	وَرَبَّتْ	وَبَّتْ		به هه مزه ی فته تدار ده خویندریته وه پیش پیتی (ت).

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و مردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
40	يَا تِي	يَا تِي	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
40	شَتْمُ	شَيْتُمُ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
42	يَا تِيه	يَا تِيه	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
42	مِنْ خَلْفِهِ	مِنْ خَلْفِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
44	ءَاْعَجِي	ءَاْعَجِي	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، به لام ده فص دووه میان ئاسان ده کا بی ئیدخال.
44	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
44	وَهُو	وَهُو	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
50	رَبِّ إِنَّ	رَبِّ إِنَّ	له باری نه وه ستاندا: به فته تهی پیته (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
50	عَذَابٍ غَلِيظٍ	عَذَابٍ غَلِيظٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیته (غ) ده خویند ریته وه.
51	وَنَاءَ	وَنَاءَ	به ئلیف ده خویند ریته وه له دوا ی پیته (ن) دواتر هه مزه ی فته دار دیته (له شیوه ی دریژکردنه وهی لکاوه) له سهر کیشی (ساء) له (ناء ینوه) واتا: راپه ری.
52	أَرَأَيْتُمْ	أَرَأَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوهم ده خویند ریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیته (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.

(42) سوره تی شورا

پیته پچراوه کان به سهکت (وهستانی کی کورت) ده خویند ریته وه له سهر هر پینج پیت، ودریژکردنه وهی چوارو شوش جوله هیه له پیته (ع) به لام نابیت پیته (ن) شاردنه وه (الاخفاء) ی بو بکریته له وشه ی (عین) له وشه ی (سین) وههروها نابیت شاردنه وه (الاخفاء) بکریته بو پیته (ن) ی وشه ی (سین) له کاتی پیته (ق).	حَمَّ ۝ عَسَقَ	حَمَّ ۝ عَسَقَ	2 + 1
به زه نه دارکردنی پیته (ه) ده خویند ریته وه.	وَهُوَ	وَهُوَ	4

ژباړه نایه	ګڼېرانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼېرانه وهی نیبن وهر دان	ګڼېرانه وهی نیبن جه ماز
9	وَهُوَ (مَعاً)	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
11	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
18	يَوْمُنُونَ	يَوْمُنُونَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
19	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
20	نُوتِهْ	نُوتِهْ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه، و به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه، و نابیت لکاندنې بؤ بکريت.
21	يَاَذَنْ	يَاَذَنْ	به ګوړپنی همزه به ئه ليف ده خویندريته وه.
22	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
24	يَشَا	يَشَا	له باری وستاندا: به ګوړپنی همزه به ئه ليف ده خویندريته وه.
25	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
25	تَفْعَلُونَ	يَفْعَلُونَ	به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت).
27	يَشَاءُ اِنَّهُ	يَشَاءُ اِنَّهُ ؛ يَشَاءُ وَنَهُ	دو خویندنه وهی بؤ هیه: ئاسان کړنی همزه ی دوهم و ګوړپنی به پیتی (و) ی که سره دار.
28	وَهُوَ (مَعاً)	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
29	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
30	مُصِيبَةٌ فِيمَا	مُصِيبَةٌ بِمَا	به لابر دنی پیتی (ف) ده خویندنیته وه له گهل وهر گه پرانی پیتی (ن) به تهنوین.
32	الْجَوَارِ	الْجَوَارِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندنیته وه.
33	يَشَاءُ	يَشَاءُ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندنیته وه.
33	الرَّيْحِ	الرَّيْحِ	به فته دار کردنی پیتی (ی) و زیاد کردنی ئلیف له دوا ی نه و ده خویندنیته وه به (کو).
35	وَيَعْلَمُ	وَيَعْلَمُ	به ضه ممه دار کردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.
45	طَرْفٍ خَفِيٍّ	طَرْفٍ خَفِيٍّ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویندنیته وه.
47	يَأْتِي	يَأْتِي	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندنیته وه.
49	يَشَاءُ إِنِّتَا	يَشَاءُ إِنِّتَا يَشَاءُ وَنِّتَا	دو خویندنه وهی بو هیه: ئاسان کردنی همزه ی دوو هم و گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.
51	يَشَاءُ إِنَّهُ	يَشَاءُ إِنَّهُ يَشَاءُ وَنَّهُ	دو خویندنه وهی بو هیه: ئاسان کردنی همزه ی دوو هم و گوړینی به پیتی (و) ی که سره دار.

(43) سوره تی زو خروف

1	حَم	حَم	پیتنه پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندنیته وه له هردو پیت.
---	-----	-----	---

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
5	أَنْ	إِنْ	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.	
7	يَأْتِيهِمْ	يَأْتِيهِمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.	
7	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی هه مزه ده خویندریته وه.	
9	مَنْ خَلَقَ	مَنْ خَلَقَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
10	مَهْدًا	مَهْدًا	به که سره ی پیتی (م) و فه تچه دارکردنی پیتی (ه) و ئه لیفی دوای ئه و ده خویندریته وه.	
11	مَيِّتًا	مَيِّتًا	به که سره دارکردنی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.	
15	جُزْءًا	جُزْءًا	به گواستنه وهی جوله ی هه مزه بو پیتی (ن) و شه ده دارکردنی، له گه ل لا بردنی هه مزه، واته پیتی (ن) به شه ده ی ته نویندار به فه تچه بی هه مزه ده خویندریته وه.	
17	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
18	يُنْشِئُ	يُنْشِئُ	به فه تچه دارکردنی پیتی (ی) و زه نه ی پیتی (ن) و لا بردنی شه ده ی پیتی (ش) ده خویندریته وه، له گه ل شاردنه وه (الاخفاء).	
18	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
19	عَبْدُ	عِنْدَ	به پیټی (ن) ی زه نه دار ده خویندریته وه له بری پیټی (ب) له گهل لابر دنی ئه لیف و فتهحه دارکردنی پیټی (د) شاردنه وه (الاخفاء) دهرده که ویت.
19	أَشْهَدُوا	أَشْهَدُوا	به زیادکردنی همزه ی ضمه دار ده خویندریته وه له دوی همزه ی یه که م، له گهل ئا سانکردنی همزه ی دوهم و ئه لیف خستنه نیوانیان، وپیتی (ش) زه نه دارده کریټ.
24	قَلَّ	قُلَّ	به ضمه دارکردنی پیټی (ق) و لابردنی ئه لیف ده خویندریته وه له گهل زه نه دارکردنی پیټی (ل).
24	جِئْتُكُمْ	جِئْتُكُمْ	به گوړینی همزه به پیټی (ی) و پیټی (ن) ی فتهحه دار له بری پیټی (ت) و ئه لیفی دوی خوی ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوټراو ده خویندریته وه.
33	سُقُقَا	سَقُقَا	به فتهحه دارکردنی پیټی (س) و زه نه دارکردنی پیټی (ق) ده خویندریته وه، له گهل قه لقه له.
34	يَتَكُونَنَّ	يَتَكُونَنَّ	به لابر دنی همزه و ضمه دارکردنی پیټی (ک) ده خویندریته وه.
35	لَمَّا	لَمَّا	نیبن نیبن وهر دان: به لابر دنی شه ده ی پیټی (م) ده خویندنه وه.
36	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
38	جَاءَنَا	جَاءَنَا	به ئه لیف له دواى همزه ده خویندريته وه به (دووانه).	
38	فَبِئْسَ	فَبِئْسَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له بارى وه ستاندا: دریژکړنه وهی په یدا کراوى زه نه ده رده که ویت.	
51	تَحْتِ أَفَلَا	تَحْتِ أَفَلَا	له بارى نه وه ستاندا: به فه تهی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.	
53	أَسْوَرَّةٌ	أَسْوَرَّةٌ	به فه ته دارکړنى پیتی (س) و ئه لیفی دواى خوئ ده خویندريته وه.	
57	يَصِدُّونَ	يَصِدُّونَ	به ضه ممه دارکړنى پیتی (ص) ده خویندريته وه.	
58	عَالِهَتُنَا	عَالِهَتُنَا	به ئاسانکړنى همزه ی دوو هم ده خویندريته وه بی ئه لیف.	
58	قَوْمٌ خَصْمُونَ	قَوْمٌ خَصْمُونَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.	
59	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکړنى همزه و دریژکړنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.	
61	وَاتَّبِعُونِ	وَاتَّبِعُونِ	له بارى نه وه ستاندا: به جیگیرکړنى پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.	
63	جِئْتُكُمْ	جِئْتُكُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، وله بارى نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
66	تَأْتِيَهُمْ	تَأْتِيَهُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
68	يَعْبَادِ	يَعْبَادِ	به په ها: به جیگر کردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندريته وه.
73	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُونَ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
78	جِئْتَكُمْ	جِئْتَكُمْ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندريته وه.
81	فَأَنَّا	فَأَنَّا	به په ها: جیگر کردنی ئه لیف و دریژکردنه وه له باری نه وه ستاندا له سهر نه لکاو ده خویندريته وه، و انا دریژکردنه وه ی دوو جوله به پیی مه زه به بی خو ی.
83	يُلْقُوا	يُلْقُوا	به فه تده دار کردنی پیتی (ی) و پیتی (ق) ده خویندريته وه له گه ل زه نه دار کردنی پیتی (ل) و لابر دنی ئه لیف، و پیتی (و) ده بیته پیتی کی لیین ..
84	وَهُوَ (مَعًا)	وَهُوَ	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
84	السَّمَاءِ إِلَهُ	السَّمَاءِ إِلَهُ	به ئا سان کردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
87	مَنْ خَلَقَهُمْ	مَنْ خَلَقَهُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ)، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.
87	يُؤْفَكُونَ	يُؤْفَكُونَ	به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
88	وَقِيلَهُ	وَقِيلَهُ	به فته دارکردنی پیتی (ل) و ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ی به صیله به پیتی (و) ی گوتراو.
88	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
89	يَعْلَمُونَ	تَعْلَمُونَ	به پیتی (ت) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ی).

(44) سوره تی دوخان

1	حَمَّ	حَمَّ	پیتته پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویند ریته وه له هردوو پیت.
7	رَبِّ	رَبِّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویند ریته وه.
10	تَاتِي	تَاتِي	به گورینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
12	مُؤْمِنُونَ	مُؤْمِنُونَ	به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
16	نَبْطِشُ	نَبْطِشُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ط) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
19	إِنِّ	إِنِّ	له باری نه و هستاندا: به فه ته ی پیته (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
20	عُذْتُ	عُذْتُ	به تیکه ه لکیشانی پیته (ذ) له پیته (ت) ده خویند ریته وه.
21	تُؤْمِنُوا	تُؤْمِنُوا	به گوړینی هه مزه به پیته (و) ده خویند ریته وه.
23	فَأَسْرِ	فَأَسْرِ	به هه مزه ی لکاو ده خویند ریته وه له بری هه مزه ی نه لکاو.
27	فَكَهَيْنَ	فَكَهَيْنَ	به لا بردنی ئه لیف ده خویند ریته وه.
30	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویند ریته وه.
36	فَأْتُوا	فَأْتُوا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
45	يَعْلِي	تَعْلِي	به پیته (ت) ده خویند ریته وه له بری پیته (ی).
48	رَأْسِهِ	رَأْسِهِ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
51	مَقَامٍ	مَقَامٍ	به ضه ممه دارکردنی پیته (م) ی یه که م ده خویند ریته وه.

(45) سوره تی جاسیه

1	حَمَ	حَمَ	پیته پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویند ریته وه له هه ردو و پیته.
3	لِّلْمُؤْمِنِينَ	لِّلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیته (و) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن وهردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
6	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.	
9	هُزُواً	هُزُواً	به همزه پیتی (و) ده خویندريته وه.	
11	أَلِيمٌ	أَلِيمٌ	به تهنوینی که سره ده خویندريته وه له بری تهنوینی ضه مم.	
14	لِيَجْزِيَ	لِيَجْزِيَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) یه که م و فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه له گه ل ئه لیف له بری پیتی (ی) کو تایی.	
16	إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	به ناسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندريته وه.	
21	سَوَاءً	سَوَاءً	به تهنوینی ضه ممه ده خویندريته وه له بری تهنوینی فتهحه.	
23	أَفْرَعِيَّتَ	أَفْرَعِيَّتَ	به ناسانکردنی همزه ی دوو م ده خویندريته وه.	
23	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیتی (ذ) ده خویندريته وه.	
25	قَالُوا أَتْتُوا	وصلاً: قَالُوا أَوْتُوا ابتداءً: أَيْتُوا	له باری نه وه ستاندا: به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه، وله سهره تادا وه که فص ده خویندريته وه.	
33	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندريته وه.	
34	وَمَا وَلَكُمْ	وَمَا وَلَكُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.	

ډوونکر د نه وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	نماره نایه ت
	گیړانه وهی نیبن جه ماز	گیړانه وهی نیبن و مردان		
به تیکه له کیشانی پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	اَتَّخَذْتُمْ		اَتَّخَذْتُمْ	35
به هه مزه پیتی (و) ده خویندریته وه.	هَزُوا		هَزُوا	35
به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	وَهُوَ		وَهُوَ	37

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی نیبن جه مار	گیړانه وهی نیبن وهران	
	پوونکر د نه وه		

(46) سوره تی نه حقاف

1	حمّ	حمّ	پیته پچراوه کان به سهکت (وهستانی کی کورت) ده خویندریته وه له هردو پیت.
4	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
4	وَصَلَّا: السَّمَوَاتِ اَيُّوَنِي ابتداءً: اَيُّوَنِي	السَّمَوَاتِ اَيُّوَنِي	له باری نه وه ستاندا: به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له سه ره تادا: وهک حه فص
8	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
10	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
10	إِسْرَءِيلَ ؛ إِسْرَءِيلَ	إِسْرَءِيلَ	به ئاسانکردنی هه مزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
12	لِّئِنْذِرَ	لِّئِنْذِرَ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
15	حُسْنًا	إِحْسَنًا	به لابر دنی هه مزه و ضه ممه دارکردنی پیتی (ح) و زه نه دارکردنی پیتی (س) و ده خویندریته وه له گه ل لابر دنی ئه لیف.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهران	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
15	کُرْهًا (معًا)	کُرْهًا	به فته دارکردنی پیتی (ک) ده خویندریته وه.	
16	نَتَقَبَّلُ ؛ وَنَتَجَاوَزُ	يُتَقَبَّلُ ؛ وَيُتَجَاوَزُ	به پیتی (ی) ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له (هر دو وکیان).	
16	أَحْسَنَ	أَحْسَنُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.	
17	أَتَعِدَانِيْ	أَتَعِدَانِيْ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
19	وَلِيُوفِيَهُمْ	وَلِيُوفِيَهُمْ	به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی)، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
20	أَذْهَبْتُمْ	أَذْهَبْتُمْ	به زیادکردنی همزه ی پرسپاری و وبه ناسانکردنی همزه ی دووهم و ئه لیف خسته نیوانیان ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
21	وَمِنْ خَلْفِهِ	وَمِنْ خَلْفِهِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).	
21	إِنِّيْ أَخَافُ	إِنِّيْ أَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فته هی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.	
22	أَجِئْتَنَا	أَجِئْتَنَا	به گوړپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گپړانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		گپړانه وده ده نیبن وهران	گپړانه وده ده نیبن جه ماز
22	لِتَأْفِكْنَا ؛ فَاتِنَا	لِتَأْفِكْنَا ؛ فَاتِنَا	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
23	وَلَكِيَّ	وَلَكِيَّ	له باری نه وده ستاندا: به فته تحی پیتی (ی) دانه پال ده خویندريته وه.
25	لَا يَرَى	لَا تَرَى	به پیتی (ت) ی فته تحه دار ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
25	مَسَكْنُهُمْ	مَسَكْنُهُمْ	بفتح النون، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
26	يَسْتَهْزِءُونَ	يَسْتَهْزِءُونَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و لا بردنی همزه ده خویندريته وه.
32	أَوْلِيَاءُ أَوْلِيَكْ	أَوْلِيَاءُ أَوْلِيَكْ	به ئاسانکردنی همزه ده دوهم ده خویندريته وه.

(47) سوره تی موحه ممه د

2	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
4	قَتِلُوا	قَتِلُوا	به فته تحه دارکردنی پیتی (ق) و پیتی (ت) ده خویندريته وه له گه ل ئه لیف خسته نیوانیان.
12	وَيَاكُلُونَ ؛ تَأْكُلْ	وَيَاكُلُونَ ؛ تَأْكُلْ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
13	وَكَايْنِ	وَكَايْنِ	به ئه لیف ده خویندريته وه له دواى پیتی (ك) له بری همزه، دواتر به همزه ده كه سره دار له بری پیتی (ی) و ئاسانکردنی همزه كه، ده كریټ ئه لیف به دریژکردنه وه دو چوار جوله بخویندريته وه.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهران	گېړانه وهی نیبن جه ماز
15	مَاءٍ غَيْرٍ	مَاءٍ غَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
15	مِنْ خَمْرٍ	مِنْ خَمْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندريته وه له کاتي گه یشتنی به پیتی (خ).
18	تَأْتِيَهُمْ	تَأْتِيَهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
18	جَاءَ أَشْرَاطُهَا	جَاءَ أَشْرَاطُهَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندريته وه.
19	وَالْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	وَالْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
26	إِسْرَارُهُمْ	إِسْرَارُهُمْ	به فته دارکردنی همزه ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
36	تُؤْمِنُوا ؛ يُؤْتِكُمْ	تُؤْمِنُوا ؛ يُؤْتِكُمْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
38	هَآنْتُمْ	هَآنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه دریژکردنه وهی دوو جوله ده خویندريته وه له ئه لیف، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه و هې ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه و هې نبو جه عفر	
		گپړانه و هې نیبن و هردان	گپړانه و هې نیبن جه ماز
38	قَوْمًا غَيْرَكُمْ	قَوْمًا غَيْرَكُمْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریټه وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریټه وه.

(48) سوره تی ففتح

4	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
5	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
9	لِتُؤْمِنُوا	لِتُؤْمِنُوا	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
10	عَلَيْهِ اللَّهُ	عَلَيْهِ اللَّهُ	به که سره دارکردنی پیټی (ه) له وشه ی (علیه) و لاوازکردنی پیټی (ل) له وشه ی جه لاله ده خویندریټه وه.
10	فَسَيُؤْتِيهِ	فَسَيُؤْتِيهِ	به پیټی (ن) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ی) ی یه که م، و به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
12	وَالْمُؤْمِنُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
13	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریټه وه.
15	لِتَأْخُذْهَا	لِتَأْخُذْهَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریټه وه.
16	بِأْسٍ	بِأْسٍ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریټه وه، له باری و ه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.

ژباړه نايه	گڼپاڼه وهی هه فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گڼپاڼه وهی نیبن وهر دان	گڼپاڼه وهی نیبن جه ساز	
16	يُؤْتِكُمْ	يُؤْتِكُمْ	به گوړپنی هه مزه به پیټی(و) ده خویندریته وه.	
17	يُدْخِلْهُ ؛ يُعَذِّبْهُ	نُدْخِلْهُ ؛ نُعَذِّبْهُ	به پیټی(ن) ده خویندریته وه له بری پیټی(ی) له(هه ردو وکیان).	
18	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی(و) ده خویندریته وه.	
19	يَاْخُذُوْنَهَا	يَاْخُذُوْنَهَا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
20	تَاْخُذُوْنَهَا	تَاْخُذُوْنَهَا	به گوړپنی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	
20	لِلْمُؤْمِنِينَ	لِلْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی(و) ده خویندریته وه.	
24	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی(ه) ده خویندریته وه.	
25	مُّؤْمِنُونَ ؛ مُؤْمِنَتٌ	مُّؤْمِنُونَ ؛ مُؤْمِنَتٌ	به گوړپنی هه مزه به پیټی(و) ده خویندریته وه.	
25	تَطْوَھُمْ	تَطْوَھُمْ	به لابر دنی هه مزه و مانه وهی فته ته ی پیټی(ط) ده خویندریته وه، وپیتی(و) ده بیته پیټیکي(لین) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی(و) ی گوتراو ده خویندریته وه.	
26	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی(و) ده خویندریته وه.	
27	الرُّعْيَا	الرُّعْيَا	به گوړپنی هه مزه به پیټی(و) ده خویندریته وه، دواتر وهرده گپردریت بو پیټی(ی) و تیکه لکیشانی بو ده کریت له پیټی(ی) ی پیش خو ی ده بیته پیټیکي(ی) ی شه ددار.	

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(49) سوره تی حوچورات

4	اَلْحُجْرَاتِ	اَلْحُجْرَاتِ	به فته دارکردنی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
9	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
9	تَفِیَّءٍ اِلٰی	تَفِیَّءٍ اِلٰی	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
10	اَلْمُؤْمِنُونَ	اَلْمُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
11	بِئْسَ	بِئْسَ	به گوړپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
12	يَا كُلَّ	يَا كُلَّ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
12	مَيِّتًا	مَيِّتًا	به که سره ی پیتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.
13	عَلِيمٌ خَبِيرٌ	عَلِيمٌ خَبِيرٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
14	تُؤْمِنُوا	تُؤْمِنُوا	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
15	اَلْمُؤْمِنُونَ	اَلْمُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

(50) سوره تی ق

1	ق	ق	پیتته پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له پیتی (ق).
---	---	---	---

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر دنه وه
		گیږانه وهی نیبن وهر دان	گیږانه وهی نیبن جه ماز	
3	أَعْدَا	أَذَا	به ئاسانکردنی هه مزه ی دوو هم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.	
3	مِئَنَا	مُتَنَا	به ضه ممه دارکردنی پییتی (م) ده خویندریته وه.	
11	مِئِنَّا	مِئِنَّا	به که سره ی پییتی (ی) و شه ده دارکردنی ده خویندریته وه.	
15	مِنْ خَلْقٍ	مِنْ خَلْقٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).	
30	أَمْتَلَاتِ	أَمْتَلَاتِ	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.	
33	مَنْ خَشِيَ	مَنْ خَشِيَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (خ).	
33	مُنِيبٍ ۞ اَدْخُلُوهَا	مُنِيبٍ ۞ اَدْخُلُوهَا	به هو ی ضه ممه دارکردنی پییتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.	
37	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.	
40	وَأَدْبَرَ	وَأَدْبَرَ	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.	
41	الْمُنَادِ	الْمُنَادِ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیرکردنی پییتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویندریته وه.	
44	تَشَقَّقُ	تَشَقَّقُ	به شه ده دارکردنی پییتی (ش) ده خویندریته وه	

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	نماره ناپهت
	گیږانه وهی نیبن جه ماز	گیږانه وهی نیبن وهر دان		

(51) سوږه تی ذاریات

به ضمه مهی پیتی (س) ده خویندریته وه.	يُسْرَا	يُسْرَا	3
به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.	يُوفَكُ	يُوفَكُ	9
به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.	تَاْكُلُوْنَ	تَاْكُلُوْنَ	27

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و مردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
35	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
40	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
49	شَيْءٍ خَلَقْنَا	شَيْءٍ خَلَقْنَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (خ) ده خویندریته وه.
49	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دهی پییتی (ذ) ده خویندریته وه.
55	اَلْمُؤْمِنِينَ	اَلْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی همزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.

(52) سوره تی طور

18	فَكَهَيْنَ	فَكَهَيْنَ	به لابرندی ئه لیف ده خویندریته وه.
20	مُتَّكِنِينَ	مُتَّكِنِينَ	به لابرندی همزه ده خویندریته وه.
21	بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ	بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ	به زیادکردنی ئه لیف له دوی پییتی (ی) و که سره دارکردنی پییتی (ت) و پییتی (ه) به (کو) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
23	كَأَسَا ؛ تَأْتِيْمٌ	كَأَسَا ؛ تَأْتِيْمٌ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
24	لَوْلُو	لَوْلُو	به گوړینی همزه ی یه که م به پییتی (و) ده خویندریته وه، وه همزه ی دوو هم گوړینی تییدا نیه به هیچ شیوه یه ک.
28	إِنَّهُ هُوَ	إِنَّهُ هُوَ	به فته دارکردنی همزه ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
32	تَأْمُرُهُمْ	تَأْمُرُهُمْ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
33	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پییتی (و) ده خویندریته وه.
34	فَلْيَأْتُوا	فَلْيَأْتُوا	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
35	مِنْ غَيْرٍ	مِنْ غَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پییتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پییتی (غ).
37	الْمُصِيطِرُونَ	الْمُصِيطِرُونَ	ته نها به پییتی (ص) ده خویندریته وه.
38	فَلْيَأْتِ	فَلْيَأْتِ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
43	إِلَهُ غَيْرٍ	إِلَهُ غَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (غ) ده خویندریته وه.
45	يُلْقُوا	يُلْقُوا	به فه تچه دارکردنی پییتی (ی) و پییتی (ق) و زه نه دارکردنی پییتی (ل) ده خویندریته وه، و پییتی (و) ده بیته پییتی کی لین.
45	يُصْعَقُونَ	يُصْعَقُونَ	به فه تچه دارکردنی پییتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گیړانه وهی نیبن جه ماز	گیړانه وهی نیبن وهران	
	پوونکر د نه وه		

(53) سوره تی نه جم

7	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
11	مَا كَذَبَ	مَا كَذَبَ	به شه دهی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
15	الْمَأْوَى	الْمَأْوَى	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
19	أَفَرَأَيْتُمْ	أَفَرَأَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
26	يَا ذَنْ	يَا ذَنْ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
27	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
30	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
33	أَفَرَأَيْتِ	أَفَرَأَيْتِ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
35	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
36	يُنَبِّأُ	يُنَبِّأُ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهردان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
50	عَادًا اَلْأُولَى	اَلْأُولَى وصلاً: عَادًا لُولَى لے سرة تادا 1/ اَلُولَى 2/ لُولَى 3/ اَلْأُولَى	له کاتی لکاندنی وشه ی (الاولی) به وشه ی (عاداً) به گواستنه وهی جوله ی هه مزه بو زه نه ی پیښ خوی ده خویندریته وه که پیتی لامه، له گهل لبردنی هه مزه ی نه لکاوو تی که ه لکیښانی ته نوین له وشه ی (عاداً) له پیتی (ل) ی وشه ی (الاولی). له باری ده سټی کردن به وشه ی (الاولی) سی خویندنه وهی بو هه یه: یه که: ده سټی کردن به هه مزه ی لکاوی فه تحه دارو ضه ممه ی پیتی (ل) دوو هم: ده سټی کردن به پیتی (ل) ی ضه ممه دار. سییه م: گه پانه وهی بو بنچینه ی خوی که خویندنه وهی وه که ده فص واته: جیگیر کردنی (ال) ی ناسراوو هه مزه ی ضه ممه داری دوا ی خوی که نه و یان پیښ ده که ویت.
51	وَتَمُودًا فَمَا	وَتَمُودًا فَمَا	له باری نه وستاندا: به ته نوینی فه تحه و شاردنه وه (الاخفاء) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: به گوړینی ته نوین به نه لیف ده خویندریته وه.
53	وَالْمُوتَفِكَه	وَالْمُوتَفِكَه	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه ووهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه ووهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه ووهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه ووهی نیبن جه ساز
			پوونکر د نه ووه

(54) سوږه تی قه مهر

3	مُسْتَقِرٌّ	مُسْتَقِرٌّ	به تهنوینی که سره ده خویندریته ووه له بری تهنوینی ضه ممه له گهل لاوازکردنی پیتی (ر).
6	الدَّاعِ	الدَّاعِ	له باری نه ووه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته ووه، له باری نه ووه ستاندا: دریژده کریته ووه له سهر نه لکاو، واته: دوو جوله به پیی مه زه به بی خوی.
6	نُكِرٍ ۞ خُشَعًا	نُكِرٍ ۞ خُشَعًا	به شاردنه ووه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویندریته ووه.
8	الدَّاعِ	الدَّاعِ	له باری نه ووه ستاندا: به جیگیرکردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زهنه دار ده خویندریته ووه.
11	فَفَتَحْنَا	فَفَتَحْنَا	به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته ووه.
25	أُءُلِقِي	أُءُلِقِي	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئهلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته ووه.
28	وَنَبَّيْهُمْ	وَنَبَّيْهُمْ	جیاکراوته ووه: گوړینی تیډا نیه، بوی نیه لهم وشه تهنه: له باری نه ووه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته ووه.
41	جَاءَ عَالٍ	جَاءَ عَالٍ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته ووه.
49	شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ	شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ	به شاردنه ووه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویندریته ووه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(55) سورته تی ره حمان

22	يُخْرِجُ	يُخْرِجُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فه تحه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
22	اللُّلُؤُ	اللُّلُؤُ	به گوړینی همزه ی یه که م به پیتی (و) ده خویندریته وه، ده باره ی همزه ی دوو هم گوړینی تیدانیه به هیچ شیوه یه ک.
29	شَانِ	شَانِ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وه ی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.
41	فَيُوحَدُ	فَيُوحَدُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
46	وَلَمَنْ خَافَ	وَلَمَنْ خَافَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
54	مُتَّكِئِينَ	مُتَّكِئِينَ	به لابردي همزه ده خویندریته وه.
76	مُتَّكِئِينَ	مُتَّكِئِينَ	به لابردي همزه ده خویندریته وه.
76	رَفْرَفٍ خُضِرٍ	رَفْرَفٍ خُضِرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.

(56) سورته تی واقیعه

2	كَاذِبَةٌ ۖ خَافِضَةٌ	كَاذِبَةٌ ۖ خَافِضَةٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
16	مُتَّكِئِينَ	مُتَّكِئِينَ	به لابردي همزه ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	گېړانه وهی نیبن و هردان
18	وَكَايِسْ	وَكَايِسْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری و هستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
19	يُنْزِفُونَ	يُنْزِفُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه.
22	وَحُورٌ عَيْنٌ	وَحُورٌ عَيْنٌ	به ته نوینی که سره ده خویندريته وه له بری ته نوینی ضه ممه له (هه ردو وکیان).
23	الْلُّوْلُو	الْلُّوْلُو	به گوړینی همزه ی یه که م به پیتی (و) ده خویندريته وه، ده باری همزه ی دوو هم گوړینی تیدانیه به هیچ شیوه یه ک.
25	تَأْثِيْمًا	تَأْثِيْمًا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
35	أَنْشَأْنَهُنَّ	أَنْشَأْنَهُنَّ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
47	أَيْدَا	أَيْدَا	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندريته وه.
47	مِثْنًا	مِثْنًا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندريته وه.
47	أَعْنَا	إِنَّا	به یه که همزه ی که سره دار ده خویندريته وه (واته به همزه ی ئیخباری).
48	يَا أَبَاؤُنَا	أَوْ أَبَاؤُنَا	به زه نه ی پیتی (و) ده خویندريته وه.
53	فَمَالُونَ	فَمَالُونَ	به لابردي همزه و ضه ممه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
58	أَفَرَعَيْتُمْ	أَفَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
59	عَأَنْتُمْ	عَأَنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
62	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شهده ی پییتی (ذ) ده خویندریته وه.
63	أَفَرَعَيْتُمْ	أَفَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
64	عَأَنْتُمْ	عَأَنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
68	أَفَرَعَيْتُمْ	أَفَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه.
69	عَأَنْتُمْ	عَأَنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
71	أَفَرَعَيْتُمْ	أَفَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن و هردان	ګېړانه وهی نیبن جه ماز
72	عَآنْتُمْ	عَآنْتُمْ و	
72	أَنْشَأْتُمْ	أَنْشَأْتُمْ و	
72	الْمُنْشُورَ	الْمُنْشُورَ	الْمُنْشُورَ
95	لَهُوَ	لَهُوَ	

(57) سوړه تی ده دید

1	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
3	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
4	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
6	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گپړانه و هې ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه و هې نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه و هې نیبن و هردان	گپړانه و هې نیبن جه ماز	
8	تُؤْمِنُونَ ؛ لِتُؤْمِنُوا ؛ مُؤْمِنِينَ	تُؤْمِنُونَ ؛ لِتُؤْمِنُوا ؛ مُؤْمِنِينَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندريته وه.	
11	فَيُضْعِفُهُ	فَيُضْعِفُهُ	به لابردي ئه ليف و شه ده دار کړدی پیټی (ع) ده خویندريته وه له گه ل ضه مهي پیټی (ف) ی دوو هم.	
12	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندريته وه.	
14	الْأَمَانِ	الْأَمَانِ	به لابردي شه ده له سهر پیټی (ی) و ز نه دار کړدی ده خویندريته وه، و پیټی (ی) ده بیته دريژکړا و.	
14	جَاءَ أَمْرٌ	جَاءَ أَمْرٌ	به ئا سان کړدی هه مزه ی دوو هم ده خویندريته وه.	
15	يُؤْخَذُ	تُؤْخَذُ	به پیټی (ت) ده خویندريته وه له بری پیټی (ی) و به گوړپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندريته وه.	
15	مَاؤْلَكُمْ	مَاؤْلَكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئه ليف ده خویندريته وه.	
15	وَبَيْسَ	وَبَيْسَ	به گوړپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندريته وه، له باری و هستاندا: دريژکړنه وه ی په یداکړاوی ز نه ده رده که ویت.	
16	يَا نِ	يَا نِ	به گوړپنی هه مزه به ئه ليف ده خویندريته وه، له باری و هستاندا: دريژکړنه وه ی په یداکړاوی ز نه ده رده که ویت.	
16	نَزَلَ	نَزَلَ	به شه دار کړدی پیټی (ز) ده خویندريته وه.	
18	يُضْعَفُ	يُضْعَفُ	به لابردي ئه ليف و شه ده دار کړدی پیټی (ع) ده خویندريته وه.	

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهران	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
21	يُوتِيهِ	يُوتِيهِ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
23	تَأْسَوْاْ	تَأْسَوْاْ	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
24	وَيَأْمُرُونَ	وَيَأْمُرُونَ	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
24	اللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ	اللّٰهُ الْغَنِيُّ	به لبردی پاناوی (ه) ده خویندریته وه.
25	بَأْسٌ	بَأْسٌ	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکړنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
27	رَأْفَةً	رَأْفَةً	به ګوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
28	يُوتِيكُمْ	يُوتِيكُمْ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندریته وه.
29	يُوتِيهِ	يُوتِيهِ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	نماره ناپهت
	گیړانه وهی نیبن جه ماز	گیړانه وهی نیبن و هردان		

(58) سوره تی موحاده له

2	يُظَاهِرُونَ	يُظَاهِرُونَ	به فته دارکردنی پیټی (ی) و پیټی (ه) ده خویند ریټه وه له گهل شه ده دارکردنی پیټی (ظ).
---	--------------	--------------	--

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن جه ماژ	پوونکر د نه وه
2	الَّتِي	الأصل عنده هكذا: أَلَّا وبعد ذلك فله: وصلاً: 1/ أَلَّا. ؛ 2/ أَلَّا. وقفاً: 1/ أَلَّا. 2/ أَلَّا. 3/ أَلَّا	به لابر دنی پیتی (ی) دوی همزه ده خویندنه وه، دواتر همزه له باری نه و ستاندا: ئاسانکردن و دریژکردنه وهی دوو جوله و چوار جوله، له باری و ستاندا: دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: ئاسانکردنی همزه به پړوم، ئه و هیان پیش ده که ویت، ئه و ئه لیفه ی ده که ویت په پیش همزه که دوو خویندنه وهی هیه: دریژکردنه وهی چوار جوله ئه و هیان پیش ده که ویت، یان دریژکردنه وهی دوو جوله، دوو هم: گوړینی همزه به پیتی (ی) زه نه دار له گه ل دریژکردنه وهی شهش جوله له ئه لیفی پیش خوی به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، له باری نه و ستاندا: ته نها ئاسانکردنی بو هیه، وله باری و ستاندا: ئاسانکردنی همزه ی بو هیه له گه ل پړوم و دریژکردنه وهی دوو جوله و چوار جوله یان ده گوړدريت به پیتی (ی) زه نه دارو دریژکردنه وهی شهش جوله، و همزه ی ئاسانکراو ده که ویت نیوان همزه و پیتی (ی).
2	لَعْفُو عَفُورٌ	لَعْفُو عَفُورٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نین له پیتی (غ) ده خویندنه وه.

ژباړه نایه	گېږانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده ده نبو جه عفر	
		گېږانه وده ده نیبن وهران	گېږانه وده ده نیبن جه ماز
3	يُظَاهِرُونَ	يُظَاهِرُونَ	به فته دارکردنی پیتی (ی) و پیتی (ه) ده خویندريته وه له گهل شه ده دارکردنی پیتی (ظ).
4	لِثُومِنُوه	لِثُومِنُوه	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
7	مَا يَكُونُ	مَا تَكُونُ	به پیتی (ت) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی).
8	فَيْئَسَ	فَيْئَسَ	به گورپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وده پیداکراوی زه نه ده رده که ویت.
10	اَلْمُؤْمِنُونَ	اَلْمُؤْمِنُونَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
11	اَلْمَجْلِسِ	اَلْمَجْلِسِ	به زه نه دارکردنی پیتی (ج) و لابردي ئلیف به (تاك) ده خویندريته وه له گهل قهلقه له.
13	عَاشَفَقْتُمْ	عَاشَفَقْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندريته وه، وله باری نه وده ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندريته وه.
14	قَوْمًا غَضِبَ	قَوْمًا غَضِبَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندريته وه.
21	وَرُسُلِيَّ اِنَّ	وَرُسُلِيَّ اِنَّ	له باری نه وده ستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندريته وه.
22	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه ت	خویندنه وهی نبو جه عفر		گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گپړانه وهی نیبن جه ماز	گپړانه وهی نیبن وهر دان	
	پوونکر د نه وه		

(59) سوړه تی جه شپ

1	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
2	الرَّعْبُ	الرَّعْبُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
2	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
6	مِنْ خَيْلٍ	مِنْ خَيْلٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
7	لَا تَكُونْ	لَا يَكُونْ	به پیتی (ت) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی).
7	دَوْلَةً	دَوْلَةً	به ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری ته نوینی فته تکه.
9	وَيُؤْثِرُونَ	وَيُؤْثِرُونَ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
14	بِأَسْهُمٍ	بِأَسْهُمٍ	به گوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویندریته وه.
16	إِنِّي أَخَافُ	إِنِّي أَخَافُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
21	مِنْ خَشْيَةٍ	مِنْ خَشْيَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
23	الْمُؤْمِنُ	الْمُؤْمِنُ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن جه مار	پوونکرده وه
24	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

(60) سوره تی مومته حینه

1	تُؤْمِنُوا	تُؤْمِنُوا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
1	وَأَنَا	وَأَنَا	به په ها: جیگرکردنی ته لیف و دریژکردنه وه له باری نه وده ستاندا له سر نه لکاو ده خویندریته وه، واتا دریژکردنه وهی دوو جوله به پیی مزه بهی خوی.
3	يُفْصِلُ	يُفْصِلُ	به ضه ممدارکردنی پیتی (ی) و فته تده دارکردنی پیتی (ص) ده خویندریته وه.
4	أُسْوَةٌ	أُسْوَةٌ	به که سرده دارکردنی همزه ده خویندریته وه.
4	وَالْبَعْضَاءُ أَبَدًا	وَالْبَعْضَاءُ أَبَدًا	به گوړینی همزه ی دوو هم به پیتی (و) و فته تده دارکردنی ده خویندریته وه.
4	تُؤْمِنُوا	تُؤْمِنُوا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
6	أُسْوَةٌ	أُسْوَةٌ	به که سرده دارکردنی همزه ده خویندریته وه.
10	الْمُؤْمِنَاتُ ؛ الْمُؤْمِنَاتُ	الْمُؤْمِنَاتُ ؛ الْمُؤْمِنَاتُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
11	مُؤْمِنُونَ	مُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن جه مار	پوونکر د نه وه
12	اَلْمُؤْمِنَاتُ	اَلْمُؤْمِنَاتُ	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
12	يَا تَيْنَ	يَا تَيْنَ	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
13	قَوْمًا غَضِبَ	قَوْمًا غَضِبَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.

(61) سوره تی صف

1	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
5	تُوذُونِي	تُوذُونِي	به ګوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
6	إِسْرَآءِيلَ	إِسْرَآءِيلَ ؛ إِسْرَآءِيلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه وهی ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.
6	يَا تِي	يَا تِي	به ګوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
6	بَعْدِي أَسْمُهُ	بَعْدِي أَسْمُهُ	له باری نه وه ستاندا: به فته ته ی پیتی (ی) دانه پال ده خویندریته وه.
7	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
8	لِيُطْفِئُوا	لِيُطْفِئُوا	به لایردنی همزه و ضه ممه دارکردنی پیتی (ف) ده خویندریته وه.
8	مُتِمُّ	مُتِمُّ	به ته نوینی ضه ممه و تیکه له کیشانی دوی خوی ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه و هې ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه و هې نبو جه عفر	
		گېږانه و هې نیبن و هردان	گېږانه و هې نیبن جه ماز
8	نُورَه	نُورَه	به فته دارکردنی پیتی (و) ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه له گهل لکاندنې پیتی (و) ی گوتراوو قهله وکردنی پیتی (و).
11	تُومُون	تُومُون	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
13	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	اَلْمُؤْمِنِیْنَ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
14	اَنْصَارَ اللّٰهِ (أی الموضع الأول)	اَنْصَارًا لِلّٰهِ	به تهنوینی فته هی وشه ی (انصار) و زیادکردنی پیتی (ل) ی جه ره له وشه ی جه لاله و تیکه لکیشان.
14	اَنْصَارِیْ اِلَیْ	اَنْصَارِیْ اِلَیْ	له باری نه وستاندا: به فته هی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
14	اِسْرَآءِیْلَ	اِسْرَآءِیْلَ ؛ اِسْرَآءِیْلَ	به ئاسانکردنی همزه و دریژکردنه و هې ئه لیف به چوار جوله و دوو جوله ده خویندریته وه.

(62) سوره تی جومعه

3	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
4	یُوتِیْهِ	یُوتِیْهِ	به گورپنی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
5	بِئْسَ	بِئْسَ	به گورپنی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری وستاندا: دریژکردنه و هې په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهران	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(63) سوره تی مونا فیکون

4	يُؤفَّكُونَ	يُؤفَّكُونَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
8	وَالْمُؤْمِنِينَ	وَالْمُؤْمِنِينَ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
10	يَأْتِي	يَأْتِي	به ګوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
11	يُؤَخَّر	يُؤَخَّر	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
11	جَاءَ أَجْلُهَا	جَاءَ أَجْلُهَا	به ئاسانکر دنی همزه ی دوو هم ده خویندريته وه.

(64) سوره تی ته غابون

1	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
2	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنٌ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
5	يَأْتِكُمْ	يَأْتِكُمْ	به ګوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
6	تَأْتِيهِمْ	تَأْتِيهِمْ	به ګوړپنی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی ګوتراو ده خویندريته وه.
9	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به ګوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویندريته وه.
9	يُكْفَرُ ؛ وَنُدْخِلُهُ	يُكْفَرُ ؛ وَنُدْخِلُهُ	به پیتی (ن) ده خویندريته وه له بری پیتی (ی) له (ه) هر دوو کیان).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	گېړانه وهی نیبن وهر دان
10	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
11	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
13	الْمُؤْمِنُونَ	الْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
17	يُضْعِفُهُ	يُضْعِفُهُ	به لابردي ئلیف و شه ده دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریته وه.

(65) سوره تی طه ډاق

1	يَا تَيْنَ	يَا تَيْنَ	به گوړینی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه.
2	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
3	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریته وه.
3	بَلِغْ	بَلِغْ	به ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه.
3	أَمْرَهُ	أَمْرَهُ	به فته دارکردنی پیټی (ر) و ضه ممه ی پیټی (ه) ی کینایه ده خویندریته وه. له باری نه وده ستاندا: به شوین که وتنی پیټی (ه) ی کینایه به پیټی (و) ی گوتراو و قه له وکردنی پیټی (ر) ده خویندریته وه.

ژباړه نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېږانه وهی نیبن وهردان	گېږانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
4	وَاللّٰی (معاً)	الأصل عنده هكذا: أَلَّا وبعد ذلك فله: وصلاً: 1/ أَلَّا. ؛ 2/ أَلَّا. وقفاً: 1/ أَلَّا. 2/ أَلَّا. 3/ أَلَّا	به لابر دنی پیتی (ی) دوی همزه ده خویند ریته وه، دواتر بو همزه له باری نه وه ستاندا: ئاسانکردن و دریژکردنه وهی دوو جوله و چوار جوله، له باری وه ستاندا: دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: ئاسانکردنی همزه به پړوم، ئه وه یان پیش ده که ویت، وبو ئه و ئه لیفه ی ده که ویت په پیش همزه که دوو خویندنه وهی هیه: دریژکردنه وهی چوار جوله ئه وه یان پیش ده که ویت، یان دریژکردنه وهی دوو جوله، دوو هم: گوړینی همزه به پیتی (ی) زه نه دار له گه ل دریژکردنه وهی شهش جوله له ئه لیفی پیش خوی به هو ی گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر، له باری نه وه ستاندا: ته نها ئاسانکردنی بو هیه، وله باری وه ستاندا: ئاسانکردنی همزه ی بو هیه له گه ل پړوم و دریژکردنه وهی دوو جوله و چوار جوله یان ده گوړد ریته به پیتی (ی) زه نه دار و دریژکردنه وهی شهش جوله، وه همزه ی ئاسانکراو ده که ویت نیوان همزه و پیتی (ی).
4	يُسْرًا	يُسْرًا	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویند ریته وه.
6	وَأْتَمِرُوا	وَأْتَمِرُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
7	عُسْرٍ یُسْرًا	عُسْرٍ یُسْرًا	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویند ریته وه (هه ردو وکیان).
8	وَكَايْنِ	وَكَايْنِ	به ئلیف ده خویند ریته وه له دوا ی پیتی (ک) له بری هه مزه، دواتر به هه مزه ی که سره دار له بری پیتی (ی) و ئاسان کردنی هه مزه که، ده کریت ئلیف به دریژ کردنه وه ی دوو چوار جوله بخویند ریته وه.
8	نُكْرًا	نُكْرًا	به ضه ممه دار کردنی پیتی (ک) ده خویند ریته وه
11	مُبَيِّنَاتٍ	مُبَيِّنَاتٍ	به فته ده دار کردنی پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
11	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
11	يُدْخِلُهُ	يُدْخِلُهُ	به پیتی (ن) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ی).

(66) سوره تی ته حریم

2	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
4	تَظَاهَرَا	تَظَاهَرَا	به شه ده دار کردنی پیتی (ظ) ده خویند ریته وه.
4	الْمُؤْمِنِينَ	الْمُؤْمِنِينَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
5	يُبَدِّلُهُ	يُبَدِّلُهُ	به فته ده دار کردنی پیتی (ب) و شه ده دار کردنی پیتی (د) ده خویند ریته وه.
5	أَزْوَاجًا خَيْرًا	أَزْوَاجًا خَيْرًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.

ژباړه نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن جه ماز	گېړانه وهی نیبن وهران
5	مُؤْمِنَاتٍ	مُؤْمِنَاتٍ	به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
6	مَلَائِكَةُ غِلَاطٍ	مَلَائِكَةُ غِلَاطٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیټی (غ) ده خویندریته وه.
6	يَوْمَرُونَ	يَوْمَرُونَ	به گورپنی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.
9	وَمَا أَوْلَهُمْ	وَمَا أَوْلَهُمْ	به گورپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
9	وَبَيْسَ	وَبَيْسَ	به گورپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یدا کراوی زه نه ده رده که ویت.
12	وَكُتِبَ لَهُ	وَكُتِبَ لَهُ	به که سره دارکردنی پیټی (ک) و فه ته ی پیټی (ت) و ئو ئه لیفه ی ده که ویته دوا ی ئو ده خویندریته وه به (تاک).

ژماره نایه	گپړانه و هه ده فص له عاصمي کوفی	خویندنه و هه نبو جه عفر	
		گپړانه و هه نیبن و هردان	گپړانه و هه نیبن جه ماز
		پوونکر د نه و هه	

(67) سوره تي مولك

1	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړ دنی پیتی (ه) ده خویند ریته و هه.
2	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړ دنی پیتی (ه) ده خویند ریته و هه.
4	خَاسِبًا	خَاسِبًا	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویند ریته و هه.
4	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړ دنی پیتی (ه) ده خویند ریته و هه.
6	وَبِئْسَ	وَبِئْسَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویند ریته و هه، له باری و هستاندا: دریژ کړ د نه و هه پیداکړای زه نه ده رده که ویت.
7	وَهِيَ	وَهِيَ	به زه نه دار کړ دنی پیتی (ه) ده خویند ریته و هه.
8	يَا تَكُمُ	يَا تَكُمُ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته و هه، وله باری نه و هستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گو تراو ده خویند ریته و هه.
11	فَسُحِقًا	فَسُحِقًا	به ضه ممه دار کړ دنی پیتی (ح) ده خویند ریته و هه.
14	مَنْ خَلَقَ	مَنْ خَلَقَ	به شارد نه و هه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته و هه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
14	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دار کړ دنی پیتی (ه) ده خویند ریته و هه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه
16	عَأْمِنْتُمْ	عَأْمِنْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
16	السَّمَاءِ أَنْ	السَّمَاءِ يَنْ	به گوړپنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه به پییتی (ی) ی فهتchedار.
17	السَّمَاءِ أَنْ	السَّمَاءِ يَنْ	به گوړپنی هه مزه ی دووهم به پییتی (ی) ی فهتchedار ده خویندریته وه.
27	سَيِّئَتْ	سَيِّئَتْ	به ئیشمام ده خویندریته وه
28	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
30	أَرَعَيْتُمْ	أَرَعَيْتُمْ	به ئاسانکردنی هه مزه ی دووهم ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
30	يَأْتِيَكُمْ	يَأْتِيَكُمْ	به گوړپنی هه مزه به ئلیف ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پییتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(68) سوړه تی قه له م

1	نَ	نَ	پیته پچراوه کان به سهکت (وه ستانیکی کورت) ده خویندریته وه له پییتی (ن) وه ناییت تیکه ه لکی شان بکریت له پییتی (ن) به پییتی (ن) له پییتی (و) ی دوای خوی.
3	لَا جَرًّا غَيْرَ	لَا جَرًّا غَيْرَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پییتی (غ) ده خویندریته وه.
7	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
13	أَنْ	عَاَنْ	به زیادکردنی همزه ی پرسپاری و وبه ناسانکردنی همزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه.
22	أَنْ اَعْدُوا	أَنْ اَعْدُوا	به هو ی ضمه دارکردنی پییتی (ن) پزگاردنه بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
32	يُبَدِّلَنَا	يُبَدِّلَنَا	به فته دارکردنی پییتی (ب) و شه ده ی پییتی (د) ده خویندریته وه.
41	فَلْيَأْتُوا	فَلْيَأْتُوا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
48	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
49	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پییتی (ه) ده خویندریته وه.
51	لَيَرْلِقُونَكَ	لَيَرْلِقُونَكَ	به فته دارکردنی پییتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ساز
			پوونکر د نه وه

(69) سوره تی حاقه

7	نَحْلٍ خَاوِيَةٍ	نَحْلٍ خَاوِيَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.
9	وَالْمُوتَفِكَتْ	وَالْمُوتَفِكَتْ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
9	بِالْخَاطِئَةِ	بِالْخَاطِئَةِ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
16	فَهِي	فَهِي	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
21	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دار کردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
33	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
36	مِنْ غَسْلَيْنِ	مِنْ غَسْلَيْنِ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (غ).
37	يَاْكُلُهُو	يَاْكُلُهُو	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
37	الْخَطِطُونَ	الْخَطِطُونَ	به لابر دنی همزه و ضه ممه ی پیتی (گ) ده خویند ریته وه.
41	تُؤْمِنُونَ	تُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
42	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه ده ی پیتی (ذ) ده خویند ریته وه.

(70) سوره تی مه عارج

1	سَأَلْ	سَأَلْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
---	--------	--------	---

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گپړانه وهی نیبن وهر دان	گپړانه وهی نیبن جه ساز
10	وَلَا يَسْأَلُ	وَلَا يَسْأَلُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
11	يَوْمِئِذٍ	يَوْمِئِذٍ	به فتهحه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
13	تُعْوِيهِ	تُعْوِيهِ	به گوړپینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
16	نَزَّاعَةً	نَزَّاعَةً	به تهنوینی ضه ممه ده خویندریته وه له بری تهنوینی فتهحه.
28	مَأْمُونٍ	مَأْمُونٍ	به گوړپینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
33	بِشْهَادَتِهِمْ	بِشْهَادَتِهِمْ	به لابرندی ئه لیفی دواى پیتی (د) ده خویندریته وه به (تاك). له بارى نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
42	يُلْقُوا	يُلْقُوا	به فتهحه دارکردنی پیتی (ی) و پیتی (ق) ده خویندریته وه له گهل زه نه ی پیتی (ل) و لابرندی ئه لیف، وپیتی (و) ده بیته پیتی کی لین.
43	نُصِبٍ	نُصِبٍ	به فتهحه دارکردنی پیتی (ن) و زه نه ی پیتی (ص) ده خویندریته وه.

(71) سوره تی نوح

1	يَا أَيُّهَا	به گوړپینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه، وله بارى نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
---	--------------	--

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
3	أَنِ اعْبُدُوا	أَنْ اعْبُدُوا		به هوئی ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) پرگارده بین له گه یشتنه دوو زه نه به یه کتر.
4	وَيُخْرِكُمُ ؛ يُؤَخَّرُ	وَيُؤَخِّرْكُمْ ؛ يُؤَخَّرُ		به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
6	دُعَائِي إِلَّا	دُعَائِي إِلَّا		له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
9	إِنِّي أَعْلَنْتُ	إِنِّي أَعْلَنْتُ		له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
23	وَدَّا	وَدَّا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (و) ده خویندریته وه.
28	بَيْتِي	بَيْتِي		به ره ها: به زه نه ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
28	مُؤْمِنًا ؛ وَلِلْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	مُؤْمِنًا ؛ وَلِلْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ		به گورینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(72) سوره تی جن

3	وَأَنَّهُ تَعَالَى	وَأَنَّهُ تَعَالَى	به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه وهك ده فص، ئهم بابه ته یه کیكه له 12 شوینه كه، له نایه تی 3 تا 14 له گهل نایه تی 19، وه نایه ته کانی 3 + 4 + 6 + 18 + 19 به هه مان شیوه به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه وهك ده فص دواتریش باسیان ده کهین ان شاء الله.
4	وَأَنَّهُ كَانَ	وَأَنَّهُ كَانَ	به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه، - وهك ده فص -
5	وَأَنَّا ظَنَنَّا	وَأَنَّا ظَنَنَّا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
6	وَأَنَّهُ كَانَ	وَأَنَّهُ كَانَ	به فته دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه، - وهك ده فص -
7	وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا	وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
8	وَأَنَّا لَمَسْنَا	وَأَنَّا لَمَسْنَا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
8	مُلِيتْ	مُلِيتْ	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
9	وَأَنَّا كُنَّا	وَأَنَّا كُنَّا	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز	
9	أَلَانَ	أَلَانَ	أَلَانَ	نیبن نیبن و هردان: به لابر دنی همزه ده خویند ریته وه. گواستنه وهی جوله بو زه نه ی پیش خوی که پیتی لاه
10	وَأَنَا لَا	وَأَنَا لَا	وَأَنَا لَا	به که سره دارکردنی همزه ده خویند ریته وه.
11	وَأَنَا مِنَّا	وَأَنَا مِنَّا	وَأَنَا مِنَّا	به که سره دارکردنی همزه ده خویند ریته وه.
12	وَأَنَا ظَنَنْتَا	وَأَنَا ظَنَنْتَا	وَأَنَا ظَنَنْتَا	به که سره دارکردنی همزه ده خویند ریته وه.
13	وَأَنَا لَمَّا	وَأَنَا لَمَّا	وَأَنَا لَمَّا	به که سره دارکردنی همزه ده خویند ریته وه.
13	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	يُؤْمِنُ	به گوړپنی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
14	وَأَنَا مِنَّا	وَأَنَا مِنَّا	وَأَنَا مِنَّا	به که سره دارکردنی همزه ده خویند ریته وه.
16	وَأَلَوْ اسْتَقَمُوا	وَأَن لَّوِ اسْتَقَمُوا	وَأَن لَّوِ اسْتَقَمُوا	له په سمی موصحه فی مده دنی به نه لکاندنی پیتی (ن) له پیتی (ل) نوسراوه، هربویه وه ستان دروسته له کاتی پیویست له سهر پیتی (ن) و ده ستپیکردن به پیتی (ل).
16	مَاءٌ عَدَقَا	مَاءٌ عَدَقَا	مَاءٌ عَدَقَا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویند ریته وه.
17	يَسْلُكُهُ	يَسْلُكُهُ	نَسْلُكُهُ	به پیتی (ن) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ی).
18	وَأَنَّ	وَأَنَّ	وَأَنَّ	به فته دارکردنی همزه ده خویند ریته وه، - وهك ده فص -
19	وَأَنَّهُ لَمَّا	وَأَنَّهُ لَمَّا	وَأَنَّهُ لَمَّا	به فته دارکردنی همزه ده خویند ریته وه، - وهك ده فص -

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
25	رَبِّ اَمَدًا	رَبِّ اَمَدًا		له باری نه وه ستاندا: به فه تھی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویندریته وه.
27	وَمِنْ خَلْفِهٖ	وَمِنْ خَلْفِهٖ		به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

(73) سوره تی موزه میل

3	يَا نَانُقُصْ	يَا نَانُقُصْ	به هو ی ضمه ممدار کردنی پیتی (ن) پزگارد بین له گه یشتنه دوو زنه به یه کتر.
6	نَاشِئَةً	نَاشِئَةً	به گوړپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
20	وَيُصَفِّهُو	وَيُصَفِّهُو	به که سره دار کردنی پیته کانی (ف) و (ه) ده خویندریته وه، له گهل شوینکه وتنی پیتی (ه) ی کینایه به پیتی (ی) ی گوتراو.
20	وَتُلْثِئُهُو	وَتُلْثِئُهُو	به که سره دار کردنی پیتی (پ) ی دووه م و پیتی (ه) ده خویندریته وه له گهل شوینکه وتنی پیتی (ه) ی کینایه به پیتی (ی) ی گوتراو.
20	مِنْ خَيْرٍ	مِنْ خَيْرٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(74) سوره تی موده تیر

11	وَمَنْ خَلَقْتُ	وَمَنْ خَلَقْتُ ^(ن)	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).
24	يُؤْتِرُ	يُؤْتِرُ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
30	تِسْعَةَ عَشَرَ	تِسْعَةَ عَشَرَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ع) ی دوهم ده خویند ریته وه
31	وَالْمُؤْمِنُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.
33	إِذَا	إِذَا	به فته تده دارکردنی پیتی (ذ) و زیادکردنی ئه لیلی دواى خوئ ده خویند ریته وه.
33	أَدْبَرَ	دَبَرَ	به لابر دنی همزه و فته تده دارکردنی پیتی (د) ده خویند ریته وه.
50	مُسْتَنْفِرَةٌ	مُسْتَنْفِرَةٌ	به فته تده دارکردنی پیتی (ف) ده خویند ریته وه
52	يُؤْتَى	يُؤْتَى	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.

(75) سوره تی قیامه

7	بَرَقَ	بَرَقَ	به فته تده دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویند ریته وه.
18	قَرَأْنَهُ	قَرَأْنَهُ	به گوړینی همزه به ئه لیلی ده خویند ریته وه.
27	مَنْ رَاقٍ	مَنْ رَاقٍ	له باری نه وه ستاندا: بى سکت ده خویند ریته وه، تیکه ه لکی شانی پیتی (ن) له پیتی (ر) ده کریت.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر دنده وه
		گیړانه وهی نیبن وهران	گیړانه وهی نیبن جه ماز	
37	يُمْنَى	تُمْنَى	به پییتی (ت) ده خویندريته وه له بری پییتی (ی).	

(76) سوره تی ئینسان

4	سَلَسِلًا	سَلَسِلًا	به تهنوینی فتهح ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: ده گوپردريته به ئهلیف له گهل تيکهل کيشانی به پییتی دواي خوئی.
5	كَائِس	كَائِس	به گوړپینی همزه به ئهلیف ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زهنه دهرده که ویت.
13	مُتَكِين	مُتَكِين	به لابردي همزه ده خویندريته وه.
15	قَوَارِيرًا	قَوَارِيرًا	به تهنوینی فتهح ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: ده گوپردريته به ئهلیف له گهل شارندنه وهی له کاتی گهیشتنی به پییتی (ق) دواي خوئی.
16	قَوَارِيرًا مِّن	قَوَارِيرًا مِّن	به تهنوینی فتهح ده خویندريته وه، له باری وده ستاندا: ده گوپردريته به ئهلیف له گهل تيکهل کيشانی به پییتی دواي خوئی.
17	كَاسًا	كَاسًا	به گوړپینی همزه به ئهلیف ده خویندريته وه.
19	لَوْلَا	لَوْلَا	به گوړپینی همزه یه که م به پییتی (و) ده خویندريته وه، ده باری همزه دواي گوړپینی تیدانیه به هیچ شیوه یه که.

ژباړه نایه	ګڼپاڼه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګڼپاڼه وهی نیبن وهردان	ګڼپاڼه وهی نیبن جه ماز
21	عَلَيْهِمْ	عَلَيْهِمْ	به زه نه ی پیتی (ی) ده خویندریته وه تا ببیته پیتی کی دریژکراو، له گهل که سره ی پیتی (ه) له باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
21	سُنْدِسِ خُضْرُ	سُنْدِسِ خُضْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
21	وَاسْتَبْرَقَ	وَاسْتَبْرَقَ	به ته نوینی که سر ده خویندریته وه له بری ته نوینی ضه م.
28	شِنَا	شِنَا	به گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.

(77) سوره تی مورسه لات

6	نُذْرًا	نُذْرًا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
11	أُقْتَتَتْ	أُقْتَتَتْ	به په ها: به پیتی (و) ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری هه مزه، له گهل لابر دنی شده دی پیتی (ق).
23	فَقَدَرْنَا	فَقَدَرْنَا	به شه ده دارکردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.
33	جِمَلَتْ	جِمَلَتْ	به زیادکردنی ئه لیف له دوا ی پیتی (ل) ده خویندریته وه به (کو).
36	يُؤَذِّنُ	يُؤَذِّنُ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
50	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گوړینی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیږانه وهی نیبن وهردان	گیږانه وهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه وه	

(78) سوره تی نه بهء

18	فَتَّاتُونَ	فَتَّاتُونَ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
19	وَفُتِحَتْ	وَفُتِحَتْ	به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ی یه که م ده خویندريته وه.
25	وَعَسَاقَا	وَعَسَاقَا	به لبردنی شه ده ی پیتی (س) ده خویندريته وه.
34	وَكَّاسَا	وَكَّاسَا	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه.
37	رَبِّ السَّمَوَاتِ	رَبُّ السَّمَوَاتِ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ب) ده خویندريته وه.
37	الرَّحْمَنِ	الرَّحْمَنُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندريته وه.

(79) سوره تی نازعات

10	أَعِنَّا	إِنَّا	به یه که همزه ی که سره دار ده خویندريته وه (واته به همزه ی ئیخباری).
11	أَعِذَا	أَذَا	به ئاسانکردنی همزه ی دووهم و ئه لیف خستنه نیوانیان ده خویندريته وه.
12	كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ	كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.
16	طَوَى	طَوَى	له باری نه وه ستاندا به لبردنی ته نوینی و ئه لیف ده خویندريته وه به هو ی که یشتنه دوو زنه به یه کتر.
18	تَزَكَّى	تَزَكَّى	به شه ده دارکردنی پیتی (ز) ده خویندريته وه.

ژباړه نایه ت	ګېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		ګېړانه وهی نیبن جه مار	ګېړانه وهی نیبن وهر دان
27	عَأْنْتُمْ	عَأْنْتُمْ	به ئاسانکردنی همزه‌ی دوهم و ئلیف خستنه نیوانیان ده خویندریته وه، وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
39	الْمَأْوَى	الْمَأْوَى	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
40	مَنْ خَافَ	مَنْ خَافَ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه‌یشتنی به پیتی (خ).
41	الْمَأْوَى	الْمَأْوَى	به گوړپنی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
45	مُنْذِرٌ	مُنْذِرٌ	به تهنوینی ضمه مه ده خویندریته وه.

(80) سوره‌تی عه‌به‌سه

4	فَتَنْفَعُهُ	فَتَنْفَعُهُ	به ضمه‌دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
6	تَصَدَّى	تَصَدَّى	به شه‌ده‌ی پیتی (ص) ده خویندریته وه.
9	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه‌نه‌دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
18	شَيْءٍ خَلَقَهُ	شَيْءٍ خَلَقَهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
19	نُطْفَةٍ خَلَقَهُ	نُطْفَةٍ خَلَقَهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی تهنوین له پیتی (خ) ده خویندریته وه.
22	شَاءَ أَنْشُرَهُ	شَاءَ أَنْشُرَهُ	به ئاسانکردنی همزه‌ی دوهم ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی نیبن و هردان	گپړانه وهی نیبن جه ماز	
25	أَنَا صَبَبْنَا	إِنَّا صَبَبْنَا		به که سره دارکردنی همزه ده خویندريته وه.
37	شَانُّ	شَانُّ		به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندريته وه، له باری وه ستاندا: دریژکردنه وهی په یداکراوی زه نه ده رده که ویت.

(81) سوره تی ته کویر

9	فُتِلَتْ	فُتِلَتْ	به شه ده دارکردنی پیتی (ت) ی یه که م ده خویندريته وه.
---	----------	----------	--

(82) سوره تی نیفطار

7	فَعَدَلَكْ	فَعَدَلَكْ	به شه ده دارکردنی پیتی (د) ده خویندريته وه
9	تُكَدِّبُونَ	يُكَدِّبُونَ	به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت).

(83) سوره تی موطه نیفین

14	بَلَّ رَانَ	بَلَّ رَانَ	له باری نه وه ستاندا: بی سکت ده خویندريته وه، وتیکه له کیشانش د ده رده که ویت.
24	تَعْرِفُ	تَعْرِفُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) و فه ته دارکردنی پیتی (ر) و قه له وکردنی ده خویندريته وه.
24	نَضْرَةَ	نَضْرَةَ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندريته وه.
25	مَخْتُومٍ خَتْمُهُ	مَخْتُومٍ خَتْمُهُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویندريته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن و هردان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(84) سوره تی ئینشفاق

20	يُؤْمِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
21	قُرِئَ	قُرِئَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
25	أَجْرٌ غَيْرُ	أَجْرٌ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویندریته وه.

(85) سوره تی بروج

7	بِالْمُؤْمِنِينَ	بِالْمُؤْمِنِينَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
8	يُؤْمِنُوا	يُؤْمِنُوا	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
10	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	الْمُؤْمِنِينَ ؛ وَالْمُؤْمِنَاتِ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.
14	وَهُوَ	وَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.

(86) سوره تی طارق

جیاوژی نیه له وشه کانی فهرش

(87) سوره تی نه علا

8	لِّلْیَسْرِی	لِّلْیَسْرِی	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه.
16	تُؤْتِرُونَ	تُؤْتِرُونَ	به گورپنی هه مزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن و هردان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(88) سوړه تی غاشیه

2	یَوْمَیذٍ خَشِيعَةٍ	یَوْمَیذٍ خَشِيعَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.
25	إِيَّابَهُمْ	إِيَّابَهُمْ	به شه ده دار کردنی پیتی (ی) وله باری نه وه ستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویند ریته وه.

(89) سوړه تی فه جر

4	يَسْرٍ	يَسْرٍ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه.
15	رَبِّ	رَبِّ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
15	أَكْرَمٍ	أَكْرَمٍ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه.
16	فَقْدَرٍ	فَقْدَرٍ	به شه ده دار کردنی پیتی (د) ده خویند ریته وه.
16	رَبِّ	رَبِّ	له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) ی دانه پال ده خویند ریته وه.
16	أَهْنٍ	أَهْنٍ	له باری نه وه ستاندا: به جیگیر کردنی پیتی (ی) ی زیاده ی زه نه دار ده خویند ریته وه.
19	وَتَأْكُلُونَ	وَتَأْكُلُونَ	به گوړینی هه مزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گېړانه وهی نیبن وهر دان	گېړانه وهی نیبن جه ماز
			پوونکر د نه وه

(90) سوره تی به له د

6	لُبْدَا	لُبْدَا	به شه دده دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه
20	مُؤَصَّدَةٌ	مُؤَصَّدَةٌ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه

(91) سوره تی شه مس

15	وَلَا يَخَافُ	فَلَا يَخَافُ	به پیتی (ف) ده خویندریته وه له بری پیتی (و).
----	---------------	---------------	---

(92) سوره تی له یل

7	لِّلْیُسْرِی	لِّلْیُسْرِی	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه
10	لِّلْعُسْرِی	لِّلْعُسْرِی	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه
18	یُوقِی	یُوقِی	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه

(93) سوره تی ضوحا

جیاوزی نیه له وشه کانی فهرش

(94) سوره تی شرح

5	اَلْعُسْرِیُّسْرًا	اَلْعُسْرِیُّسْرًا	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه له (هر دوو کیان).
6	اَلْعُسْرِیُّسْرًا	اَلْعُسْرِیُّسْرًا	به ضه ممه ی پیتی (س) ده خویندریته وه له (هر دوو کیان).

ژماره نایه	گیړانه ووهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه ووهی نبو جه عفر	
		گیړانه ووهی نیبن وهردان	گیړانه ووهی نیبن جه ماز
		پوونکر د نه ووه	

(95) سوره تی تین

6	أَجْرٌ غَيْرُ	أَجْرٌ غَيْرُ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (غ) ده خویند ریته وه.
---	---------------	---------------	---

(96) سوره تی عه له ق

1	أَقْرَأْ	أَقْرَأْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
3	أَقْرَأْ	أَقْرَأْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
9	أَرَعَيْتْ	أَرَعَيْتْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
11	أَرَعَيْتْ	أَرَعَيْتْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
13	أَرَعَيْتْ	أَرَعَيْتْ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویند ریته وه.
16	كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ	كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.
16	خَاطِئَةٍ	خَاطِئَةٍ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویند ریته وه.

(97) سوره تی قه در

جیاووزی نیه له وشه کانی فهرش

(98) سوره تی به یینه

1	تَأْتِيَهُمْ	تَأْتِيَهُمْ	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویند ریته وه.
5	وَيُؤْتُوا	وَيُؤْتُوا	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهر دان	گیړانه وهی نیبن جه مار
8	لِمَنْ حَاشَى	لِمَنْ حَاشَى	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

(99) سورته ی زه لزه له

7	ذَرَّةٌ خَيْرًا	ذَرَّةٌ خَيْرًا	به شاردنه وه (الاخفاء) ی ته نوین له پیتی (خ) ده خویند ریته وه.
---	-----------------	-----------------	---

(100) سورته ی عادیات

جیاوژی نیه له وشه کانی فهرش

(101) سورته ی قاریعه

7	فَهُوَ	فَهُوَ	به زه نه دارکردنی پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
8	مَنْ خَفَّتْ	مَنْ خَفَّتْ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویند ریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

(102) سورته ی تکویر

جیاوژی نیه

(103) سورته ی عهصر

جیاوژی نیه

(104) سورته ی هه مزه

2	جَمَعَ	جَمَعَ	به شه ده دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
---	--------	--------	---

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نبو جه عفر	
		گیړانه وهی نیبن وهدان	گیړانه وهی نیبن جه ماز
8	مُؤَصَّدَةٌ	مُؤَصَّدَةٌ	به گوړینی همزه به پیتی (و) ده خویندریته وه.

(105) سوره تی فیل

5	مَّاكُولٍ	مَّاكُولٍ	به گوړینی همزه به ئلیف ده خویندریته وه.
---	-----------	-----------	--

(106) سوره تی قوره یش

1	لَا يَلْفٍ	لَا يَلْفٍ	به لابرندی همزه ده خویندریته وه.
2	إِلَّاهِهِمْ	إِلَّاهِهِمْ	به لابرندی پیتی (ی) ده خویندریته وه، وله باری نه وستاندا: میمی کو به پیتی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه.
4	مِّنْ خَوْفٍ	مِّنْ خَوْفٍ	به شاردنه وه (الاخفاء) ی پیتی (ن) ده خویندریته وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (خ).

(107) سوره تی ماعون

1	أَرَأَيْتَ	أَرَأَيْتَ	به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندریته وه.
---	------------	------------	---

(108) سوره تی که وسهر

3	شَانِئَكَ	شَانِئَكَ	به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندریته وه.
---	-----------	-----------	--

ژماره نایه	خویندنه وهی نبو جه عفر		گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی
	گېړانه وهی نیبن جه ماز	گېړانه وهی نیبن و هردان	
	پوونکر د نه وه		

(109) سورتهی کافرون

6	وَلِی دین	وَلِی دین	به په ها: به زه نهی پیتی (ی) دانه پال ده خویند ریته وه.
---	-----------	-----------	--

(110) سورتهی نه صر

جیاو زی نیه

(111) سورتهی مه سده

4	حَمَلَه	حَمَلَه	به ضمه دار کردنی پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
---	---------	---------	--

(112) سورتهی ئی خلاص

4	كُفُوا	كُفُوا	به همزه پیتی (و) ده خویند ریته وه.
---	--------	--------	------------------------------------

(113) سورتهی فه له ق

جیاو زی نیه

(114) سورتهی ناس

جیاو زی نیه

سه رچاوه گان

سه رچاوه کان

- (1) الأبياري، أحمد (2005 م). غيث الرحمن على هبة المنان: تحريرات الطيبة. تحقيق/ جمال الدين شرف. طنطا: دار الصحابة للتارث.
- (2) ابن الباذش، أحمد علي (1403 هـ). الإقناع في القراءات السبع. تحقيق/ عبد المجيد قطامش. مكة: جامعة أم القرى.
- (3) البسام، عبد الله عبد الرحمن (2003 م). توضيح الأحكام من بلوغ المرام. ط5. مكة المكرمة: مكتبة الأسدي.
- (4) ابن الجزري، أحمد محمد -ابن الناظم- (1420 هـ). شرح طيبة النشر في القراءات العشر. تحقيق/ أنس مهرة. ط2. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (5) ابن الجزري، محمد محمد (1421 هـ). تحبير التيسير في القراءات العشر. تحقيق/ أحمد محمد مفلح القضاة. عمان: دار الفرقان.
- (6) ابن الجزري، محمد محمد (1423 هـ). تقريب النشر في القراءات العشر. تحقيق/ عبد الله محمد الخليلي. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (7) ابن الجزري، محمد محمد (1427 هـ). غاية النهاية في طبقات القراء. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (8) ابن الجزري، محمد محمد (1427 هـ). النشر في القراءات العشر. تحقيق/ علي محمد الضباع. القاهرة: المطبعة التجارية الكبرى.
- (9) الجمزوري، سليمان (1436 هـ). الفتح الرحمانى شرح كنز المعاني بتحريز حرز الأمانى. تحقيق/ عبد الرزاق موسى. ط3. الرياض: دار ابن القيم للنشر والتوزيع.
- (10) الحصري، محمود خليل (1999 م). أحكام قراءة القرآن الكريم. ط4. مكة: المكتبة المكية - دار البشائر الإسلامية.
- (11) ابن خالويه، الحسين أحمد (1401 هـ). الحجة في القراءات السبع. تحقيق/ عبد العال سالم مكرم. ط4. بيروت: دار الشروق.
- (12) الخليجي، محمد (د.ت). حل المشكلات وتوضيح التحريات في القراءات. تحقيق/ عمر عبد القادر الرياض، دار أضواء السلف.

- (13) الداني، أبو عمرو عثمان (1404 هـ). التيسير في القراءات السبع. بيروت: دار الكتاب العربي.
- (14) الداني، أبو عمرو عثمان (1426 هـ). جامع البيان في القراءات السبع المشهورة. تحقيق/ محمد صدوق الجزائري. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (15) الداني، أبو عمرو عثمان (1431 هـ). المقنع في معرفة مرسوم مصاحف أهل الأمصار. تحقيق/ نورة بنت حسن الحميد. الرياض: دار التدمرية.
- (16) الداني، أبو عمرو عثمان (1407 هـ). المكتفى في الوقف والابتدا في كتاب الله عز وجل. تحقيق/ يوسف عبد الرحمن المرعشلي. ط2. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (17) الدمياني، أحمد البنا (1407 هـ). إتحاف فضلاء البشر بالقراءات الأربعة عشر. تحقيق/ شعبان محمد إسماعيل. القاهرة: عالم الكتب - مكتبة الكليات الأزهرية.
- (18) الذهبي، محمد أحمد (1408 هـ). معرفة القراء الكبار على الطبقات والأعصار. تحقيق/ بشار معروف و شعيب الأرنؤوط و صالح عباس. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (19) الراجحي، عبده (1999 م). التطبيق الصرفي. الرياض: مكتبة المعارف للنشر والتوزيع.
- (20) أبو زرعة، عبد الرحمن بن زنجلة (1418 هـ). حجة القراءات. تحقيق/ سعيد الأفغاني. ط5. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (21) السمنودي، إبراهيم علي (1428 هـ). جامع الخيرات في تجويد وتحرير أوجه القراءات. تحقيق/ ياسر إبراهيم المزروعى. القاهرة: وزارة الأوقاف والشؤون الإسلامية.
- (22) الشاطبي، القاسم بن فيره الرعيني (1431 هـ). متن الشاطبية المسمى حرز الأمانى ووجه التهاني في القراءات السبع. تحقيق/ محمد تميم الزغبى. ط5. دمشق: دار الغوثاني للدراسات الإسلامية.
- (23) الصفاقسي، علي محمد (1425 هـ). غيث النفع في القراءات السبع. تحقيق/ أحمد محمود الحفيان. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (24) الضباع، علي محمد (1420 هـ). الإضاءة في بيان أصول القراءة. تحقيق/ محمد خلف الحسيني. القاهرة: المكتبة الأزهرية للتراث.
- (25) ضمرة، توفيق إبراهيم (2006 م). الطريق المنير إلى قراءة ابن كثير. عمان: دار عمار للنشر والتوزيع.
- (26) العكبري، عبد الله (1389 هـ). إملأ ما منَّ به الرحمن من وجوه الإعراب والقراءات. بيروت: دار الكتب العلمية.

- (27) أبو علي الفارسي، الحسن (1428هـ). الحجة في علل القراءات السبع. تحقيق/ عادل عبد الموجود و علي عوض و أحمد عيسى المعصراوي. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (28) القاري، ملا علي (2012). المنح الفكرية في شرح المقدمة الجزرية. ط2. تحقيق/ أسامة عطايا. دمشق: دار الغوثاني للدراسات القرآنية.
- (29) ابن القاصح، علي بن عثمان (1373هـ). سراج القارئ المبتدئ وتذكار المقرئ المنتهي شرح منظومة حرز الأمانى ووجه التهاني. تحقيق/ علي الضباع. القاهرة: مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي.
- (30) القاضي، عبد الفتاح عبد الغني (1429هـ). الدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة من طريقي الشاطبية والدرة. تحقيق/ صبري رجب كريم. القاهرة: دار السلام للطباعة والنشر.
- (31) القاضي، عبد الفتاح عبد الغني (1420هـ). الوافي في شرح الشاطبية في القراءات السبع. ط5. جدة: السوادي للتوزيع.
- (32) القباقي، محمد خليل (1424هـ). إيضاح الرموز ومفتاح الكنوز في القراءات الأربع عشر. تحقيق/ أحمد خالد شكري. الأردن: دار عمار.
- (33) ابن قدامة، عبد الله بن أحمد (1980م). المغني. صححه/ محمد سالم محيسن و شعبان محمد إسماعيل، الرياض: مكتبة الرياض الحديثة.
- (34) القماش، عبد الرحمن بن محمد (2009م). جنة المشتاق في تفسير كلام الملك الخلاق، المعروف بـ الحاوي في تفسير القرآن الكريم. د.م.
- (35) قمحاوي، محمد الصادق. (1427هـ). طلائع البشر في توجيه القراءات العشر. القاهرة: دار العقيدة.
- (36) ابن قيم الجوزية، محمد (د.ت). أعلام الموقعين عن رب العالمين. بيروت: دار الجليل.
- (37) ابن مجاهد، أحمد بن موسى (1400هـ). السبعة في القراءات. تحقيق/ شوقي ضيف. ط2. القاهرة: دار المعارف.
- (38) المصري، محمد نبهان (1425هـ). القمر المنير في قراءة الإمام المكي عبد الله بن كثير. ط2. موقع علم القراءات.
- (39) مكي بن أبي طالب، أبو محمد (1404هـ). الكشف عن وجوه القراءات السبع وعللها وحججها. تحقيق/ محي الدين رمضان. ط3. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (40) ابن منظور الأفرقي، محمد جمال (د.ت). لسان العرب. بيروت: دار صادر.

- (41) ابن مهران النيسابورى، أحمد (1981م). المبسوط في القراءات العشر. تحقيق/ سبيع حمزة حاكيمي. دمشق: مجمع اللغة العربية.
- (42) النشار، عمر زين الدين (1429هـ). البدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة. تحقيق/ أحمد عيسى المعصراوي. قطر: وزارة الأوقاف والشؤون الدينية.
- (43) النويري، محمد محمد (1424هـ). شرح طيبة النشر في القراءات العشر. تحقيق/ مجدي محمد باسلوم. بيروت: دار الكتب العلمية.

پیراست

1	پيشه كي به پينوسي د. عبدالرحمن الجمل
4	پيشه كي به پينوسي شيخ: سه عيد زه عيمه
5	پيشه كي شيخ: جه مال القرش
7	پيشه كي
12	ده روازيه ك
16	نهم ريگايه ي به كارم هيناوه بو وشه ي فهرش
18	گرنگرين تاييه تمه ندييه كاني نهم په رتووكه
20	مه به ست له خویندني قيراني قورناني پيروز له حه له قاتي قورناني
22	په پيره ي خولي قورناني تاييه ت به خولي پيشه وا نه بو جه عفر
22	ريكاره كاني بازنه ي قورناني تاييه ت به پيشه وا نه بو جه عفر
23	پيشه وا نه بو جه عفر
27	نه و كه سانه ي به قيرانه تي نه بو جه عفر يان خویندوته وه
29	نه و كه سانه ي له نه بو جه عفر يان گيراوته وه
31	ريگاي نه بو جه عفر له قيرانه تدا
33	سه نه دي قيرانه تي نه بو جه عفر ي مه ده ني
35	بنچينه ي قيرانه تي نه بو جه عفر
37	بابه تي دريژكردنه وه و كورت كردنه وه
39	مه زه بي پيشه وا نه بو جه عفر ده رياره ي دريژكردنه وه ي جياواز له پيشه وا حه فص
43	بابه تي پيتي (ميم) ي كو
44	نيشانه ي (ميم) ي كو
46	بابه تي (هاني) كينايه
47	باري هاني كينايه
48	حوكمي هاني كينايه لاي پيشه وا نه بو جه عفر
54	بابه تي هاني راناو
55	باسي نه حكامي نوني ساكينه و ته نوين
59	بابه تي سه كت
61	جياوازيه كاني نيوان وه ستان و سه كت
62	بايه تي همزه
63	بابه تي همزه ي تاك
66	وشه تاييه ته كاني پيشه وا نه بو جه عفر ده رياره ي همزه ي تاكي زه نه دار
78	وشه تاييه ته كاني لاي نه بو جه عفر له سه ر همزه ي تاك

82	بابه تی دوو هه مزه له یهك وشه دا
86	بابه تی پرسیاری دوو باره
88	مه زه به بی نه بو جه عفر دهر باره ی پرسیاری دوو باره
89	بابه تی دوو هه مزه له دوو وشه دا
90	مه زه به بی پشه وا نه بو جه عفر دهر باره ی دوو هه مزه ی یه کسان
92	مه زه به بی نه بو جه عفر دهر باره ی بوونی دوو هه مزه ی له یه کتر جیاوازه جوته له دوو وشه
94	بابه تی گواستنه وه ی جوته ی هه مزه بو زه نه داری پیش خوی
98	بابه تی تیکه له کیشان
99	یاسایه کی گشتی گرنگ
107	په یوه ندی نیوان پیته کان
108	چوئیه تی دوزینه وه ی په یوه ندی نیوان دوو پیت له گه ل یه کتر
112	تیکه له کیشانی بچوک
112	هوی ناوانی به بچوک
112	مه زه به بی نه بو جه عفر له سه ر تیکه له کیشی بچووک
115	تیکه له کیشانی گه وره
115	ناوانی به تیکه له کیشی گه وره
116	حوکمی به یه ك گه یشتنی دوو زه نه دار
118	باسی جه وت نه لیفه کان
120	بابه تی فه تح و ئیماله
123	بابه تی شیوه ی رینووسی
126	بابه تی یانه کانی دانه پال
128	جوره کانی یانی دانه پال
129	مه زه به بی نه بو جه عفر له سه ر یانی دانه پال
133	بابه تی یانه کانی زیاده
134	حوکمی یانی زیاده له لای نه بو جه عفر
138	جیاوازیه کانی نیوان یانی زیاده یانی دانه پال
139	نهم وشانه ی جیاکراونه ته وه نه بو جه عفر جیاوازی هه یه تیایدا له گه ل جه فص
143	پاشکوی ژماره (1)
146	پاشکوی ژماره (2)
147	پاشکوی ژماره (3)
152	نمونه ی ژماره (1)

	مه زه به بی نه بو جه عفر له دوو هه مزه ی جیاواز له جووله له دوو وشه دا
	قه رش و بنچینه
155	سوره تی فاتحه ، به قهره
180	سوره تی نالی عیمران
191	سوره تی نیساء
204	سوره تی مائیده
212	سوره تی نه نعام
224	سوره تی نه عراف
238	سوره تی نه نفال
244	سوره تی ته و به
251	سوره تی یونس
258	سوره تی هود
268	سوره تی یوسف
281	سوره تی رعد
283	سوره تی نیراهیم
287	سوره تی حیجر
289	سوره تی نه حل
296	سوره تی نیسراء
302	سوره تی که هف
311	سوره تی مریه م
315	سوره تی طه
323	سوره تی نه نبیاء
328	سوره تی جه ج
332	سوره تی مؤمینون
336	سوره تی نور
340	سوره تی فورقان
344	سوره تی شوعه راء
351	سوره تی نه مل
357	سوره تی قه صه ص
362	سوره تی عه نکه بووت
366	سوره تی رووم

368	سورہ تی لوقمان
370	سورہ تی سه جدہ، نہ حزاب
372	سورہ تی نہ حزاب
377	سورہ تی سه بهء
380	سورہ تی فاطیر
383	سورہ تی یاسین
387	سورہ تی صافات
391	سورہ تی ص
393	سورہ تی زومہر
396	سورہ تی غافر
400	سورہ تی فوصیلہ ت
403	سورہ تی شورا
405	سورہ تی زوخرؤف
410	سورہ تی دوخان
411	سورہ تی جائیہ
414	سورہ تی نہ حقاف
416	سورہ تی موحہ مہد ﷺ
418	سورہ تی فہ تج
420	سورہ تی حوجورات، ق
422	سورہ تی ذاریات
423	سورہ تی طور
425	سورہ تی نہ جم
427	سورہ تی فہ مہر
428	سورہ تی رہ حمان، واقعیہ
431	سورہ تی جہ دید
434	سورہ تی موحادہ لہ
437	سورہ تی جہ شر
438	سورہ تی مومتہ حینہ
439	سورہ تی صف
440	سورہ تی جومعہ
441	سورہ تی مونافیتون، تہ غابون

442	سورتهی طه لاق
444	سورتهی ته حریم
446	سورتهی مولاك
448	سورتهی قه له م
449	سورتهی حاقه ، مه عارج
450	سورتهی نوح
452	سورتهی جن
454	سورتهی موزه میل ، موده شیر
455	سورتهی موده شیر
455	سورتهی قیامه
456	سورتهی نینسان
457	سورتهی مورسه لات
458	سورتهی نه بهی ، نازیعات
459	سورتهی عه به سه
460	سورتهی ته کویر ، نینفیطار ، موطه فیفین
461	سورتهی نینشیقاق ، طاریق ، نه علی
462	سورتهی غاشیه ، فه جر
463	سورتهی به له د ، شه مس ، له یل ، ضوحا ، شه رح
464	سورتهی تبین ، عه له ق ، قه در ، به یینه
465	سورتهی زه لزه له ، عادیات ، قاریعه ، ته کاتور ، عه صر ، هومه زه
466	سورتهی فیل ، قوره یش ، ماعوون ، که وسهر
467	سورتهی کافروون ، نه صر ، مه سه د ، نیخلاص ، فه له ق ، ناس

سو پاس و ستایش بو پەروردگاری جیهانیان که ئاسانکارو یارمه تیده ری
ئەم هه‌نگاوه خیره‌مان بی به‌ وەرگیرانی (قیرائه‌تی ئەبو جه‌عفر)
له‌ زه‌نجیره‌ی قیرائه‌ته‌کانی قورئانی پیروژ له‌ کتییی (الدار الحسان فی
القراءات العشر للقرآن) پشت به‌ پەروردگار به‌رده‌وام ده‌بین له‌ وەرگیرانی
گشت قیرائه‌ته‌کانی تر بو سهر زمانى شیرینی کوردی به‌ ریگه‌ی شاطبی
دووهره‌ وه‌ده‌وله‌ مه‌ندکردنی کتیب‌خانه‌ی کوردی به‌م سهرچاوه‌ که‌ واده‌بینریت
یه‌ که‌م هه‌نگاوبییت له‌م بواره‌دا به‌ ئامانجی ره‌زانه‌ندی پەروردگار.

شیخ نظام الدین یونس عزیز

مدیری سه‌نته‌ری پیغه‌مبه‌رمان

موحه‌مه‌د ﷺ بو‌فیربوون وله‌ به‌رکردنی قونانی پیروژ

پیش نویژو وتارخوینی مزگه‌وتی حاجی یونس